25 – 27. 1.
2023

Legislatívne novinky v mzdovej učtárni v roku 2023 a RZD

Legislatívna TOUR 2022/23

KROS Academy

Program Legislatívnej TOUR

1. **Deň 25. 01. 20223**

9:00 – 11:45 Legislatívne novinky v mzdovej učtárni v roku 2023
Minimálna mzda, povinné príplatky a mzdové veličiny
Evidencia analytických údajov zamestnanca
Obdobia vylúčenia povinnosti platiť poistné
Daňové veličiny a výpočet daňového bonusu v roku 2023
Minimálny odvod poistného na zdravotné poistenie
Príspevok zamestnávateľa na nájomné bývanie
Nové výšky príspevkov na stravovanie a elektronické stravovacie poukážky
Stabilizačné príspevky

11:45 – 12:30 Obed

12:30 – 14:00 Novinky v dohodách v roku 2023
Odvodová odpočítateľná položka (OOP) pre študentov a dohodárov dôchodcov
Register OOP a novinky v prihlasovaní dohodárov
Vykazovanie dohôd s OOP voči Sociálnej poisťovni
Dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce
Zmeny vo výpočte odvodov pri nepravidelných dohodách

2. **Deň 26. 01. 2023**

9:00 – 12:00 Daňový bonus komplexne očami hlavného štátneho radcu pre oblasť dane z príjmov FO
Zmeny v daňovom bonuse v roku 2022
Podmienky a uplatnenie
Daňový bonus v roku 2023
Daňový bonus v ročnom zúčtovaní za rok 2022
Daňový bonus v daňovom priznaní FO za rok 2022

3. **Deň 27. 01. 2023**

9:00 – 11:45 Ročné zúčtovanie dane za rok 2022 v OLYMPE – 1.časť
Povinnosti zamestnanca a zamestnávateľa pri ukončení roka 2022
Tlačivá používané v RZD za rok 2022
RZD za rok 2022 v OLYMPE
Nezdaniteľné časti základu dane v praktických príkladoch
Základ dane a sadzba dane v RZD

11:45 – 12:30 Obed

12:30 – 14:00 Ročné zúčtovanie dane za rok 2022 v OLYMPE – 2.časť
Daňový bonus na dieťa a na zaplatené úroky
Zohľadnenie príjmov vyplatených od iného zamestnávateľa v RZD
Vysporiadanie výsledkov z RZD so zamestnancom a so správcom dane
RZD v praktických príkladoch

Obsah

Legislatívne novinky v mzdovej učtárni v roku 2023 5
1 Minimálna mzda 6
1. 1 Minimálna mzda a minimálne mzdové nároky v roku 2023 6
1. 2 Priemerný zárobok na pracovnoprávne účely 11
1. 2 Povinné príplatky 12
2 Sociálne poistenie 16
2. 1 Vymeriavacie základy a maximálne vymeriavacie základy 16
2. 2 Maximálny denný vymeriavací základ pre výpočet náhrady príjmu pri PN 19
2. 3 Ďalšie veličiny v sociálnom poistení 20
2. 4 Evidencia analytických údajov zamestnanca 20
2. 5 Ďalšie zmeny v zákone o SP 25
3 Zmeny v zákone o dani z príjmov 33
3. 1 Daňové veličiny v roku 2023 33
3. 2 Zmeny v daňovom bonuse od 01. 01. 2023 35
3. 3 Celoeurópsky osobný dôchodkový produkt 39
3. 4 Daňové tlačivá v roku 2023 40
4 Zmeny v zákone o zdravotnom poistení 44
4. 1 Veličiny pre zdravotné poistenie 44
4. 2 Dátum priznania dôchodku a vplyv na výpočet odvodov do ZP 45
4. 3 Minimálne poistné a minimálny preddavok na poistné 46
5 Ďalšie zmeny 53
5. 1 Príspevok zamestnávateľa na nájomné bývanie 53
5. 2 Príspevok na stravovanie a elektronické stravovacie poukážky 55
5. 3 Stabilizačné príspevky 62
6 Novinky v dohodách v roku 2023 65
6. 1 Odvodová odpočítateľná položka 65
6. 2 Dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce 74
6. 3 Zmeny vo výpočte odvodov pri nepravidelných dohodách 82
Daňový bonus komplexne očami hlavného štátneho radcu pre oblasť dane z príjmov FO 88
Ročné zúčtovanie dane za rok 2022 v OLYMPE 89
7 Povinnosti mzdára a zamestnanca pri ukončení roka 90
7. 1 Povinnosti súvisiace s ukončením roka 2022 90
7. 2 Povinnosti zamestnanca pri ročnom zúčtovaní dane 93
7. 3 Povinnosti mzdára/zamestnávateľa pri ročnom zúčtovaní dane 99
8 RZD v OLYMPE 103
9 Daňové veličiny súvisiace s RZD 109
9. 1 Základ dane 109
9. 2 NČZD na daňovníka 109
9. 3 NČZD na daňovníka - dôchodcu 111

9. 4 NČZD na manželku/manžela 113
9. 5 NČZD – Doplnkové dôchodkové sporenie (DDS) 119
9. 6 Sadzba dane 121
9. 7 Zamestnanecká prémia 124
9. 8 Daňový bonus na vyživované dieťa 124
9. 9 Daňový bonus na zaplatené úroky 134
9. 10 Príjmy od iného zamestnávateľa 137
10 Vysporiadanie výsledkov z RZD 139
10. 1 Vysporiadanie výsledkov z RZD so zamestnancom 139
10. 2 Vysporiadanie výsledkov z RZD so správcom dane 143

Legislatívne novinky v mzdovej učtárni v roku 2023

1 Minimálna mzda

1. 1 Minimálna mzda a minimálne mzdové nároky v roku 2023

§ 7 ods. 2 zákona o minimálnej mzde
Určenie sumy mesačnej minimálnej mzdy dohodou zástupcov zamestnávateľov a zástupcov zamestnancov
Ak sa zástupcovia zamestnávateľov a zástupcovia zamestnancov **dohodnú** na určení sumy mesačnej minimálnej mzdy do 15. júla, **suma mesačnej minimálnej mzdy je určená ich dohodou**. ...

Pre **rok 2023** platí minimálna mzda určená dohodou medzi zástupcami zamestnávateľov a zástupcami zamestnancov. Výška minimálnej mzdy bola v Zbierke zákonov zverejnená oznámením MPSVR o sume minimálnej mzde na rok 2023 č. 300/2022 Z. z. Jej hodnota je stanovená na **700 eur za mesiac** pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou a **4,023 eura za každú hodinu** odpracovanú zamestnancom, ktorý je odmeňovaný hodinovou mzdou. Zákonom stanovená minimálna mzda je určená pre 40 hodinový týždenný úväzok a 1. stupeň náročnosti práce.

	2022	**2023**	Zvýšenie o:
Mesačná minimálna mzda	646 eur	**700 eur**	54 eur
Hodinová minimálna mzda	3,713 eura	**4,023 eura**	0,31 eura

Minimálny mzdový nárok

Minimálny mzdový nárok zamestnanca závisí od zaradenia jeho pracovného miesta **do stupňa náročnosti práce**. Zákonník práce stanovuje **6 stupňov náročnosti práce**. Zamestnanec sa zaraďuje do stupňa náročnosti práce na základe zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti práce zamestnanca, pričom sa zohľadňuje jeho najnáročnejšia pracovná činnosť, ktorú pre zamestnávateľa vykonáva v rámci dohodnutého druhu práce v pracovnej zmluve.

Ak majú zamestnanci **ustanovený týždenný pracovný čas** podľa § 85 Zákonníka práce na menej ako je 40 hodín týždenne, suma **minimálnej hodinovej mzdy sa úmerne zvýši** (§ 2 ods. 4 zákona o minimálnej mzde a § 120 ods. 5 Zákonníka práce). **Minimálna mesačná mzda** je aj pri ustanovení týždenného pracovného času podľa § 85 na menej ako 40 hodín **rovnaká**.

Prehľad minimálnych mzdových nárokov podľa stupňov náročnosti práce na rok 2023:

Stupeň náročnosti pracovného miesta	Koeficient minimálnej mzdy	Hodinové sadzby v € pre ustanovený týždenný pracovný čas			Mesačné sadzby v €
		40 hodín	38,75 hodín	37,5 hodín	
1	1	4,023	4,153	4,291	700
2	1,2	4,690	4,841	5,003	816
3	1,4	5,356	5,529	5,713	932
4	1,6	6,023	6,217	6,425	1 048
5	1,8	6,690	6,906	7,136	1 164
6	2	7,356	7,593	7,846	1 280

Zamestnávateľ je povinný zamestnancovi, pracujúcemu na hlavný pracovný pomer, poskytnúť mzdu najmenej v sume **minimálneho mzdového nároku** určeného pre stupeň náročnosti práce príslušného pracovného miesta.

Mesačne odmeňovaný zamestnanec

§ 120 ods. 4 Zákonníka práce
Suma minimálneho mzdového nároku zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou pre príslušný stupeň na príslušný kalendárny rok je súčet rozdielu medzi sumou mesačnej minimálnej mzdy určenej na príslušný kalendárny rok a sumou mesačnej minimálnej mzdy určenej na rok 2020 a súčinu sumy mesačnej minimálnej mzdy určenej na rok 2020 a koeficientu minimálnej mzdy.

Suma minimálnych mesačných mzdových nárokov pre 2 až 6 stupeň náročnosti práce závisí od nárastu minimálnej mesačnej mzdy oproti roku 2020. Minimálny mesačný mzdový nárok pre rok 2023 je určený nasledovne:

Minimálny mzdový nárok 2023 = (MM2023 - MM2020) + (MM2020 x koeficient minimálnej mzdy)

MM = minimálna mzda

(700 eur – 580 eur) + (580 € x koeficient minimálnej mzdy)

120 eur + (580 eur x koeficient minimálnej mzdy)

Minimálna mesačná mzda 2023 podľa stupňa náročnosti práce		
Stupeň náročnosti pracovného miesta	**Koeficient minimálnej mzdy**	**Mesačné sadzby v €**
1	1	700
2	1,2	816
3	1,4	932
4	1,6	1 048
5	1,8	1 164
6	2	1 280

Suma minimálneho mzdového nároku mesačne odmeňovaného zamestnanca závisí od:
- stupňa náročnosti práce,
- pracovného úväzku zamestnanca a
- skutočne odpracovaného pracovného času v mesiaci.

Ak mesačne odmeňovaný zamestnanec neodpracuje v mesiaci celý mesačný fond pracovného času (napr. z dôvodu dovolenky, PN, OČR, atď.), alebo má dohodnutý pracovný pomer na kratší pracovný čas (§49 Zákonníka práce), suma minimálneho mesačného mzdového nároku sa zníži v pomere zodpovedajúcom odpracovanému času. Znížená suma minimálneho mesačného mzdového nároku podľa § 120 ods. 6 Zákonníka práce sa zaokrúhli na **najbližších desať eurocentov.**

Zamestnanec pracuje v jednozmennej prevádzke na plný úväzok 40 hod týždenne. Zaradený je do 5. stupňa náročnosti práce.

a) Aký je minimálny mzdový nárok zamestnanca pre rok 2023, ak je odmeňovaný mesačnou mzdou a v mesiaci odpracuje celý mesačný fond pracovného času?

Minimálny mesačný mzdový nárok = (700 – 580) + (580 x 1,8) = 120 + 1 044 = **1 164 eur**

Minimálny mzdový nárok pre mesačne odmeňovaného zamestnanca zaradeného do 5. stupňa náročnosti práce je **1 164 eur**.

b) Aký je jeho minimálny mzdový nárok v januári 2023, ak čerpal 4 dní dovolenky (32 hod)?

Minimálny mzdový nárok podľa odpracovaných dní = (MMN podľa stupňa náročnosti práce : určený mesačný fond pracovného času) x počet odpracovaných hodín v mesiaci

MMN = minimálny mzdový nárok

Minimálny mzdový nárok vypočítame, keď minimálny mesačný mzdový nárok určený pre 5. stupeň náročnosti práce podelíme počtom plánovaných pracovných hodín a následne vynásobíme počtom odpracovaných hodín.

Minimálny mesačný mzdový nárok na január 2023 = (1 164 eur MMN : 176 hodín časový fond na január 2023) x 144 odpracovaných hodín = 952,37 = **952,40 eura** (zaokrúhlenie na najbližších desať eurocentov)

Ak mzda zamestnanca v kalendárnom mesiaci nedosiahne sumu minimálneho mzdového nároku, OLYMP dopočíta doplatok v sume rozdielu medzi dosiahnutou mzdou a sumou minimálneho mzdového nároku ustanoveného pre príslušný stupeň náročnosti práce. Do mzdy automaticky pridá zložku mzdy **951 – doplatok do min. mzdového nároku**.

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
10	mesačná mzda	1 164	EUR/mes.	06.01.2023	31.01.2023	18	144		952,37
310	náhrada mzdy za dovolenku			02.01.2023	05.01.2023	4	32		214,08
516	finančný príspevok na stravu zo SF	0,1	EUR/deň			17			1,70
951	doplatok do min. mzdového nároku		(čiastka)						0,03
979	finančný príspevok na stravu	3,3	EUR/deň			17			56,10

Pre vyčíslenie doplatku do minimálneho mzdového nároku sa do dosiahnutej mzdy sa podľa § 120 ods. 2 Zákonníka práce nezahŕňa:

- mzda za prácu nadčas,
- mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok, sobotu, nedeľu, nočnú prácu,
- mzda za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti na pracovisku,
- mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce.

Do odpracovaných hodín sa nezahŕňajú hodiny práce nadčas a hodiny neaktívnej časti pracovnej pohotovosti na pracovisku.

Zamestnanec pracuje v trojzmennej prevádzke. Má dojednaný pracovný pomer na kratší pracovný čas 24 hod týždenne. Pracuje 4 dni v týždni po 6 hodín. Zaradený je do 3. stupňa náročnosti práce.

Aký je minimálny mzdový nárok zamestnanca pre rok 2023, ak je odmeňovaný mesačnou mzdou?

Minimálny mesačný mzdový nárok pre tohto zamestnanca vypočítame, keď minimálny mesačný mzdový nárok určený pre 3. stupeň náročnosti práce vynásobíme koeficientom skráteného úväzku.

$$\text{koeficient skráteného úväzku} = \frac{\text{dohodnutý skrátený týždenný pracovný čas}}{\text{ustanovený TPČ pre trojzmennú prevádzku}}$$

koeficient skráteného úväzku = 20 hod : 37,5 hod = 0,64

Minimálny mesačný mzdový nárok 2023 = 932 eura x 0,64 **= 596,48** = **596,50 eura** (zaokrúhlenie na najbližších desať eurocentov)

Hodinovo odmeňovaný zamestnanec

§ 2 ods. 2 zákona o minimálnej mzde
Suma minimálnej mzdy **za každú hodinu odpracovanú zamestnancom** predstavuje **1/174 zo sumy mesačnej minimálnej mzdy**. Suma podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na tri desatinné miesta.

Suma **minimálnej hodinovej mzdy** na rok 2023 je určená ako **1/174** zo **700 eur**, čo predstavuje **4,023 eura za hodinu** pre zamestnancov zaradených do 1. stupňa náročnosti práce.

Hodinové sumy minimálnych mzdových nárokov pre príslušný stupeň a 40 hodinový pracovný čas sú pre rok 2023 určené ako:

minimálny mesačný mzdový nárok pre príslušný stupeň : 174

Minimálne hodinové mzdové nároky sa podľa § 120 ods. 7 Zákonníka práce zaokrúhľujú na **3 desatinné miesta matematicky**.

Ak má zamestnanec ustanovený kratší týždenný pracovný čas podľa § 85 Zákonníka práce na menej ako 40 hodín týždenne, suma minimálneho **hodinového** mzdového nároku sa **úmerne zvýši** (§120 ods. 5).

Suma minimálneho mzdového nároku hodinovo odmeňovaného zamestnanca závisí od:
- stupňa náročnosti práce,
- ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca a
- odpracovaných hodín v mesiaci.

Stupeň náročnosti pracovného miesta	Koeficient minimálnej mzdy	Hodinové sadzby v € pre ustanovený týždenný pracovný čas		
		40 hodín	38,75 hodín	37,5 hodín
1	1	4,023	4,153	4,291
2	1,2	4,690	4,841	5,003
3	1,4	5,356	5,529	5,713
4	1,6	6,023	6,217	6,425
5	1,8	6,690	6,906	7,136
6	2	7,356	7,593	7,846

Zamestnanec pracuje v jednozmennej prevádzke (40 hodín týždenne), pričom je zaradený do 4. stupňa náročnosti práce.

a) Aký je minimálny hodinový mzdový nárok tohto zamestnanca pre rok 2023, ak je odmeňovaný hodinovou mzdou?

Minimálny hodinový mzdový nárok 2023 vypočítame, ako 1/174 z minimálneho mesačného mzdového nároku určeného pre 4. stupeň náročnosti práce.

Minimálny hodinový mzdový nárok 2023 = 1 048 eur : 174 = 6,022988 = **6,023 eura**

b) Aký je minimálny hodinový mzdový nárok tohto zamestnanca pre rok 2023, ak pracuje na ½ úväzok v jednozmennej prevádzke?

Aj v prípade skráteného pracovného úväzku vypočítame minimálny hodinový mzdový nárok 2023 rovnako, a to ako 1/174 z minimálneho mesačného mzdového nároku určeného pre 4. stupeň náročnosti práce.

Minimálny hodinový mzdový nárok 2023 = 1 048 eur : 174 = 6,022988 = **6,023 eura**

Zamestnanec je zaradený do 4. stupňa náročnosti práce.

Aký je minimálny hodinový mzdový nárok u zamestnanca ak pracuje:

a) v dvojzmennej prevádzke (38,75 hodín týždenne) a

b) v trojzmennej/nepretržitej prevádzke (37,5 hodín týždenne)?

a) dvojzmenná prevádzka (ustanovený týždenný pracovný čas 38,75 hod)

Minimálny hodinový mzdový nárok = (minimálny mesačný mzdový nárok pre príslušný stupeň náročnosti práce : 174) x koeficient ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca

Minimálny hodinový mzdový nárok vypočítame, keď minimálny mesačný mzdový nárok určený pre 4. stupeň náročnosti práce podelíme 174 hodinami a následne vynásobíme koeficientom ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca.

Koeficient ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca = 40 hod/38,75 hod = 1,032258064.

Minimálny hodinový mzdový nárok = (1 048 eur : 174 hod) x (40 hod : 38,75 hod) = 6,023 x 1,032258064 = **6,217 eura**

b) trojzmenná/nepretržitá prevádzka (ustanovený týždenný pracovný čas 37,5 hod)

Minimálny hodinový mzdový nárok = (minimálny mesačný mzdový nárok pre príslušný stupeň náročnosti práce : 174) x koeficient ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca

Minimálny hodinový mzdový nárok vypočítame, keď minimálny mesačný mzdový nárok určený pre 4. stupeň náročnosti práce podelíme 174 hodinami a následne vynásobíme koeficientom ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca.

Koeficient ustanoveného týždenného pracovného času zamestnanca = 40 hod : 37,5 hod = 1,066666666.

Minimálny hodinový mzdový nárok = (1 048 eur : 174 hod) x (40 hod : 37,5 hod) = 6,023 x 1,066666666 = **6,425 eura**

Minimálna mzda u dohodárov

Na dohody o prácach mimo pracovného pomeru sa vzťahuje § 119 ods. 1 Zákonníka práce, ktorý stanovuje, že **mzda zamestnanca nesmie byť nižšia ako minimálna mzda**. Nevzťahuje sa na ne § 120 Zákonníka práce, ktorý definuje minimálne mzdové nároky. Pri zamestnancoch pracujúcich na dohody tak treba dodržať minimálnu mzdu vo výške **700 eur** (prepočítanú podľa úväzku) a minimálnu hodinovú mzdu **4,023 eura** bez ohľadu na náročnosť práce, ktorú vykonávajú.

Zamestnávateľ uzatvoril so študentom DBPŠ od 1. decembra 2022. Pracuje 20 hodín týždenne, 5 dní v týždni. Pri nástupe s ním zamestnávateľ dohodol odmenu vo výške 3,713 eura za hodinu.

V akej výške mu vyplatí zamestnávateľ mzdu za mesiac január 2023, ak odpracoval 84 hodín?

Dohodnutá odmena = 3,713 eura za hodinu
Odpracované hodiny = 84 hod
Mzda za január 2023 = 3,713 eura x 84 hod = 311,90 eura

Minimálna mzda za 84 odpracovaných hodín = 4,023 eur x 84 hod = 337,94 eura
Doplatok do minimálnej mzdy = 337,94 eura – 311,90 eura = 26,04 eura

Keďže minimálna mzda sa vzťahuje aj na dohodárov, zamestnávateľ mu vyplatí za január 2023 mzdu vo výške **337,94 eura**.

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
75	dohoda o brigádnickej práci študenta	3,713	EUR/hod.	02.01.2023	31.01.2023	21	84		311,90
950	doplatok do minimálnej mzdy		(čiastka)						26,04

OLYMP tento rozdiel vypočíta automaticky a do výplaty doplní zložku mzdy **950 - doplatok do minimálnej mzdy** (pre dohodárov a zamestnancov verejnej správy).

Zamestnanec odmeňovaný podľa zákona o výkone práce vo verejnom záujme

U zamestnanca odmeňovaného podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme je potrebné dodržať minimálnu mesačnú mzdu **700 eur.**

Ak zamestnanec má dohodnutý kratší týždenný pracovný čas, alebo zamestnanec neodpracuje v mesiaci všetky pracovné dni, patrí mu minimálna mzda zodpovedajúca odpracovanému času.

Ak zamestnanec nedosiahne mzdu aspoň vo výške minimálnej mzdy, OLYMP dá automaticky do výplaty doplatok do minimálnej mzdy prostredníctvom zložky mzdy **950 – doplatok do minimálnej mzdy**.

1. 2 Priemerný zárobok na pracovnoprávne účely

§ 134 ods. 5 Zákonníka práce
Ak je **priemerný zárobok zamestnanca nižší ako minimálna mzda**, na ktorú by zamestnancovi vznikol nárok v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikla potreba priemerný zárobok použiť, **zvýši sa priemerný zárobok** na sumu zodpovedajúcu tejto minimálnej mzde. Ak u zamestnávateľa nie je odmeňovanie zamestnancov dohodnuté v kolektívnej zmluve a priemerný zárobok zamestnanca je nižší ako príslušný minimálny mzdový nárok (§ 120 ods. 4), zvýši sa priemerný zárobok na sumu zodpovedajúcu tomuto minimálnemu mzdovému nároku.

Pri výpočte niektorých mzdových nárokov zamestnancov (napr. výpočet náhrady za dovolenku, návštevu u lekára) sa používa priemerný zárobok. Priemerný zárobok pritom nesmie klesnúť pod minimálny mzdový hodinový nárok, ktorý je platný v mesiaci, za ktorý sa má priemerný zárobok použiť. Pri výpočte je potrebné zohľadniť príslušný stupeň náročnosti práce, do ktorého je zamestnanec zaradený.

Ak by priemerný hodinový zárobok zamestnanca vypočítaný na základe údajov z predchádzajúceho štvrťroku vyšiel nižší ako minimálny hodinový mzdový nárok platný pre daný mesiac, program OLYMP automaticky zvýši priemerný zárobok na pracovnoprávne účely na zodpovedajúcu sumu.

Zamestnanec má dohodnutú od januára mesačnú mzdu 1 164 eur a zaradený je do 5. stupňa náročnosti práce. Týždenný pracovný čas má 40 hod týždenne. Do decembra 2022 bol zaradený do 4. stupňa náročnosti práce a mal mesačnú mzdu 1 000 eur. V januári 2023 čerpal dovolenku.

Akým priemerným zárobkom mu bude v januári 2023 vypočítaná náhrada mzdy za dovolenku?

V IV. štvrťroku 2022 (október - december 2022) dosiahol zamestnanec nasledovné údaje pre výpočet priemeru na dovolenku pre I. štvrťrok 2023.

Úhrn vyplatených miezd bez náhrad (EUR)					Odpracované dni				Odpracované hodiny			
Pred. obd.	Okt.	Nov.	Dec.	**Spolu**	Okt.	Nov.	Dec.	**Spolu**	Okt.	Nov.	Dec.	**Spolu**
	1 000,00	1 000,00	772,73	**2 772,73**	21,00	22,00	17,00	**60,00**	168,00	176,00	136,00	**480,00**

priemerný zárobok = hrubá mzda bez náhrad v RO : počet odpracovaných hodín v RO

2 772,73 eur : 480 hod = 5,7765 eura

5,7765 eura < 6,6900 eura

Zamestnancovi budú vypočítané náhrady mzdy v 1. Q 2023 z priemerného hodinového zárobku vo výške **6,6900 eura**, t. j. zvýšeného na sumu minimálneho hodinového mzdového nároku platného pre 5. stupeň náročnosti práce.

1. 2 Povinné príplatky

Od 1. 1. 2023 sa výška povinných príplatkov **nemení**. Vplyvom zvýšenia minimálnej mzdy sa mení len **príplatok za neaktívnu pracovnú pohotovosť na pracovisku** (zložka mzdy 45 – prac. pohotovosť na pracovisku neaktívna), pri ktorej patrí zamestnancovi mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy, **najmenej však vo výške minimálnej hodinovej mzdy** (v roku 2023 najmenej vo výške 4,023 eura).

Výška ostatných mzdových zvýhodnení je aj naďalej stanovená v Zákonníku práce pevnou sumou, (okrem príplatku za sviatok a príplatku za nadčas, ktoré sa počítajú z priemerného hodinového zárobku).

Schválením novely **Zákonníka práce** s účinnosťou **od 1. 6. 2023** sa mzdové príplatky za prácu v sobotu, nedeľu, nočnú prácu, sťažený výkon práce, neaktívnu časť pracovnej pohotovosti mimo pracoviska budú počítať ako % z minimálnej mzdy. Meniť sa bude aj výška príplatku za odpracovaný sviatok u dohodárov. Ten bude po novom vo výške minimálnej mzdy za hodinu.

Mzdové príplatky 2023 pre zamestnancov odmeňovaných podľa Zákonníka práce (ZP)			
		Od 1. 1. 2023	**Od 1. 6. 2023**
Minimálna hodinová mzda (MHM)		**4,023 €**	
Nadčasový príplatok – ZM 145			
HPP § 121 ods. 1 ZP	Neriziková práca	25 % priemerného hodinového zárobku	
	Riziková práca	35 % priemerného hodinového zárobku	
Príplatok za prácu vo sviatok - ZM 160			
§ 122 ods. 1 ZP	HPP	100 % priemerného hodinového zárobku	
§ 223 ods. 2 ZP	Dohody	**3,58 €**	**4,023 €**
Príplatok za nočnú prácu - ZM 180			
HPP/Dohody § 123 ZP	Neriziková práca	**1,43 €**	najmenej 40 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **1,6092 €** [1]
	Riziková práca	**1,79 €**	najmenej 50 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **2,0115 €** [1]
	Dohodnutá nižšia sadzba (neriziková práca)	**1,25 €**	najmenej 35 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **1,40805 €** [1]
Príplatok za prácu v sobotu - ZM 166			
§ 122a ZP	HPP/Dohody	**1,79 €**	najmenej 50 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **2,0115 €** [1]
	Dohodnutá nižšia sadzba	**1,61 €**	najmenej 45 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **1,81035 €** [1]
Príplatok za prácu v nedeľu - ZM 168			
§ 122b ZP	HPP/Dohody	**3,58 €**	najmenej 100 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **4,023 €**
	Dohodnutá nižšia sadzba	**3,22 €**	najmenej 90 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **3,6207 €** [1]
Príplatok za neaktívnu pracovnú pohotovosť na pracovisku – ZM 45			
§ 96 ods. 3 ZP	HPP	mzda vo výške pomernej časti základnej zložky mzdy, min. **4,023 €**	
Pracovná pohotovosť mimo pracoviska – neaktívna ZM 392			
§ 96 ods. 5 ZP	HPP	**0,72 €**	najmenej 20 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **0,8046 €** [1]
Príplatok za sťažený výkon práce – ZM 190			
§ 124 ods. 3 ZP	HPP/Dohody	**0,72 €**	najmenej 20 % minimálnej mzdy za hodinu, min. **0,8046 €** [1]

[1] v mzde zamestnanca sa zaokrúhli výsledná suma v prospech zamestnanca na 2 desatinné miesta

U zamestnancov, ktorí vykonávajú rizikové práce, je potrebné v Personalistike na karte Mzdové údaje zvoliť rizikovú kategóriu 3. alebo 4..

U zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca **pravidelne vykonávala** v **sobotu**, v **nedeľu** prípadne aby sa prevažná časť práce vykonávala ako **nočná práca**, je možné dohodnúť **nižšie sadzby** mzdových zvýhodnení v kolektívnej alebo v pracovnej zmluve.

Ak by mal zamestnanec dohodnutú nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia za prácu v sobotu (1,61 eura), za prácu v nedeľu (3,22 eura) alebo za nočnú prácu (1,25 eura), je potrebné vyplniť v zložke mzdy pole Tarifa (EUR za hodinu).

Zamestnanec pracuje od 1. januára 2023 v jednozmennej prevádzke. Je zaradený do 3. stupňa náročnosti práce a má dohodnutú hodinovú mzdu 5,80 eura. V 1. kvartáli 2023 sa pri výpočte príplatkov použije priemerný hodinový zárobok 5,713 eura, zistený zo mzdy a odpracovaných hodín za 4.Q (10-12/2022). V januári 2023 odpracoval 1 deň vo sviatok, 2 dni v sobotu, 3 dni v nedeľu.

Na aké príplatky a v akej výške má nárok v januári 2023?

práca vo **sviatok** = 11,5 hod

práca v **sobotu** = 2 x 11,5 hod = 23 hod

práca v **nedeľu** = 3 x 11,5 hod = 34,5 hod

príplatok za sviatok = (100 % z 5,713 eura) x 11,5 hod = 65,6995 eura = **65,70 eura**

príplatok za prácu v sobotu = 1,79 eura x 23 hod = **41,17 eura**

príplatok za prácu v nedeľu = 3,58 eur x 34,5 hod = **123,51 eura**

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
20	hodinová mzda	5,8	EUR/hod.	01.01.2023	29.01.2023	15	171,5		994,70
160	príplatok za prácu vo sviatok		(%)			1	11,5		65,70
166	príplatok za prácu v sobotu		(hod.)			2	23,0		41,17
168	príplatok za prácu v nedeľu		(hod.)			3	34,5		123,51

U zamestnancov odmeňovaných podľa zákona č. 553/2003 Z. z. **o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme**, je výška povinných príplatkov určená **% z hodinovej sadzby funkčného platu**, pričom výška niektorých príplatkov nesmie klesnúť pod minimálnu hranicu, ktorú garantuje Zákonník práce.

<table>
<tr><th colspan="3">Mzdové príplatky 2023
pre zamestnancov odmeňovaných podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (ZVZ)</th></tr>
<tr><td colspan="3">Príplatok za prácu v noci - ZM 180</td></tr>
<tr><td rowspan="2">§ 16 ZVZ</td><td>Neriziková práca
Riziková práca</td><td>25 % hodinovej sadzby funkčného platu
minimálne však príplatok rovnajúci sa sume podľa Zákonníka práce</td></tr>
<tr><td colspan="3">Príplatok za prácu v sobotu - ZM 166</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 17 ZVZ</td><td>30 % hodinovej sadzby funkčného platu
minimálne príplatok rovnajúci sa sume podľa Zákonníka práce</td></tr>
<tr><td colspan="3">Príplatok za prácu v nedeľu - ZM 168</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 17 ZVZ</td><td>30 % hodinovej sadzby funkčného platu
minimálne príplatok rovnajúci sa sume podľa Zákonníka práce</td></tr>
<tr><td colspan="3">Príplatok za prácu vo sviatok - ZM 160</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 18 ZVZ</td><td>100 % hodinovej sadzby funkčného platu</td></tr>
<tr><td colspan="3">Plat za prácu nadčas – ZM 140 + ZM 145</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 19 ZVZ</td><td>za každú hodinu práce nadčas hodinová sadzba jeho funkčného platu zvýšená o 30 %, a ak ide o deň nepretržitého odpočinku v týždni, zvýšená o 60% hodinovej sadzby funkčného platu</td></tr>
<tr><td colspan="3">Plat za neaktívnu pracovnú pohotovosť na pracovisku – ZM 45</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 19a ZVZ</td><td>za každú hodinu neaktívnej časti prac pohotovosti 50 %, a ak ide o deň pracovného pokoja 100 % hodinovej sadzby funkčného platu</td></tr>
<tr><td colspan="3">Náhrada za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti mimo pracoviska – ZM 392</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 21 ZVZ</td><td>za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti 15 %, a ak ide o deň pracovného pokoja 25 % hodinovej sadzby jeho funkčného platu, za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti s možnosťou použitia pridelených mobilných prostriedkov spojenia, náhrada v sume 5 % hodinovej sadzby jeho funkčného platu alebo 10 % tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Platová kompenzácia za sťažený výkon práce – ZM 191</td></tr>
<tr><td colspan="2">§ 11 ZVZ</td><td>Platová kompenzácia za sťažený výkon práce sa poskytuje v rámci rozpätia v % z platovej tarify. Konkrétnejšie upravuje § 11 ZVZ.</td></tr>
</table>

2 Sociálne poistenie

2. 1 Vymeriavacie základy a maximálne vymeriavacie základy

§ 138 ods. 10 zákona o sociálnom poistení

Maximálny mesačný vymeriavací základ **v úhrne** je **7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý zamestnanec**, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti **platí poistné**.

Zákon o sociálnom poistení upravuje výšku **maximálneho mesačného vymeriavacieho základu zamestnanca** na nemocenské, starobné, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti ako 7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu (VVZ), platného v kalendárnom roku, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

Všeobecný vymeriavací základ je **12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve** Slovenskej republiky. Za rok 2021 je suma **priemernej mesačnej mzdy** vo výške **1 211 eur**. Všeobecný vymeriavací základ za rok 2021 je suma **14 532 eur**.
Výšku maximálneho vymeriavacieho základu v roku 2023 na sociálne poistenie vypočítame ako 7-násobok 1/12 VVZ_{2021}. **Maximálny vymeriavací základ v roku 2023 je vo výške 8 477 eur** (7 x 1 211 eur).

§ 138 ods. 11 zákona o sociálnom poistení

Maximálny **mesačný vymeriavací základ zamestnávateľa** na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti, poistného na financovanie podpory a poistného do rezervného fondu solidarity za každého zamestnanca je **7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý zamestnávateľ platí poistné. Vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie je neobmedzený.**

Zákon upravuje výšku **maximálneho mesačného vymeriavacieho základu zamestnávateľa za každého jeho zamestnanca** na nemocenské, starobné, invalidné poistenie, poistenie v nezamestnanosti, financovanie podpory, garančné poistenie a odvod do rezervného fondu solidarity ako 7–násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu (VVZ), platného v kalendárnom roku, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.
Úrazové poistenie sa počíta z celého dosiahnutého vymeriavacieho základu bez limitu.

Zamestnanec platí zo všetkých pracovných vzťahov poistné na sociálne poistenie **v úhrne** z maximálneho vymeriavacieho základu. **Zamestnávateľ** platí poistné na sociálne poistenie z maximálneho VZ **z každého právneho vzťahu zamestnanca.**

Na základe vyššie uvedeného, platí **pre rok 2023 maximálny mesačný vymeriavací základ** pre:

nemocenské poistenie
starobné poistenie
invalidné poistenie
poistenie v nezamestnanosti
financovanie podpory
garančné poistenie
poistenie do rezervného fondu solidarity

⇨ 7 x (14 532 : 12) = **8 477 eur**

Prehľad maximálnych vymeriavacích základov za minulé roky:

r. 2022 = 7 931 eur
r. 2021 = 7 644 eur
r. 2020 = 7 091 eur
r. 2019 = 6 678 eur
r. 2018 = 6 384 eur
r. 2017 = 6 181 eur

Zamestnankyňa má u zamestnávateľa dva pracovné vzťahy. Z pracovného pomeru dosiahla v januári 2023 príjem 6 950 eur (mesačná mzda 1 950 eur + 5 000 eur odmena). Z dohody o vykonaní práce na nepravidelný príjem mala vyplatenú odmenu 4 000 eur.

Aký bude vymeriavací základ (VZ) za zamestnankyňu a za zamestnávateľa do Sociálnej poisťovne z HPP a aký z DVP?

VZ z HPP na SP za **zamestnankyňu** aj za **zamestnávateľa** je vo výške **6 950 eur**.

VZ z DVP na SP za **zamestnankyňu** je len vo výške **1 527 eur**.

8 477 eur – 6 950 eur = **1 527 eur**

Vymeriavací základ zamestnankyne na SP z DVP na NP sa určí ako rozdiel maximálneho mesačného vymeriavacieho základu 8 477 eur a vymeriavacieho základu 6 950 eur, ktorý zamestnankyňa už dosiahla z HPP.
VZ z DVP za **zamestnávateľa** je vo výške **4 000 eur**, keďže zamestnávateľ platí poistné z maximálneho vymeriavacieho základu určeného za každý právny vzťah samostatne, nie v úhrne ako zamestnanec.

HPP:

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	278,00	695,00		legislatívny	6 950,00	4,00 %	6 950,00	10,00 %			hotovosť
2	nemocenské poistenie	97,30	97,30		legislatívny	6 950,00	1,40 %	6 950,00	1,40 %			hotovosť
3	starobné poistenie	278,00	973,00		legislatívny	6 950,00	4,00 %	6 950,00	14,00 %			hotovosť
4	invalidné poistenie	208,50	208,50		legislatívny	6 950,00	3,00 %	6 950,00	3,00 %			hotovosť
5	v nezamest. poistenie	69,50	34,75		legislatívny	6 950,00	1,00 %	6 950,00	0,50 %			hotovosť
6	financovanie podpory		34,75		legislatívny			6 950,00	0,50 %			hotovosť
7	garančné poistenie		17,37		legislatívny			6 950,00	0,25 %			hotovosť
8	úrazové poistenie		55,60		legislatívny			6 950,00	0,80 %			hotovosť
9	rezervný fond		330,12		legislatívny			6 950,00	4,75 %			hotovosť
10	tvorba soc. fondu				legislatívny			6 950,00	0,60 %			hotovosť
11	daň preddavková	1 194,89			legislatívny	5 608,46						hotovosť
12	osobný účet	4 879,81			zostatok							SK18790...

DVP:

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	160,00	400,00		legislatívny	4 000,00	4,00 %	4 000,00	10,00 %			hotovosť
2	starobné poistenie	61,08	560,00		legislatívny	1 527,00	4,00 %	4 000,00	14,00 %			hotovosť
3	invalidné poistenie	45,81	120,00		legislatívny	1 527,00	3,00 %	4 000,00	3,00 %			hotovosť
4	garančné poistenie		10,00		legislatívny			4 000,00	0,25 %			hotovosť
5	úrazové poistenie		32,00		legislatívny			4 000,00	0,80 %			hotovosť
6	rezervný fond		190,00		legislatívny			4 000,00	4,75 %			hotovosť
7	daň preddavková	933,28			legislatívny	3 733,11						hotovosť

Alikvotizácia vymeriavacieho základu

§ 138 ods. 14 zákona o sociálnom poistení

Ak nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti zamestnanca trvalo len časť kalendárneho mesiaca alebo v kalendárnom mesiaci sú obdobia podľa § 140, vymeriavací základ na platenie poistného podľa odseku 10 sa upraví podľa počtu dní, za ktoré sa platí poistné...

... Vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.

Ak obdobie poistenia trvalo len časť mesiaca, maximálny VZ sa prepočítava alikvotne podľa počtu kalendárnych dní poistenia v mesiaci.

Maximálny VZ na 1 deň = maximálny VZ na SP : počet kalendárnych dní daného mesiaca

Maximálny VZ = maximálny VZ na 1 deň poistenia x počet kalendárnych dní poistenia

Maximálny VZ na 1 deň poistenia určíme tak, že maximálny VZ na SP vydelíme počtom kalendárnych dní daného mesiaca. Výslednú sumu maximálneho VZ na 1 deň zaokrúhlime **na eurocent nadol** a až následne ju vynásobíme počtom kalendárnych dní poistenia v danom mesiaci, čím vypočítame **maximálny VZ na počet dní poistenia**.
Maximálny VZ na jeden deň je iný v mesiaci, v ktorom je 31 kalendárnych dní, ako v mesiaci, v ktorom je 30 alebo 28 kalendárnych dní.

Maximálny VZ na 1 deň v roku **2023** v mesiaci, v ktorom je počet kalendárnych dní:

31 dní = **273,45 eura/deň** (8 477 eur : 31 dní)

30 dní = **282,56 eura/deň** (8 477 eur : 30 dní)

28 dní = **302,75 eura/deň** (8 477eur : 28 dní)

Prepočet VZ na počet kalendárnych dní poistenia môže nastať pri:

- nástupe nového zamestnanca do pracovného pomeru v priebehu mesiaca,
- ukončení pracovného pomeru v priebehu mesiaca,
- PN zamestnanca počas mesiaca,
- návrate zamestnanca z RD počas mesiaca,
- MD, OČR zamestnanca počas mesiaca a podobne.

Zamestnanec ukončil pracovný pomer 3. januára 2023. Pri skončení pracovného pomeru mu zamestnávateľ preplatil nevyčerpanú dovolenku z roku 2022. Dosiahol hrubú mzdu vo výške 1 024,67 eura.

Z akého vymeriavacieho základu budú vypočítané odvody do Sociálnej poisťovne?

Celková **hrubá mzda** zamestnanca je vo výške 1 024,67 eura. Zamestnanec pracoval do 3. januára 2023, teda bol **sociálne poistený 3 kalendárne dni** z celkového počtu 31 kalendárnych dní v januári 2023.

8 477 : 31 = 273,4516129032 = 273,45 eura x 3 dní = 820,35 eura

Zamestnanec aj **zamestnávateľ** budú platiť odvody do Sociálnej poisťovne z vymeriavacieho základu **820,35 eura**, okrem **úrazového poistenia**, kde bude vymeriavací základ celková hrubá mzda zamestnanca **1 024,67 eura**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dopl	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
1	zdravotné poistenie	40,98	102,46		legislatívny	1 024,67	4,00 %	1 024,67	10,00 %
2	nemocenské poistenie	11,48	11,48		legislatívny	820,35	1,40 %	820,35	1,40 %
3	starobné poistenie	32,81	114,84		legislatívny	820,35	4,00 %	820,35	14,00 %
4	invalidné poistenie	24,61	24,61		legislatívny	820,35	3,00 %	820,35	3,00 %
5	v nezamest. poistenie	8,20	4,10		legislatívny	820,35	1,00 %	820,35	0,50 %
6	financovanie podpory		4,10		legislatívny			820,35	0,50 %
7	garančné poistenie		2,05		legislatívny			820,35	0,25 %
8	úrazové poistenie		8,19		legislatívny			1 024,67	0,80 %
9	rezervný fond		38,96		legislatívny			820,35	4,75 %
10	tvorba soc. fondu				legislatívny			81,82	0,60 %
11	daň preddavková	-45,69			legislatívny	496,35			
12	osobný účet	952,28			zostatok				

2. 2 Maximálny denný vymeriavací základ pre výpočet náhrady príjmu pri PN

§ 8 ods. 7 zákona o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca

Denný vymeriavací základ určený podľa odsekov 5 a 6 nesmie byť vyšší ako denný vymeriavací základ určený z 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu 16) platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie náhrady príjmu.

Maximálny denný vymeriavací základ (DVZ) pre výpočet náhrady príjmu pri PN, sa vypočíta ako dvojnásobok všeobecného vymeriavacieho základu (VVZ) spred 2 rokov : počet kalendárnych dní v roku. Podľa zákona č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti sa zaokrúhľuje **na 4 desatinné miesta nadol**.

Max DVZ pre rok 2023 = (2 x VVZ) : počet kalendárnych dní v roku
2 x (12 x 1 211) : 365 = 79,6273972603 = **79,6273 eura**

V roku 2023 je platný **maximálny denný vymeriavací základ**, z ktorého zamestnávateľ vypočíta náhradu príjmu pri PN vo výške **79,6273 eura**.

Nemocenské dávky zo Sociálnej poisťovne

Nemocenské dávky vypláca výlučne **Sociálna poisťovňa**. Ide o nemocenské od 11. dňa PN vo výške 55 % z denného vymeriavacieho základu, materské vo výške 75 % z denného vymeriavacieho základu, ošetrovné vo výške 55 % z denného vymeriavacieho základu. Aj tu zákon definuje maximálnu výšku denného vymeriavacieho základu, z ktorej bude Sociálna poisťovňa počítať dávku.

Maximálny denný vymeriavací základ pre nemocenské dávky sa vypočíta ako dvojnásobok všeobecného vymeriavacieho základu spred 2 rokov : počet kalendárnych dní v roku a zaokrúhľuje sa na **4 desatinné miesta nahor**.

Max DVZ pre rok 2023 =
2 x VVZ : počet dní v kal. roku =
2 x (1 211 x 12) : 365 = 79,6273972603 eura = **79,6274 eura**

Pre rok 2023 je **maximálny denný vymeriavací základ**, z ktorého Sociálna poisťovňa vypočíta nemocenskú dávku **79,6274 eura.**

2. 3 Ďalšie veličiny v sociálnom poistení

Odvodová odpočítateľná položka

Od 1. januára 2023 nahrádza pôvodnú „výnimku z dôchodkového poistenia" **odvodová odpočítateľná položka**, ďalej len **OOP**. Aj naďalej platí, že si ju môže uplatniť študent - na dohodu o brigádnickej práci študenta (DBPŠ) alebo zmluvu o výkone činnosti športového odborníka (ZoVČŠO) alebo dôchodca - pracujúci na dohodu o vykonaní práce (DVP), dohodu o pracovnej činnosti (DPČ) alebo zmluvu o výkone činnosti športového odborníka (ZoVČŠO). Odvodová odpočítateľná položka sa uplatní **maximálne v sume 200 eur za kalendárny mesiac**.

Odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci

Od 1. januára 2023 sa zavádza aj nová **odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci**, ďalej len **OOPSP**. Uplatniť si ju môže zamestnanec pracujúci na dohodu o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce. Vzťahuje sa na starobné poistenie a poistenie v nezamestnanosti a uplatní sa zamestnancovi automaticky. Zamestnanec o ňu nemusí zamestnávateľa žiadať ani mu podpísať čestné vyhlásenie o uplatnení ako pri OOP.

Odvodová odpočítateľná položka je vo výške **50 % priemernej mesačnej mzdy spred 2 rokov**. Pre rok **2023** je vo výške **605,50 eura**.

Výška príspevku na starobné dôchodkové sporenie (II. pilier)

V roku 2023 sa výška príspevku nemení, ostáva rovnaká ako v roku 2022. Sporiteľom v II. pilieri sa odvádza na starobné poistenie (I. pilier) 12,5 % (8,5% I. pilier zamestnávateľ + 4 % I. pilier zamestnanec) a na starobné dôchodkové sporenie v II. pilieri 5,5 %.

Túto zmenu uvidia zamestnanci, ktorí majú v Personalistike na karte Mzdové údaje označenú voľbu 2. pilier SDS, informačne len na výplatnej páske.

zdravotné poistenie	percento za prac.:	4,0	-46,65 EUR
nemocenské poistenie		1,4	-16,33 EUR
starobné poistenie (SP 8,50% + SDS 5,50%)		4,0	-46,65 EUR
invalidné poistenie		3,0	-34,99 EUR
v nezamest. poistenie		1,0	-11,66 EUR
daň preddavková			-113,99 EUR

2. 4 Evidencia analytických údajov zamestnanca

§ 232a ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení
Evidencia analytických údajov zamestnanca
1) Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu analytických údajov zamestnanca od vzniku do zániku dôchodkového poistenia zamestnanca.
2) Evidencia analytických údajov obsahuje

a) číselný kód miesta výkonu práce podľa štatistického číselníka krajov, štatistického číselníka okresov a štatistického číselníka obcí,[101a)]
b) dohodnutý rozsah pracovného času,
c) počet hodín, ktorý zodpovedá príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovanému na výplatu za mesiac, (vykazuje sa cez MV/VPP),
d) číselný kód dohodnutého druhu vykonávanej práce.[101b)]

Od 1. januára 2023 je Sociálna poisťovňa povinná zhromažďovať údaje potrebné na hodnotenie vývoja hospodárenia Slovenskej republiky, tvorbu a hodnotenie efektívnosti a účinnosti verejných politík (ďalej len „analytické údaje") vo vlastnom informačnom systéme (§ 170 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Vzhľadom na to sa od **1. januára 2023** zavádza povinnosť zamestnávateľov viesť **evidenciu analytických údajov zamestnanca** a **oznamovať** ich Sociálnej poisťovni. Analytické údaje zamestnávateľ povinne eviduje **za všetkých zamestnancov od vzniku do zániku dôchodkového poistenia**, t. j. za pracovné vzťahy s právom na pravidelný aj nepravidelný príjem.

Čo obsahuje evidencia analytických údajov?

Evidencia analytických údajov obsahuje:

- číselný kód miesta výkonu práce podľa štatistického číselníka krajov, okresov a obcí,
- číselný kód dohodnutého druhu vykonávanej práce,
- dohodnutý rozsah pracovného času,
- počet hodín, ktorý zodpovedá príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovanému na výplatu za daný mesiac.

Evidovanie údajov v OLYMPE

Prvé tri **analytické údaje evidujeme** v Personalistike zamestnanca na karte Pracovné pomery na záložke Pracovný pomer v evidovanej **pracovnej zmluve/pracovnom vzťahu**.

V prípade, že počas trvania pracovného vzťahu dôjde k ich **zmene**, zmeníme ich u zamestnanca v Personalistike na karte Pracovné pomery na záložke Pracovný pomer prostredníctvom zaevidovania **zmeny pracovnej zmluvy/dohody**.

Číselný kód dohodnutého druhu vykonávanej práce vyplníme cez číselník s lupou na konci poľa **SK ISCO-08.**

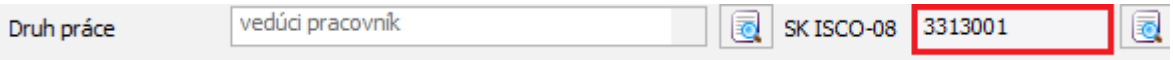

Pokiaľ sa číselný kód dohodnutého druhu práce vo vyhláške **nenachádza**, uvedieme číselný kód **9999999**. V prípade, že u zamestnancov už máme vyplnený kód SK ISCO-08 v Personalistike na karte Pracovné údaje a prostriedky na záložke **Štatistika**, program ho **automaticky preniesol** aj do evidovaného pracovného pomeru.

Zamestnankyňa má dve kumulované funkcie – 1. sekretárka (kód 4120000) a 2. pomocná účtovníčka (kód 3313004).

Aký kód dohodnutého druhu vykonávanej práce zamestnávateľ nahlási za zamestnankyňu v RLFO Sociálnej poisťovni?

Zamestnávateľa nahlási kód dohodnutého druhu vykonávanej práce, ktorú zamestnanec prevažne vykonáva.

Číselný kód miesta výkonu práce vyberieme z rozbaľovacieho zoznamu v riadku **Kód miesta výkonu**.

Ak je miestom výkonu práce územie mimo SR, uvedieme kód 999999. Ak miesto výkonu nie je možné určiť, použijeme kód 900000. Ak má zamestnanec viac miest výkonu práce, zvolíme kód miesta, kde výkon práce prevláda.

Ak je miesto výkonu práce:

- v dvoch alebo viac obciach/mestách, uveďte číselný kód obce/mesta, kde prevláda výkon práce,
- určené ako okres alebo kraj, uveďte číselný kód okresu alebo kraja,
- v dvoch alebo viac okresoch alebo krajoch, uveďte číselný kód okresu alebo kraja, kde prevláda výkon práce,
- **celé územie Slovenskej republiky**, uvedie sa číselný kód **500000**,
- **mimo územia Slovenskej republiky**, uvedie sa číselný kód **999999**,
- mimo územia Slovenskej republiky a zároveň aj na území Slovenskej republiky uvedie sa kód, kde prevláda výkon práce,
- pokiaľ miesto výkonu práce **nie je možné určiť**, uveďte sa číselný kód **900000.**

Dohodnutý rozsah pracovného času program uvádza v Registračnom liste fyzickej osoby (ďalej len RLFO) na základe údaju evidovaného v pracovnom úväzku v poli **Týždeň** z pracovného vzťahu alebo zo zmeny pracovnej zmluvy, v ktorej sa pracovný úväzok zmenil.

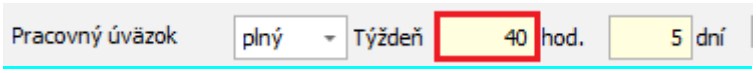

Ak nie je možné určiť dohodnutý rozsah pracovného času, napr. pri dohode o vykonaní práce/spoločníkovi/štatutárovi, program automaticky uvedie v RLFO hodnotu 99,99.

Nový zamestnanec

V pracovnom vzťahu, ktorý vznikne 1. 1. 2023 a neskôr, doplníme údaje priamo pri zadávaní nového pracovného vzťahu.

Zamestnanec nastúpi do pracovného pomeru od 1. 2. 2023.

Kedy zamestnávateľ nahlási analytické údaje Sociálnej poisťovni?

Zamestnávateľa nahlási analytické údaje Sociálnej poisťovni pri zaslaní RLFO prihláška.

Existujúci zamestnanec

Povinnosť viesť analytickú evidenciu údajov sa týka aj právnych vzťahov, ktoré vznikli pred 1. 1. 2023 a trvajú aj po 31. 12. 2022. Údaje doplníme v hlavnom pracovnom pomere/dohode/zmluve o výkone funkcie spoločníka, štatutára/inom pracovnom vzťahu alebo prostredníctvom zmeny pracovnej zmluvy. V zostave Profesionál/Profesionál účtovná firma/BIZNIS/PROFI môžeme využiť na pridanie zmeny zmluvy Hromadné funkcie, napr. u zamestnancov s rovnakým miestom výkonu práce.

Zamestnanec nastúpil do pracovného pomeru od 1. 3. 2021 a pracovný pomer trvá aj po 31. 12. 2022. Zamestnávateľ má výplatný termín 15. nasledujúceho mesiaca.

Kedy zamestnávateľ nahlási analytické údaje Sociálnej poisťovni?

Zamestnávateľa nahlási analytické údaje Sociálnej poisťovni najneskôr v termíne podania mesačného výkazu za mesiac január 2023, t. j. do 15. 2. 2023.

Zmena údajov po 1. 1. 2023

Ak počas trvania pracovného vzťahu dôjde k zmene evidovaných analytických údajov, zaevidujeme ich cez zmenu zmluvy/dohody.

Zmenu zmluvy nie je možné evidovať v programe pri právnom vzťahu napr. spoločník, štatutár, iný právny vzťah.

Ak pracovný vzťah skončil najneskôr do 31. 12. 2022, analytické údaje nie je potrebné u zamestnanca evidovať, ani nahlasovať Sociálnej poisťovni.

Počet hodín, ktorý zodpovedá príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovanému na výplatu za daný mesiac sa vypĺňa až na Mesačnom výkaze/Výkaze poistného a príspevkov. Uvádza sa počet hodín za daný mesiac, za ktoré zamestnávateľ poukázal zamestnancovi platbu vstupujúcu do vymeriavacieho základu. Do odpracovaných hodín vstupujú odpracované aj neodpracované hodiny, viažuce sa na príjem vstupujúci do vymeriavacieho základu (napr. aj náhrada mzdy za čerpanú dovolenku). Tento údaj sa prvýkrát bude uvádzať vo výkaze **za mesiac 1/2023**.

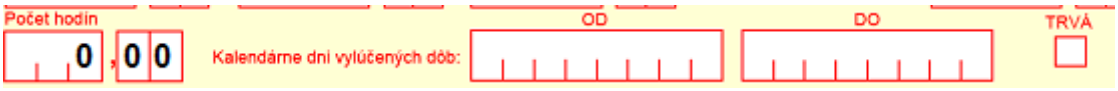

Pokiaľ **nie je možné určiť počet hodín**, ktorý zodpovedá výkonu činnosti, za ktorý bol zúčtovaný vymeriavací základ za kalendárny mesiac, uvedie sa číselný kód **999**.

Na hodiny za nočnú prácu, hodiny za prácu v sobotu a nedeľu a obdobné hodiny sa prihliada ako na štandardne odpracované hodiny (v odpracovaných hodinách budú započítané len jeden krát).

Zamestnanec – riadiaci pracovník odpracoval v januári 2023 18 dní/144 hodín z časového fondu 22 dní /176 hodín. 3 dni čerpal dovolenku a 1 deň mal sprievod u lekára. Okrem toho odpracoval 10 hodín nadčasov, za ktoré dostal vyplatenú mzdu.

a) Aký počet hodín zodpovedá príjmu zúčtovanému za daný mesiac, ak nemá dohodnutú prípadnú prácu nadčas v rozsahu 150 hodín v pracovnej zmluve?

Odpracované hodiny	=	144 hodín	Mzda	= 720 eur
Dovolenka	=	24 hodín	Náhrada mzdy	= 120 eur
Sprievod u lekára	=	8 hodín	Náhrada mzdy	= 40 eur
Nadčas	=	10 hodín	Mzda	= 50 eur
Spolu hodín	**=**	**186 hodín**	**Hrubá mzda spolu**	**= 930 eur**

Počet hodín zodpovedajúci príjmu zúčtovanému za daný mesiac **930 eur** je v rozsahu **186 hodín**. Hodiny odpracovaného **nadčasu** sa **započítajú** do počtu hodín.

b) Aký počet hodín zodpovedá príjmu zúčtovanému za daný mesiac, ak má dohodnutú prípadnú prácu nadčas v rozsahu 150 hodín v pracovnej zmluve?

Odpracované hodiny	=	144 hodín	Mzda	= 720 eur
Dovolenka	=	24 hodín	Náhrada mzdy	= 120 eur
Sprievod u lekára	=	8 hodín	Náhrada mzdy	= 40 eur
Spolu hodín	**=**	**176 hodín**	**Hrubá mzda spolu**	**= 880 eur**

Počet hodín, zodpovedajúci príjmu zúčtovanému za daný mesiac **880 eur** je v rozsahu **176 hodín**. Hodiny odpracovaného **nadčasu - 10 hodín** v rozsahu do 150 hod sa **nezapočítajú** do počtu hodín, keďže **nemajú vplyv na výšku vymeriavacieho základu**.

Import údajov

Pre doplnenie údajov u zamestnancov môžeme využiť nový import. Nájdeme ho cez menu **Mzdové funkcie – Import SK ISCO-08 a miesta výkonu práce**. Vzorovú šablónu zobrazím po kliknutí na tlačidlo **Náhľad súboru**. V importnom súbore stačí, ak doplníme údaje – Osobné číslo, SK ISCO-08 a Kód miesta výkonu práce. Po zvolení cesty k importnému súboru a stlačení tlačidla OK sa údaje naimportujú do pracovného vzťahu zamestnanca.

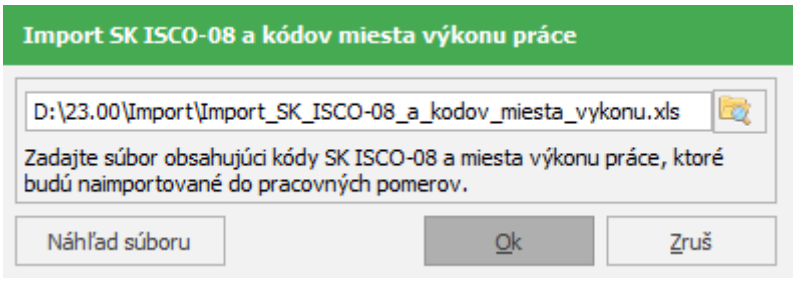

Ak už máme v pracovnom vzťahu **vyplnený číselný kód dohodnutého druhu vykonávanej práce** na základe vyplnených údajov v Personalistike - na karte Pracovné údaje a prostriedky na záložke Štatistiky a **cez import** chceme doplniť **len kód miesta výkonu práce**, údaje v stĺpci SK ISCO-08 v importom súbore **nevyplníme**.

Oznamovacia povinnosť voči Sociálnej poisťovni

§ 231 ods. 1 písm. p) zákona o sociálnom poistení
p) oznámiť Sociálnej poisťovni súčasne s plnením povinností podľa písmen b) a f) údaje z evidencie analytických údajov zamestnanca evidovaných v čase oznámenia,

Na účely zhromažďovania analytických údajov Sociálnou poisťovňou je zamestnávateľ **povinný oznamovať analytické údaje** Sociálnej poisťovni **od 1. januára 2023** a to za všetkých zamestnancov evidovaných v právnom vzťahu.

Na tento účel pribudli v **RLFO nové políčka**:

- miesto výkonu práce,
- rozsah pracovného času,
- druh vykonávanej práce.

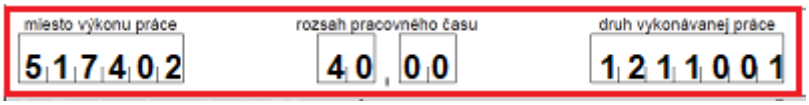

Nový zamestnanec

Údaje zamestnávateľ zasiela Sociálnej poisťovni prostredníctvom Registračného listu fyzickej osoby (ďalej RLFO). Povinnosť plní hneď **pri prihlásení** zamestnanca. V **RLFO Prihláška – so vznikom právneho vzťahu od 1.1.2023 a neskôr** sa **povinne** vypĺňajú údaje o číselnom **kóde miesta výkonu práce, kód dohodnutého druhu vykonávanej práce a dohodnutý rozsah pracovného času.**

Obdobie pri vytváraní exportu **RLFO Prihláška** (Exporty – Registračné listy FO) nastavíte s dátumom **vzniku právneho vzťahu**.

Existujúci zamestnanec

Nové analytické údaje zamestnávateľ oznamuje Sociálnej poisťovni aj za zamestnancov so vznikom právneho vzťahu **pred 1. 1. 2023**, a to prostredníctvom **RLFO Zmena**.

Obdobie pri vytváraní exportu **RLFO Zmena** (Exporty – Registračné listy FO) nastavíte s dátumom od **1. 1. 2023** do **1. 1. 2023**.

Lehota na zaslanie oznámenia **RLFO zmena** je najneskôr **v termíne podania Mesačného výkazu/Výkazu poistného a príspevkov za mesiac január 2023**, t. j. najneskôr do 28. februára 2023.

Zmena počas trvania pracovného vzťahu

Pokiaľ v priebehu trvania pracovného vzťahu **po 1. 1. 2023** dôjde k zmene údajov, zamestnávateľ oznamuje zmenu Sociálnej poisťovni prostredníctvom **RLFO Zmena.**

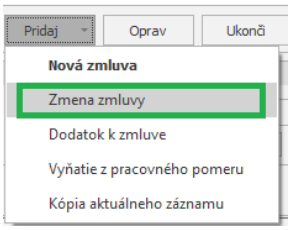

RLFO **zmena** program vytvorí ku dňu, ku ktorému je zmena evidovaná v Personalistike v Zmene pracovnej zmluvy.

Zamestnanec nastúpil do pracovného pomeru od 1. 3. 2021 a pracovný pomer trvá aj po 31. 12. 2022. Od 1. 3. 2023 nastáva zmena v evidovaných analytických údajoch (mení sa mu dohodnutý druh vykonávanej práce a rozsah pracovného času). Zamestnávateľ má výplatný termín 15. nasledujúceho mesiaca.

Kedy zamestnávateľ nahlási zmenu analytických údajov s platnosťou od 1. 3. 2023 Sociálnej poisťovni?

Zamestnávateľ nahlási zmenu analytických údajov v lehote povinnosti podať najbližšie tlačivo, ktorým je Mesačný výkaz, Výkaz poistného a príspevkov alebo RLFO-zmena, ak nahlasuje iné zmeny, ako sú zmeny analytických údajov. Ak by zamestnávateľ podal po zmene v evidencii analytických údajov účinnej od 1. 3. 2023 ako prvý mesačný výkaz za február 2023, RLFO zmena je povinný podať najneskôr 15. 3. 2023, čo je termín na podanie mesačného výkazu.

Pri právnych vzťahoch, **kde nie je možné pridávať** (evidovať) v Personalistike **zmenu zmluvy,** program OLYMP **RLFO zmenu** nevytvorí, keďže sa nepredpokladá takáto zmena. Ide o právne vzťahy napr. spoločník, štatutár, iný právny vzťah. Ak by takáto situácia predsa len nastala, zmenu je potrebné vyplniť cez manuálny vstup na stránke SP.

2. 5 Ďalšie zmeny v zákone o SP

Vylúčenie povinnosti platiť poistné od 1. 1. 2023

Od 1. januára 2023 dochádza **k zmene posudzovania vylúčených dôb** z platenia poistného do Sociálnej poisťovne.

§ 140 ods. 1 písm. a) až f) zákona o sociálnom poistení
Vylúčenie povinnosti platiť poistné
1) Zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti
a) od jeho uznania za dočasne práceneschopného do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najdlhšie do uplynutia 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,
b) od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, alebo ak pôrod nastal skôr, odo dňa pôrodu, do nástupu na rodičovskú dovolenku, najdlhšie do konca 37. týždňa odo dňa pôrodu, alebo ak pôrod nastal skôr ako šesť týždňov pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, do konca 43. týždňa odo dňa pôrodu, alebo ak je iným poistencom podľa § 49, odo dňa, od ktorého sa stará o dieťaťa do nástupu na rodičovskú dovolenku, najdlhšie do konca 37. týždňa odo dňa, od ktorého sa stará o dieťa,
c) od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti, najdlhšie do 14. dňa potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti,
d) od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode do skončenia tohto ošetrovania, najdlhšie do 90. dňa tohto ošetrovania,
e) v období, počas ktorého má nárok na výplatu rehabilitačného alebo rekvalifikačného,
f) v období, počas ktorého má ospravedlnenú neprítomnosť v práci z dôvodu jeho účasti na štrajku.

Významná zmena v posúdení vylúčených dôb z platenia poistného nastala pod **písmenom b)**. Táto zmena sa týka ako žien tak aj mužov. Do 31. decembra 2022 zamestnanec neplatil odvody do Sociálnej poisťovne, pokiaľ poberal dávku materské, a to z akéhokoľvek pracovného vzťahu.

Od. 1. januára 2023 už **nie je vylúčená doba** naviazaná **na poberanie dávky materské**. **Obdobie vylúčenia** platiť poistné v súvislosti s tehotenstvom a materstvom **nastáva od začiatku 6 týždňa pred očakávaným dňom pôrodu** (alebo odo dňa pôrodu, ak nastal skôr ako 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu) do nástupu na rodičovskú dovolenku (resp. najdlhšie do konca 37. týždňa odo dňa pôrodu resp. 43 týždňa odo dňa pôrodu, ak pôrod nastal skôr ako 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu. V súvislosti so starostlivosťou o narodené dieťa iným poistencom ako je matka, je vylúčená doba z platenia poistného odo dňa, od ktorého sa stará o dieťa do nástupu na rodičovskú dovolenku, najdlhšie do konca 37. týždňa odo dňa, od ktorého sa stará o dieťa.

Ak zamestnanec nepožiadal o dávku materské, na uplatnenie inštitútu vylúčenia je potrebné, aby Sociálnej poisťovni odovzdal **Čestné vyhlásenie na uplatnenie vylúčenia povinnosti platiť poistné**. V čestnom vyhlásení zamestnanec uvádza:

- identifikačné údaje pracovného vzťahu (ak žiada o vylúčenie z viacerých pracovných vzťahov, identifikuje každý pracovný vzťah osobitne),
- dátum, od kedy žiada o vylúčenie,
- v prípade otca (resp. iného poistenca) identifikačné údaje o dieťati (deťoch), o ktoré sa stará.

K čestnému vyhláseniu je potrebné doložiť okrem iného aj potvrdenie zamestnávateľa o nástupe zamestnanca na materskú alebo otcovskú dovolenku s uvedením IČPV. Lehota na podanie čestného vyhlásenia nie je stanovená, poistenec však má čestné vyhlásenie podať v aktuálnom čase, nie spätne.

Vylúčená doba z platenia poistného u ženy z HPP

Vylúčená doba u ženy v súvislosti s tehotenstvom a materstvom:

- **je 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu**, alebo **odo dňa pôrodu**, ak nastal **skôr ako 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu**, do nástupu na rodičovskú dovolenku, resp. najdlhšie do konca 37. týždňa odo dňa pôrodu resp. 43 týždňa odo dňa pôrodu, ak pôrod nastal skôr ako 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu. Štandardne je to 34 týždňov,

37 týždňov ak ide o osamelú matku resp. 43 týždňov ak sa narodí žene súčasne viac detí (dvojčatá, trojčatá, atď.),
- žena nepoberá príjem za prácu z pracovného vzťahu, v ktorom má mať vylúčenú dobu, tzn. je na materskej dovolenke,
- požiada o dávku materské alebo podá na SP čestné vyhlásenie na uplatnenie vylúčenia povinnosti platiť poistné.

Ak žena nastúpi na materskú dovolenku **8 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu**, pôjde počas **2 týždňov o obdobie poistenia**. Obdobie vylúčenia povinnosti platiť poistné nastane až od začiatku 6 týždňa pred očakávaným dňom pôrodu.

Obdobie vylúčenia z platenia poistného sa môže skončiť aj pred uplynutím zákonného nároku, a to v prípade, ak sa matka vráti do práce skôr. Tým, že začne poberať príjem za prácu, Sociálna poisťovňa ju už nebude považovať za osobu vo vylúčenej dobe.

Do programu sa doplnili pri evidovaní vyňatia **Materská dovolenka** nasledovné údaje:
- **predpokladaný deň pôrodu**,
- **deň narodenia dieťaťa** (vyplníme, ak pôrod nastal skôr ako 6 týždňov pred predpokladaným dňom pôrodu),
- **predpokladané ukončenie** (vlastné, 34 týždňov, 37 týždňov – osamelá matka a 43 týždňov – viac narodených detí),
- označovacie pole **Prevzatie dieťaťa do starostlivosti** (označíme v prípade prevzatia dieťaťa do starostlivosti, MD zamestnankyňa čerpá odo dňa prvého rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa v trvaní 28/31/37 týždňov max. do 3 rokov veku dieťaťa),
- označovacie pole **Vylúčená doba z povinnosti platiť poistné na SP** (voľba je automaticky označená pri pridaní vyňatia, ak zamestnankyňa nepožiada o materské ani nepodá na SP čestné vyhlásenie, je potrebné ju odznačiť).

Zamestnankyňa je vydatá a pred nástupom na materskú dovolenku pracuje. Predpokladaný deň pôrodu určený lekárom je 29. 3. 2023. Na materskú dovolenku nastupuje 8 týždňov pred predpokladaným dňom pôrodu, t. j. 1. 2. 2023. Zamestnankyňa podala žiadosť o materské z daného pracovného vzťahu. Dieťa sa narodilo v termíne. Vo februári 2023 dostane vyplatený príjem zo sociálneho fondu vo výške 250 eur.

a) Kedy bude zamestnankyňa vo vylúčenej dobe z povinnosti platiť poistné do Sociálnej poisťovne?

Začiatok vylúčenej doby z platenia poistného nastane **6 týždňov** pred očakávaným dňom pôrodu, v tomto prípade teda **od 15. 2. 2023**. Zamestnankyňa bude **vylúčená** z platenia poistného **do 26. 9. 2023**.

b) Z akého vymeriavacieho základu zaplatí zamestnankyňa odvody do SP a ZP vo februári 2023?

V období od nástupu na materskú dovolenku do začiatku vylúčenia z platenia poistného, t. j. **od 1. 2. 2023 do 14. 2. 2023** je zamestnankyňa **povinne poistená** (nie je vo vylúčení a nemá ani prerušené sociálne poistenie).

Vymeriavací základ **na sociálne a zdravotné poistenie** = **250 eur.** Z tohto vymeriavacieho základu sa vypočítajú všetky odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne. Zamestnávateľ uvedie za mesiac február 2023 v mesačnom výkaze poistného a príspevkov 14 kalendárnych dní, za ktoré sa platí poistné.

Zamestnankyňa, slobodná mamička, má predpokladaný deň pôrodu určený lekárom 15. 2. 2023. Na materskú dovolenku nastupuje 8 týždňov pred predpokladaným dňom pôrodu, tzn. 21. 12. 2022. Zamestnankyňa podala žiadosť o materské z daného pracovného vzťahu. Dieťa sa narodilo v termíne. V januári 2023 jej zamestnávateľ vyplatil odmenu za predchádzajúci rok vo výške 1 000 eur.

a) Kedy bude zamestnankyňa vo vylúčenej dobe z povinnosti platiť poistné do Sociálnej poisťovne?

Začiatok vylúčenia z platenia odvodov sa v roku 2022 vzťahoval na obdobie poberania dávky materské. Od 1. januára 2023 sa už vzťahuje len na obdobie 6 týždňov pred predpokladaným dňom pôrodu.

Od 21. 12. 2022 do 31. 12. 2022 je zamestnankyňa **vylúčená z platenia odvodov z dôvodu poberania dávky materské**. Z dôvodu zmeny legislatívy od 1. januára 2023 je zamestnankyňa **povinne poistená** v dňoch od **1. 1. 2023 do 3. 1. 2023**. **Obdobie vylúčenia z platenia poistného** opäť nastane **od 4. 1. 2023**, čo je 6 týždňov pred očakávaným dňom pôrodu a trvá **do 5. 9. 2023** (37 týždňov).

b) Z akého vymeriavacieho základu zaplatí zamestnankyňa odvody v januári 2023 do SP a ZP?

Zamestnankyňa je sociálne poistená od 1. 1. 2023 do 3. 1. 2023. **Maximálny vymeriavací základ na sociálne poistenie** (okrem úrazového poistenia) na 3 kalendárne dni poistenia = (8 477:31) x 3 = 273,45 x 3 = **820,35 eura**. Z tohto VZ sa vypočítajú všetky odvody do sociálnej poisťovne, okrem úrazového poistenia, ktoré sa odvedie z vymeriavacieho základu 1 000 eur. Z vymeriavacieho základu 1 000 eur sa odvedie aj odvod na zdravotné poistenie. Zamestnávateľ uvedie za mesiac január 2023 v mesačnom výkaze poistného a príspevkov do Sociálnej poisťovne 3 kalendárne dni, za ktoré sa platí poistné.

Vylúčená doba u muža z HPP

Vylúčená doba u muža v súvislosti so starostlivosťou o dieťa:

- je odo dňa, od ktorého sa muž stará o dieťa do nástupu na rodičovskú dovolenku, najdlhšie do konca 37. týždňa od ktorého sa stará o dieťa (tzn. 28 týždňov štandardne, 31 týždňov ak ide o osamelého muža a 37 týždňov ak sa stará o súčasne viac narodených detí),
- muž nepoberá príjem za prácu z pracovného vzťahu, v ktorom má mať vylúčenú dobu, tzn. je na otcovskej dovolenke,
- požiada o dávku materské alebo podá na SP čestné vyhlásenie na uplatnenie vylúčenia povinnosti platiť poistné.

Do programu sa doplnili pri evidovaní **Otcovskej dovolenky** nasledovné údaje:

- **deň narodenia dieťaťa**,
- **predpokladané ukončenie** - vlastné, 2 týždne, 28 týždňov, 31 týždňov (osamelý otec) a 37 týždňov (viac narodených detí),
- označovacie pole **Vylúčená doba z povinnosti platiť poistné na SP** (voľba je automaticky označená pri pridaní vyňatia, ak muž nepožiada o materské ani nepodá na SP čestné vyhlásenie, je potrebné voľbu odznačiť).

Dieťa sa narodilo 27. 10. 2022. Obdobie poberania materského si otec rozdelil na 2 obdobia. Od 1. 11. 2022 čerpal otcovskú dovolenku 2 týždne do 14. 11. 2022 a poberal dávku materské. Od 1. 11. 2023 bude čerpať rodičovskú dovolenku (podľa § 166 ods. 2 Zákonníka práce, už nejde o otcovskú dovolenku) a poberať dávku materské.

a) Ako sa posudzuje obdobie rodičovskej dovolenky podľa § 166 ods. 2 Zákonníka práce z pohľadu prerušenia a vylúčenia povinnosti platiť poistné, ak muž poberá materské?

Mužovi, ktorý nastúpi na rodičovskú dovolenku a má nárok na materské sa neprerušuje povinné poistenie zamestnanca (v súlade s § 26 ods. 1 písm. e) zákona o sociálnom poistení). Na muža sa počas rodičovskej dovolenky s poberaním materského (od 11/2023) neuplatní ani inštitút vylúčenia a ani prerušenia poistenia. Zamestnávateľ v takomto prípade uvedie v mesačnom výkaze poistného a príspevkov za november 2023 plný počet kalendárnych dní.

b) Aké odvody bude muž platiť z dohody, ktorú uzatvorí od 1. 11. 2023 u iného zamestnávateľa, ak zarobí 500 eur?

Vylúčená doba sa od januára 2023 posudzuje z každého právneho vzťahu zvlášť. Zamestnanec si nemôže z tohto právneho vzťahu uplatniť nárok na materskú dávku (nesplnil podmienku 270 dní nemocenského poistenia), nevzťahuje sa na neho inštitút vylúčenia, ako to bolo do 31. 12. 2022.

Z dosiahnutého príjmu 500 eur na dohodu sa vypočítajú všetky odvody do sociálnej a zdravotnej poisťovne. Zamestnávateľ uvedie za mesiac november 2023 v mesačnom výkaze poistného a príspevkov 30 kalendárnych dni, za ktoré sa platí poistné.

Vylúčená doba z iného právneho vzťahu

Vo vylúčenej dobe môžu byť aj zamestnanci, ktorí sú v inom právnom vzťahu ako je pracovný pomer, napr. osoby pracujúce na základe dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru, osoby s iným pracovným pomerom, spoločníci, štatutári. Tieto osoby nemajú nárok na čerpanie materskej či otcovskej dovolenky v zmysle § 166 Zákonníka prác, ale obdobie vylúčenia sa na nich vzťahuje, ak nebudú z pracovného vzťahu poberať príjem, tzn. nebudú vykonávať činnosť z daného pracovného vzťahu a požiadajú o dávku materské, alebo podajú čestné vyhlásenie na uplatnenie vylúčenia povinnosti platiť poistné.

Vylúčená doba pre iné pracovnoprávne vzťahy:

- zamestnanec nepoberá príjem za prácu z pracovného vzťahu, v ktorom má mať vylúčenú dobu,
- zamestnanec požiada o dávku materské alebo podá na SP čestné vyhlásenie na uplatnenie vylúčenia povinnosti platiť poistné.

Do programu sa pridali nové vyňatia **Obdobie tehotenstva a materstva** (pre ženy) a evidencia **Obdobie starostlivosti o dieťa** (u muža) ktoré slúžia na evidenciu vylúčenej doby podľa § 140 ods. 1 písm. b). Formuláre obsahujú obdobné údaje ako pri evidovaní materskej a otcovskej dovolenky.

Rozpočítanie príjmov od 1. 1. 2023

§ 139b ods. 1, 2 a 3 zákona o sociálnom poistení

1) Vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v
a) § 4 ods. 1 a § 4b, ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu po zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti, a zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2, ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu po zániku povinného dôchodkového poistenia, je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v poslednom kalendárnom roku,
b) § 4 ods. 2 písm. a), ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu počas trvania povinného dôchodkového poistenia, je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v kalendárnom roku, v ktorom bol tento príjem zúčtovaný na výplatu,
c) § 4 ods. 2 písm. a) a b), ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 plynúci z ním určenej dohody podľa § 227a zúčtovaný na výplatu po zániku povinného dôchodkového poistenia, je rozdiel medzi súčtom vymeriavacieho základu nezníženého o odvodovú odpočítateľnú položku za kalendárny mesiac trvania tohto poistenia a vymeriavacieho základu zisteného z pomernej časti príjmu zúčtovaného na výplatu po zániku povinného dôchodkového poistenia pripadajúcej na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v poslednom kalendárnom roku a odvodovou odpočítateľnou položkou.
2) **Pri určení pomernej časti podľa odseku 1 sa neprihliada na obdobie, za ktoré bolo zaplatené poistné z maximálneho vymeriavacieho základu.**
3) Na odsek 1 sa § 138 ods. 1, 5, 6, 10, 11, 13 až 15 vzťahujú rovnako.

Od 1. januára 2023 nastávajú pre zamestnávateľov zmeny v určovaní vymeriavacieho základu (VZ) zamestnanca. Ak zamestnávateľ zúčtuje zamestnancovi príjem zo zárobkovej činnosti **po skončení pracovného vzťahu** alebo **počas prerušenia,** alebo zamestnávateľ zúčtuje **zamestnancovi s právom na nepravidelný príjem** (vrátane dohodárov) príjem počas trvania

právneho vzťahu, príjem sa rozpočíta **na každý kalendárny mesiac** trvania tohto poistenia **v poslednom kalendárnom roku.**

Takýto príjem sa už **nerozpočítava na kalendárny mesiac**, za ktorý bolo zaplatené **poistné z maximálneho vymeriavacieho základu** (§ 139b ods. 2 zákona o sociálnom poistení).

Rozpočítanie podľa § 139b ods. 1, 2 a 3 aplikujeme v prípade:

- príjmu vyplateného po zániku poistenia – napr. zamestnanec na HPP, dohodár, spoločník, štatutár, iný pracovný vzťah,
- príjmu vyplateného v období prerušenia – napr. zamestnanci na HPP
- dohody s právom na nepravidelný príjem
- nepravidelného príjmu vyplateného počas trvania právneho vzťahu – odmena spoločníka, štatutára, iný pracovný vzťah

Poistné z vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. a) a poistné z vymeriavacieho základu podľa § 139a a 139b sú splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol príjem zúčtovaný na výplatu.

Poistné z vymeriavacieho základu za zamestnancov s právom na nepravidelný príjem, zamestnancov, ktorí majú vyplatený príjem po skončení pracovného vzťahu alebo v období prerušenia, **je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol príjem zúčtovaný na výplatu**.

Ak má zamestnanec v období, na ktorý sa príjem rozpočítava celý mesiac **vylúčenú povinnosť platiť poistné**, poistné sa **rozpočíta aj na tento mesiac**, lebo za toto obdobie nebolo zaplatené poistné z maxima, ale bude sa naň vzťahovať vylúčenie povinnosti platiť poistné.

Ak mal zamestnanec v poslednom roku poistenia **prerušenie sociálneho poistenia** (napr. bol na rodičovskej dovolenke, mal neplatené voľno, absenciu, neplatenú OČR, atď.), poistné sa **rozpočíta len na mesiace od skončenia posledného prerušenia**, okrem mesiaca z ktorého bolo poistné už odvedené z maximálneho vymeriavacieho základu.

HPP trval od 1. 1. 2017 a skončil 30. 4. 2023. Zamestnanec mal za január až marec 2023 vyplatený príjem 1 500 eur a v apríli mu bol vyplatený príjem 9 000 eur. Zamestnancovi je po skončení pracovného pomeru v mzde za jún 2023 vyplatená odmena 3 000 eur.

a) Na aké mesiace sa rozpočíta odmena vyplatená po skončení pracovného pomeru a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné?

Príjem sa **rozpočíta** na mesiace **január** až **marec 2023**. Na **apríl 2023** sa príjem nerozpočíta, keďže už bol dosiahnutý **maximálny vymeriavací základ**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	120,00	300,00		legislatívny	3 000,00	4,00 %	3 000,00	10,00 %			hotovosť
2	nemocenské poistenie	42,00	42,00		legislatívny	3 000,00	1,40 %	3 000,00	1,40 %			hotovosť
3	starobné poistenie	120,00	420,00		legislatívny	3 000,00	4,00 %	3 000,00	14,00 %			hotovosť
4	invalidné poistenie	90,00	90,00		legislatívny	3 000,00	3,00 %	3 000,00	3,00 %			hotovosť
5	v nezamest. poistenie	30,00	15,00		legislatívny	3 000,00	1,00 %	3 000,00	0,50 %			hotovosť
6	financovanie podpory		15,00		legislatívny			3 000,00	0,50 %			hotovosť
7	garančné poistenie		7,50		legislatívny			3 000,00	0,25 %			hotovosť
8	úrazové poistenie		24,00		legislatívny			3 000,00	0,80 %			hotovosť
9	rezervný fond		142,50		legislatívny			3 000,00	4,75 %			hotovosť
10	daň preddavková	493,62			legislatívny	2 598,00						hotovosť

Vymeriavací základ na odvody do Sociálnej poisťovne bude **v každom tomto mesiaci** vo výške **1 000 eur** (3 000 eur : 3 mesiace).

Oprava zrážky vytvorenej programom

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za január 2023	14,00	14,00	1 000,00	1,40 %	1 000,00	1,40 %
za február 2023	14,00	14,00	1 000,00	1,40 %	1 000,00	1,40 %
za marec 2023	14,00	14,00	1 000,00	1,40 %	1 000,00	1,40 %

b) Ak by mal zamestnanec v mesiaci február 2023 celý mesiac PN, na aké mesiace sa príjem rozpočíta a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné?

Príjem sa aj v tomto prípade **rozpočíta** na mesiace **január** až **marec 2023**, teda aj na mesiac február 2023, keďže vo februári nebolo zaplatené poistné z maximálneho vymeriavacieho základu. Na **apríl 2023** sa príjem nerozpočíta, keďže už bol dosiahnutý **maximálny vymeriavací základ**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	120,00	300,00		legislatívny	3 000,00	4,00 %	3 000,00	10,00 %			hotovosť
2	nemocenské poistenie	28,00	28,00		legislatívny	2 000,00	1,40 %	2 000,00	1,40 %			hotovosť
3	starobné poistenie	80,00	280,00		legislatívny	2 000,00	4,00 %	2 000,00	14,00 %			hotovosť
4	invalidné poistenie	60,00	60,00		legislatívny	2 000,00	3,00 %	2 000,00	3,00 %			hotovosť
5	v nezamest. poistenie	20,00	10,00		legislatívny	2 000,00	1,00 %	2 000,00	0,50 %			hotovosť
6	financovanie podpory		10,00		legislatívny			2 000,00	0,50 %			hotovosť
7	garančné poistenie		5,00		legislatívny			2 000,00	0,25 %			hotovosť
8	úrazové poistenie		24,00		legislatívny			3 000,00	0,80 %			hotovosť
9	rezervný fond		95,00		legislatívny			2 000,00	4,75 %			hotovosť
10	daň preddavková	511,48			legislatívny	2 692,00						hotovosť

Vymeriavací základ na odvody do Sociálnej poisťovne bude v mesiaci **január** a **marec 2023** vo výške **1 000 eur** (3 000 eur : 3 mesiace).

<u>Rozpis zrážky na odvody do SP, okrem úrazového poistenia:</u>

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za január 2023	14,00	14,00	1 000,00	1,40 %	1 000,00	1,40 %
za marec 2023	14,00	14,00	1 000,00	1,40 %	1 000,00	1,40 %

Vo **februári 2023** bude **vymeriavací základ** na starobné, invalidné, nemocenské poistenie, poistenie v nezamestnanosti, financovanie podpory, garančné poistenie a rezervný fond solidarity **nulový**.

Jedine vymeriavací základ na **úrazové poistenie** bude vo výške **1 000 eur**.

Rozpis zrážky na úrazové poistenie:

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za január 2023		8,00			1 000,00	0,80 %
za február 2023		8,00			1 000,00	0,80 %
za marec 2023		8,00			1 000,00	0,80 %

c) Ak by mal zamestnanec v mesiaci február 2023 celý mesiac neplatené voľno, na aké mesiace sa príjem rozpočíta a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné?

V prípade prerušenia sociálneho poistenia sa príjem rozpočíta na posledné obdobie poistenia v poslednom kalendárnom roku. **Posledným obdobím poistenia** zamestnanca v poslednom kalendárnom roku po skončení prerušenia je **marec až apríl 2023**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	120,00	300,00		legislatívny	3 000,00	4,00 %	3 000,00	10,00 %			hotovosť
2	nemocenské poistenie	42,00	42,00		legislatívny	3 000,00	1,40 %	3 000,00	1,40 %			hotovosť
3	starobné poistenie	120,00	420,00		legislatívny	3 000,00	4,00 %	3 000,00	14,00 %			hotovosť
4	invalidné poistenie	90,00	90,00		legislatívny	3 000,00	3,00 %	3 000,00	3,00 %			hotovosť
5	v nezamest. poistenie	30,00	15,00		legislatívny	3 000,00	1,00 %	3 000,00	0,50 %			hotovosť
6	financovanie podpory		15,00		legislatívny			3 000,00	0,50 %			hotovosť
7	garančné poistenie		7,50		legislatívny			3 000,00	0,25 %			hotovosť
8	úrazové poistenie		24,00		legislatívny			3 000,00	0,80 %			hotovosť
9	rezervný fond		142,50		legislatívny			3 000,00	4,75 %			hotovosť
10	daň preddavková	493,62			legislatívny	2 598,00						hotovosť

Príjem sa rozpočíta len na mesiac marec 2023. Vymeriavací základ bude v mesiaci **marec 2023** vo výške **3 000 eur** (3 000 eur : 1 mesiac).

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za marec 2023	42,00	42,00	3 000,00	1,40 %	3 000,00	1,40 %

Na **apríl 2023** sa príjem nerozpočíta, keďže už bol dosiahnutý **maximálny vymeriavací základ**.

Elektronické PN od 1. 6. 2023

Prechodné obdobie, kedy lekár môže pacientovi vystaviť **papierovú PN** je **do 31. mája 2023**. Pokiaľ nedôjde k zmene, **od 1. júna 2023** budú PN vystavované **všeobecnými lekármi**, **lekármi zdravotníckych zariadení** a **gynekológmi** už len **elektronicky** (e-PN). Papierovú PN bude možné vystaviť len napr. pri nefunkčnosti systému.

V prípade vystavenia e-PN tak už **zamestnanec nemá povinnosť preukázať zamestnávateľovi existenciu prekážky v práci z dôvodu PN** (§ 144 ods. 2 Zákonníka práce). Preukazovaciu povinnosť voči zamestnávateľovi plní Sociálna poisťovňa. Po zaevidovaní údajov o e-PN v informačnom systéme, zasiela bezodkladne zamestnávateľovi elektronickými prostriedkami informáciu o vzniku, trvaní a ukončení e-PN.

Pre **lekárov špecialistov** vrátane lekárov poskytujúcich **zubno-lekársku starostlivosť** bude vystavovanie **PN elektronicky** povinné až od **1. januára 2024**.

V súvislosti s povinnosťou vystavovať PN už len elektronicky pripravujeme do programu **novú sekciu ePN**, ktorá bude slúžiť na komunikáciu a sťahovanie údajov medzi SP a zamestnávateľom.

Ročné zúčtovanie sociálneho poistenia

Vykonanie RZSP, ktoré mala realizovať Sociálna poisťovňa prvý krát v roku 2024 za rok 2023 za zamestnancov, zamestnávateľov a SZČO je zrušené.

3 Zmeny v zákone o dani z príjmov

3. 1 Daňové veličiny v roku 2023

Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka

Nová výška životného minima stanovená k 1. júlu 2022 na hodnotu 234,42 eura, prináša pre rok 2023 zmenu vo výške NČZD na daňovníka.

§ 11 ods. 2 písm. a) zákona o dani z príjmov

... nezdaniteľná časť základu dane ročne na daňovníka je suma zodpovedajúca **21,0-násobku sumy životného minima** platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia.

Ročná NČZD za rok 2023 sa upravuje nasledovne:

- ak je základ dane daňovníka ≤ 21 754,18 eura (92,8 x 234,42), daňovník má nárok na NČZD vo výške **4 922,82 eura** (21 x 234,42).
- ak je základ dane daňovníka > 21 754,18 eura (92,8 x 234,42), daňovník má nárok na NČZD v sume **rozdielu** 44,2 x 234,42, t. j. **10 361,36 a ¼ základu dane**.

Sumy sú zaokrúhlené na eurocent matematicky.

§ 35 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov

... základ dane na výpočet preddavku na daň za kalendárny mesiac sa zníži o sumu zodpovedajúcu 1/12 nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka [§ 11 ods. 2 písm. a)];

Mesačná NČZD v roku 2023 = 4 922,82 eura : 12 = **410,24 eura**

NČZD na daňovníka v roku 2023		
mesačná		410,24 eura
ročná	základ dane ≤ 21 754,18 eura	4 922,82 eura
	základ dane > 21 754,18 eura	10 361,36 eura – (základ dane : 4)

Ak si chce zamestnanec u svojho zamestnávateľa uplatňovať nezdaniteľnú časť základu dane mesačne, musí to oznámiť zamestnávateľovi písomne na tlačive **Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane a daňového bonusu v oddiele II**.

Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu sa pre rok 2023 nezmenilo. Ostáva v platnosti tlačivo VYH36v20_1.

II. ÚDAJE NA UPLATNENIE NEZDANITEĽNEJ ČASTI ZÁKLADU DANE NA DAŇOVNÍKA	
Uplatňujem si nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka podľa § 11 ods. 2 písm. a) zákona.[1)]	☐
Som poberateľom starobného dôchodku, vyrovnávacieho príplatku alebo predčasného starobného dôchodku zo sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia alebo dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu, alebo výsluhového dôchodku alebo obdobného dôchodku zo zahraničia na začiatku zdaňovacieho obdobia.[1)]	☐

Ak si chce zamestnanec mesačne uplatňovať NČZD, je potrebné v **Personalistike** na karte **Mzdové údaje** označiť pole **Nezdaniteľná časť základu dane na zamestnanca**.

Zamestnanec podpísal Vyhlásenie na zdanenie príjmov, kde uviedol, že si chce uplatňovať nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka. Ako sa mu vypočíta mzda, ak v januári 2023 dosiahol hrubú mesačnú mzdu vo výške 800 eur.

Keďže zamestnanec podpísal Vyhlásenie na zdanenie príjmov, v mesiaci január 2023 sa mu uplatní NČZD vo výške 410,24 eura.

Po odpočítaní odvodov a nezdaniteľnej časti základu dane od hrubej mzdy sa určí základ dane, z ktorého sa vypočíta preddavok na daň = 800 – 107,20 – 410,24 = 282,56 eura.

Preddavok na daň = 286,56 x 19 % = 53,69 eura.

Čistá mzda = hrubá mzda – odvody poisteného – daň = 800 – 107,20 – 53,69 = 639,11 eura.

Nezdaniteľná časť základu dane na manželku/manžela

Keďže životné minimum sa zvýšilo na sumu 234,42 eura, upravujú sa aj sumy NČZD na manželku za rok 2023 nasledovne:

- ak je základ dane daňovníka ≤ 41 445,46 eura (176,8 x 234,42), daňovník má nárok na NČZD na manželku (manžela) vo výške **4 500,86 eura** (19,2 x 234,42) **– vlastný príjem manželky (manžela)**
- ak je základ dane daňovníka > 41 445,46 eura, daňovník má nárok na NČZD na manželku (manžela) v sume **rozdielu** 63,4 x 234,42, t. j. **14 862,23 eura a ¼ základu dane – vlastný príjem manželky (manžela)**

NČZD na manželku/manžela za rok 2023	
základ dane daňovníka ≤ 41 445,46 eura	4 500,86 eura - vlastný príjem manželky/manžela
základ dane daňovníka > 41 445,46 eura	14 862,23 eura – (základ dane : 4) - vlastný príjem manželky/manžela

Nezdaniteľnú časť základu dane na manželku je možné uplatniť iba v ročnom zúčtovaní dane resp. v daňovom priznaní.

Sadzba dane

Na výpočet daňovej povinnosti, ako aj preddavkov na daň, má vplyv výška základu dane zamestnanca.

U daňovníka, ktorého základ dane nepresiahne v roku 2023 sumu 41 445,46 eura vrátane, je sadzba dane 19 %. Pri základe dane vyššom ako táto suma sa uplatní daň vo výške 25 %, ale iba z čiastky presahujúcej sumu 41 445,46 eura.

Pri výpočte mesačných preddavkov na daň sa sleduje 1/12 tejto sumy, t. j. 3 453,79 eura.

Základ dane	Životné minimum	Základ dane v eur		Sadzba dane	Daň	
		ročný	mesačný		ročná	preddavok
do výšky 176,8-násobku ŽM, vrátane	**234,42**	≤ 41 445,46	≤ 3 453,79	19%	ZD × 19 %	ZD × 19 %
väčší ako 176,8-násobok ŽM		> 41 445,46	> 3 453,79	19 % + 25 %	(41 445,46 × 19 %) + [(ZD - 41 445,46) × 25 %]	(3 453,79 × 19 %) + [(ZD - 3 453,79) × 25 %]

3. 2 Zmeny v daňovom bonuse od 01. 01. 2023

§ 52zzp zákona o dani z príjmov - Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2023

Ods. 4 Daňovník, ktorý v zdaňovacom období dosiahol zdaniteľné príjmy podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2, si môže uplatniť daňový bonus na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom, pričom prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu. Suma daňového bonusu, o ktorú sa znižuje daň, je

a) **50 eur mesačne**, ak vyživované dieťa **dovŕšilo 18 rokov veku**, alebo

b) **140 eur mesačne**, ak vyživované dieťa **nedovŕšilo 18 rokov veku**, a to posledný krát za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 18 rokov veku; to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa osobitného predpisu.126a)

Ods. 5 Nárok na daňový bonus podľa odseku 4 si daňovník môže uplatniť **prvýkrát za kalendárny mesiac január 2023 a poslednýkrát za kalendárny mesiac december 2024**.

Od 01. 01. 2023 sa upravuje výška daňového bonusu na dieťa aj vekové hranice detí. Podľa aktuálne platnej legislatívy platí táto zmena do 31. 12. 2024.

Daňový bonus na vyživované dieťa vo veku od 0 do 18 rokov (vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši 18 rokov), sa zvyšuje na sumu 140 eur a daňový bonus na vyživované dieťa po dovŕšení 18 rokov veku (18 až 25 rokov, ak sa považuje za nezaopatrené dieťa) sa zvyšuje na sumu 50 eur.

Daňový bonus na dieťa od 01. 01. 2023	
0 - 18 rokov (vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕší 18 rokov)	140 eur
18 - 25 rokov (ak sa považuje za nezaopatrené dieťa)	50 eur

Táto suma však môže byť aj nižšia. Zamestnancovi sa uplatní nárok na daňový bonus najviac vo výške stanoveného percenta zo základu dane (čiastkového základu dane) v závislosti od počtu detí.

Percentuálny limit základu dane pri uplatnení nároku na daňový bonus v závislosti od počtu vyživovaných detí je v rozmedzí od 20 % do 55 %. Pri jednom dieťati je percentuálny limit 20 %, o každé ďalšie dieťa sa zvyšuje o 7 %, pri šiestich a ďalších deťoch ostáva na úrovni 55 %.

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit základu dane (čiastkového základu dane)
1	20%
2	27%
3	34%
4	41%
5	48%
6 a viac	55%

Základ dane (čiastkový základ dane) predstavuje rozdiel medzi zdaniteľnými príjmami zo závislej činnosti a výškou poistného a príspevkov, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

V OLYMPE nájdeme sumu základu dane (čiastkového základu dane) zamestnanca na **Mzdovom liste** (Tlač – Tlač – Mzdy – Mzdový list – Prehľad vypočítaných miezd) v riadku **Čiastkový základ dane**. Suma je vypočítaná ako rozdiel Príjmov zdaňovaných preddavkom a Odvodov z príjmov zdaňovaných preddavkom.

Príjem zdaňovaný preddavkom	990,00	762,00	1 500,00	770,77
Čiastkový základ dane	857,34	690,38	1 359,00	667,50
Nezd. čiastka na zam.	381,61	381,61	381,61	381,61
Preddavok na daň	90,39	58,67	185,70	54,32
Daňový bonus	43,60	43,60	43,60	43,60

Zamestnanec má k 01. 01. 2023 tri vyživované deti vo veku 5, 10 a 19 rokov, na ktoré si uplatňuje daňový bonus. Za mesiac január 2023 dosiahne zamestnanec čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti vo výške 659,44 eura. V akej maximálnej sume mu bude uplatnený daňový bonus za január 2023?

Daňový bonus na dve deti vo veku do 18 rokov je za mesiac január 2023 vo výške 280 eur (2 x 140 eur) a na jedno dieťa vo veku nad 18 je vo výške 50 eur, spolu **330 eur**.

Pri troch vyživovaných deťoch je možné uplatniť daňový bonus na dieťa **maximálne do výšky 34 % čiastkového základu dane**. Čiastkový základ dane zamestnanca = 659,44 eura, 34 % z ČZD predstavuje sumu **224,21 eura**.

Za mesiac január 2023 si môže daňovník uplatniť daňový bonus maximálne v sume 224,21 eura.

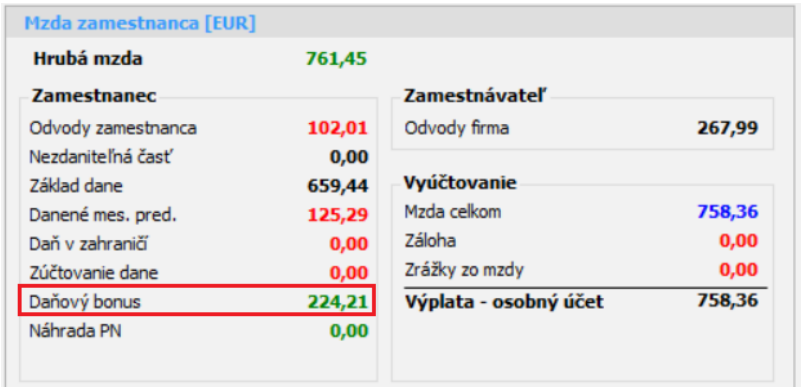

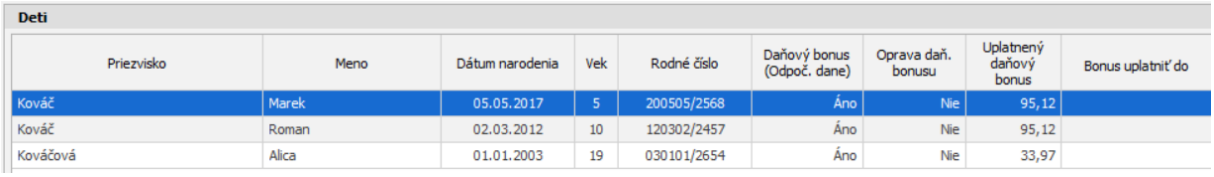

Plný daňový bonus vo výške 330 eur by si uplatnil až pri dosiahnutom čiastkovom základe dane vo výške 970,60 eura a viac (970,60 x 34 % = 330,004 = 330 eur po zaokrúhlení na eurocent matematicky).

Zamestnanec má v januári 2023 dve vyživované deti. Daňový bonus si uplatňuje na jedno 20 ročné dieťa a druhé dieťa, ktoré dňa 10. 1. 2023 dovŕšilo 18 rokov. Zamestnanec dosiahol za mesiac január 2023 čiastkový základ dane vo výške 720 eur.

Daňový bonus na dieťa do 18 rokov (vrátane mesiaca, v ktorom 18 rokov dovŕši) je za mesiac január 2023 vo výške 140 eur a na dieťa vo veku nad 18 rokov je vo výške 50 eur, spolu **190 eur**.

Pri dvoch vyživovaných deťoch je možné uplatniť daňový bonus na dieťa **maximálne do výšky 27 % čiastkového základu dane**. Čiastkový základ dane zamestnanca = 720 eur, 27 % z ČZD predstavuje sumu **194,40 eura**.

Za mesiac január 2023 si môže daňovník uplatniť **daňový bonus v sume 190 eur**.

Zamestnanec si môže uplatniť daňový bonus na dieťa v priebehu roka (zdaňovacieho obdobia), alebo po jeho skončení.

Pri výpočte mesačný preddavkov na daň sa zohľadňuje čiastkový základ dane iba toho rodiča, ktorý žiada o daňový bonus. Na **čiastkový základ dane druhého rodiča** (prípadne druhej oprávnenej osoby) sa bude **prihliadať až pri podaní daňového priznania za rok 2023** (v RZD to nebude možné).

Ak si chce zamestnanec u svojho zamestnávateľa uplatňovať daňový bonus mesačne, musí to oznámiť zamestnávateľovi písomne na tlačive **Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane a daňového bonusu v oddiele III**.

III. ÚDAJE NA UPLATNENIE DAŇOVÉHO BONUSU PODĽA § 33 ZÁKONA	
Uplatňujem si daňový bonus na dieťa (deti) žijúce so mnou v domácnosti podľa § 33 zákona.[1)]	☐

Údaje o vyživovaných deťoch na uplatnenie daňového bonusu podľa § 33 zákona			
Meno a priezvisko	Rodné číslo[2)]	Meno a priezvisko	Rodné číslo[2)]

Ak si chce zamestnanec mesačne uplatňovať daňový bonus na dieťa, je potrebné v **Personalistike** na karte **Rodinné údaje** na záložke **Deti** zadať údaje o dieťati a obdobie uplatňovania daňového bonusu.

Ak si chce uplatniť (prípadne douplatniť) daňový bonus za celý rok v ročnom zúčtovaní dane, vyznačí túto skutočnosť v oddiele III v tlačive **Žiadosť o vykonanie RZD**. Platí pre tlačivo žiadosti za rok 2022.

III. UPLATNENIE DAŇOVÉHO BONUSU NA VYŽIVOVANÉ DIEŤA (DETI)	
Uplatňujem si nárok na **daňový bonus na** vyživované **dieťa** (deti) podľa § 33 a 52zzn zákona, nakoľko spĺňam ustanovené podmienky. Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady, ak zákon neustanovuje inak.	☐ (vyznačí sa x)

Údaje o vyživovaných deťoch					
Meno a priezvisko	Rodné číslo	Kal. mesiace	Meno a priezvisko	Rodné číslo	Kal. mesiace

Dátum začatia vykonávania závislej činnosti pre účely daňového bonusu podľa § 52zzn zákona **2022**
(vyplní len ten zamestnanec, ktorý v roku 2022 začal vykonávať závislú činnosť, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 5 zákona, počnúc 1.7.2022).

Oprava daňového bonusu

Zamestnanec si uplatňuje daňový bonus na 10 ročné dieťa. Zamestnanec dosiahol za január 2023 čiastkový základ dane vo výške 1 000 eur. Mzdárka v mzde za január 2023 uplatnila zamestnancovi daňový bonus vo výške 70 eur z dôvodu, že pri spracovaní mzdy nemala stiahnutú verziu s aktuálnou legislatívou. Aká výška daňového bonusu sa môže zamestnancovi uplatniť vo februári 2023, ak vo februári dosiahne rovnaký čiastkový základ dane vo výške 1 000 eur?

Od januára 2023 má zamestnanec, ktorý sa stará o dieťa do 18 rokov, nárok na zvýšený daňový bonus vo výške 140 eur mesačne. Pri jednom vyživovanom dieťati je možné uplatniť daňový bonus na dieťa maximálne do výšky 20 % čiastkového základu dane. Čiastkový základ dane zamestnanca = 1 000 eur, 20 % z ČZD predstavuje sumu 200 eur. Zamestnanec má nárok si uplatniť v mesiaci január plnú sumu daňového bonusu vo výške 140 eur.

Ak zamestnávateľ v bežnom zdaňovacom období vyplatil daňový bonus v nižšej sume ako bol povinný, vráti zamestnancovi sumu rozdielu daňového bonusu (v našom prípade vo februári 2023).

Vo februári 2023 zamestnávateľ okrem daňového bonusu za február 2023 vo výške 140 eur, doplatí aj daňový bonus za január 2023 vo výške 70 eur (140 eur – 70 eur).

Sumu, ktorá sa nevyplatila zamestnancovi v januári 2023, zadáme vo februári 2023 do výplaty zamestnanca na karte **Ostatné** do stĺpca **Oprava daň. bonusu**.

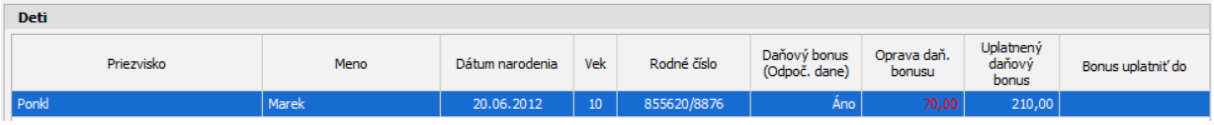

Deti

Priezvisko	Meno	Dátum narodenia	Vek	Rodné číslo	Daňový bonus (Odpoč. dane)	Oprava daň. bonusu	Uplatnený daňový bonus	Bonus uplatniť do
Ponkl	Marek	20.06.2012	10	855620/8876	Áno	70,00	210,00	

Ak by išlo o neoprávnene vyplatený daňový bonus v januári 2023 (napr. z dôvodu, že si zamestnanec na dieťa uplatnil aj dotáciu na stravu a rozhodol sa ponechať si príslušnú dotáciu), zamestnávateľ môže príslušnú sumu vybrať od zamestnanca zvýšením preddavku na daň. Sumu, ktorá bola neoprávnene vyplatená, v takom prípade zadáme vo februári 2023 na karte Ostatné do stĺpca Oprava daň. bonusu so znamienkom mínus.

Deti

Priezvisko	Meno	Dátum narodenia	Vek	Rodné číslo	Daňový bonus (Odpoč. dane)	Oprava daň. bonusu	Uplatnený daňový bonus	Bonus uplatniť do
Ponkl	Marek	20.06.2010	12	855620/8876	Nie	-140,00	-140,00	

3. 3 Celoeurópsky osobný dôchodkový produkt

Na Slovensku sa dá sporiť na dôchodok prostredníctvom troch pilierov. Prvý pilier poznáme ako štátny dôchodok. Je povinný zo zákona a funguje na princípe odvodov do Sociálnej poisťovne. Druhý pilier predstavujú dôchodkové správcovské spoločnosti, ide o starobné dôchodkové sporenie. Pri treťom pilieri (doplnkovom dôchodkovom sporení) ide o dobrovoľný systém, kde si sporiteľ šetrí (sporí) na dôchodok na vlastnom účte v súkromných finančných sektoroch.

Príspevky na **doplnkové dôchodkové sporenie** (ďalej DDS) sú považované za nezdaniteľnú časť základu dane (ďalej NČZD). Daňovník si môže v ročnom zúčtovaní alebo daňovom priznaní znížiť základ dane o preukázateľne zaplatené príspevky podľa zmluvy uzatvorenej na základe zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení.

Novým produktom je **Celoeurópsky osobný dôchodkový produkt** (ďalej PEPP), ktorý môžu poskytovať doplnkové dôchodkové spoločnosti, poisťovne, banky, správcovské spoločnosti a obchodníci s cennými papiermi najmä pre občanov, ktorí využívajú právo na voľný pohyb v EÚ. Dávky z celoeurópskeho osobného dôchodkového produktu sú podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o dani z príjmov príjmami z kapitálového majetku, teda sa z nich vyberá zrážková daň podľa § 43 zákona o dani z príjmov.

Predstavuje medzinárodne prenositeľný spôsob zabezpečenia sa na dôchodok, ktorý je upravený zákonom č. 129/2022 Z. z. o celoeurópskom dôchodkovom produkte. Zavedenie PEPP odpovedá na zvýšenú mobilitu pracovníkov v rámci Európskej únie tým, že umožňuje preniesť si dôchodkové úspory cez hranice členských krajín.

Produkt PEPP nie je viazaný na pracovný pomer, čiže sporiteľom môže byť aj nezamestnaná osoba, osoba na materskej dovolenke či študent, ktorí si vedia akoukoľvek sumou prispievať na svoj budúci dôchodkový príjem.

Prispievať do PEPP **môžu** zamestnancom **aj zamestnávatelia**. **Z príspevkov zamestnávateľa sa platí daň** a príspevok **vstupuje do vymeriavacieho základu** na platenie odvodov do zdravotnej aj Sociálnej poisťovne.

Daňovník si bude môcť **prvýkrát v ročnom zúčtovaní dane resp. v daňovom priznaní za rok 2023** znížiť základ dane aj o príspevky, preukázateľne zaplatené zamestnancom na PEPP. **Nezdaniteľná časť základu dane na DDS a PEPP je spolu maximálne vo výške 180 eur za rok**.

Ak sa zamestnanec rozhodol sporiť za účelom zvýšenia dôchodku formou PEPP, v OLYMPE sa takéto sporenie zadáva ako zrážka **Celoeurópsky os. dôch. produkt**. Rovnakou zrážkou je možné zadať príspevok zamestnávateľa. Zrážku je možné zadať od verzie **OLYMPU 23.10**.

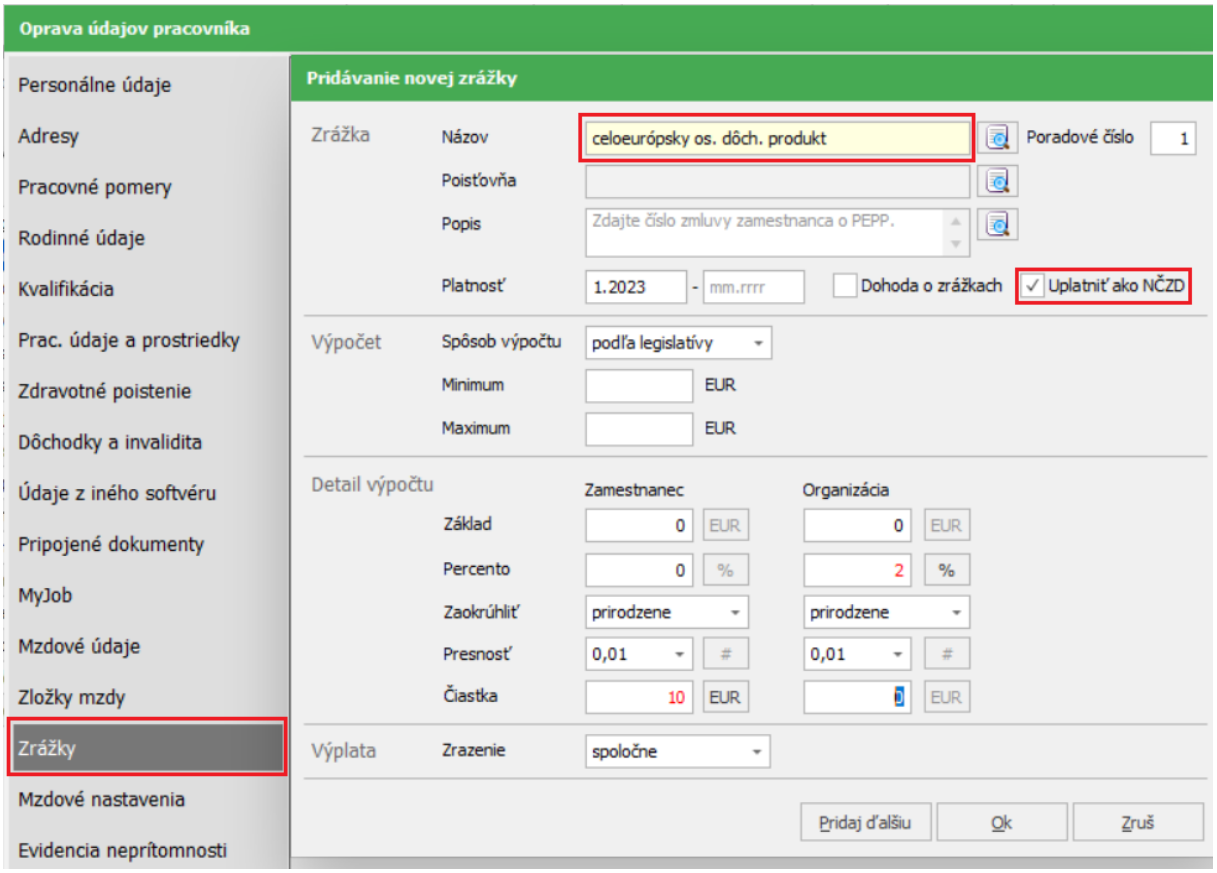

3. 4 Daňové tlačivá v roku 2023

Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch za rok 2022

Pre zdaňovacie obdobie 2022 boli Finančným riaditeľstvom vydané tri tlačivá Potvrdenia o zdaniteľných príjmoch. Prvé s označením POT39_5v22, druhé s označením POT39_5v22júl-december a posledné s označením POTv39_5v22/daňový bonus.

V tlačive s označením POT39_5v22júl-december sa upravilo vykazovanie údajov o priznanom a vyplatenom daňovom bonuse v riadku 13, kde sa samostatne uvádzala úhrnná suma priznaného daňového bonusu za mesiac január – jún a zvlášť za mesiace júl – december 2022.

V prípade, ak zamestnávateľ vystavil zamestnancovi za zdaňovacie obdobie 2022 jedno z prvých dvoch vzorov tlačív POT39_5v22 a POT39_5v22júl-december, tieto sa akceptujú iba v tom prípade, ak boli vystavené pre takého zamestnanca, ktorý si po 30. 06. 2022 neuplatnil daňový bonus na dieťa za mesiace júl až december 2022.

Ak si zamestnanec u svojho zamestnávateľa uplatnil daňový bonus na dieťa aspoň za jeden z mesiacov júl až december 2022, potom zamestnávateľ tomuto zamestnancovi za zdaňovacie obdobie 2022 vystaví **opravné potvrdenie** (ak zamestnávateľ už zamestnancovi potvrdenie vystavil) na tlačive s označením **POT39_5v22/daňový bonus**.

V poslednom tlačive nastala zmena v riadku 13, kde sa dopĺňa suma daňového bonusu za všetky vyživované deti v jednotlivých mesiacoch od júla do decembra 2022.

Údaje o priznanom a vyplatenom daňovom bonuse na vyživované dieťa (§ 33 a § 52zzn zákona)								
13	Meno a priezvisko dieťaťa		Rodné číslo		Priznaný daňový bonus v mesiacoch			
					1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐			
					1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐			
					1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐			
	Úhrnná suma priznaného a vyplateného daňového bonusu 1.-6. mesiac ..... €; 7.-12. mesiac ..... €.							
	Suma daňového bonusu za všetky vyživované deti v mesiacoch:	júl	august	september	október	november	december	
		.....€	.....€	.....€	.....€	.....€	.....€	

Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch za rok 2022 nájdeme cez menu Tlač – Tlač – Potvrdenia zamestnávateľa – Potvrdenie o zdaniteľnej mzde. Potvrdenie s označením POT39_5v22júl-december nájdeme vo verzii OLYMP 22.70 a Potvrdenie s označením POT39_5v22/daňový bonus nájdeme od verzie 23.00.

Žiadosť o vykonanie RZD za rok 2022

Zmeny nastali aj v tlačive Žiadosť o vykonanie RZD. Nové označenie tlačiva je ŽIA38v22_1.

V oddiele III. Uplatnenie daňového bonusu na vyživované dieťa uvádza zamestnanec Dátum začatia vykonávania závislej činnosti s ohľadom na nový spôsob výpočtu daňového bonusu za mesiace júl až december 2022. Tento dátum vyplní iba v prípade, ak začal závislú činnosť vykonávať počnúc 1. júlom 2022 a z tejto činnosti dosahoval (dosahuje) zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti. Dátum začatia vykonávania závislej činnosti zamestnanec nevyplní, ak pracovný pomer uzatvoril pred 1. júlom 2022, a to ani vtedy, ak by v mesiacoch január až jún 2022 nepoberal zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti.

III. UPLATNENIE DAŇOVÉHO BONUSU NA VYŽIVOVANÉ DIEŤA (DETI)

Uplatňujem si nárok na **daňový bonus na** vyživované **dieťa** (deti) podľa § 33 a 52zzn zákona, nakoľko spĺňam ustanovené podmienky. Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady, ak zákon neustanovuje inak. ☐ (vyznačí sa x)

Údaje o vyživovaných deťoch					
Meno a priezvisko	Rodné číslo	Kal. mesiace	Meno a priezvisko	Rodné číslo	Kal. mesiace

Dátum začatia vykonávania závislej činnosti pre účely daňového bonusu podľa § 52zzn zákona **2022**
(vyplní len ten zamestnanec, ktorý v roku 2022 začal vykonávať závislú činnosť, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 5 zákona, počnúc 1.7.2022).

Žiadosť o vykonanie RZD za rok 2022 nájdeme od verzie **OLYMP 23.00** cez menu Tlač – Tlač – Ročné vyúčtovanie – Preddavkov dane – Žiadosť o vykonanie zúčt. dane. Pri tlači za jedného zamestnanca je dokument editovateľný. Tlačivo je možné zaslať zamestnancom na vyplnenie aj e-mailom.

Ročné zúčtovanie dane za rok 2022

Pre RZD 2022 sa použije nový vzor tlačiva Ročného zúčtovania dane s označením MF/017108/2022-721. V tlačive bol oproti minulému roku rozdelený riadok 09 Nárok na daňový bonus podľa § 33 a § 52zzn zákona (ďalej „daňový bonus podľa zákona) v úhrne na všetky vyživované deti na:

- riadok 09a - z toho nárok na DB za 1-6/2022
- riadok 09b - z toho nárok na DB za 7-12/2022

Ročné zúčtovanie dane za rok 2022 nájdeme od verzie **OLYMP 23.20** cez menu Tlač – Tlač – Ročné vyúčtovanie – Preddavkov dane – Zúčtovanie preddavkov na daň.

Hlásenie o vyúčtovaní dane za rok 2022

Hlásenie o vyúčtovaní dane za rok 2022 má nový vzor - HLASENIEv22. Oproti minulému roku nastali nasledovné zmeny:

IV. časť

- zrušil sa riadok pre dátum narodenia
- riadok Identifikačné číslo na daňové účely bol premenovaný na **Identifikačný údaj**. U zamestnanca s trvalým pobytom v členskom štáte EÚ sa uvádza identifikačné číslo na daňové účely (TIN), ak mu bolo pridelené; v opačnom prípade sa uvádza dátum jeho narodenia (v tvare DD.MM.RRRR). U zamestnanca, ktorý nemá trvalý pobyt v členskom štáte EÚ, uvádza sa dátum jeho narodenia.

1	Rodné číslo[1]	/ 1	/ 2
	Identifikačný údaj[2]		

- zrušil sa riadok pre úhrn príjmov z dohôd
- pribudli polia pre daňový bonus na dieťa - uvádza sa samostatne Rodné číslo, Meno a priezvisko a Mesiace

7	Daňový bonus podľa zákona[8]	,	Počet detí											,	Počet detí										
1. dieťa	Rodné číslo	/												/											
	Meno a priezvisko																								
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. dieťa	Rodné číslo	/												/											
	Meno a priezvisko																								
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3. dieťa	Rodné číslo	/												/											
	Meno a priezvisko																								
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4. dieťa	Rodné číslo	/												/											
	Meno a priezvisko																								
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Identifikačné číslo je možné doplniť u zamestnanca s trvalým pobytom v inom členskom štáte EU v **Personalistike** na karte **Personálne údaje** v políčku **Daňové IČ**.

V. časť

- riadok 8 - uvádza sa suma daňového bonusu z riadku 09 ročného zúčtovania, na ktorú si zamestnanec uplatňuje nárok pri ročnom zúčtovaní v úhrne na všetky deti, ktorých počet sa vyplní v druhej časti riadku (počet detí). Súčasťou riadku sú údaje o vyživovaných deťoch (meno a priezvisko dieťaťa a rodné číslo dieťaťa) s vyznačením kalendárnych mesiacov, na ktoré si zamestnanec uplatnil nárok na daňový bonus podľa zákona. Ak dieťa zamestnanca nemá rodné číslo alebo má rodné číslo podľa predpisov iného štátu, do prvej časti políčok rodného čísla sa uvádza dátum narodenia dieťaťa nasledovne: RRMMDD.

8	Daňový bonus podľa zákona[8)]	,				Počet detí							,				Počet detí									
1. dieťa	Rodné číslo	/											/													
	Meno a priezvisko																									
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2. dieťa	Rodné číslo	/											/													
	Meno a priezvisko																									
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3. dieťa	Rodné číslo	/											/													
	Meno a priezvisko																									
	Mesiace	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Príloha

Ak si zamestnanec uplatňuje nárok na daňový bonus podľa zákona na viac detí, údaje o ďalších deťoch sa uvádzajú v Prílohe k časti IV. a V..

Hlásenie o vyúčtovaní dane za rok 2022 vyexportujeme od verzie **OLYMP 23.20** cez menu Exporty – Hlásenie. Vytvorený exportný XML súbor obsahuje kompletné Hlásenie vrátane IV. a V. časti.

Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov pre rok 2022 (2% / 3%)

V platnosti ostáva vzor z minulého roka, t. j. V2Pv21_1.

Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov pre rok 2022 nájdeme cez menu Tlač – Tlač – Ročne vyúčtovanie – Preddavkov dane – Vyhlásenie o poukázaní dane.

Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu na rok 2023

Pre rok 2023 ostáva v platnosti tlačivo VYH36v20_1.

Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu pre rok 2023 nájdeme cez menu Tlač – Tlač – Personalistika – Písomné dokumenty pracovníkov – Vyhlásenie na zdanenie príjmov fyzických osôb.

Prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na rok 2023

Pre rok 2023 ostáva v platnosti vzor PREHLADv19 resp. MF/016579/2018-721, ktorý je platný od roku 2019.

Prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na rok 2023 odporúčame vytvárať vo verzii **OLYMP 23.10** a vyššej z dôvodu správneho vypĺňania údajov.

Potvrdenie o zaplatení dane za rok 2022

V platnosti ostáva vzor z minulého roka, t. j. V2Pv18_P.

Potvrdenie o zaplatení dane za rok 2022 nájdeme cez menu Tlač – Tlač – Ročne vyúčtovanie – Preddavkov dane – Potvrdenie o zaplatení dane.

Oznámenie o zrážkovej dani na rok 2023

V platnosti ostáva Oznámenie o dani vyberanej zrážkou z minulého roka, t. j. vzor OZN4311v21.

4 Zmeny v zákone o zdravotnom poistení

4. 1 Veličiny pre zdravotné poistenie

Maximálny vymeriavací základ na výpočet preddavkov na zdravotné poistenie rovnako ako v predchádzajúcom roku stanovený nie je. Zamestnanec aj zamestnávateľ zaplatia preddavok na poistné zo skutočne dosiahnutého vymeriavacieho základu za každý mesiac.

Ak je súčet preddavku na poistné zamestnanca a zamestnávateľa za zamestnanca vypočítaný zo skutočného vymeriavacieho základu nižší ako minimálny preddavok na poistné zamestnanca, preddavok zamestnanca sa navýši o sumu rozdielu. Viac v kapitole 4.3.

Sadzba poistného pre:

- zamestnanca je **4 %** z vymeriavacieho základu (**2 %**, ak je **osobou so zdravotným postihnutím**),
- zamestnávateľa je **10 %** z vymeriavacieho základu (**5 %** za **zamestnancov so zdravotným postihnutím**)

Maximálny vymeriavací základ z dividend

§ 16 ods. 8 písm. c) zákona o zdravotnom poistení

Výška preddavku na poistné poistenca, ktorý má príjem z dividend vyplatených platiteľom dividend, je najviac vo výške určenej sadzbou poistného [§ 12 ods. 1 písm. f)] zo 60-násobku priemernej mesačnej mzdy.

Maximálny vymeriavací základ pre výpočet preddavkov na zdravotné poistenie z dividend ostáva v platnosti aj naďalej. Pre dividendy vyplatené v roku 2023 platí maximálny vymeriavací základ vo výške **72 660 eur** (60-násobok priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov, t. j. 60 x 1 211 eur). Uvedené platí pre dividendy vyplatené za účtovné obdobia od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2016.

Zamestnanec má dohodnutú mesačnú mzdu vo výške 1 000 eur. V mzde za mesiac január 2023 mu bude vyplatená dividenda za rok 2016 vo výške 74 000 eur. Zamestnanec má účasť na základnom imaní. Aký bude vymeriavací základ na zdravotné poistenie z vyplatenej dividendy v januári 2023?

Dividenda vyplatená vo výške 74 000 eur je vyššia ako maximálny vymeriavací základ na zdravotné poistenie z dividend, čo predstavuje sumu 72 660 eur. Vymeriavacím základom pre odvod poistného na zdravotné poistenie z vyplatených dividend bude suma maximálneho vymeriavacieho základu 72 660 eur. Odvod poistného na zdravotné poistenie z dividend sa vypočíta ako 14 % zo sumy 72 660 eur, t. j. 10 172,40 eura.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dopl	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
1	zdravotné poistenie	40,00	100,00		legislatívny	1 000,00	4,00 %	1 000,00	10,00 %
2	zdravotné poistenie z dividend	10 172,40			legislatívny	72 660,00	14,00 %		

Suma maximálneho vymeriavacieho základu na výpočet preddavkov na zdravotné poistenie z dividend sa uplatní v každom kalendárnom mesiaci. Ak by každý mesiac platiteľ dividend vyplácal dividendu vo výške 74 000 eur, tak každý mesiac odvedie preddavok z maximálneho vymeriavacieho základu 72 660 eur.

4. 2 Dátum priznania dôchodku a vplyv na výpočet odvodov do ZP

Ak je zamestnancovi pracujúcemu na **dohodu o vykonaní práce**, **dohodu o pracovnej činnosti** alebo **dohodu o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce** priznaný **dôchodok**[1] počas mesiaca, dochádza k alikvotizácii vymeriavacích základov na zdravotné poistenie. **Vymeriavací základ sa prepočítava** podľa počtu dní zdravotného poistenia **do priznania dôchodku**.

VZ alikvotný = VZ na ZP mesačný : celkový počet dní ZP v mesiaci x počet dní ZP do priznania dôchodku

DPČ + PRIZNANÝ DÔCHODOK V PRIEBEHU MESIACA

Zamestnanec pracuje na dohodu o pracovnej činnosti na pravidelný príjem. Dohodnutá odmena je 6,80 eura/hod. Pracuje 2 hodiny denne. K 06. 04. 2023 mu bol priznaný starobný dôchodok. Sociálna poisťovňa vydala rozhodnutie o priznaní dôchodku 27. 04. 2023. Z akých vymeriavacích základov sa vypočíta poistné na zdravotné poistenie v apríli 2023?

Dohodár je do zdravotnej poisťovne prihlásený na celé obdobie trvania dohody. Pre správny výpočet vymeriavacieho základu na zdravotné poistenie je potrebné v programe OLYMP v Personalistike na karte **Zdravotné poistenie** v Zdravotnej poisťovni **ukončiť'** zdravotnú poisťovňu **k poslednému dňu v mesiaci, v ktorom bol dôchodok priznaný**.

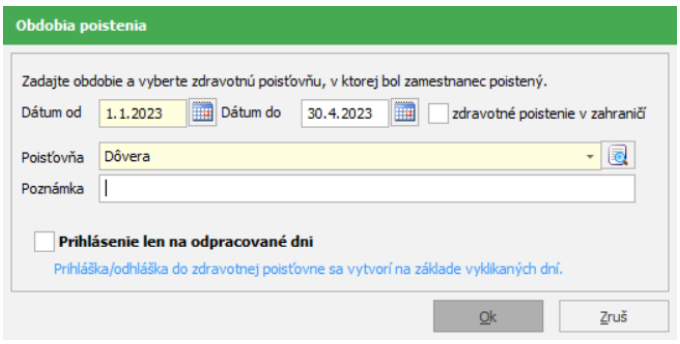

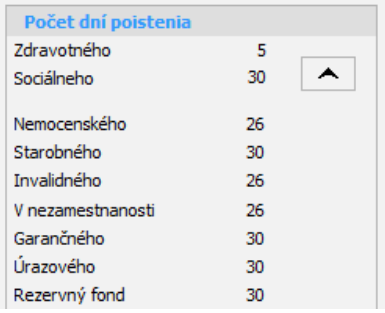

V apríli 2023 odpracoval 36 hodín a dosiahol odmenu vo výše 244,80 eura.

[1] je poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, výsluhového dôchodku + dovŕšil dôchodkový vek, invalidného dôchodku (invalidita nad 40%), invalidného výsluhového dôchodku

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
58	dohoda o pracovnej činnosti	6,8	EUR/hod.	03.04.20...	28.04.2023	18	36		244,80

Celkový vymeriavací základ na zdravotné poistenie za celý mesiac by bol vo výške 244,80 eura. Alikvotná časť vymeriavacieho základu len do 05. 04. 2023 (vrátane) sa prepočíta podľa počtu dní zdravotného poistenia v danom mesiaci ako: 244,80 eura : 30 dní x 5 dní = **40,80 eura**.

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dopočet	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty
1	zdravotné poistenie	1,63	4,08		legislatívny	40,80	4,00 %	40,80	10,00 %			hotovosť

Poistné na zdravotné poistenie za zamestnanca aj za zamestnávateľa sa v apríli 2023 vypočíta z vymeriavacieho základu **40,80 eura**.

Ak dohodára prihlasujeme do zdravotnej poisťovne len na konkrétne dni, v ktorých vykonáva prácu, je potrebné pre správny výpočet vymeriavacieho základu pred generovaním výplaty označiť v zdravotnej poisťovni všetky **odpracované dni za daný mesiac.**

4. 3 Minimálne poistné a minimálny preddavok na poistné

Od 01. 01. 2023 sa pri platení poistného a preddavkov na poistné na zdravotné poistenie uplatňuje inštitút tzv. **minimálneho poistného a minimálneho preddavku na poistné zamestnanca**. Poistné a preddavok na poistné musia byť najmenej vo výške poistného a preddavku na poistné, ktoré by platil v súčte zamestnanec a zamestnávateľ zamestnanca, ktorý má príjem vo výške životného minima, určeného pre jednu plnoletú fyzickú osobu, platného k 1. januáru príslušného kalendárneho roka.

Ak je súčet preddavku zamestnávateľa a preddavku zamestnanca zo skutočného vymeriavacieho základu nižší ako minimálny preddavok, zamestnanec má povinnosť doplatiť odvody do tejto sumy. O tento dopočet sa zvyšuje poistné a preddavok na poistné zamestnanca.

Minimálny preddavok na poistné zamestnanca

§ 16a ods. 1 zákona o zdravotnom poistení

Minimálny preddavok zamestnanca je súčet preddavku na poistné zamestnanca určeného **zo sumy životného minima**,[47a)] platného k prvému dňu kalendárneho roka určeného podľa § 16 ods. 2 písm. a) a preddavku na poistné zamestnávateľa za takéhoto zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. c). Pri určení výšky minimálneho preddavku zamestnanca sa nepoužijú ustanovenia § 16 ods. 16 až 18.

Minimálny preddavok sa uplatňuje u zamestnanca, ktorý má **príjem nižší ako 234,42 eura** (životné minimum platné k 01. 01. 2023).

Minimálny preddavok zamestnanca je súčet preddavku na poistné zamestnanca vypočítaného ako 4 % zo sumy životného minima a preddavku na poistné zamestnávateľa za takéhoto zamestnanca vypočítaného ako 10 % zo sumy životného minima. Pri výpočte minimálneho preddavku sa nezohľadňuje odpočítateľná položka.

Minimálny preddavok na poistné zamestnanca sa v zmysle § 16 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení **zaokrúhli na najbližší eurocent nadol**.

Preddavok zamestnanca zo ŽM = životné minimum x 4 % = 234,42 eura x 4 % = 9,3768 = **9,37 eura**.

Preddavok zamestnávateľa za zamestnanca zo ŽM = životné minimum x 10 % = 234,42 eura x 10 % = 23,442 = **23,44 eura**.

Minimálny preddavok na poistné zamestnanca **v roku 2023** sa určí ako **súčet týchto preddavkov**, t. j. 9,37 eura + 23,44 eura = **32,81 eura**.

§ 16a ods. 3 zákona o zdravotnom poistení

Celkový skutočný preddavok zamestnanca je súčet preddavku na poistné zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. a) a preddavku na poistné zamestnávateľa za tohto zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. c) pri použití ustanovení § 16 ods. 16 až 18.

Celkový skutočný preddavok zamestnanca je **súčet preddavku na poistné zamestnanca**, ktorý predstavuje 4 % (prípadne 2 % u zamestnanca so zdravotným postihnutím) zo skutočného vymeriavacieho základu zamestnanca so zohľadnením odpočítateľnej položky **a preddavku na poistné zamestnávateľa za tohto zamestnanca**, ktorý predstavuje 10 % (príp. 5 %) zo skutočného vymeriavacieho základu zamestnávateľa za zamestnanca bez zohľadnenia odpočítateľnej položky.

§ 16a ods. 4 zákona o zdravotnom poistení

Ak je rozdiel medzi minimálnym preddavkom zamestnanca a celkovým skutočným preddavkom zamestnanca kladný, preddavok na poistné zamestnanca podľa § 16 ods. 2 písm. a) sa navyšuje o tento rozdiel.

Ak je celkový skutočný preddavok nižší ako minimálny preddavok zamestnanca, preddavok na poistné zamestnanca sa navyšuje o tento rozdiel.

Povinnosť dopočtu sa týka iba zamestnanca, odvodová povinnosť zamestnávateľa sa nemení.

Zamestnanec pracuje na HPP na skrátený pracovný úväzok. Za mesiac január dosiahol príjem, ktorý je zároveň aj vymeriavacím základom na ZP, vo výške 200 eur. Odpočítateľnú položku si neuplatňuje. Odpracoval celý mesiac, počet dní zdravotného poistenia je 31. V akej výške bude odvedený preddavok poistného za zamestnanca a zamestnávateľa?

Vymeriavací základ:

- zamestnanca = 200 eur – 0 eur (odpočítateľná položka) = 200 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 200 eur

Skutočný preddavok na poistné:

- zamestnanca = 4 % x 200 eur = 8 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 10 % x 200 eur = 20 eur

Celkový skutočný preddavok zamestnanca = **28 eur** (8 eur + 20 eur)

Minimálny preddavok zamestnanca = **32,81 eura**

Celkový skutočný preddavok < Minimálny preddavok

Dopočet do min. preddavku = 32,81 eura – 28 eur = **4,81 eura**

Preddavok na poistné zamestnanca je celkovo vo výške 12,81 eura (8 eur + 4,81 eura) a zamestnávateľa za zamestnanca je vo výške 20 eur.

Zamestnanec pracuje na HPP na skrátený pracovný úväzok. Za mesiac január dosiahol príjem, ktorý je zároveň aj vymeriavacím základom na ZP, vo výške 200 eur. Odpočítateľnú položku si uplatňuje. Odpracoval celý mesiac, počet dní zdravotného poistenia je 31. V akej výške bude odvedený preddavok poistného za zamestnanca a zamestnávateľa?

Vymeriavací základ:

- zamestnanca = 200 eur – 200 eur (odpočítateľná položka) = 0 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 200 eur

Skutočný preddavok na poistné:

- zamestnanca = 4 % x 0 eur = 0 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 10 % x 200 eur = 20 eur

Celkový skutočný preddavok zamestnanca = **20 eur** (0 eur + 20 eur)

Minimálny preddavok zamestnanca = **32,81 eura**

Celkový skutočný preddavok < Minimálny preddavok

Dopočet do min. preddavku = 32,81 eura – 20 eur = **12,81 eura**

Preddavok na poistné zamestnanca je celkovo vo výške 12,81 eura (0 eur + 12,81 eura) a zamestnávateľa za zamestnanca je vo výške 20 eur.

Zamestnanec pracuje na HPP na skrátený pracovný úväzok. Za mesiac január dosiahol príjem, ktorý je zároveň aj vymeriavacím základom na ZP, vo výške 330 eur. Odpočítateľnú položku si uplatňuje. Odpracoval celý mesiac, počet dní zdravotného poistenia je 31. V akej výške bude odvedený preddavok poistného za zamestnanca a zamestnávateľa?

Vymeriavací základ:

- zamestnanca = 330 eur – 330 eur (odpočítateľná položka) = 0 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 330 eur

Skutočný preddavok na poistné:

- zamestnanca = 4 % x 0 eur = 0 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 10 % x 330 eur = 33 eur

Celkový skutočný preddavok zamestnanca = **33 eur** (0 eur + 32 eur)

Minimálny preddavok zamestnanca = **32,81 eura**

Celkový skutočný preddavok > Minimálny preddavok

Dopočet do min. preddavku = 32,81 eura – 33 eur < **0 eur**

Preddavok na poistné zamestnanca je celkovo vo výške 0 eur a zamestnávateľa za zamestnanca je vo výške 33 eur.

§ 16a ods. 2 zákona o zdravotnom poistení
Minimálny preddavok zamestnanca určený podľa odseku 1 sa **znižuje o pomernú časť prislúchajúcu k počtu kalendárnych dní**, počas ktorých
a) bol poistenec samostatne zárobkovo činnou osobou,
b) bol poistenec osobou podľa § 11 ods. 7 a 8,
c) bol poistenec osobou so zdravotným postihnutím,
d) bol poistenec vyhlásený za nezvestnú osobu[49a)] alebo
e) sa poistenec nepovažoval za zamestnanca.

Minimálny preddavok sa neuplatní, ak je zamestnanec **celý mesiac**:

- osobou, za ktorú **platí poistné štát** podľa § 11 ods. 7 a ods. 8 (napr. študent, starobný dôchodca, osoba poberajúca rodičovský príspevok, nemocenské, ošetrovné, materské,...)
- **samostatne zárobkovo činnou osobou** alebo

- bol vyhlásený za **nezvestnú osobu**.

Ak sa zamestnanec súčasne považuje za jednu z vyššie uvedených osôb alebo sa považuje za zamestnanca iba **časť mesiaca**, minimálny preddavok na poistné sa **alikvotne znižuje**.

Minimálny preddavok sa **neuplatní** ani v tom prípade, ak sa zamestnanec považuje **aspoň jeden deň v mesiaci za osobu so zdravotným postihnutím**.

Zaokrúhlenie alikvotného minimálneho preddavku

Pri výpočte alikvotného minimálneho preddavku za časť mesiaca sa v roku 2023 vychádza zo zaokrúhlenej sumy minimálneho preddavku na 2 desatinné miesta nadol, t. j. zo sumy 32,81 eura, od ktorej sa odpočíta nezaokrúhlená alikvotná časť. Na 2 desatinné miesta nadol sa následne zaokrúhli až výsledok.

Ako sa určí minimálny preddavok na poistné zamestnanca za mesiac január 2023, ak pracovný pomer začal od 15. 01. 2023?

V mesiaci január sa poistenec nepovažoval za zamestnanca 14 dní (31 – 17).

Minimálny preddavok na poistné zamestnanca za január 2023 = 32,81 eura – ((32,81 / 31) x 14) = 32,81 - 14,81741935 = **17,99 eura**.

Zamestnanec pracuje na DVP s nepravidelným príjmom od 01. 01. 2023 do 28. 02. 2023. Odmena vo výške 200 eur bude vyplatená poslednom mesiaci trvania dohody, tzn. vo februárovej mzde. Zamestnávateľ prihlasuje dohodára do zdravotnej poisťovne na skutočne odpracované dni. V januári ho prihlásil na 15 dní a vo februári na 15 dní. Dohodár nemá iného zamestnávateľa, nie je SZČO, neplatí za neho poistné štát a nie je osobou so zdravotným postihnutím. Ako sa vypočíta minimálny preddavok na poistné na zdravotné poistenie v januári a vo februári 2023?

Január 2023

Vymeriavací základ:

- zamestnanca = 0 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 0 eur

Skutočný preddavok na poistné:

- zamestnanca = 4 % x 0 eur = 0 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 10 % x 0 eur = 0 eur

Celkový skutočný preddavok zamestnanca = **0 eur** (0 eur + 0 eur)

Minimálny preddavok zamestnanca = **15,87 eura**

V mesiaci január sa nepokladá za zamestnanca 16 dní (31 – 15), minimálny preddavok na poistné = 32,81 eura – ((32,81 / 31) x 16) = 32,81 – 16, 9341935483871 = 15,87 eura

Celkový skutočný preddavok < Minimálny preddavok

Minimálny preddavok je väčší ako súčet celkového skutočného preddavku za zamestnanca a zamestnávateľa, rozdiel sa pripočíta k preddavku na poistné zamestnanca.

Dopočet do min. preddavku = 15,87 eura - 0 eur = **15,87 eura**

Preddavok na poistné zamestnanca je celkovo vo výške 15,87 eura (0 eur + 15,87 eura) a zamestnávateľa za zamestnanca je vo výške 0 eur.

Zdravotná poisťovňa: VŠZP

P. č.	Rodné číslo poistenca	Poč. dní	Celková výška príjmu - vymeriavací základ zamestnávateľa	Celková výška príjmu pre uplatnenie OP	Celková výška ďalších príjmov	OP	VZ zamestnávateľa - skrátená práca	VZ zamestnanca	Sadzba preddavku v %		Suma preddavku v €			Preddavok spolu	Neuplatnenie min. preddavku *
									Zamestnávateľ	Zamestnanec	Zamestnávateľ	Zamestnanec - bez dopočtu	Zamestnanec - dopočet		
1.	6258301421	15	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	10	4	0,00	0,00	15,87	15,87	0
2.	6654204785	31	330,00	330,00	0,00	330,00		0,00	10	4	33,00	0,00	0,00	33,00	0
3.	6654204785	31	200,00	200,00	0,00	0,00		200,00	10	4	20,00	8,00	4,81	32,81	0
4.	6854204785	31	330,00	330,00	0,00	0,00		330,00	10	4	33,00	13,20	0,00	46,20	0
5.	8858104545	31	800,00	800,00	0,00	0,00		800,00	10	4	80,00	32,00	0,00	112,00	0

V stĺpci Neuplatnenie min. preddavku sa uvedie 1 a dopočet do minimálneho preddavku sa nevykoná, ak sa počas celého mesiaca vzťahuje na zamestnanca niektorá z výnimiek uvedených v § 16a zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení. Napríklad, zamestnanec je celý mesiac poistencom štátu. V ostatných prípadoch sa uvedie 0.

Február 2023

Vymeriavací základ:

- zamestnanca = 200 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 200 eur

Skutočný preddavok na poistné:

- zamestnanca = 4 % x 200 eur = 8 eur
- zamestnávateľa za zamestnanca = 10 % x 200 eur = 20 eur

Celkový skutočný preddavok zamestnanca = **28 eur** (8 eur + 20 eur)

Minimálny preddavok zamestnanca = **15,23 eura**

V mesiaci február sa nepokladá za zamestnanca 13 dní (28 – 15), minimálny preddavok na poistné = 32,81 eura – ((32,81 / 28) x 13) = 32,81 – 15,23321428571429 = 17,57 eura

Celkový skutočný preddavok > Minimálny preddavok

Dopočet do min. preddavku = 17,57 eura – 28 eur < **0 eur**

Za mesiac február je celkový skutočný preddavok zamestnanca a zamestnávateľa vo výške 28 eur. Táto suma je vyššia ako alikvotná časť minimálneho preddavku (17,57 eura), preto k zvýšeniu preddavku za zamestnanca už nedochádza. Odvod preddavku na poistné zamestnanca je vo výške 8 eur a zamestnávateľa za zamestnanca je vo výške 20 eur.

Zdravotná poisťovňa: VŠZP

P. č.	Rodné číslo poistenca	Poč. dní	Celková výška príjmu - vymeriavací základ zamestnávateľa	Celková výška príjmu pre uplatnenie OP	Celková výška ďalších príjmov	OP	VZ zamestnávateľa - skrátená práca	VZ zamestnanca	Sadzba preddavku v %		Suma preddavku v €			Preddavok spolu	Neuplatnenie min. preddavku *
									Zamestnávateľ	Zamestnanec	Zamestnávateľ	Zamestnanec - bez dopočtu	Zamestnanec - dopočet		
1.	6258301421	15	200,00	0,00	200,00	0,00		200,00	10	4	20,00	8,00	0,00	28,00	0

§ 16a ods. 5 zákona o zdravotnom poistení
Ak má zamestnanec v kalendárnom mesiaci súčasne viacerých zamestnávateľov, môže sa zamestnanec rozhodnúť, že postup podľa odseku 4 si neuplatní. Zamestnanec oznámi zamestnávateľovi svoje rozhodnutie neuplatniť si postup podľa odseku 4 **do ôsmich dní odo dňa vzniku zamestnania alebo súbehu týchto zamestnaní** a zmenu tejto skutočnosti do ôsmich dní odo dňa jej zmeny. Zamestnanec oznámi zamestnávateľovi skutočnosť, že je zamestnancom na ktorého sa vzťahuje odsek 2, ak zamestnávateľovi túto skutočnosť nemá povinnosť oznámiť iný subjekt. Vzor písomného oznámenia zamestnanca zverejňuje ministerstvo zdravotníctva na svojom webovom sídle.

V prípade, ak je zamestnanec zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, alebo ak je zároveň SZČO, môže si uplatniť **výnimku z uplatňovania dopočtu do minimálneho preddavku**. V tom prípade

sa u neho zohľadní minimálne poistné až v ročnom zúčtovaní poistného. O uplatnení výnimky zamestnanec informuje zamestnávateľa predložením oznámenia, zverejneného na webovom sídle MZ SR. Rovnako postupuje zamestnanec aj v prípade, ak je poistencom štátu a zamestnávateľ doposiaľ nemá informáciu o tejto skutočnosti.

Rozhodnutie o uplatňovaní výnimky oznámi zamestnanec zamestnávateľovi do 8 dní od vzniku zamestnania, resp. od vzniku súbehu zamestnaní. Rovnako je povinný oznámiť zamestnávateľovi do 8 dní, ak dôjde k zmene alebo ku zániku skutočností, na základe ktorých sa rozhodol neuplatňovať si dopočet do minimálneho preddavku.

Na zamestnanca, ktorý si uplatnil výnimku, sa nevzťahuje ustanovenie o minimálnom preddavku a preddavok za takéhoto zamestnanca sa určuje rovnako ako doposiaľ, tzn. zo skutočného vymeriavacieho základu.

Oznámenie zamestnanca o neuplatňovaní dopočtu do minimálneho preddavku nájdeme v OLYMPE cez menu Tlač – Tlač – Personalistika – Písomné dokumenty pracovníkov – Oznámenie zamestnanca na účely zdravotného poistenia - **Oznámenie zamestnanca o neuplatňovaní dopočtu do min. preddavku** .

OZNÁMENIE ZAMESTNANCA

podľa § 16a ods. 5 zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon")
o neuplatňovaní si dopočtu preddavku na poistné do sumy minimálneho preddavku (ďalej len „oznámenie")

Oznámenie podáva zamestnanec zamestnávateľovi, ak sa zamestnanec rozhodol postupovať podľa § 16a ods. 5 zákona. Zamestnanec oznámenie podáva do 8 dní odo dňa vzniku pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu alebo do 8 dní odo dňa vzniku, zmeny a zániku skutočností, na základe ktorých sa zamestnanec rozhodol neuplatňovať si dopočet do sumy minimálneho preddavku na poistné.

ÚDAJE O ZAMESTNANCOVI

Priezvisko	Meno	Rodné číslo (cudzí štátny príslušník uvedie dátum narodenia)	
Titul (pred menom)	Titul (za menom)		
Adresa trvalého pobytu			
Ulica		Číslo	PSČ
Obec		Štát	
Zamestnávateľ (uvedie sa adresa zamestnávateľa, ktorému zamestnanec oznámenie podpisuje)			

UPLATŇUJEM SI NÁROK NA POSTUP podľa § 16a ods. 5 zákona (neuplatňovanie dopočtu do sumy minimálneho preddavku)

Nárok si uplatňujem odo dňa (dátum)

Vyhlasujem, že spĺňam aspoň jednu zo zákonom stanovených podmienok pre uplatnenie postupu.

Osoby, ktoré majú zákonný nárok na uplatnenie tohto postupu sú:
a/ zamestnanec v pracovnom pomere, štátnozamestnaneckom pomere alebo obdobnom pracovnom vzťahu u viacerých zamestnávateľov,
b/ samostatne zárobkovo činná osoba,
c/ osoba, za ktorú platí poistné na verejné zdravotné poistenie štát,
d/ osoba so zdravotným postihnutím,
e/ osoba vyhlásená za nezvestnú.

Potvrdzujem správnosť a úplnosť údajov uvedených v tomto oznámení. Som si vedomý, že v prípade uvedenia nepravdivých údajov a/alebo neoznámenia zmeny skutočností uvedených v tomto oznámení, môže byť výsledkom môjho ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie nedoplatok.

Ak dôjde v priebehu kalendárneho roka **k zmene oznámených skutočností**, oznámim zmenu zamestnávateľovi písomne (napr. v tomto oznámení) a to v lehote do 8 dní od kedy zmena nastala.

Dňa ....
Podpis zamestnanca

Potvrdenie zamestnávateľa:

Prevzaté dňa ....
Za zamestnávateľa

ZMENY V ÚDAJOCH UVEDENÝCH V OZNÁMENÍ

Druh zmeny	Zmena nastala dňa	Dátum oznámenia	Podpis zamestnanca

Obdobia, za ktoré sa nemá uplatňovať dopočet do minimálneho preddavku, zadávame v **Personalistike** na karte **Zdravotné poistenie** a na záložke **Min. preddavok**. Program automaticky zohľadňuje zaevidovaný dôchodok, zdravotné obmedzenia, poberanie dávky materské a rodičovského príspevku, PN a OČR. Tieto dôvody tu nie je potrebné zadávať.

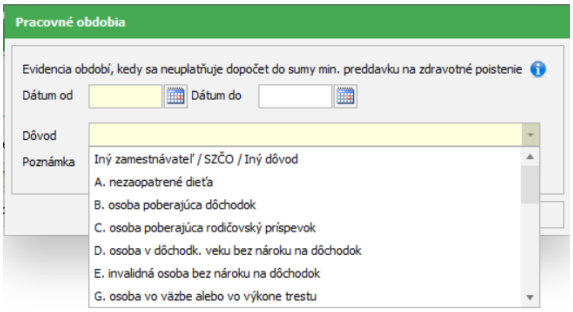

Minimálne poistné zamestnanca za rok 2023

§ 13b ods. 1 zákona o zdravotnom poistení

Minimálne poistné zamestnanca na účely tohto zákona je súčet poistného zamestnanca určeného podľa § 13 ods. 1 **zo sumy 12-násobku životného minima** pre jednu plnoletú osobu[47a)] platného k prvému dňu kalendárneho roka, a poistného zamestnávateľa za takéhoto zamestnanca podľa § 13 ods. 4. Pri určení výšky minimálneho poistného zamestnanca sa nepoužijú ustanovenia § 13a.

Minimálne poistné zamestnanca za rok 2023 je podľa § 13b ods. 1 zákona o zdravotnom poistení súčet poistného zamestnanca, ktoré predstavuje 4 % zo sumy 12-násobku životného minima a poistného zamestnávateľa za tohto zamestnanca, ktoré predstavuje 10 % zo sumy 12-násobku životného minima. Pri výpočte minimálneho poistného zamestnanca sa nezohľadňuje odpočítateľná položka.

Pri výpočte minimálneho poistného zamestnanca za rok 2023 sa vychádza zo sumy životného minima platného k 01. 01. 2023, to znamená, zo sumy **234,42 eura**.

Poistné zamestnanca = 12-násobok životného minima x 4 % = (12 x 234,42 eura) x 4 % = 2813,04 eura x 4 % = 112,5216 = 112,52 eura.

Poistné zamestnávateľa = 12-násobok životného minima x 10 % = (12 x 234,42 eura) x 10 % = 2813,04 eura x 10 % = 281,304 = 281,30 eura.

Minimálne poistné zamestnanca **za rok 2023** sa určí ako **súčet** týchto súm poistného, to znamená, 112,52 eura + 281,30 eura = **393,82 eura**.

Minimálne poistné zamestnanca sa podľa § 13b ods. 2 zákona o zdravotnom poistení **znižuje o pomernú časť prislúchajúcu k počtu kalendárnych dní**, počas ktorých:

a) bol zamestnanec osobou, za ktorú je **platiteľ poistného štát** podľa § 11 ods. 7 a ods. 8

b) bol zamestnanec **osobou so zdravotným postihnutím**

c) bol zamestnanec vyhlásený za **nezvestnú osobu** alebo

d) sa **nepovažoval za zamestnanca**.

Minimálne poistné zamestnanca vypočíta zdravotná poisťovňa v ročnom zúčtovaní zdravotného poistenia a porovná s odvedenými preddavkami za zamestnanca počas roka. Ak bude suma odvedených preddavkov nižšia ako minimálne poistné, vyrubí zamestnancovi nedoplatok na poistnom.

5 Ďalšie zmeny

5. 1 Príspevok zamestnávateľa na nájomné bývanie

S účinnosťou od 01. 01. 2023 **môže zamestnávateľ** podľa § 152c Zákonníka práce **poskytnúť** zamestnancovi **príspevok na štátom podporované nájomné bývanie**. Príspevok môže poskytnúť iba takému zamestnancovi, ktorý je nájomcom bytu štátom podporovaného nájomného bývania na základe nájomnej zmluvy.

Výška príspevku je:

- v sume najviac 4 eurá na meter štvorcový podlahovej plochy bytu a zároveň
- najviac vo výške 360 eur za kalendárny mesiac.

Príspevok možno poskytnúť iba v prípade, ak je zamestnanec v pracovno-právnom vzťahu so zamestnávateľom k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa príspevok poskytol.

Príspevok na štátom podporované bývanie nie je možné poskytnúť dohodárovi.

Príspevok sa zníži v nasledovných prípadoch:

1/ Ak je poskytnutý zamestnancovi, ktorý má dohodnutý **pracovný pomer na kratší pracovný čas** – príspevok môže byť poskytnutý iba v pomernej časti zodpovedajúcej kratšiemu pracovnému času.

2/ Ak **pracovný pomer vznikol v priebehu kalendárneho mesiaca** – príspevok sa zníži v pomere zodpovedajúcom počtu kalendárnych dní od začatia pracovného pomeru k poslednému dňu kalendárneho mesiaca a počtu kalendárnych dní v danom mesiaci.

V prípade, že má zamestnanec uzatvorených viac pracovných vzťahov s viacerými zamestnávateľmi, o príspevok na štátom podporované nájomné bývanie si môže za kalendárny mesiac požiadať len u jedného zamestnávateľa. Ak byt štátom podporovaného nájomného bývania užívajú viacerí zamestnanci, ktorí sú nájomcami príslušného bytu, môže o príspevok na štátom podporované nájomné bývanie požiadať len jeden z nich.

Zamestnanec, ktorý požiada zamestnávateľa o uvedený príspevok, nemôže byť znevýhodnený oproti zamestnancovi, ktorý o príspevok nepožiadal (napríklad pri rozdeľovaní odmien a podobne).

Suma príspevku sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor.

§ 5 ods. 7 písm. p) zákona o dani z príjmov

Okrem príjmov oslobodených od dane podľa § 9 sú od dane oslobodené aj príjmy poskytnuté ako

p) suma príspevku poskytnutého zamestnancovi zamestnávateľom na štátom podporované nájomné bývanie podľa § 152c Zákonníka práce; ak zamestnávateľ súčasne poskytol zamestnancovi nepeňažné plnenie podľa písmena n) alebo došlo k zámene zdaniteľnej mzdy zamestnanca s príspevkom podľa § 152c Zákonníka práce, suma príspevku podľa tohto písmena sa nepovažuje za oslobodený príjem.

Príspevok poskytnutý zamestnávateľom zamestnancovi na štátom podporované nájomné bývanie je podľa § 5 ods. 7 písm. p) zákona o dani z príjmov **oslobodený od dane, ak:**

- je poskytnutý v súlade s § 152c Zákonníka práce.
- zamestnávateľ **neposkytol súčasne** zamestnancovi **nepeňažné plnenie za účelom zabezpečenia ubytovania zamestnanca** podľa § 5 ods. 7 písm. n) zákona o dani z príjmov. Takýto príspevok poskytnutý v úhrnnej sume najviac 100 eur mesačne a u zamestnanca, ktorého pracovný pomer u tohto zamestnávateľa trvá nepretržite aspoň 24 mesiacov, v úhrnnej sume najviac 350 eur mesačne, ktoré sa určí v pomernej výške podľa počtu dní, v ktorých bolo zabezpečené ubytovanie zamestnanca v príslušnom kalendárnom mesiaci, je oslobodené od dane. Zdaniteľným príjmom je len čiastka, ktorá presiahne uvedené sumy.

Príspevok na štátom podporované bývanie oslobodený od dane sa v programe OLYMP zadáva zložkou mzdy **972_Príspevok na štátom podporované bývanie**. Zložka mzdy nevstupuje do vymeriavacích základov na zdravotné ani na sociálne poistenie. Na mzdovom liste sa zobrazí v riadku Sumy oslobodené od dane, Mzda celkom a Vyúčtovanie v hotovosti/na osobný účet. Príspevok nad sumu oslobodenú o dane je možné zadať zložkou mzdy 981_Ostatné finančné príspevky alebo 521_Nepeňažný príspevok zo SF, ak je príspevok poskytnutý zo sociálneho fondu v rámci realizácie podnikovej sociálnej politiky v oblasti starostlivosti o zamestnancov. Tieto zložky mzdy sú zdaňované a vstupujú aj do vymeriavacích základov na zdravotné a sociálne poistenie. Zložka mzdy bude v OLYMPE dostupná od verzie 23.20.

Zamestnávateľ poskytol zamestnancovi v mzde za január na základe žiadosti zamestnanca príspevok na štátom podporované nájomné bývanie. Zamestnanec má uzatvorený pracovný pomer na plný úväzok. Podlahová plocha bytu má 80 metrov štvorcových. V akej výške môže byť poskytnutý príspevok?

Zamestnanec má nárok na príspevok najviac vo výške 4 eurá na meter štvorcový podlahovej plochy bytu, maximálne 360 eur za kalendárny mesiac. Podľa veľkosti podlahovej plochy nájomného bytu má nárok na príspevok vo výške 320 eur za kalendárny mesiac (80 x 4). Zamestnávateľ môže poskytnúť príspevok aj v nižšej sume.

Poskytnutý príspevok je u zamestnanca príjmom oslobodeným od dane v zmysle s § 5 ods. 7 písm. p) ZDP. Zároveň nevstupuje ani do vymeriavacieho základu na zdravotné a sociálne poistenie.

Zamestnávateľ poskytol zamestnancovi v mzde za január 2023 na základe žiadosti zamestnanca príspevok na štátom podporované nájomné bývanie. Zamestnanec má uzatvorený pracovný pomer na polovičný úväzok. Podlahová plocha bytu má 60 metrov štvorcových. V akej výške môže byť poskytnutý príspevok?

Zamestnanec má nárok na príspevok najviac vo výške 4 eurá na meter štvorcový podlahovej plochy bytu, maximálne 360 eur za kalendárny mesiac, avšak iba v pomernej časti zodpovedajúcej kratšiemu pracovnému času. Podľa veľkosti podlahovej plochy nájomného bytu má nárok na príspevok vo výške 120 eur za kalendárny mesiac ((60 x 4) : 2). Zamestnávateľ môže poskytnúť príspevok aj v nižšej sume.

Poskytnutý príspevok je u zamestnanca príjmom oslobodeným od dane v zmysle § 5 ods. 7 písm. p) ZDP a nevstupuje ani do vymeriavacieho základu na zdravotné a sociálne poistenie.

Zamestnávateľ poskytol zamestnancovi v mzde za január 2023 na základe žiadosti zamestnanca príspevok na štátom podporované nájomné bývanie vo výške 2 eurá na meter štvorcový. Zamestnanec má uzatvorený pracovný pomer na plný úväzok. Podlahová plocha bytu má 60 metrov štvorcových. Zároveň však poskytol zamestnancovi aj nepeňažné plnenie vo výške 100 eur za účelom zabezpečenia ubytovania zamestnanca podľa § 5 ods. 7 písm. n) zákona o dani z príjmov. Ako postupuje zamestnávateľ z pohľadu dane z príjmov?

Nepeňažné plnenie vo výške 100 eur poskytnuté v zmysle § 5 ods. 7 písm. n) ZDP je oslobodeným príjmom zamestnanca, ktorý nevstupuje ani do vymeriavacieho základu na zdravotné a sociálne poistenie. V programe Olymp je možné ho zadať zložkou mzdy 982_ostatný príjem nezdaňovaný.

Keďže poskytol zamestnávateľ zamestnancovi nepeňažné plnenie na zabezpečenie ubytovania, príspevok na štátom podporované nájomné vo výške 120 eur (60 x 2) nemôže byť oslobodeným príjmom. Pre zamestnanca predstavuje zdaniteľný príjem a vstupuje aj do vymeriavacích základov na zdravotné a sociálne poistenie.

5. 2 Príspevok na stravovanie a elektronické stravovacie poukážky

§ 152 ods. 3 Zákonníka práce

Zamestnávateľ prispieva na stravovanie podľa odseku 2 v sume najmenej 55 % ceny jedla, najviac však na každé jedlo do sumy 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu. Príspevok podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor. Okrem toho zamestnávateľ poskytuje príspevok podľa osobitného predpisu.

§152 ods. 4 Zákonníka práce

Pri zabezpečovaní stravovania zamestnancov prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby, sa cenou jedla rozumie hodnota stravovacej poukážky. Hodnota stravovacej poukážky musí predstavovať

najmenej 75 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu.

Aktuálna výška stravného platná od 01. 01. 2023:

a) **6,80 eura** pri trvaní pracovnej cesty 5 hodín až 12 hodín,
b) **10,10 eura** pri trvaní pracovnej cesty nad 12 až 18 hodín,
c) **15,30 eura** pri trvaní pracovnej cesty nad 18 hodín.

Zákonné hodnoty pre stravné lístky/teplé jedlo/finančný príspevok:

Stravné		Platné od 1. 9. 2022 do 31. 12. 2022	Platné od 1. 1. 2023
Stravné pri pracovnej ceste 5-12 hod:		6,40 eura	**6,80 eura**
Stravné lístky	minimálna hodnota SL	4,80 eura (75 % x 6,40 eura)	**5,10 eura** (75 % x 6,80 eura)
	minimálny príspevok zamestnávateľa	2,64 eura (55 % x 4,80 eura)	**2,81 eura** (55 % x 5,10 eura)
	maximálny príspevok zamestnávateľa (oslobodený od dane)	3,52 eura (55 % x 6,40 eura)	**3,74 eura** (55 % x 6,80 eura)
Teplé jedlo	minimálny príspevok zamestnávateľa	55 % z ceny jedla	55 % z ceny jedla
	maximálny príspevok zamestnávateľa (oslobodený od dane)	3,52 eura (55 % x 6,40 eura)	**3,74 eura** (55 % x 6,80 eura)
Finančný príspevok	minimálny príspevok zamestnávateľa	2,64 eura (55 % x 4,80 eura)	**2,81 eura** (55 % x 5,10 eura)
	maximálny príspevok zamestnávateľa (oslobodený od dane)	3,52 eura (55 % x 6,40 eura)	**3,74 eura** (55 % x 6,80 eura)

Vysporiadanie rozdielu pri zvýšení finančného príspevku na stravovanie

Počas roka 2022 došlo k zvýšeniu súm stravného niekoľkokrát, ďalšie zvýšenie platí od 01. 01. 2023. V prípade, že zamestnancom poskytujeme v zmysle zákona vopred peňažný príspevok na stravu (ZM_979) a dôjde k zvýšeniu poskytovaných súm, musíme finančný rozdiel vysporiadať. Spôsobov ako zabezpečiť vysporiadanie finančného rozdielu existuje viacero.

Firma do 28. februára 2023 poskytuje zamestnancom finančný príspevok vo výške minimálneho zákonného príspevku 2,81 eura. Od 1. marca 2023 sa rozhodne zvýšiť príspevok zamestnávateľa na stravu na sumu 3,21 eura. Firma poskytuje zamestnancom finančný príspevok na stravu s voľbou 2. nasledujúci mesiac a krátením príspevku za neodpracované dni za mesiac aktuálny. T. j. v januári 2023 poskytuje príspevok na marec 2023 a kráti ho o januárové neprítomnosti. Zamestnanec mal v januári 5 dní dovolenky a nemá nárok na finančný príspevok za dni sviatku. Výplatný termín je 25. dňa nasledujúceho mesiaca.

1/ Ako so zamestnancom vysporiadať túto situáciu v mzde za január 2023?

Vyplatenie novej výšky príspevku:
Vygenerujeme mzdu **za január 2023** s novou výškou finančného príspevku na jeden deň **3,21 eura** a voľbou **2. nasledujúci mesiac**. Voľbu odpočítať neodprac. dni za mesiac **neoznačíme**.

Týmto zabezpečíme, že zamestnanec dostane príspevok na mesiac marec 2023 v novej výške na všetky pracovné dni podľa prideleného pracovného kalendára.

Označenie a následné neoznačenie voľby odpočítať neodprac. dni za mesiac nám pomôže určiť koľko dní neprítomnosti mal zamestnanec. Využijeme to pri vysporiadaní krátenia za neprítomnosti.

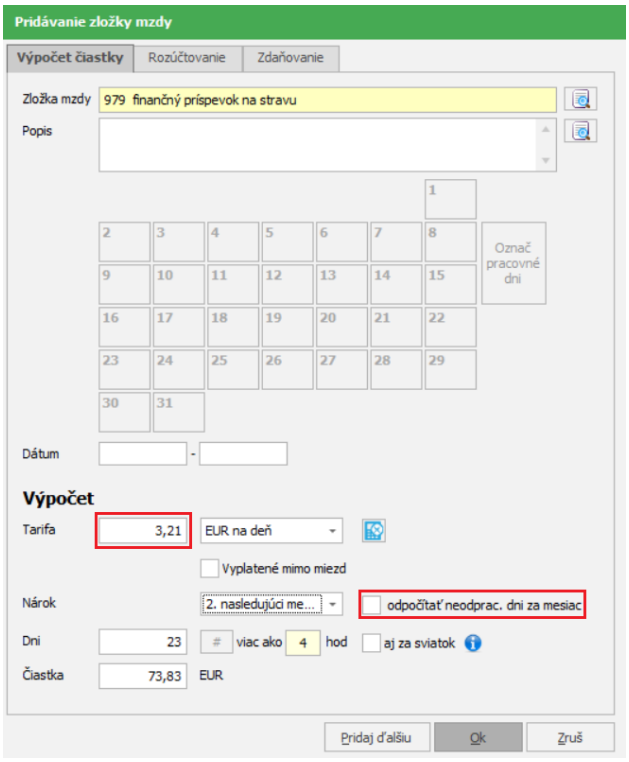

Vysporiadanie finančného príspevku na mesiac 1/2023:
Krátenie za dni neprítomnosti v januári 2023 vykonáme zrážkou **stravné**. Zrážku pridáme v mzde na záložke **Zrážky** so spôsobom výpočtu **čiastka na deň** a sumou **2,81 eura**. Do Popisu si môžeme zadať vlastný text. Do poľa **Počet dní** zadáme **počet dní, za ktoré zamestnancovi nevznikol nárok** na finančný príspevok na stravu za január 2023, v našom prípade 5 dní, počas ktorých zamestnanec čerpal dovolenku.

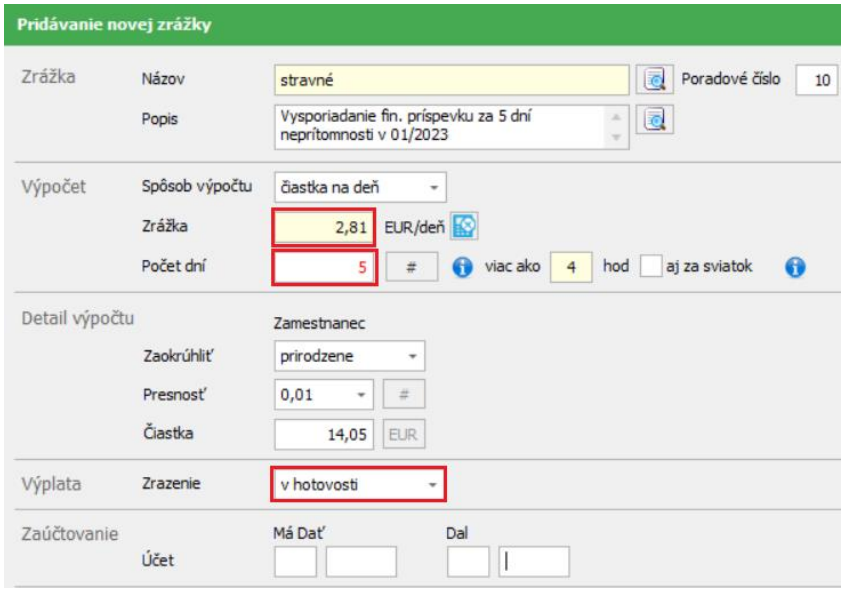

Ďalšou možnosťou je vysporiadanie pomocou zložky mzdy **979 – finančný príspevok na stravu**. Do mzdy za január 2023 pridáme ďalšiu **ZM_979** s mínusovou hodnotou pôvodnej výšky finančného príspevku na jeden deň **- 2,81 eura**. Voľbu odpočítať neodprac. dni za mesiac **neoznačíme**. V poli Dni doplníme počet dní neprítomnosti v januári 2023, v našom prípade 5 dní, počas ktorých zamestnanec čerpal dovolenku.

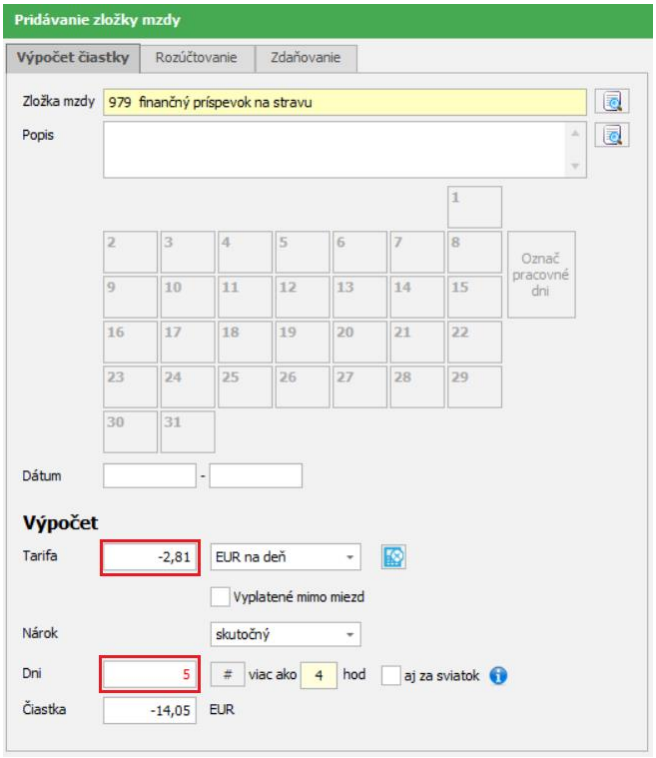

Pri spracovaní mzdy za február 2023 použijeme rovnaký postup, ako pri spracovaní mzdy za január 2023. Vo februárovej mzde totiž zamestnancovi poskytujeme príspevok na apríl 2023, ale krátime o neprítomnosti za mesiac február 2023, na ktorý je poskytnutý FP na stravu ešte vo výške 2,81 eura.

2/ Čo v prípade, ak by zamestnávateľ zvýšil finančný príspevok na stravu od 1. marca 2023 a už by sme mali spracované mzdy za január 2023?

A/ Bez úpravy výplat za január 2023

V prípade, ak už máme spracovanú mzdu za január 2023 a zamestnancovi sme v nej poskytli finančný príspevok na stravu na marec 2023 v pôvodnej výške 2,81 eura, do mzdy za január už nezasahujeme.

Doplatenie finančného príspevku na marec 2023 v mzde za február 2023:

Zistíme počet pracovných dní v marci 2023 a vyčíslime rozdiel medzi novou a pôvodnou výškou finančného príspevku na stravu.

Počet pracovných dní v marci 2023 = **23 pracovných dní**

Rozdiel nová a pôvodná výška finančného príspevku na stravu = 3,21 eura – 2,81 eura = **0,40 eura**

Rozdiel vo výške 0,40 eura x 23 pracovných dní = **9,20 eura**

Zamestnancovi doplatíme rozdiel za marec v mzde za február splatnej 25. marca 2023 **ZM_979** vo výške **9,20 eura**.

Poskytnutie finančného príspevku na apríl 2023 v mzde za február 2023:

Finančný príspevok na stravu na apríl 2023 vyplatíme rovnakým spôsobom, ako je uvedené v príklade 1, t. j. zadáme novú hodnotu príspevku 3,21 eura do zložky mzdy 979, odpočítať neodprac. dni za mesiac neoznačíme a vysporiadanie neprítomností za mesiac február 2023 realizujeme prostredníctvom zrážky stravné alebo zápornou hodnotou zadanou v ZM 979.

B/ S úpravou výplat za mesiac január 2023

Ďalšou možnosťou je, že vstúpime do vygenerovanej mzdy za január 2023, doplníme ZM_979 s vypočítaným finančným rozdielom medzi pôvodnou a novou minimálnou výškou 0,40 eura (3,21 eura – 2,81 eura) a nárokom 2. nasledujúci mesiac bez označenej voľby odpočítať neodprac. dni za mesiac. Mzdu uložíme. V evidencii **Prevodné príkazy** vygenerujeme prevodný príkaz s označením voľby **Zohľadniť finančné pohyby**. Táto voľba zabezpečí ponechanie pôvodného prevodného príkazu a vygenerovanie nového prevodného príkazu s finančným dorovnaním príspevku na stravovanie vo výške **9,20 eura**.

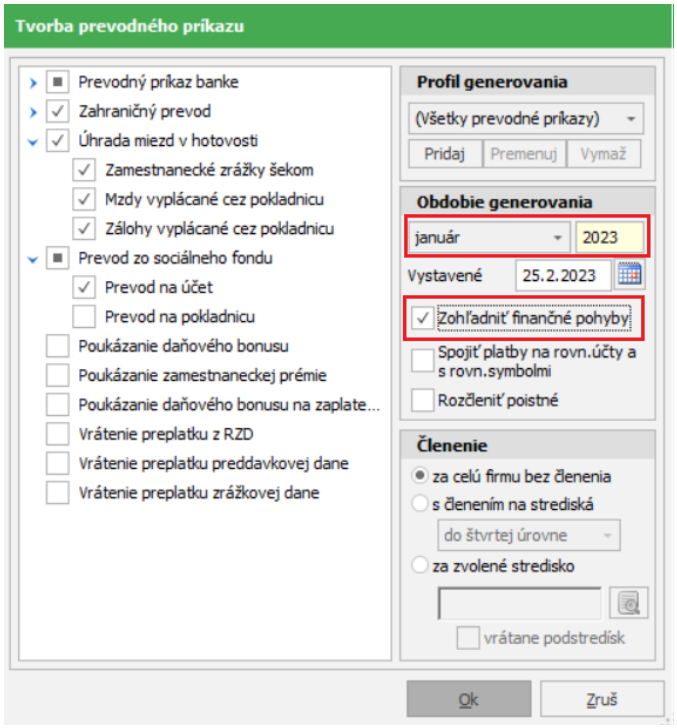

Prehľad finančného stavu z pohľadu vyplatenia finančného príspevku na stravu vopred zamestnancovi k výplatnému termínu 24. marca 2023:

Príspevok na 03/2023 vyplatený 25.02.2023 v mzde za 1/2023	64,63 eura (23 pracovných dní x 2,81 eura)
Doplatok príspevku na 03/2023 vyplatený 24.03.2022 v mzde za 2/2023	9,20 eura (23 pracovných dní x 0,40 eura)
Spolu	73,83 eura
Nárok zamestnanca na príspevok na 03/2023 k 24.03.2023	61,38 eura (18 prac. dní x 3,41)

Môže sa zamestnávateľ kedykoľvek počas roka rozhodnúť pre zvýšenie príspevku na stravovanie, či ho môže zvýšiť len keď sa zvýši suma stravného v zmysle vydania nového usmernenia k zvýšeniu súm stravného?

Zamestnávateľ sa môže kedykoľvek počas roka rozhodnúť zvýšiť príspevok na stravovanie. Hodnotu novej výšky príspevku spolu s dátumom od kedy ju zamestnávateľ poskytuje odporúčame upraviť

vo vnútornom predpise. Zákonná výška príspevku zamestnávateľa, ktorá je oslobodená od dane a odvodov nesmie presiahnuť maximálnu sumu platnú pre príslušné obdobie. Neobmedzenou výškou následne môže zamestnávateľ prispieť zo sociálneho fondu, ak v ňom má dostatočné prostriedky.

Poskytovanie stravných lístkov v elektronickej forme

Zákonník práce (ZP) umožňuje viaceré formy, akými môže zamestnávateľ zabezpečiť stravovanie (teplé jedlo, gastrolístky), alebo umožňuje zamestnávateľovi poskytnúť zamestnancom finančný príspevok na stravovanie.

Teplé hlavné jedlo (§ 152 ods. 1 a 2 ZP)		**Gastrolístky**		**Finančný príspevok**	
vlastné stravovacie zariadenie	stravovacie zariadenie iného zamestnávateľa	papierové	elektronické	výber zamestnanca (§ 152 ods. 7)	zákonný (§ 152 ods. 6 ZP)

Zamestnávateľ, ktorý nezabezpečuje stravovanie vo vlastnom stravovacom zariadení alebo v stravovacom zariadení iného zamestnávateľa, je povinný umožniť zamestnancom výber medzi zabezpečením stravovania formou stravovacích poukážok alebo poskytnutím finančného príspevku. To znamená, že zamestnanci, ktorým zamestnávateľ zabezpečuje stravovanie vo vlastnom či inom stravovacom zariadení na výber nemajú. Možnosť výberu nemajú ani zamestnanci uvedení v § 152 ods. 6 Zákonníka práce, pretože v týchto prípadoch poskytuje zamestnávateľ finančný príspevok namiesto stravných lístkov povinne.

Od 01. januára 2023 sa zaviedla **povinná elektronická forma stravovacej poukážky**. Znamená to, že zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancom,

- ktorým nezabezpečil stravovanie formou teplého hlavného jedla a
- ktorí si vybrali zabezpečenie stravovania formou stravovacej poukážky,

stravovaciu poukážku **v elektronickej forme**, to znamená, formou platobnej karty.

Namiesto papierových stravných lístkov dostanú zamestnanci elektronickú stravovaciu poukážku, na ktorú zamestnávateľ prevedie hodnotu stravných lístkov. Výhodou oproti papierovým stravným lístkom je tá, že častokrát obchodníci z papierových stravných lístkov nevydávajú. Pri elektronickej stravovacej poukážke zaplatí zamestnanec požadovanú sumu, ktorá sa mu len strhne z „kreditu".

§ 152 ods. 4) Zákonníka práce

Pri zabezpečovaní stravovania zamestnancov prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby, sa cenou jedla rozumie hodnota stravovacej poukážky. Hodnota stravovacej poukážky musí predstavovať najmenej 75 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu. **Zamestnávateľ poskytuje stravovaciu poukážku v elektronickej forme; to neplatí, ak použitie stravovacej poukážky v elektronickej forme zamestnancom počas pracovnej zmeny na pracovisku alebo v jeho blízkosti nie je možné.**

Výnimkou sú prípady, kedy sa elektronická stravovacia poukážka nemôže z objektívnych dôvodov použiť na pracovisku alebo v jeho blízkosti, t. j. stravovacie zariadenie, ale napr. aj obchod, bufet neprijíma elektronické stravovacie poukážky. Nie všade je možné vybudovať sieť a akceptačné miesta na používanie elektronických stravovacích poukážok, napr. malé obce, malé obchody, bufety, a pod..

Pri poskytovaní stravných lístkov a finančnom príspevku na stravu platí, že je potrebné ich zamestnancovi **poskytnúť vopred** tak, aby si za ne mohol počas pracovnej zmeny zabezpečiť obed/teplé jedlo. Toto platí rovnako aj pre elektronickú formu stravovacej poukážky. Zamestnávateľ má zabezpečiť prevod finančných prostriedkov na elektronickú stravovaciu poukážku dostatočne vopred.

Zložky mzdy pre nepeňažný príspevok zamestnávateľa (stravné lístky – papierové/elektronické a teplé jedlo):

615 - nepeňažný príspevok na stravu	Slúži na zadanie zákonného príspevku zamestnávateľa na stravné lístky/teplé jedlo podľa § 152 Zákonníka práce, ktorý je **oslobodený od dane a odvodov**. Zložka mzdy je len evidenčná, uvedie sa na Mzdový list aj na výplatnú pásku.
616 - nepeňažný príspevok na stravu - zdaňovaný	Slúži na zadanie nepeňažného príspevku na stravné lístky/teplé jedlo nad rámec zákonom stanovej sumy. Príspevok je **zdaňovaný** a odvádza sa z neho poistné na sociálne a zdravotné poistenie.
517 - nepeňažný príspevok na stravu zo SF	Slúži na zadanie nepeňažného príspevku na stravné lístky/teplé jedlo, ktoré sú poskytnuté zo sociálneho fondu. Príspevok je **oslobodený od dane aj odvodov**.

Tarifa:

EUR na deň	Slúži na zadanie výšky **príspevku** zamestnávateľa na **stravu na jeden pracovný deň**. Program v mzde prepočíta výšku celkového príspevku podľa zvoleného nároku, pričom zohľadní, či je/nie je označená voľba odpočítať neodprac. dni za mesiac.
EUR	Slúži na zadanie celkovej výšky príspevku na stravu. Program v mzde uvedie len čiastku bez počtu dní, t. j. nezohľadní počet dní, ani krátenie za neprítomnosti. Tarifu a počet dní je možné vyplniť ručne.

Zrážka príspevku zamestnanca na stravné lístky/teplé jedlo

Ak zamestnancovi poskytujeme stravné lístky - papierové/elektronické alebo teplé jedlo, „spoluúčasť" zamestnanca vysporiadame prostredníctvom **zrážky stravné**. Zaevidujeme ju v Personalistike na karte Zrážky so spôsobom výpočtu čiastka na deň alebo čiastka. V zrážke je možné doplniť do poľa Popis vlastný text a zadať Platnosť zrážky na požadované obdobie.

Spôsob výpočtu:

čiastka na deň	Slúži na zadanie výšky **zrážky za poskytnuté stravovanie** (stravný lístok/teplé jedlo). Program v mzde prepočíta výšku zrážky podľa počtu pracovných dní, za ktoré zamestnancovi vznikol nárok na stravu.
čiastka	Slúži na zadanie celkovej výšky **zrážky za poskytnuté stravovanie** (stravné lístky/teplé jedlo). Vo vygenerovanej mzde program **nesleduje** v zmysle Zákonníka práce podmienku odpracovania **viac ako 4 hodín**. Preto ani nedoplní počet dní v mzde zamestnanca. Hodnotu je možné zadať ručne.

Zložky mzdy pre finančný príspevok na stravu:

979 - finančný príspevok na stravu	Slúži na zadanie finančného príspevku na stravovanie podľa § 152 Zákonníka práce, ktorý je **oslobodený od dane a odvodov.**

980 - finančný príspevok na stravu - zdaňovaný	Slúži na zadanie finančného príspevku na stravovanie v prípade, že je tento príspevok považovaný na strane zamestnanca za **zdaniteľný príjem a odvádza sa z neho poistné na sociálne a zdravotné poistenie**, napr. príspevok zamestnávateľa nad rámec Zákonníka práce.
516 - finančný príspevok na stravu zo SF	Slúži na zadanie časti finančného príspevku, ktorý je vyplácaný **zo sociálneho fondu**, ktorý je **oslobodený od dane a odvodov.**

V časti **Nárok** zvolíme, aký spôsob program použije pre výpočet počtu dní v mzde zamestnanca.
Nastavenie nároku:

skutočný	V zložke mzdy uvedie počet dní podľa **skutočne odpracovaných dní v danom mesiaci** na základe údajov z vygenerovanej výplaty. T. j. **zohľadní neprítomnosti zamestnanca z aktuálneho mesiaca**, napr. čerpanie dovolenky, návšteva lekára, PN, OČR, atď..
predpokladaný	V zložke mzdy uvedie predpokladaný počet pracovných dní podľa prideleného pracovného kalendára v Personalistike. Pri tejto voľbe máte možnosť označiť voľbu **odpočítať neodprac. dni za mesiac** a zvoliť prepínač **aktuálny** (zníži počet dní o neprítomnosti z aktuálneho mesiaca) alebo **predchádzajúci** (zníži počet dní o neprítomnosti z predošlého mesiaca).
nasledujúci mesiac	V zložke mzdy uvedie počet pracovných dní z nasledujúceho mesiaca podľa prideleného pracovného kalendára v Personalistike. Pri tejto voľbe máte možnosť označiť voľbu **odpočítať neodprac. dni za mesiac** a zvoliť prepínač **aktuálny** (zníži počet dní o neprítomnosti z aktuálneho mesiaca) alebo **predchádzajúci** (zníži počet dní o neprítomnosti z predošlého mesiaca).
2. nasledujúci mesiac	Vypočíta predpokladaný počet dní podľa pracovného kalendára priradeného v Personalistike na mesiac, ktorý nasleduje ako druhý v poradí za aktuálnym mesiacom. Aj pri tejto voľbe máte možnosť označiť voľbu **odpočítať neodprac. dni za mesiac** a zvoliť prepínač **aktuálny** (zníži počet dní o neprítomnosti z aktuálneho mesiaca) alebo **predchádzajúci** (zníži počet dní o neprítomnosti z predošlého mesiaca).

5. 3 Stabilizačné príspevky

Jednorazové stabilizačné príspevky sa zavádzajú:

- novelou zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v § 102at **pre zdravotníckych pracovníkov** podľa § 27 ods. 1 písm. c) až v) a ods. 2, ktorí majú pracovný pomer u poskytovateľa zdravotníckeho zariadenia,
- nariadením vlády č. 524/2022 Z. z, ktorým sa dopĺňa nariadenie vlády č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti MPSVaR SR **pre zamestnancov vykonávajúcich vybrané profesie v sociálnych službách a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**.

Daňové a odvodové zaťaženie stabilizačných príspevkov

Príjem zamestnanca z vyplateného stabilizačného príspevku sa považuje za **príjem zo závislej činnosti** a **podlieha dani z príjmov** zo závislej činnosti podľa zákona č. 595/2003. Z. z. o dani z príjmov.

Stabilizačný príspevok **nevstupuje do vymeriavacích základov na zdravotné a sociálne poistenie**.

Stabilizačný príspevok pre zdravotníckeho zamestnanca

Zdravotníckemu pracovníkovi (okrem lekárov) v rámci ústavnej zdravotnej starostlivosti (okrem detenčných ústavov) a záchrannej zdravotnej služby patrí stabilizačný príspevok **vo výške 5 000 eur**. Ak má zamestnanec kratší pracovný úväzok, stabilizačný príspevok sa pomerne kráti.

Podmienky pre vyplatenie príspevku:

- **pracovný pomer** zamestnanca u poskytovateľa, ktorý prevádzkuje zdravotnícke zariadenie, **začal do 22. novembra 2022**,
- zamestnanec **vykonáva zdravotnícke povolanie v tomto zdravotníckom zariadení**,
- zamestnancovi **neplynie výpovedná doba**.

Zamestnávateľ vypláca zamestnancovi stabilizačný príspevok na základe **písomnej dohody** o poskytnutí stabilizačného príspevku **uzatvorenej so zamestnancom do 19. 12. 2022**, ktorej obsahom je záväzok zamestnanca **zotrvať v pracovnom pomere** u toho istého zamestnávateľa **najmenej 3 po sebe nasledujúce roky** od uzatvorenia dohody o poskytnutí stabilizačného príspevku.

Do doby zotrvania zdravotníckeho pracovníka v pracovnom pomere sa nezapočítava obdobie:

- dlhodobej pracovnej neschopnosti a ošetrovania člena rodiny, ak presiahnu 45 dní úhrnne,
- materskej dovolenky, otcovskej dovolenky a rodičovskej dovolenky,
- neprítomnosti v práci z dôvodu výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo výkonu väzby.

Stabilizačný príspevok **vyplatí** zdravotníckemu pracovníkovi zamestnávateľ **do 31. 01. 2023** na dvakrát, pričom:

- príspevok vo výške 2 500 eur vyplatí na účet zamestnanca najneskôr do 31. 12. 2022,
- zvyšnú sumu príspevku po odpočítaní preddavku na daň z celej sumy stabilizačného príspevku vyplatí v decembrovej mzde najneskôr do 31. 01. 2023.

V OLYMPE je možné zadať stabilizačný príspevok pre zdravotníckeho zamestnanca nasledovne:

Príspevok vo výške **2 500 eur** vyplatí zamestnávateľ zamestnancovi na účet **mimo miezd do 31. 12. 2022**.

Daň sa platí preddavkovo v mzde za december 2022. V decembrovej mzde odporúčame pridať **súbežný pracovný pomer** (bez zadania pracovného pomeru a zdravotnej poisťovne), vygenerovať mzdu a stabilizačný príspevok vo výške **5 000 eur** zadať zložkou mzdy napr. **420_Mimoriadne príjmy** alebo **430_Jednorázové príjmy**. V prípade, ak nevypĺňame štatistiky, je možné postupovať bez evidovania súbežného pracovného pomeru použitím zložky mzdy **370_refundácia mzdy**. Zadanie zložiek mzdy týmito spôsobmi zabezpečí, že stabilizačný príspevok nevstúpi do vymeriavacích základov na SP a ZP a vypočíta sa z neho len preddavok na daň.

V decembrovej mzde pridáme zároveň aj zrážku **Záloha v hotovosti** so sumou **2 500 eur** (vyplatený preddavok na účet).

V prípade nedodržania podmienok uvedených v dohode je zdravotnícky pracovník povinný vrátiť alikvotnú časť stabilizačného príspevku za podmienok ustanovených v dohode o poskytnutí stabilizačného príspevku.

Stabilizačný príspevok pre zamestnanca v sociálnych službách a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Výška stabilizačných príspevkov pre zamestnancov v sociálnych službách a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately závisí od vykonávanej pracovnej činnosti a od zamestnávateľa (napríklad **4 000 eur** = sestra a fyzioterapeut, **3 000 eur** = praktická sestra-asistent, sanitár, opatrovateľ v zariadení, **2 000 eur** = opatrovateľ poskytovateľa domácej opatrovateľskej služby, sociálni pracovníci, asistenti, poradcovia, psychológovia a podobne). Ak má zamestnanec kratší pracovný úväzok, stabilizačný príspevok sa pomerne kráti, so zaokrúhlením matematicky na jedno desatinné miesto.

Stabilizačný príspevok možno poskytnúť zamestnancovi **za každú oprávnenú pracovnú činnosť**, ktorú vykonáva, a to vo výške, ktorá zodpovedá príslušným vykonávaným pracovným činnostiam a dohodnutému rozsahu pracovného času na ich vykonávanie.

Zamestnávateľ poskytne zamestnancovi stabilizačný príspevok, na ktorý bola poskytnutá dotácia, výlučne na základe **písomnej dohody o poskytnutí stabilizačného príspevku**, uzatvorenej v rámci ich pracovnoprávneho vzťahu (uzatvorenej formou dodatku k pracovnej zmluve). **Dohodu o poskytnutí stabilizačného príspevku** musia zamestnanci uzatvoriť so zamestnávateľom najneskôr **do 20. januára 2023**, nesmie im plynúť výpovedná doba a nemôžu mať so zamestnávateľom uzatvorenú dohodu o skončení pracovného pomeru.

Zamestnanec sa v uzavretej dohode zaväzuje **zotrvať v pracovnom pomere** u toho istého zamestnávateľa **najmenej 3 po sebe nasledujúce roky** od uzatvorenia dohody o poskytnutí stabilizačného príspevku.

Do doby troch rokov sa nezapočítava obdobie:

- dočasnej pracovnej neschopnosti pre chorobu alebo úraz, karantény, osobného a celodenného ošetrovania chorého člena rodiny alebo osobnej a celodennej starostlivosti o fyzickú osobu trvajúcej viac ako 45 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní,
- materskej dovolenky, otcovskej dovolenky a rodičovskej dovolenky,
- neprítomnosti v práci z dôvodu výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo výkonu väzby,
- čerpania pracovného voľna na výkon činnosti vykonávanej na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti alebo čerpania pracovného voľna na žiadosť zamestnanca, ktoré zamestnávateľ nie je povinný poskytnúť, trvajúceho viac ako 10 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní,
- neospravedlnenej neprítomnosti v práci,
- výkonu mimoriadnej služby v období krízovej situácie alebo alternatívnej služby v čase vojny a vojnového stavu,
- dlhodobého uvoľnenia na výkon verejnej funkcie alebo na výkon odborovej funkcie.

Stabilizačný príspevok pre zamestnancov v sociálnych službách je zamestnávateľovi preplatený zo štátneho rozpočtu formou poskytnutia dotácie. **Žiadosť o dotáciu** aj **s prílohami** podáva zamestnávateľ a doručí ju na MPSVaR najneskôr **do 31. januára 2023** do elektronickej schránky ministerstva alebo poštou. Na žiadosti doručené po tomto dátume sa neprihliada a dotácia bude zamietnutá.

Súčasťou žiadosti je **príloha**, ktorá obsahuje údaje o zamestnancoch, ktorí so zamestnávateľom podpísali písomnú dohodu o poskytnutí stabilizačného príspevku. Na prílohe sa uvádza meno, priezvisko, rodné číslo, pracovná činnosť zamestnanca a k nej dohodnutý rozsah pracovného času (ustanovený týždenný pracovný čas zamestnanca) a určená výška stabilizačného príspevku, na ktorý sa dotácia požaduje.

Príspevok je zamestnávateľ povinný **vyplatiť zamestnancovi do 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti dohody** o poskytnutí stabilizačného príspevku.

V prípade nedodržania podmienok uvedených v dohode je sociálny pracovník povinný vrátiť alikvotnú časť stabilizačného príspevku za podmienok ustanovených v dohode o poskytnutí stabilizačného príspevku.

Viac informácií k poskytnutiu jednorazovej dotácie na úhradu stabilizačného príspevku pre zamestnancov v sociálnych službách a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Viac informácií k poskytnutiu jednorazovej dotácie na úhradu stabilizačného príspevku pre zamestnancov v sociálnych službách a zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v Usmernení.

V OLYMPE je možné zadať stabilizačný príspevok pre zamestnanca v sociálnych službách pridaním **súbežného pracovného pomeru** (bez zadania pracovného pomeru a zdravotnej poisťovne), vygenerovať mzdu a stabilizačný príspevok zadať zložkou mzdy napr. **420_Mimoriadne príjmy** alebo **430_Jednorázové príjmy**. V prípade, ak nevypĺňame štatistiky, je možné postupovať bez evidovania súbežného pracovného pomeru použitím zložky mzdy **370_refundácia mzdy**. Zadanie zložiek mzdy týmito spôsobmi zabezpečí, že stabilizačný príspevok nevstúpi do vymeriavacích základov na SP a ZP a vypočíta sa z neho len preddavok na daň.

Stabilizačné príspevky môžu byť poskytnuté aj zamestnancom na materskej dovolenke a na dlhodobej PN. Tiež zamestnancom, ktorým v priebehu trvania záväzku vznikne nárok na starobný dôchodok alebo sú poberateľmi starobného dôchodku alebo cudzincom, ktorí majú status zamestnanca a ktorých výkon pracovnej činnosti na území SR je legalizovaný. Stabilizačné príspevky môžu byť vyplatené iba zamestnancom, ktorí majú uzatvorené pracovné pomery (nie dohodárom).

6 Novinky v dohodách v roku 2023

6. 1 Odvodová odpočítateľná položka

§ 227a ods. 1 zákona o sociálnom poistení
Zamestnanec v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov a zamestnanec v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý je fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. b), má právo určiť dohodu na účely uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky. Zamestnanec, ktorý si uplatňuje právo na určenie dohody podľa prvej vety, je povinný určiť v jednom kalendárnom mesiaci najviac jednu dohodu.

Od **1. januára 2023** nahrádza pôvodnú „výnimku z dôchodkového poistenia" nová **odvodová odpočítateľná položka**, ďalej len **OOP**. Dohodári, ktorí si uplatňujú OOP sú dôchodkovo poistení počas celého trvania dohody. **Dôchodkové poistenie** dohodárom vznikne dňom vzniku dohody a skončí dňom zániku dohody, a to nezávisle od výšky dosahovaného príjmu z dohody**.**

Zamestnancom na účely dôchodkového poistenia sa stáva každý študent pracujúci na základe dohody o brigádnickej práci študentov (DBPŠ) alebo zmluvy o výkone činnosti športového odborníka (ZoVČŠO) alebo dôchodca - pracujúci na dohodu o vykonaní práce (DVP), dohodu o pracovnej činnosti (DPČ) alebo zmluvu o výkone činnosti športového odborníka (ZoVČŠO).

Dôchodkovo poistení sa stávajú bez ohľadu na to, či im z príslušnej dohody plynie právo na pravidelný príjem alebo nepravidelný príjem, resp. či od 1. januára 2023 študent alebo dôchodca využije právo určiť dohodu na účely uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky alebo nie.

Prostredníctvom **OOP** si dohodári – študenti a dôchodcovia môžu **znížiť vymeriavací základ na dôchodkové poistenie** (starobné a invalidné) o sumu **maximálne 200 eur mesačne**.

Dôchodca pre účely uplatnenia OOP je osoba, ktorá má priznaný:

- starobný dôchodok,
- predčasný starobný dôchodok,
- invalidný dôchodok,
- invalidný výsluhový dôchodok alebo
- výsluhový dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.

Písomné oznámenie o uplatnení OOP

§ 227a ods. 2 zákona o sociálnom poistení
Zamestnanec v právnom vzťahu na základe dohody podľa odseku 1 je povinný
a) písomne informovať zamestnávateľa o uplatnení práva podľa odseku 1,
b) písomne informovať zamestnávateľa o tom, že si u neho nebude ďalej uplatňovať právo podľa odseku 1.

Uplatnenie OOP nie je automatické. Je podmienené písomným oznámením, ktoré je potrebné predložiť zamestnávateľovi. Na tieto účely zverejnila Sociálna poisťovňa tlačivá **Oznámenie a čestné vyhlásenie odvodová odpočítateľná položka (OOP) – Študenti** a **Oznámenie a čestné vyhlásenie odvodová odpočítateľná položka (OOP) – Dôchodcovia**. V jednom mesiaci je možné OOP uplatniť **len na jednu dohodu**.

Nájdete ich v programe OLYMP cez menu Tlač – Tlač – Personalistika – Písomné dokumenty pracovníkov – **Oznámenie na uplatnenie odvodovej odpoč. položky (OOP).** Obdobie pred tlačou nastavíte v tlačovom formulári mesiac, v ktorom dohoda trvá.

V oznámení študent označí štvorček krížikom, ak si **začína uplatňovať OOP**. Po doplnení dátumu vzniku dohody, ku ktorej sa oznámenie viaže, prečiarkne nehodiace sa.

☐ *! Dajte krížik do tohto štvorčeka iba vtedy, keď si **začínate uplatňovať** odvodovú odpočítateľnú položku (OOP) a vyplňte nižšie uvedený text ohľadne oznámenia o uplatnení odvodovej odpočítateľnej položky (OOP).*

Oznamujem Vám, že dohodu o brigádnickej práci študentov, ktorú som s Vami uzatvoril(a) dňa ……., si od:
- vzniku tejto dohody*
- prvého dňa kalendárneho mesiaca, nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom Vám bolo doručené toto oznámenie *

určujem podľa § 227a zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom od 1. januára 2023 (ďalej len „zákon“) ako dohodu o brigádnickej práci študentov, na ktorú sa bude uplatňovať odvodová odpočítateľná položka (OOP).

Rovnako ako uplatnenie OOP aj **ukončenie uplatnenia OOP** je podmienené **písomným oznámením** u zamestnávateľa. V oznámení študent označí štvorček krížikom, ak si **ukončuje uplatňovanie OOP** a doplní dátumu vzniku dohody, ku ktorej sa oznámenie viaže.

☐ *! Dajte krížik do tohto štvorčeka iba vtedy, keď si **ukončujete uplatňovanie** odvodovej odpočítateľnej položky (OOP) a vyplňte nižšie uvedený text ohľadne oznámenia o ukončení uplatňovania odvodovej odpočítateľnej položky (OOP).*
***POZOR:** Odvodová odpočítateľná položka (OOP) sa prestane uplatňovať posledným dňom kalendárneho mesiaca, v ktorom ste oznámenie doručili zamestnávateľovi.*

Oznamujem Vám, že na dohodu o brigádnickej práci študentov, ktorú som s Vami uzatvoril(a) dňa ……., si **podľa § 227a** zákona **ukončujem** uplatňovanie odvodovej odpočítateľnej položky (OOP).

Ak mal dohodár uzatvorenú dohodu s uplatnením výnimky z DP, ktorá vznikla v roku 2022 a v roku 2023 naďalej trvá a chcel si na nej od januára 2023 uplatniť OOP, bolo potrebné to zamestnávateľovi písomne oznámiť najneskôr do 31. 12. 2022, a to na Oznámení na uplatnenie odvodovej odpočítateľnej položky (OOP).

Evidencia OOP v programe

OOP sa eviduje v **Personalistike** na karte **Pracovné pomery** na záložke **Pracovný pomer** v dohode (DBPŠ, DPČ, DVP, ZoVČŠO) na záložke **OOP**. Záložka OOP slúži na evidenciu oznámení o uplatnení odvodovej odpočítateľnej položky.

Na základe Dátumu oznámenia uplatnenia OOP a Dátumu oznámenia ukončenia uplatňovania OOP program vytvorí príslušný **RLFO** a vyplní potrebné údaje.

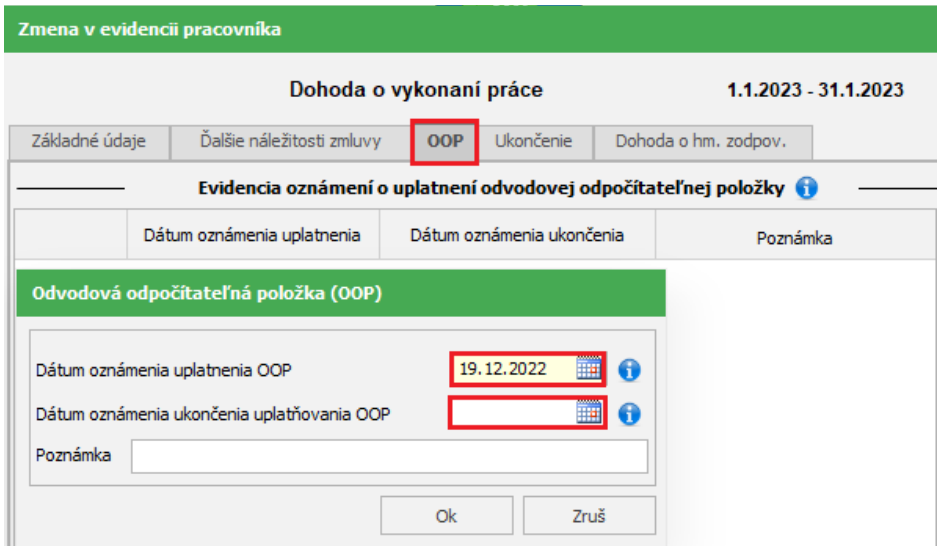

Informácie o uplatnení/neuplatnení OOP za daný mesiac vidíme aj v **Personalistike** na karte **Mzdové údaje** v časti **Odvodové úľavy**. Pomocou ceruzky na konci riadku **Odvodová odpočítateľná položka** vás program presmeruje priamo do **Pracovných pomerov** na evidenciu **OOP**.

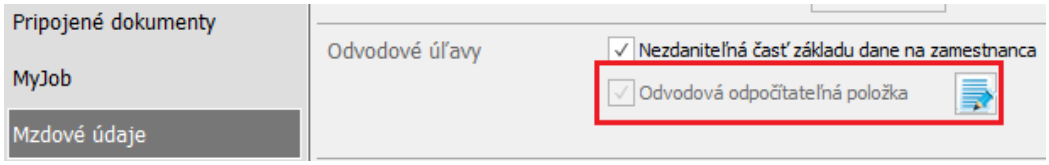

Uplatnenie OOP

§ 227a ods. 3 zákona o sociálnom poistení
Právne účinky
a) uplatnenia práva podľa odseku 1 nastanú odo dňa vzniku právneho vzťahu, ak uplatnenie práva podľa odseku 1 bolo zamestnávateľovi oznámené najneskôr v deň vzniku právneho vzťahu, inak od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo uplatnenie práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené,
b) ukončenia uplatňovania práva podľa odseku 1 nastanú od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo ukončenie uplatňovania práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené.

Uplatnenie OOP od vzniku dohody

Ak má dohodár záujem uplatniť OOP hneď **od vzniku dohody**, musí zamestnávateľovi uplatnenie OOP písomne oznámiť **najneskôr v deň vzniku dohody** (dátum oznámenia uplatnenia OOP v Personalistike v dohode na záložke OOP). Inak sa OOP uplatní až **od 1. dňa nasledujúceho mesiaca.**

OOP je možné zamestnávateľovi písomne oznámiť **najskôr v 1. kalendárny deň mesiaca, ktorý predchádza mesiacu vzniku dohody**.

Uplatnenie OOP počas trvania dohody

Ak dohodár so zamestnávateľom uzatvorí dohodu, na ktorú si **od vzniku** dohody **neuplatní OOP**, ale **uplatní** si ju **neskôr**, počas trvania dohody, uplatní sa OOP najskôr **od nasledujúceho mesiaca, v ktorom o uplatnení OOP dohodár** zamestnávateľa **informoval** (nasledujúci mesiac po dátume oznámenia uplatnenia OOP).

Uplatnenie OOP pri dohodách so vznikom pred 1. 1. 2023

V prípade, že dohodár, pri dohode so vznikom **31. 12. 2022 a skôr**, písomne oznámil uplatnenie OOP **najneskôr 31. 12. 2022** (dátum oznámenia uplatnenia OOP), bude mu OOP uplatnená **už v mzde za 1/2023**.

Ak dohodár **písomne oznámi** jej uplatnenie zamestnávateľovi **1. 1. 2023 a neskôr**, bude mu OOP uplatnená prvýkrát až **v mzde** za **2/2023**.

DBPŠ je uzatvorená od 6. 2. 2023 do 31. 8. 2023.

a) Dohodár si chce uplatniť OOP na dohodu už za február 2023.
b) Dohodár si chce uplatniť OOP až od marca 2023.

Kedy je potrebné písomne oznámiť zamestnávateľovi uplatnenie OOP?

a) Dohodár písomne oznámi zamestnávateľovi uplatnenie OOP **najneskôr 6. 2. 2023** (dátum oznámenia môže byť v rozmedzí od 1. 1. 2023 – 6. 2. 2023).

b) Dohodár písomne oznámi zamestnávateľovi uplatnenie OOP **najneskôr 28. 2. 2023** (dátum oznámenia môže byť v rozmedzí od 7. 2. 2023 – 28. 2. 2023).

Dôchodca uzatvoril DPČ od 2. 1. 2023 do 17. 2. 2023 a od vzniku dohody si u zamestnávateľa uplatnil OOP.
a) Ďalšiu DPČ uzatvoril u toho istého zamestnávateľa od 20. 2. 2023 do 31. 5. 2023.
b) Ďalšiu DPČ uzatvoril u iného zamestnávateľa od 20. 2. 2023 do 31. 5. 2023.

Môže si na druhú dohodu so vznikom 20. 2. 2023 uplatniť OOP od vzniku dohody?

a) Dohodár si na druhú dohodu **nemôže od vzniku dohody uplatniť OOP**, keďže si ju vo februári 2023 už uplatňuje u zamestnávateľa na dohode so vznikom 2. 1. 2023. Najskôr si ju môže uplatniť od marca 2023.
b) Rovnako ani u iného zamestnávateľa si nemôže uplatniť OOP vo februári, keďže si ju uplatnil na dohode so vznikom 2. 1. 2023. Najskôr si ju môže uplatniť od marca 2023.

Ukončenie uplatňovania OOP

Povinnosťou dohodár je tiež zamestnávateľa **písomne informovať o ukončení uplatňovania OOP**. Právne účinky nastanú od 1. dňa nasledujúceho mesiaca. Tzn., že dohodár s OOP môže napr. aj zmeniť uplatňovanie OOP na inú dohodu. OOP sa u iného zamestnávateľa uplatní až od mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom oznámil ukončenie uplatňovania OOP u pôvodného zamestnávateľa.

Ak dohodár ukončenie OOP neoznámi, uplatnenie OOP sa **automaticky končí zánikom dohody**, t. j. záznam v registri OOP zaniká automaticky spolu so zánikom poistenia (dohody samotnej).

Dohodár uzatvoril DVP od 2. 1. 2023 do 5. 2. 2023. Pri uzatvorení dohody oznámil uplatnenie OOP od vzniku dohody. 30. 1. 2023 oznámi zamestnávateľovi, že si u neho už nebude uplatňovať OOP.

OOP sa uplatní **len za mesiac január 2023. Vo februári 2023 sa už neuplatňuje.** Ak by ukončenie uplatnenia OOP dohodár neoznámil, alebo by ho oznámil až vo februári 2023, OOP by sa mu uplatnila v mzde aj za mesiac február 2023.

Oznamovacia povinnosť voči SP

Zamestnávatelia sú povinní Sociálnej poisťovni oznámiť **dátum oznámenia uplatnenia a ukončenia uplatňovania OOP**.

Túto povinnosť plnia prostredníctvom **RLFO**, v ktorom pribudli **nové políčka:**

- Dátum oznámenia uplatnenia OOP
- Dátum oznámenia ukončenia uplatňovania OOP

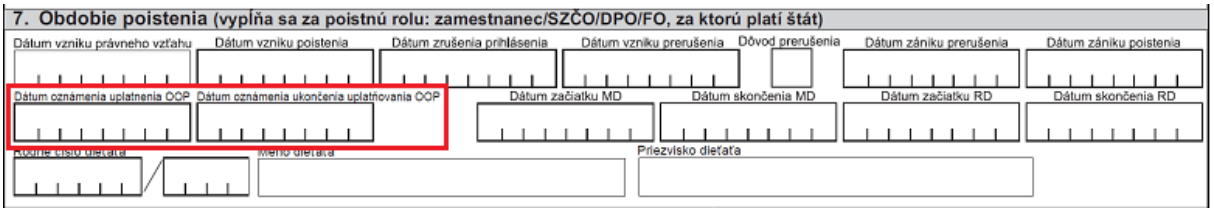

RLFO prihláška

Ak dohodár **oznámi uplatnenie OOP** najneskôr **dňom vzniku dohody**, dátum oznámenia uplatnenia OOP sa uvedie v **RLFO prihláška**, ktorou zamestnávateľ prihlasuje dohodára do registra poistencov. Napr. ak dohoda vzniká od 1. 2. 2023 a dohodár najneskôr v deň vzniku oznámil uplatnenie OOP, vytvoríme export cez menu Exporty - Sociálna poisťovňa – Registračné listy FO označením voľby **Prihláška. Obdobie zvolíte od 1. 2. 2023 do 1. 2. 2023**.

Pre dohody sa v roku 2023 používajú v RLFO len kódy:

- 3 – DVP s pravidelným príjmom,
- 4 – DVP s nepravidelným príjmom,
- 5 - DPČ s pravidelným príjmom,
- 6 – DPČ s nepravidelným príjmom,
- 7 – DBPŠ s pravidelným príjmom,
- 8 – DBPŠ s nepravidelným príjmom.

Od 1. 1. 2023 sa zrušila povinnosť na mesačnej báze zasielať RLFO prihlášky a odhlášky z dôchodkového poistenia za dohodárov.

DBPŠ je uzatvorená od 1. 2. 2023 do 30. 6. 2023. Dohodár túto dohodu podpísal 30. 1. 2023, kedy zároveň predložil oznámenie, že si chce uplatňovať OOP.

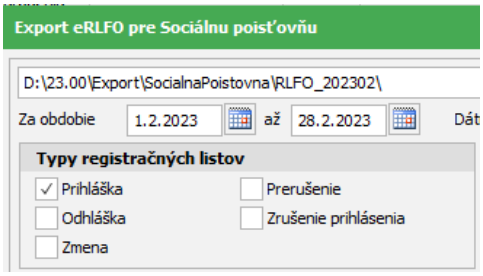

V RLFO prihláška, ktorú zasiela zamestnávateľ pred vznikom poistenia sa uvedie ako „**Dátum oznámenia uplatnenia OOP**" deň **30. 1. 2023**, čím si zamestnávateľ splní povinnosť. RLFO vytvoríme cez **RLFO – Prihláška** ku dňu vzniku dohody **1. 2. 2023.**

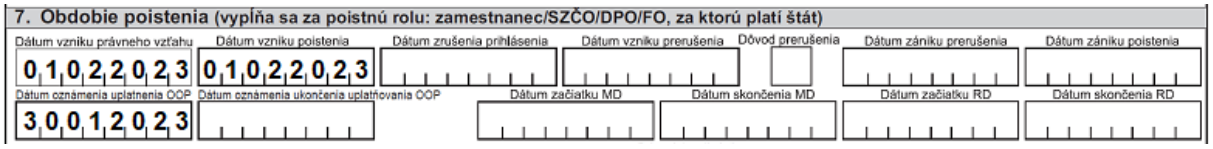

Ak nebol nájdený žiadny prekrývajúci sa záznam v registri OOP, zobrazí sa pri odoslaní RLFO varovanie, ktoré nebráni odoslaniu RLFO (je to len upozornenie zo strany SP).

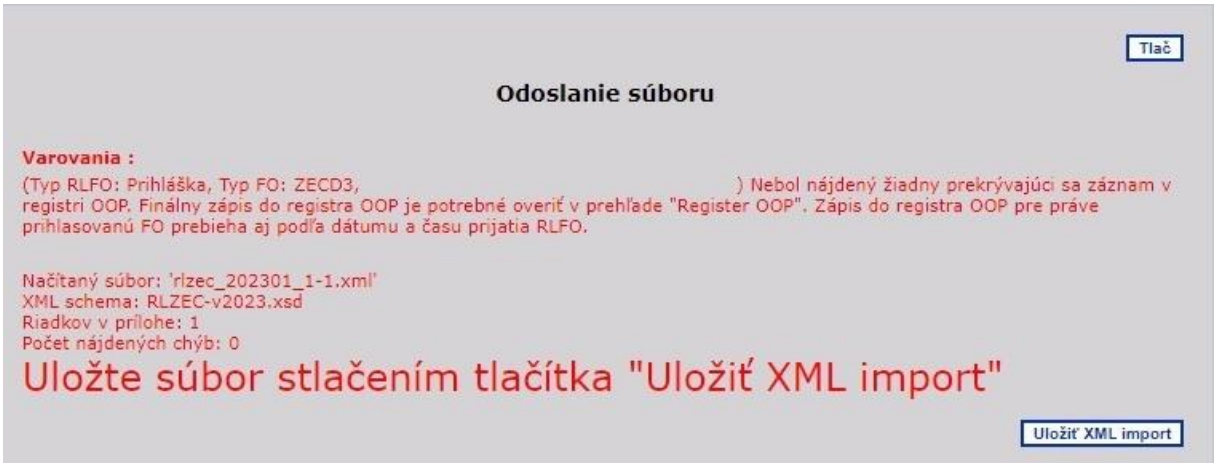

RLFO zmena

Pokiaľ si dohodár **OOP uplatní neskôr** (počas trvania dohody), zamestnávateľ oznámi uplatnenie OOP prostredníctvom **RLFO zmena**. Export vytvoríme cez menu Exporty - Sociálna poisťovňa – Registračné listy FO označením voľby **Zmena**. Obdobie zvolíme **deň oznámenia uplatnenia OOP**.

Zamestnávateľ má povinnosť oznámiť Sociálnej poisťovni uplatnenie a ukončenie uplatňovania OOP prostredníctvom RLFO zmena **najneskôr** nasledujúci pracovný deň, ktorý nasleduje po dni, kedy **dohodár písomne oznámil uplatnenie/ukončenie uplatňovania OOP**. Dátum oznámenia uplatnenia OOP nesmie byť vyšší ako je aktuálny dátum.

DBPŠ je uzatvorená od 15. 2. 2023 do 30. 6. 2023. Dohodár predložil oznámenie o uplatnení OOP 27. 2. 2022.

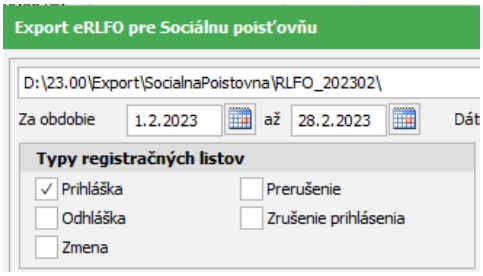

V RLFO zmena sa uvedie ako „**Dátum oznámenia uplatnenia OOP**" deň 27. 2. 2023. Zamestnávateľ ho odošle do Sociálnej poisťovne najneskôr 28. 2. 2023.

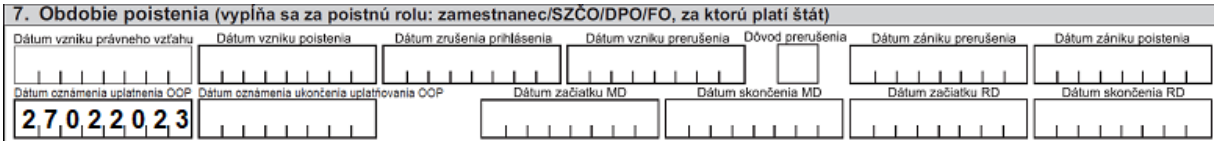

V prípade, že zamestnanec, pri dohode s **dátumom vzniku dohody 31. 12. 2022 a skôr**, písomne oznámil uplatnenie OOP, **najneskôr s dátumom 31. 12. 2022** (Dátum oznámenia uplatnenia OOP v Personalistike v dohode na záložke OOP), **RLFO zmenu** bolo potrebné odoslať Sociálnej poisťovni **najneskôr nasledujúci pracovný deň** po tom, ako dohodár oznámil uplatňovanie OOP (pri oznámení 31. 12. 2022 teda najneskôr 2. 1. 2023).

Register OOP

Od **1. januára 2023** sa zavádza povinnosť osobitne viesť evidenciu fyzických osôb v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a uplatňovania OOP, **tzv. register OOP**. Viesť register je úlohou **Sociálnej poisťovne**. Údaje o OOP sa v registri ukladajú na základe informácií o uplatňovaní OOP, ktoré zasielajú zamestnávatelia v **RLFO prihláška** a **RLFO**

zmena. Bezodkladne po doručení prihlášky do registra poistencov alebo oznámenia o uplatnení OOP je povinná informácie sprístupniť zamestnávateľom.

Cieľom je predchádzať situáciám, aby si dohodári – študenti alebo dôchodcovia uplatnili OOP v jednom mesiaci naraz u viacerých zamestnávateľov.

Ak zamestnávateľ prihlasuje dohodára s OOP a Sociálna poisťovňa zistí z evidencie uplatňovaných OOP, že si tento dohodár uplatňuje v rovnakom období OOP už z inej dohody, informuje o tejto skutočnosti zamestnávateľa. **Pokiaľ už dané RČ má zápis v registri OOP, ktorý by sa bol prekrýval s práve oznamovaným dátumom oznámenia uplatnenia OOP, systém pri kontrolovaní RLFO vyhodí chybu a RLFO nie je možné uložiť**. V takomto prípade „druhý" zamestnávateľ vymaže dátum oznámenia uplatnenia OOP (v OLYMPE v evidovanej dohode na záložke OOP) a následne odošle RLFO prihlášku bez dátumu uplatnenia OOP.

Týmto sa má predísť situáciám, kedy by došlo k duplicitnému uplatneniu OOP, t. j. situáciám, kedy by mohol u jedného zamestnávateľa vzniknúť nedoplatok na poistnom.

Prednosť pri uplatnení OOP má ten zamestnávateľ, ktorý **oznámil uplatnenie OOP ako prvý** = **ako prvý zaslal RLFO,** bez ohľadu na to, že dohodár si u neho uplatnil OOP neskôr. Rozhodujúci dátum pre vytvorenie zápisu v registri OOP je dátum prijatia RLFO, bez ohľadu na dátum oznámenia uplatnenia OOP.

Register OOP, v ktorom vidíme zamestnancov s uplatnenou OOP, zobrazíme cez **Register-Register zamestnancov-Obdobia registrácie-Zobraziť zamestnancov-Register OOP**.

IČZ:
IČO/RČ: **31635903**
Názov: **KROS a.s.**
Sídlo: **01001 Žilina, A.Rudnaya 21**

Rodné číslo	IČPV	Dátum od	Dátum do
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	
		01.01.2023	

IČPV - pokiaľ je IČPV uvedené, OOP (odvodová odpočítateľná položka) je zapísaná v registri OOP z právneho vzťahu patriacemu práve prihlásenému zamestnávateľovi. Takúto OOP vie ukončiť práve prihlásený zamestnávateľ.
Pokiaľ IČPV nie je uvedené, OOP je zapísaná v registri OOP z právneho vzťahu patriacemu inému zamestnávateľovi. Takáto OOP je pre práve prihláseného zamestnávateľa len na informáciu.

Dátum od – dátum začiatku OOP v registri OOP.
Ide o dátum vypočítaný na základe pravidla: ak bol dátum oznámenia uplatnenia OOP rovný alebo menší ako vznik právneho vzťahu, tak dátum OD OOP je zhodný s dátumom vzniku právneho vzťahu. Inak ide o prvý deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo uplatnenie OOP zamestnávateľovi oznámené.

Dátum do – dátum ukončenia OOP v registri OOP.
Ide o dátum vypočítaný na základe pravidla: posledný deň kalendárneho mesiaca v ktorom bolo ukončenie uplatňovania OOP zamestnávateľovi oznámené alebo dátum zhodný s dátumom ukončenia právneho vzťahu.

Dohoda o brigádnickej práci študentov vzniká od 1. 2. 2023. Pri podpise dohody v piatok 27. 1. 2023 dohodár oznámi zamestnávateľovi A aj to, že si chce uplatniť OOP. Zamestnávateľ A má v pláne zaslať RLFO prihlášku, v ktorej uvedie dátum uplatnenia OOP 27. 1. 2023 až v pondelok 30. 1. 2023 (pred vznikom poistenia). Dohodár však uzatvorí ďalšiu DBPŠ 28. 1. 2023 so vznikom od 6. 2. 2023 u zamestnávateľa B. Aj tam podpíše uplatnenie OOP s dátumom 28. 1. 2023. Zamestnávateľ B zašle RLFO hneď v daný deň, v ktorej uvedie dátum uplatnenia OOP 28. 1. 2023.

Ktorý zamestnávateľ bude mať právo uplatniť OOP v registri SP?

Keďže register OOP ešte neevidoval uplatnenú OOP od zamestnávateľa A, uplatní OOP u dohodára u zamestnávateľa B. Zamestnávateľovi A príde oznam, že je OOP už uplatnená. Zamestnávateľ A v Olympe vymaže záznam z evidencie OOP a RLFO Prihlášku zašle bez dátumu oznámenia uplatnenia OOP.

Výpočet odvodov pri dohode s OOP

§ 138a Odvodová odpočítateľná položka zákona o Sociálnom poistení
Odvodová odpočítateľná položka je 200 eur za kalendárny mesiac. Ak vymeriavací základ zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a je za kalendárny mesiac nižší ako 200 eur, odvodová odpočítateľná položka je v sume tohto vymeriavacieho základu.

Odvodová odpočítateľná položka sa uplatní maximálne v sume **200 eur za kalendárny mesiac**. Ak vymeriavací základ zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a je za kalendárny mesiac nižší ako 200 eur, odvodová odpočítateľná položka je v sume tohto vymeriavacieho základu.

Ak dohodár za daný mesiac **neprekročí príjem 200 eur**, zamestnávateľ **platí len garančné a úrazové poistenie**.
Ak príjem dohodára presiahne 200 eur za mesiac, platí sa aj **starobné a invalidné poistenie a zamestnávateľ platí aj poistné do rezervného fondu solidarity**, avšak len z rozdielu medzi dosiahnutým príjmom a OOP.

Zamestnanec, starobný dôchodca, uzatvoril dohodu o pracovnej činnosti od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023. U zamestnávateľa podpísal oznámenie o uplatnení OOP 23. 12. 2023. V januári dosiahol príjem vo výške 420 eur.

Aké odvody bude platiť dôchodca z DPČ na sociálnu poisťovňu a z akého vymeriavacieho základu?

Zamestnanec dôchodca z DPČ zaplatí odvody na starobné poistenie **z vymeriavacieho základu 220 eur**. Vymeriavací základ je vypočítaný ako rozdiel medzi dosiahnutým príjmom a uplatnenou OPP (420 eur – 200 eur).

Zamestnávateľ z DPČ zaplatí odvody na **starobné poistenie** a **rezervný fond** z vymeriavacieho základu **220 eur**. Vymeriavací základ je vypočítaný ako rozdiel medzi dosiahnutým príjmom a uplatnenou OPP (420 eur – 200 eur).

Odvody **zamestnávateľa** na **garančné** a **úrazové poistenie** sú vypočítané z vymeriavacieho základu, ktorý tvorí celkový dosiahnutý príjem vo výške **420 eur**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	starobné poistenie	8,80	30,80		legislatívny	220,00	4,00 %	220,00	14,00 %			hotovosť
2	garančné poistenie		1,05		legislatívny			420,00	0,25 %			hotovosť
3	úrazové poistenie		3,36		legislatívny			420,00	0,80 %			hotovosť
4	rezervný fond		10,45		legislatívny			220,00	4,75 %			hotovosť
5	daň preddavková	78,13			legislatívny	411,20						hotovosť
6	osobný účet	333,07			zostatok							/GIBASKB...

Prehľad poistných odvodov z dohôd od 1. 1. 2023

			ZAMESTNANEC								ZAMESTNÁVATEĽ							
					Dôch. poistenie								Dôch. poistenie					
			ZP 4%	NP 1,40%	SP 4%	IP 3%	PvN 1%	UP	GP	PRFS	ZP 10%	NP 1,40%	SP 14%	IP 3%	PvN 1%	UP 0,80%	GP [2] 0,25%	PRFS 4,75%
PRAVIDELNÝ PRÍJEM	DBPŠ		-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ		✓	✓	✓	✓	✓	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	DVP/DPČ preukaz ZŤP[1]		1/2	✓	✓	✓	✓	-	-	-	1/2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	DVP/DPČ poberateľ starobného. dôchodku (SD)		-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ predčasný starobný dôchodca (nepoberá) (PSD)[3]		✓	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ poberateľ invalid. dôchodku 40-70%, nad 70% (ID)		-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ pober. výsluh. dôch.,dovŕšil dôch. vek (VD+DV)		-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ poberateľ invalid. výsluh. dôchodku (IVD)		-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	OOP do 200 Eur	DBPŠ, DVP, DPČ + poberateľ SD, ID, VD+DV, IVD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-
		DVP, DPČ + poberateľ PSD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-
NEPRAVIDELNÝ PRÍJEM	DBPŠ		-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ		✓	-	✓	✓	-	-	-	-	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ preukaz ZŤP[1]		1/2	-	✓	✓	-	-	-	-	1/2	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ poberateľ starobného. dôchodku (SD)		-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ predčasný starobný dôchodca (nepoberá) (PSD)[3]		✓	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ poberateľ invalid. dôchodku 40-70%, nad 70% (ID)		-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ pober. výsluh. dôch.,dovŕšil dôch. vek (VD+DV)		-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-	✓	✓	✓
	DVP/DPČ poberateľ invalid. výsluh. dôchodku (IVD)		-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	✓	✓	✓
	OOP do 200 Eur	DBPŠ, DVP, DPČ + poberateľ SD, ID, VD+DV, IVD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-
		DVP, DPČ + poberateľ PSD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-

Vysvetlivky k tabuľke:
DBPŠ - dohoda o brigádnickej práci študenta
DVP - dohoda o vykonaní práce
DPČ - dohoda o pracovnej činnosti
[1] držiteľ preukazu ZŤP platí polovičné odvody na zdravotné poistenie (2% zamestnanec, 5% zamestnávateľ)
[2] štatutári s 50% majetkovou účasťou neplatia garančné poistenie
[3] ak je výplata predčasného starobného dôchodku pozastavená

6. 2 Dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce

§ 223 ods. 1 Zákonníka práce
Zamestnávateľ môže na plnenie svojich úloh alebo na zabezpečenie svojich potrieb výnimočne uzatvárať s fyzickými osobami dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru (dohodu o vykonaní práce, dohodu o pracovnej činnosti a dohodu o brigádnickej práci študentov), ak ide o prácu, ktorá je vymedzená výsledkom (dohoda o vykonaní práce) alebo ak ide o príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce (dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o brigádnickej práci študentov). **Podmienka výnimočnosti podľa prvej vety sa nevzťahuje na dohodu o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce podľa § 228a ods. 1 písm. b).**

Zamestnávateľ môže uzatvárať dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na plnenie svojich úloh alebo zabezpečenie svojich potrieb len **výnimočne**. Táto podmienka výnimočnosti sa **nevzťahuje na dohodu o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce** (ďalej len **DPČS**).

Cieľom je zjednodušiť zamestnávanie a znížiť tak mzdové náklady zamestnávateľa pri zamestnávaní pracovníkov vykonávajúcich sezónne práce v určených oblastiach hospodárstva ako je cestovný ruch, poľnohospodárstvo, potravinárstvo a lesné hospodárstvo.

§ 228a ods. 1 Zákonníka práce
Na základe dohody o pracovnej činnosti možno vykonávať pracovnú činnosť v rozsahu najviac
a) 10 hodín týždenne,
b) **520 hodín v kalendárnom roku**, ak ide o výkon sezónnej práce podľa prílohy č. 1b;
na tieto účely sa dohoda o pracovnej činnosti označuje ako **dohoda o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce**.

Na základe **dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce** je možné odrobiť u zamestnávateľa **maximálne 520 hodín v kalendárnom roku.**

DPČS je možné uzatvoriť na druhy prác, ktoré sú uvedené v **Prílohe č. 1b Zákonníka práce.**

Prílohe č. 1b Zákonníka práce
Sezónnou prácou na účely dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce podľa *§ 228a ods. 1 písm. b)* je pracovná činnosť, ktorá je závislá od striedania ročných období, každý rok sa opakuje a nepresahuje osem mesiacov v kalendárnom roku, v

a) poľnohospodárstve pri pestovaní, zbere, triedení a skladovaní
1. vybraných druhov ovocia, najmä jahôd, liesky obyčajnej, bazy čiernej, egrešov, malín, ríbezlí, ruže jabĺčkovej, broskýň, čerešní, marhúľ, nektáriniek, ringlôt, sliviek, jabĺk, hrušiek a višní,
2. viniča,
3. vybraných druhov zeleniny, najmä šalátu, špenátu, cibule, cesnaku, póru, kapusty, kelu, karfiolu, kalerábu, ružičkového kelu, cvikly, mrkvy, reďkvi a reďkovky, petržlenu, špargle, baklažánu, cukety, dyne, kukurice cukrovej, melónu, papriky, tekvice okrem tekvice určenej pre produkciu semien na konzum a lisovanie, uhorky nakladačky, uhorky šalátovej a rajčiakov,
4. zemiakov,
5. chmeľu,

6. osivovej kukurice určenej na kastráciu,
7. rastlinného množiteľského materiálu uvedeného v prvom až šiestom bode,

b) cestovnom ruchu pri
1. preprave osôb po riekach, kanáloch, jazerách alebo iných vnútrozemských vodných cestách vrátane vodných ciest vo vnútri prístavov alebo lodeníc,
2. prenájme a lízingu rekreačných potrieb alebo športových potrieb,
3. prevádzkovaní táborov,
4. prevádzke umelých vodných plôch,
5. prevádzke lanoviek, pozemných lanoviek, lyžiarskych vlekov,
6. prevádzke reštaurácií a pohostinstiev, ak potreba výkonu pracovnej činnosti je priamo závislá od prevádzkovania činností uvedených v prvom bode až piatom bode,
7. prevádzke ubytovacích zariadení, ak potreba výkonu pracovnej činnosti je priamo závislá od prevádzkovania činností uvedených v prvom bode až piatom bode,

c) potravinárstve pri spracovaní poľnohospodárskych produktov uvedených v písmene a),

d) lesnom hospodárstve pri
1. produkcii lesného reprodukčného materiálu,
2. zakladaní, obnove a výchove lesa s cieľom zabezpečiť trvalé plnenie funkcií lesa.

V oblasti **poľnohospodárstva** ide o práce pri pestovaní, zbere úrody, triedení a skladovaní. V oblasti **cestovného ruchu** ide predovšetkým o práce pri preprave osôb po vode, pri prevádzke táborov a vymenovaných turistických atrakcií a za vymedzených podmienok aj práce pri prevádzke reštaurácií a ubytovacích zariadení. V oblasti **potravinárstva** možno uzatvoriť túto dohodu na práce pri spracovaní vybraných poľnohospodárskych produktov. V oblasti **lesného hospodárstva** sa táto dohoda môže uzatvoriť najmä pre práce súvisiace so zakladaním a obnovou lesa.

§ 228a ods. 2 Zákonníka práce
Pri dohode o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce
a) sa do rozsahu pracovnej činnosti započítava aj pracovná činnosť vykonávaná zamestnancom pre toho istého zamestnávateľa na základe inej dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce,
b) priemerný týždenný pracovný čas za dobu trvania dohody, najviac však za štyri mesiace, nesmie presiahnuť 40 hodín.

Maximálny **rozsah hodín** sa sledujeme **za všetky DPČS u zamestnávateľa za kalendárny rok**. Priemerný týždenný pracovný čas za dobu trvania dohody najviac však za 4 mesiace, nesmie presiahnuť **40 hodín**. Cieľom je, aby sa neobchádzal limit 520 hodín v kalendárnom roku obdobne, ako je to pri dohode o vykonaní práce.

§ 228a ods. 4 Zákonníka práce
Dohodu o pracovnej činnosti možno uzatvoriť najviac na 12 mesiacov okrem **dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce, ktorú možno uzatvoriť najviac na 8 mesiacov**. V dohode možno dohodnúť spôsob jej skončenia. Okamžité skončenie dohody možno dohodnúť len na prípady, v ktorých možno okamžite skončiť pracovný pomer. Ak spôsob skončenia nevyplýva priamo z uzatvorenej dohody, možno ju skončiť dohodou účastníkov k dohodnutému dňu a jednostranne len výpoveďou bez uvedenia dôvodu s 15-dennou výpovednou dobou, ktorá sa začína dňom, v ktorom sa písomná výpoveď doručila.

DPČS je možné uzatvoriť **len na dobu určitú**, a to maximálne na obdobie **8 mesiacov**. **Sezónna práca** je práca, ktorá je závislá na striedaní ročných období, každý rok sa opakuje a v priebehu kalendárneho roka trvá **najviac 8 mesiacov**.

Mzda

§ 119 ods. 1 Zákonníka práce
Mzda nesmie byť nižšia ako minimálna mzda podľa osobitného predpisu.

Aj pri dohode o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce je potrebné dodržať minimálnu mzdu.

DPČS v programe OLYMP

DPČS evidujeme na karte **Pracovné pomery** na záložke **Pracovný pomer** cez **Pridaj Dohoda o prac. činnosti na výkon sezónnej práce**.

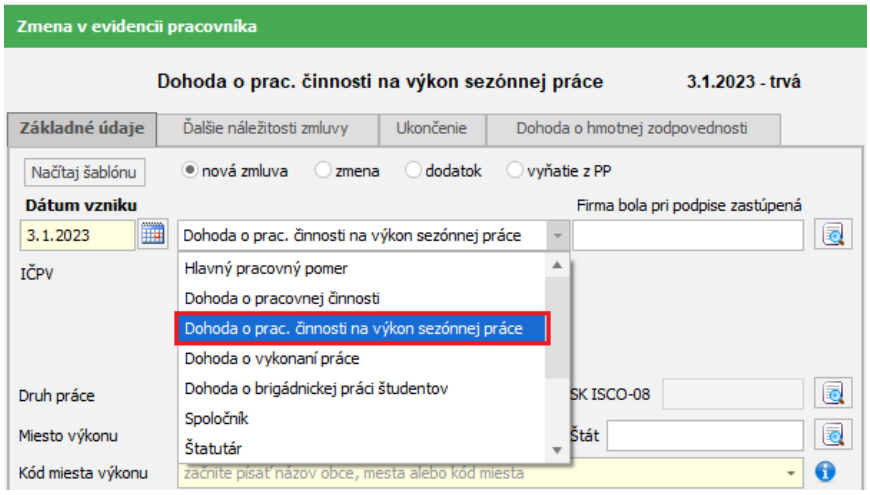

Pri ukladaní formulára na pridanie/zmenu Dohody o prac. činnosti na výkon sezónnej práce program sleduje zadanie na dobu určitú a tiež, či je zadaná maximálne na 8 mesiacov. Ak by dohodnuté trvanie prekračovali 8 mesiacov, program nás upozorní hláškou:

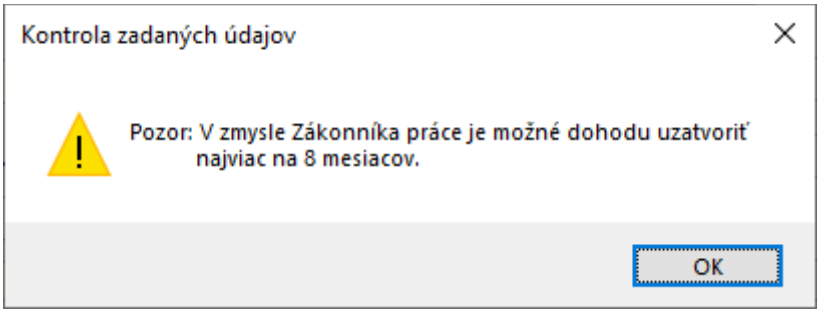

Pre vyplatenie odmeny použijeme v Personalistike na karte Zložky mzdy zložku mzdy **58-dohoda o pracovnej činnosti**. Ak zamestnanec prekročí max. rozsah hodín, t. j. 520 hodín za kalendárny rok vo všetkých dohodách o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce u daného zamestnávateľa, program nás upozorní hláškou:

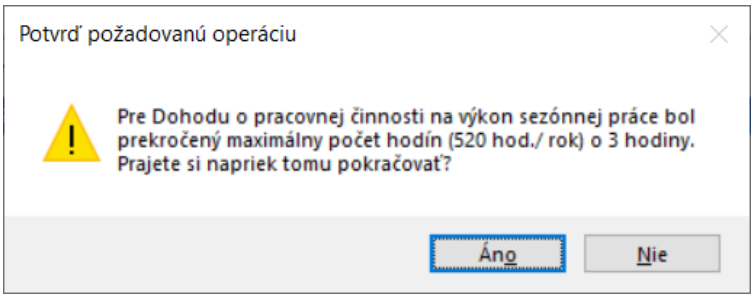

Ak odmena dohodára nedosiahne minimálnu mzdu vzhľadom na odpracované hodiny (4,023 eura/hod), program automaticky pridá do výplaty zložku mzdy **950 – doplatok do minimálnej mzdy**.

Zdravotné poistenie

Zdravotné poistenie **z dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce**, **neplatia** fyzické osoby, ktoré majú **priznaný dôchodok starobný, predčasný starobný, invalidný, výsluhový, ak dovŕšili dôchodkový vek, či invalidný výsluhový**. Týmto osobám sa zdravotná poisťovňa v Personalistike **neeviduje**.

Prihlasovanie do zdravotnej poisťovne funguje rovnako ako pri ostatných dohodách s pravidelným príjmom.

Dohodár **vykonáva** činnosť 5 dní počas ucelených 7 dní nasledujúcich po sebe (2 dni nevykonáva prácu z titulu čerpania nepretržitého odpočinku v týždni). Dohodára prihlasujeme do zdravotnej poisťovne na celé obdobie trvania dohody. Voľbu Prihlásenie len na odpracované dni neoznačíme.

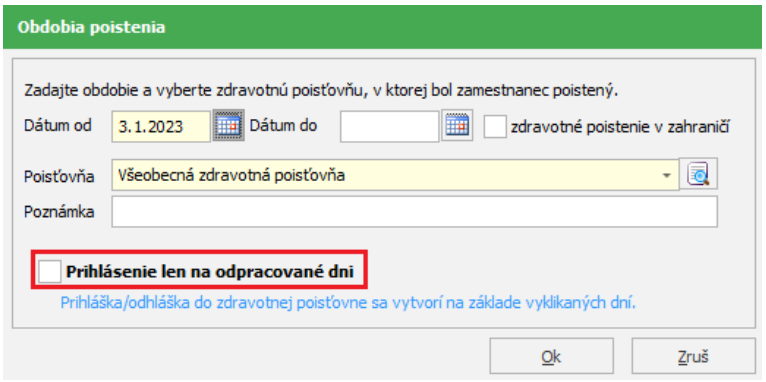

Dohodár **nevykonáva** činnosť 5 dní počas ucelených 7 dní nasledujúcich po sebe. Dohodára prihlasujeme do zdravotnej poisťovne na konkrétne dni, kedy vykonáva činnosť. Voľbu Prihlásenie len na odpracované dni **označíme** a vyklikáme dni, kedy dohodár vykonával prácu.

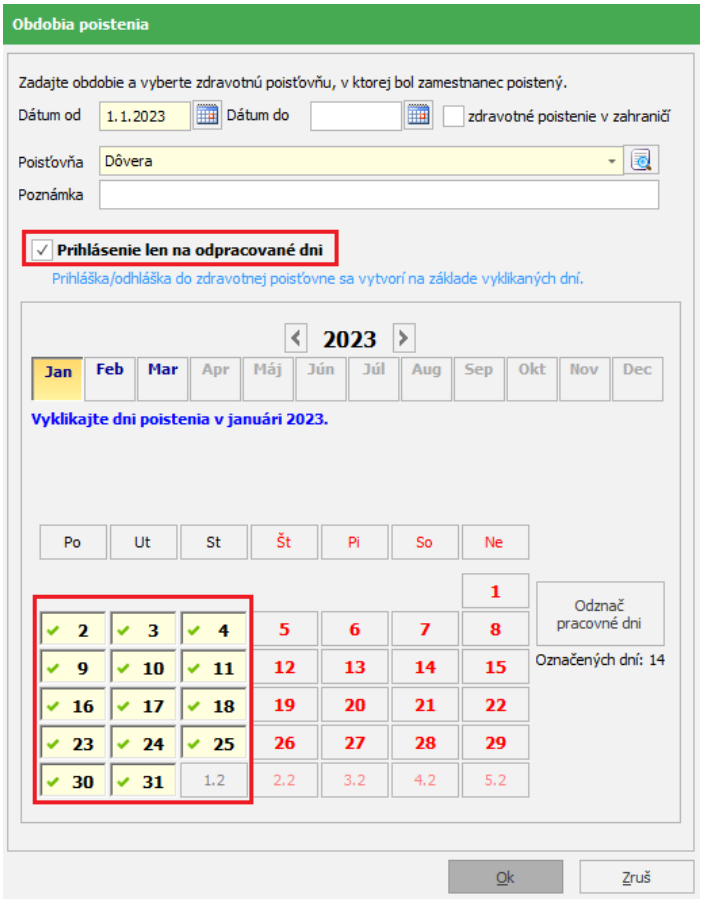

Sociálne poistenie

§ 4b zákona o sociálnom poistení
Zamestnanec na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti je aj fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce, ktorý jej zakladá právo na príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3. Na zamestnanca podľa prvej vety sa § 4 ods. 1 a 2 nevzťahuje.

DPČS sa vždy prihlasuje pod kódom **ZECDVSP** (v papierovom RLFO 23). Počas trvania sa zamestnanec vykazuje na mesačnom výkaze poistného, a to aj v prípade, ak dohoda začína a končí v jednom mesiaci. Na výkaze poistného a príspevkov sa zamestnanec vykáže len ak mu bude vyplatený príjem po skončení dohody.

Pri tomto type dohody sa uplatňuje **odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci** (**OOPS**). Zamestnancom nie je možné uplatniť „klasickú" odvodovú odpočítateľnú položku na dôchodkové poistenie, ako je to pri iných typoch dohôd.

§ 20 ods. 1 zákona o sociálnom poistení
Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 a § 4b a povinné dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak. ...

Zamestnanec s DPČS je **od vzniku dohody prihlásený na všetky poistenia**, a to aj v prípade, ak príjem nepresiahne sumu OOPS. Z DPČS sa odvádza nemocenské, starobné, invalidné, poistenie v nezamestnanosti. Zamestnávateľ navyše platí garančné, úrazové poistenie a rezervný fond solidarity.

§ 19 ods. 3 zákona o sociálnom poistení
Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na
a) zamestnanca podľa osobitného predpisu,[42)] na obvineného vo väzbe[42a)] a na odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody,[42b)]
b) fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.

§ 128 ods. 4 zákona o sociálnom poistení
Poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku. Poistné na invalidné poistenie neplatí ani poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu[2)] a dovŕšil dôchodkový vek. Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je poistenec podľa prvej a druhej vety.

Na DPČS sa nevzťahuje § 4 ods. 1 a 2 zákona o sociálnom poistení, ale sa na ne vzťahuje § 19 ods. 3 a § 128 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, rovnako ako napr. pre zamestnancov pracujúcich na pracovný pomer. Preto sú úľavy z platenia odvodov pri DPČS u poberateľa dôchodku iné ako pri ostatných dohodároch (DPČ, DVP a DBPŠ).

Prehľad odvodov z DPČS:

ODVODY DPČS	ZP	NP	SP	IP	PvN	GP	ÚP	RFS
DPČS	áno	áno	áno*	áno	áno*	áno	áno	áno
Starobný dôchodok		áno	áno*			áno	áno	áno
Predčasný starobný dôchodok[1]	áno	áno	áno*			áno	áno	áno
Invalidný dôchodok nad 70 %		áno	áno*	áno		áno	áno	áno
Invalidný dôchodok + dôchodkový vek		áno	áno*	áno		áno	áno	áno
Výsluhový dôchodok + dôchodkový vek		áno	áno*		áno*	áno	áno	áno
Invalidný dôchodok 40 – 70 %		áno	áno*	áno	áno*	áno	áno	áno
Invalidný výsluhový dôchodok		áno	áno*	áno	áno*	áno	áno	áno
Preukaz ZŤP	1/2	áno	áno*	áno	áno*	áno	áno	áno

**po zohľadnení odvodovej odpočítateľnej položky*
[1] ak je predčasný starobný dôchodok priznaný, ale vyplácanie dôchodku je pozastavené

Nová odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci

§ 138b Odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci
Odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci na účely určenia vymeriavacieho základu na platenie poistného **na starobné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti** je vo výške **50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.** Ak vymeriavací základ zamestnanca v právnom vzťahu na základe dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce je za kalendárny mesiac nižší ako výška odvodovej odpočítateľnej položky pri sezónnej práci podľa prvej vety, odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci je vo výške tohto vymeriavacieho základu.

Odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci (OOPSP) sa vzťahuje **na starobné poistenie (SP) a poistenie v nezamestnanosti (PvN)**. Od vymeriavacieho základu na SP a PvN zamestnanca aj zamestnávateľa sa **automaticky odpočítava OOPS**. Zamestnanec o ňu nemusí žiadať, ani podávať čestné vyhlásenie.

§ 11 ods. 1 Všeobecný vymeriavací základ
Všeobecný vymeriavací základ je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad") za príslušný kalendárny rok.

Odvodová odpočítateľná položka je vo výške **50 % priemernej mesačnej mzdy spred 2 rokov**. Pre rok **2023** je vo výške **605,50 eura**.

Zamestnankyňa pracuje na DPČS od 1. 1. 2023. V januári 2023 jej bol vyplatený príjem vo výške 560 eur.

Aké odvody zaplatí z dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce?

Vymeriavací základ na starobné poistenie 560 eur – odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci 605,50 eura < 0

VZ na starobné poistenie = 0

Vymeriavací základ na poistenie v nezamestnanosti 560 eur – odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci 605,50 eura < 0

VZ na poistenie v nezamestnanosti = 0

Zamestnankyňa ani zamestnávateľ **nebude platiť** odvod **na starobné poistenie** a **poistenie v nezamestnanosti**, keďže jej príjem nepresiahol výšku odvodovej odpočítateľnej položky pri sezónnej práci 605,50 eura.

Zaplatí odvody **na zdravotné poistenie, nemocenské** a **invalidné poistenie**. Zamestnávateľ zaplatí aj odvody **na garančné** a **úrazové poistenie** a odvod **do rezervného fondu**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dopl	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	22,40	56,00		legislatívny	560,00	4,00 %	560,00	10,00 %			hotovosť
2	nemocenské poistenie	7,84	7,84		legislatívny	560,00	1,40 %	560,00	1,40 %			hotovosť
3	invalidné poistenie	16,80	16,80		legislatívny	560,00	3,00 %	560,00	3,00 %			hotovosť
4	garančné poistenie		1,40		legislatívny			560,00	0,25 %			hotovosť
5	úrazové poistenie		4,48		legislatívny			560,00	0,80 %			hotovosť
6	rezervný fond		26,60		legislatívny			560,00	4,75 %			hotovosť
7	daň preddavková	19,52			legislatívny	102,72						hotovosť

Zamestnankyňa pracuje na DPČS od 3. 1. 2023. V januári 2023 jej bol vyplatený príjem vo výške 1 291,84 eura. Zamestnankyňa je poberateľkou starobného dôchodku.

Aké odvody zaplatí z dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce?

Vymeriavací základ na starobné poistenie 1 291,84 eura – odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci 605,50 eura > 0

VZ na starobné poistenie = 1 291,84 – 605,50 = 686,34 eura

Odvody na starobné poistenie zaplatí len z vymeriavacieho základu **686,34 eura**.

Odvody na nemocenské poistenie zaplatí z vymeriavacieho základu **1 291,84 eura**.

Zamestnankyňa ani zamestnávateľ **nebude platiť** odvod na invalidné poistenie a poistenie v nezamestnanosti, keďže je **poberateľkou starobného dôchodku**.

Zamestnávateľ **zaplatí** aj odvody na garančné a úrazové poistenie a odvod do rezervného fondu z vymeriavacieho základu **1 291,84 eura**.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dopl	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	nemocenské poistenie	18,08	18,08		legislatívny	1 291,84	1,40 %	1 291,84	1,40 %			hotovosť
2	starobné poistenie	27,45	96,08		legislatívny	686,34	4,00 %	686,34	14,00 %			hotovosť
3	garančné poistenie		3,22		legislatívny			1 291,84	0,25 %			hotovosť
4	úrazové poistenie		10,33		legislatívny			1 291,84	0,80 %			hotovosť
5	rezervný fond		61,36		legislatívny			1 291,84	4,75 %			hotovosť
6	daň preddavková	236,80			legislatívny	1 246,31						hotovosť

§ 60 ods. 6 Obdobie dôchodkového poistenia

Obdobie dôchodkového poistenia zamestnanca nie je obdobie, v ktorom bol povinne dôchodkovo poistený a nemal vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie; to neplatí pre obdobie podľa § 140 ods. 1 a 2 a § 255 ods. 1. **Obdobie dôchodkového poistenia zamestnanca podľa § 4b** na účely starobného poistenia **nie je obdobie, v ktorom bol povinne dôchodkovo poistený a nemal vymeriavací základ** na platenie poistného na starobné poistenie **z dôvodu uplatnenia odvodovej odpočítateľnej položky** z príjmu plynúceho z dohody o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce (ďalej len „odvodová odpočítateľná položka pri sezónnej práci").

Obdobia, za ktoré sa nebude platiť poistné na starobné poistenie a poistenie v nezamestnanosti, sa **nezapočítajú pri posúdení nároku** na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, pozostalostné dôchodky a dávku v nezamestnanosti.

Príjem vyplatený po skončení dohody

§ 139b ods. 1 písm. a) a ods. 2 zákona o sociálnom poistení

1) Vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v

a) § 4 ods. 1 a **§ 4b**, ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu po zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti, a zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2, ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 **zúčtovaný na výplatu po zániku povinného dôchodkového poistenia, je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v poslednom kalendárnom roku**,

2) **Pri určení pomernej časti podľa odseku 1 sa neprihliada na obdobie, za ktoré bolo zaplatené poistné z maximálneho vymeriavacieho základu.**

Ak zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi odmenu po skončení DPČS, tento príjem sa rozpočíta na posledný kalendárny rok poistenia. Takýto príjem sa už **nerozpočíta na kalendárny mesiac**, za ktorý bolo zaplatené **poistné z maximálneho vymeriavacieho základu**

Zamestnanec bude uvedený na Výkaze poistného a príspevkov do sociálnej poisťovne.

ELDP

Pri DPČS sa na ELDP uvedú len obdobia, v ktorých zamestnanec dosiahne VZ na SP > 0 eur. Obdobia s nulovým VZ (ani v prípade, že bude zamestnanec vo vylúčenej dobe z povinnosti platiť poistné) sa na ELDP neuvádzajú.

Ak príjem počas trvania DPČS nepresiahne OOPS za celé obdobie trvania dohody, teda zamestnanec nedosiahne vymeriavací základ na starobné poistenie, ELDP sa do sociálnej poisťovne nezasiela.

Náhrada príjmu počas PN

§ 2 ods. 1 zákona o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca
Zamestnanec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je zamestnancom na účely nemocenského poistenia podľa osobitného predpisu.[1)]

Zamestnanec pracujúci na dohodu o pracovnej činnosti na výkon sezónnej práce má nárok na náhradu príjmu od zamestnávateľa počas práceneschopnosti. Ak PN trvá viac ako 10 dní, má nárok aj na nemocenské dávky zo Sociálnej poisťovne.

6. 3 Zmeny vo výpočte odvodov pri nepravidelných dohodách

§ 139b ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení
1) Vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v
b) § 4 ods. 2 písm. a), ktorému bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu počas trvania povinného dôchodkového poistenia, je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v kalendárnom roku, v ktorom bol tento príjem zúčtovaný na výplatu,
2) **Pri určení pomernej časti podľa odseku 1 sa neprihliada na obdobie, za ktoré bolo zaplatené poistné z maximálneho vymeriavacieho základu.**
3) Na odsek 1 sa § 138 ods. 1, 5, 6, 10, 11, 13 až 15 vzťahujú rovnako.

Od 1. januára 2023 sa mení rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacieho základu v prípade dohodára s nepravidelným príjmom. Ak zamestnávateľ zúčtuje príjem zo zárobkovej činnosti **zamestnancovi na dohodu s právom na nepravidelný príjem** počas trvania právneho vzťahu, príjem sa rozpočíta v mesiaci, kedy je príjem zúčtovaný v mzde a to **na každý kalendárny mesiac** trvania tohto poistenia **v poslednom kalendárnom roku.**

Zároveň platí, že takýto príjem sa už **nerozpočíta na kalendárny mesiac**, za ktorý bolo zaplatené **poistné z maximálneho vymeriavacieho základu**.

Ak má zamestnanec v období, na ktorý sa príjem rozpočítava celý mesiac **vylúčenú povinnosť platiť poistné**, poistné sa **rozpočíta aj na tento mesiac**, lebo za toto obdobie nebolo zaplatené poistné z maxima, ale bude sa naň vzťahovať vylúčenie povinnosti platiť poistné.

Ak mal zamestnanec v poslednom roku poistenia **prerušenie sociálneho poistenia** (napr. bol na rodičovskej dovolenke, mal neplatené voľno, absenciu, neplatenú OČR, atď.), poistné sa **rozpočíta len na mesiace od skončenia posledného prerušenia**, okrem mesiaca z ktorého bolo poistné už odvedené z maximálneho vymeriavacieho základu.

§ 143 ods. 1 zákona o sociálnom poistení
... Poistné z vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. a) a poistné z vymeriavacieho základu podľa § 139a a 139b sú splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol príjem zúčtovaný na výplatu.

Poistné z vymeriavacieho základu za dohodára s právom na nepravidelný príjem **je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol príjem zúčtovaný na výplatu**.

DVP na nepravidelný príjem uzatvorená od 2. 10. 2023 do 31. 3. 2024. Odmena z dohody bude vyplatená v mzde za marec 2024.

a) Na aké obdobie sa rozpočíta vyplatená odmena?

Odmena sa rozpočíta na mesiace **január** až **marec 2024**, teda na mesiace trvania poistenia v kalendárnom roku, v ktorom bol príjem zúčtovaný.

Dohoda so vznikom 1. 1. 2023 a neskôr

DVP na nepravidelný príjem bola uzatvorená od 31. 1. 2023 do 30. 4. 2023. Odmena z dohody bude vyplatená v 2 častiach. V mzde za 2/2023 dostane dohodár vyplatenú odmenu 900 eur a v mzde za apríl dostane vyplatenú odmenu 1 100 eur.

a) Na aké mesiace sa rozpočíta odmena vyplatená vo februári 2023 a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné?

Príjem sa **rozpočíta** na mesiace **január** a **február 2023**. Pomerná časť príjmu pripadajúca na 1 mesiac je vo výške **450 eur** (900 eur : 2 mesiace).

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	36,00	90,00		legislatívny	900,00	4,00 %	900,00	10,00 %			hotovosť
2	starobné poistenie	28,93	101,28		legislatívny	723,45	4,00 %	723,45	14,00 %			hotovosť
3	invalidné poistenie	21,70	21,70		legislatívny	723,45	3,00 %	723,45	3,00 %			hotovosť
4	garančné poistenie		1,80		legislatívny			723,45	0,25 %			hotovosť
5	úrazové poistenie		7,20		legislatívny			900,00	0,80 %			hotovosť
6	rezervný fond		34,35		legislatívny			723,45	4,75 %			hotovosť
7	daň preddavková	154,54			legislatívny	813,37						hotovosť

Vymeriavací základ na SP za 1/2023:

Počet dní poistenia za 1/2023 = 1 kalendárny deň
Maximálny vymeriavací základ na 1 kalendárny deň poistenia = 8 477 eur / 31 kal. dní = **273,45 eura**

450 eur > 273,45 eur

VZ na SP za 1/2023 = 273,45 eura

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **273,45 eura**, keďže bol poistený len 1 kalendárny deň.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **273,45 eura** za 1 kalendárny deň poistenia. **Úrazové poistenie** odvedie z vymeriavacieho základu **450 eur**, čo je pomerná časť odmeny pripadajúca na jeden mesiac.

Vymeriavací základ na SP za 2/2023:

Počet dní poistenia za 2/2023 = 28 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 28 kalendárny dní poistenia = **8 477 eur**

450 eur < 8 477 eur

VZ na SP za 2/2023 = 450 eur

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **450 eur**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **450 eur**.

Rozpis zrážky na starobné poistenie:

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za január 2023	10,93	38,28	273,45	4,00 %	273,45	14,00 %
za február 2023	18,00	63,00	450,00	4,00 %	450,00	14,00 %

Rozpis zrážky na úrazové poistenie:

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za január 2023		3,60			450,00	0,80 %
za február 2023		3,60			450,00	0,80 %

b) Na aké mesiace sa rozpočíta odmena 1 100 eur vyplatená v apríli 2023 a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné?

Príjem sa **rozpočíta** na mesiace **február až apríl 2023**. Pomerná časť príjmu pripadajúca na 1 mesiac je vo výške **366,66 eura** (1 100 eur : 3 mesiace).

Na **január 2023** sa príjem **nerozpočíta**, keďže v januári 2023 už bolo zaplatené poistné z maximálneho vymeriavacieho základu.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por. čísl.	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)	Má dať	Dal	Spôsob výplaty / Špecifikácia prijímateľa
1	zdravotné poistenie	44,00	110,00		legislatívny	1 100,00	4,00 %	1 100,00	10,00 %			hotovosť
2	starobné poistenie	43,98	153,99		legislatívny	1 099,98	4,00 %	1 099,98	14,00 %			hotovosť
3	invalidné poistenie	32,97	32,97		legislatívny	1 099,98	3,00 %	1 099,98	3,00 %			hotovosť
4	garančné poistenie		2,73		legislatívny			1 099,98	0,25 %			hotovosť
5	úrazové poistenie		8,79		legislatívny			1 099,98	0,80 %			hotovosť
6	rezervný fond		52,23		legislatívny			1 099,98	4,75 %			hotovosť
7	daň preddavková	186,02			legislatívny	979,05						hotovosť

Vymeriavací základ na SP za 2/2023:

Počet dní poistenia za 2/2023 = 28 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 28 kalendárny dní poistenia = **8 477 eur**

366,66 eura < 8 477 eur - 450 eur

VZ na SP za 2/2023 = 366,66 eura

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **366,66 eura**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **366,66 eura**.

Vymeriavací základ na SP za 3/2023:

Počet dní poistenia za 3/2023 = 31 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 31 kalendárny dní poistenia = **8 477 eur**

366,66 eura < 8 477 eur

VZ na SP za 3/2023 = 366,66 eura

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **366,66 eura**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **366,66 eura**.

Vymeriavací základ na SP za 4/2023:

Počet dní poistenia za 4/2023 = 30 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 30 kalendárny dní poistenia = **8 477 eur**

366,66 eura < 8 477 eur

VZ na SP za 4/2023 = 366,66 eura

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **366,66 eura**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **366,66 eura**.

Rozpis odvodov na SP:

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za február 2023	14,66	51,33	366,66	4,00 %	366,66	14,00 %
za marec 2023	14,66	51,33	366,66	4,00 %	366,66	14,00 %
za apríl 2023	14,66	51,33	366,66	4,00 %	366,66	14,00 %

Dohoda na nepravidelný príjem prechádza z roku 2022 do roku 2023

§ 293fy ods. 1 písm. b) a ods. 2 zákona o sociálnom poistení

1) Ak je príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 plynúci z právneho vzťahu na základe b) dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktorý zakladá právo na nepravidelný príjem, zúčtovaný za obdobie pred 1. januárom 2023, povinné dôchodkové poistenie fyzickej osoby v tomto právnom vzťahu sa za obdobie pred 1. januárom 2023 posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2022.

2) ... na právny vzťah podľa odseku 1 písm. b), ktorý trvá po 31. decembri 2022, sa na účely posúdenia povinného dôchodkového poistenia a určenia vymeriavacieho základu hľadí, akoby zanikol 31. decembra 2022...

Pri dohodách s nepravidelným príjmom, ktoré prechádzajú z roku 2022 do roku 2023 platí **fikcia ukončenia dohody** dňom **31. 12. 2022**, ale len **na účely určenia vymeriavacieho základu na platenie poistného z príjmu, ktorý je zúčtovaný za obdobie do 31. 12. 2022**. Keďže právny vzťah naďalej trvá, zamestnávateľ nepodáva na SP RLFO odhlášku k 31. 12. 2022 a nepodáva ani prihlášku od 1. 1. 2023. IČPV sa nemení

DVP na nepravidelný príjem bola uzatvorená od 1. 11. 2022 do 28. 2. 2023. Odmena vo výške 500 eur bola vyplatená v mzde za december 2022. Pri skončení dohody bola v mzde za február 2023 zamestnancovi vyplatená odmena 700 eur.

a) Na aké mesiace sa rozpočítala odmena 500 eur vyplatená v decembri 2022 a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné na Sociálnu poisťovňu?

V súlade s platnou legislatívou do 31. 12. 2022, pre rozpočítanie príjmu z dohody na nepravidelný príjem, sa v mzde za december z vyplatenej odmeny 500 eur nevypočítali odvody na sociálne poistenie. Tie sa vypočítajú z príjmu zúčtovaného do 12/2022 až v mesiaci skončenia dohody, a to na mesiace od vzniku dohody do 12/2022.

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dopl	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
1	zdravotné poistenie	20,00	50,00		legislatívny	500,00	4,00 %	500,00	10,00 %
2	daň preddavková	91,20			legislatívny	480,00			
3	osobný účet	388,80			zostatok				

b) Na aké mesiace sa rozpočíta odmena 700 eur vyplatená vo februári 2023 a z akého vymeriavacieho základu sa odvedie poistné na Sociálnu poisťovňu?

V mzde za 2/2023 sa vypočítajú nasledovné odvody

Zložky mzdy | **Zrážky** | Ostatné

Por čísl	Názov zrážky	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Dop	Spôsob výpočtu	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
1	zdravotné poistenie	28,00	70,00		legislatívny	700,00	4,00 %	700,00	10,00 %
2	starobné poistenie	48,00	168,00		legislatívny	1 200,00	4,00 %	1 200,00	14,00 %
3	invalidné poistenie	36,00	36,00		legislatívny	1 200,00	3,00 %	1 200,00	3,00 %
4	garančné poistenie		2,98		legislatívny			1 200,00	0,25 %
5	úrazové poistenie		9,60		legislatívny			1 200,00	0,80 %
6	rezervný fond		56,98		legislatívny			1 200,00	4,75 %
7	daň preddavková	111,72			legislatívny	588,00			
8	osobný účet	476,28			zostatok				

Odmena vyplatená za obdobie do 31. 12. 2022 sa rozpočíta na mesiace **november** a **december 2022**. Príjem pripadajúci na 1 mesiac je vo výške **250 eur** (500 eur : 2 mesiace). Uplatní sa fikcia ukončenia dohody k 31. 12. 2022 podľa § 293fy zákona o sociálnom poistení.

Vymeriavací základ na SP za 11/2022:

Počet dní poistenia za 11/2022 = 30 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 30 kalendárny dní poistenia = **7 931 eur**

250 eur < 7 931 eur

VZ na SP za 11/2022 = 250 eur

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **250 eur**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **250 eur**.

Vymeriavací základ na SP za 12/2022:

Počet dní poistenia za 12/2022 = 31 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 31 kalendárny dní poistenia = **7 931 eur**

250 eur < 7 931 eur

VZ na SP za 12/2022 = 250 eur

Zamestnanec odvedie poistné na SP na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **250 eur**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na SP na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **250 eur**.

Odmena vyplatená v mzde za 2/2023 sa rozpočíta na mesiace **január 2023** až **február 2023**, t. j. na posledné obdobie poistenia v kalendárnom roku. Príjem pripadajúci na 1 mesiac je vo výške **350 eur** (700 eur : 2 mesiace). Uplatní sa legislatíva platná od 1. 1. 2023 podľa § 139b ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom poistení.

Vymeriavací základ na SP za 1/2023:

Počet dní poistenia za 1/2023 = 31 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 31 kalendárny dní poistenia = **8 477 eur**

350 eur < 8 477 eur

VZ na SP za 1/2023 = 350 eur

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **350 eur**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **350 eur**.

Vymeriavací základ na SP za 2/2023:

Počet dní poistenia za 2/2023 = 28 kalendárnych dní
Maximálny vymeriavací základ na 28 kalendárny dní poistenia = **8 477 eur**

350 eur < 8 477 eur

VZ na SP za 2/2023 = 350 eur

Zamestnanec odvedie poistné na starobné a invalidné poistenie z vymeriavacieho základu **350 eur**.

Zamestnávateľ odvedie poistné na starobné, invalidné, garančné, úrazové poistenie a rezervný fond z vymeriavacieho základu **350 eur**.

Zrážka | **Rozpis zrážky**

Za mesiac	Čiastka (prac.)	Čiastka (org.)	Základ (prac.)	Sadzba (prac.)	Základ (org.)	Sadzba (org.)
za november 2022	10,00	35,00	250,00	4,00 %	250,00	14,00 %
za december 2022	10,00	35,00	250,00	4,00 %	250,00	14,00 %
za január 2023	14,00	49,00	350,00	4,00 %	350,00	14,00 %
za február 2023	14,00	49,00	350,00	4,00 %	350,00	14,00 %

Daňový bonus komplexne očami hlavného štátneho radcu pre oblasť dane z príjmov FO

Materiály od Ing. Miroslavy Brnovej nájdete tu:

Prezentácia Daňový bonus

Príloha 1a

Príloha 1b

Príloha 2

Ročné zúčtovanie dane za rok 2022 v OLYMPE

7 Povinnosti mzdára a zamestnanca pri ukončení roka

Povinnosti v mzdovej účtovníčky z roku 2022 sa súvisle prelínajú do roku 2023. Zamestnanec ako aj zamestnávateľ (mzdár) má s ukončením roka 2022 viaceré povinnosti. V januári 2023 ešte mnohé mzdárky spracovávajú mzdy za december 2022. Čaká ich vykonanie ročného zúčtovania dane za rok 2022 zamestnancom, ktorí ich o to požiadajú, či zaslanie ročného hlásenia na daňový úrad.

7. 1 Povinnosti súvisiace s ukončením roka 2022

Spracovanie a vyúčtovanie miezd za 12/2022

Spracovať a vyplatiť mzdy zamestnancom za mesiac december 2022 je potrebné do výplatného termínu. Vo väčšine firiem je výplatný termín v nasledujúcom mesiaci, teda mzda za december 2022 je splatná v januári 2023.

Z vyplatených miezd je potrebné odviesť poistné a preddavky na daň. Splatnosť odvodu sociálneho a zdravotného poistenia je v deň určený na výplatu miezd. Preddavky na daň je potrebné odviesť najneskôr do 5 dni od výplatného termínu.

Aj v roku 2023 plynie termín **splatnosti odloženého poistného** na sociálne poistenie **za zamestnávateľa** z roku **2021** za mesiace **január, február, marec a apríl** firmám, ktorým v dôsledku mimoriadnej situácie **poklesol čistý obrad** alebo príjmy z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti **o 40% a viac** a požiadali o odklad.

Lehoty splatnosti odloženého poistného na sociálne poistenie za zamestnávateľa sú predĺžené za mesiac:

- január 2021 do 31. marca 2023,
- február 2021 do 30. júna 2023,
- marec 2021 do 30. septembra 2023,
- apríl 2021 do 31. decembra 2023.

Ročné zúčtovanie zdravotného poistenia za rok 2021

Každoročne koncom augusta, začiatkom septembra posielajú zdravotné poisťovne **výsledky ročného zúčtovania zdravotného poistenia**. Zákonná lehota na vykonanie ročného zúčtovania zdravotného poistenia za rok 2021 bola do 30. septembra 2022. V prípade, ak bola využitá možnosť odkladu daňového priznania, bola lehota na vykonanie RZZP do 31. októbra 2022.
Ak Vám zdravotné poisťovne doručili výsledok ročného zúčtovania za rok 2021, máte povinnosť ho vysporiadať so zamestnancom aj so samotnou poisťovňou.

Doručené výsledky RZZP zo zdravotnej poisťovne vysporiadame v mzde zamestnanca nasledovne:

preplatok za zamestnanca ⇨ **Zložka mzdy Z20 zúčtovanie zdravotného poistenia**

nedoplatok za zamestnanca
nedoplatok za organizáciu
preplatok za organizáciu
⇨ **Zrážka zúčtovanie zdravotného poistenia**

Rezerva na nevyčerpanú dovolenku

Z dovolenky, ktorú si zamestnanci nestihli vyčerpať ani do konca kalendárneho roka 2022 a prenáša sa im do nového roka 2023, tvorí zamestnávateľ pre účtovníctvo **Rezervu na nevyčerpanú dovolenku**. Pred tým, ako si ju vytlačíme z programu, odporúčame pred prechodom do januára 2023 (po spracovaní miezd za december 2022), skontrolovať správnosť zostatkov dovolenky u zamestnancov. Ide najmä o zamestnancov, ktorí v priebehu roka nastúpili na:

- materskú dovolenku,
- rodičovskú dovolenku,
- mali práceneschopnosť, alebo OČR.

Dovolenku si skontrolujeme priamo v **Personalistike** zamestnanca na karte **Mzdové údaje** v časti **Dovolenka**, prípadne si vytlačíme dokument **Čerpanie dovolenky/Prehľad dovolenky** (Tlač – Tlač – Dovolenky – Čerpanie dovolenky). **Krátenie dovolenky** zas rýchlo skontrolujeme pomocou dokumentu **Podklady pre krátenie dovolenky** (Tlač – Tlač – Dovolenka - Podklady pre krátenie dovolenky).

Ak po prekontrolovaní údajov o dovolenke **zistíme nezrovnalosti** (napr. zabudli sme zamestnankyni evidovať na karte Pracovné pomery ukončenie materskej dovolenky a začiatok rodičovskej dovolenky), môžeme po oprave zadaných údajov spustiť **v januári 2023 prepočet dovolenky**.

Prepočet dovolenky spustíme cez **Mzdové funkcie – Prepočet dovolenky**. Ak išlo o opravu údajov roku 2022, odporúčame označiť voľbu **S prenosom zostatku z predošlého roku**. Ak by išlo o opravu údajov, ktorá ovplyvňuje viaceré roky, odporúčame označiť voľbu **Pre všetky roky s prenosom zostatku**.

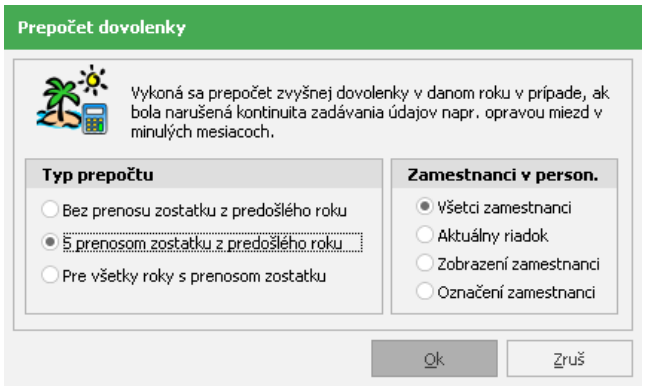

Po kontrole údajov vytlačíme **Rezervu na nevyčerpanú dovolenku** cez Tlač – Tlač – Dovolenka – Rezerva na nevyčerpanú dovolenku. Dôležité je pred tlačou nastaviť Obdobie **január 2023.** Nezabudnite, rezervu tlačíme vždy až **v aktuálnej verzii**. Pre rok **2023** vo verzii **OLYMP 23.00** a **vyššej**.

Zobrazená rezerva nám slúži ako **podklad pre účtovníctvo**. Vychádzame z údajov v stĺpci **Predošlá dovolenka**. Spočítame sumu v stĺpci **čiastka** spolu so stĺpcom **odvody**, ktoré vyčísľujú odvody z nevyčerpanej dovolenky za zamestnávateľa na sociálnu a zdravotnú poisťovňu.

Rezerva na nevyčerpanú dovolenku pre 1/2023

LT OLYMP 2023 a. s., Dubová 32, 01001 Žilina

Os. čís.	Priezvisko a meno		Priemer EUR/hod*	Predošlá dovolenka dni	hodiny	čiastka	odvody	Zvolený mesiac dni	čiastka	odvody	Nevyčerpané dni	čiastka	odvody
	(Nečlenené)												
21	Šepáček Július	**	4,0230	25,00	200,00	804,75	283,2721				25,00	804,75	283,2721
44	Ľahostajný Miroslav	**	4,0230	25,00	200,00	804,75	283,2721				25,00	804,75	283,2721
09	Košťová Júlia	**	6,0230	25,00	200,00	1 204,75	424,0721				25,00	1 204,75	424,0721
30	Machutík Ondrej	**	4,0230	25,00	200,00	804,75	283,2721				25,00	804,75	283,2721
03	Kastová Anna		5,3571	22,00	176,00	942,92	331,9079	22,00	942,92	331,9079			
06	Nový Kamil		5,7130	7,00	75,00	428,54	150,8462				7,00	428,54	150,8462
23	Cudzinec Roman	**	4,0230	25,00	200,00	804,75	283,2721				25,00	804,75	283,2721
11	Hrivíková Oľga	**	4,0230	57,00	456,00	1 834,83	645,8602				57,00	1 834,83	645,8602
18	Bežec Adam		4,7619	21,50	172,00	819,15	288,3409				21,50	819,15	288,3409
22	Zahraničný Michal	**	4,0230	20,00	160,00	643,80	226,6176				20,00	643,80	226,6176
						9 092,99	3 200,73		942,92	331,91		8 150,07	2 868,83

Zmena zdravotnej poisťovne od 1. januára 2023

Aj v roku 2022 mal zamestnanec možnosť **do 30. septembra 2022 zmeniť zdravotnú poisťovňu**. V prípade, že sa rozhodol pre zmenu zdravotnej poisťovne v tomto termíne, poistencom novej poisťovne **sa stal od 1. januára 2023**. Zamestnanec bol povinný **oznámiť** túto skutočnosť svojmu zamestnávateľovi **do 8 dní**, t. j. **najneskôr do 8. januára 2023**.

Zamestnávateľ je povinný zaevidovať zmenu zdravotnej poisťovne, odhlásiť zamestnanca zo starej zdravotnej poisťovne a prihlásiť ho do novej zdravotnej poisťovne najneskôr do 8 pracovných dní.

Zmenu zaevidujeme v Personalistike na karte **Zdravotné poistenie** – záložka **Vznik a zánik ZP**. Na základe zaevidovanej zmeny vytvoríme cez Exporty Oznámenie o zmene platiteľa do ZP **Prihlášku** pre novo zvolenú ZP od 1.1.2023 a Odhlášku pre ZP evidovanú do 31.12.2022.

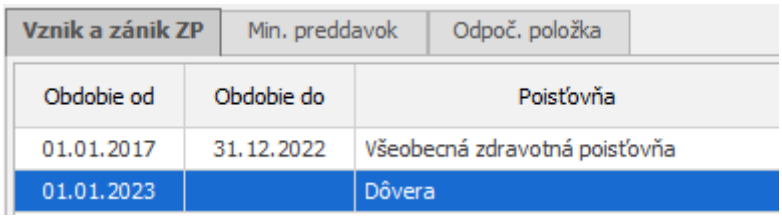

Vyhlásenie na zdanenie príjmov fyzických osôb

Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňového bonusu slúži pre účely **uplatnenia nezdaniteľnej časti základu dane** a **daňového bonusu**.

Pre rok 2023 ostáva v platnosti **Vyhlásenie na uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a daňový bonus** (vzor VYH36v20) platné od roku 2020.

Od roku 2020 už zamestnanci **každoročne nepodpisujú Vyhlásenie** do konca januára. Zamestnanec podpíše vyhlásenie len pri nástupe do zamestnania, prípadne vtedy, ak sa u neho zmenia podmienky na uplatňovanie nezdaniteľnej časti základu dane alebo daňového bonusu.

Hlásenie o vyúčtovaní dane za rok 2022

Zamestnávateľ má každoročne povinnosť podať **Hlásenie o vyúčtovaní dane.** Za **rok 2022** použijeme **nový vzor Hlásenia** (HLASENIEv22). Termín podania za rok **2022** je do **2. mája 2023**. Súčasťou ročného hlásenia sú aj IV. a V. časť.

V **IV. časti** sa uvádzajú zamestnanci, ktorým **nebolo vykonané ročné zúčtovanie dane**, v **V. časti** sa uvádzajú zamestnanci, ktorým zamestnávateľ, ktorý podáva hlásenie, **vykonal ročné zúčtovanie dane**.

Na účely kontroly správnosti pri uplatňovaní nároku na daňový bonus sa do **IV.** a **V. časti hlásenia** doplnila povinnosť uvádzať údaj o **mene, priezvisku** a **rodnom čísle dieťaťa**, na ktoré si zamestnanec **uplatňuje daňový bonus** (§39 ods. 9, písm. b)).

7	Daňový bonus podľa zákona[8)]	,	Počet detí
1. dieťa	Rodné číslo	/	
	Meno a priezvisko		
	Mesiace	1-12	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Aj keď mal zamestnanec počas roka viacero pracovných vzťahov, musí byť v IV. alebo V. časti Hlásenia vykázaný iba jedenkrát. Preto je dôležité pracovné vzťahy evidované pod viacerými osobnými číslami prepojiť do súbehu cez voľbu Súbežný pracovný pomer (Personalistika – Pracovné pomery a označené pole Súbežný PP).

Hlásenie vyexportujeme cez **Exporty** – **Hlásenie**. Vytvorený export obsahuje kompletné Hlásenie vrátane IV. a V. časti Hlásenia. Vytlačíme ho cez Tlač – Tlač – Odvod dane – Hlásenie o vyúčtovaní dane.

Hlásenie o vyúčtovaní dane podávame až po vykonaní ročného zúčtovania dane. **RZD vykonáme len tým zamestnancom, ktorí nás o vykonanie požiadali.** Zamestnancom, ktorí nás o vykonanie nepožiadali, RZD v programe negenerujeme. Na základe vykonaného/nevykonaného RZD v programe OLYMP roztriedi zamestnancov do IV. a V. časti Hlásenia.

Jednotlivé riadky na druhej strane Hlásenia o vyúčtovaní dane za rok 2022 sú súčtom mesačných Prehľadov o zrazených preddavkoch za január až december 2022. Pre kontrolu použijeme **Rekapituláciu prehľadov o zrazených preddavkoch za rok 2022** (Tlač – Tlač – Rekapitulácia dane a daňového bonusu – Rekapitulácia prehľadov o zrazených preddavkoch).

7. 2 Povinnosti zamestnanca pri ročnom zúčtovaní dane

V súvislosti s ukončením roka má svoje **povinnosti** aj **zamestnanec**. Súvisia s uzatvorením roka 2022. Zamestnanec je povinný **vysporiadať daň z príjmov zo závislej činnosti**, a to v prípade, že jeho zdaniteľné príjmy v roku 2022 presiahli **2 289,63 eura** (1/2 NČZD pre rok 2022).
Zamestnanec má možnosť **požiadať** zamestnávateľa **o vykonanie ročného zúčtovania dane** (RZD) alebo podá **daňové priznanie.**

Ak koniec lehoty pripadne na víkend alebo sviatok, termín sa posúva na najbližší pracovný deň.

Žiadosť o vystavenie Potvrdenia o zdaniteľných príjmoch

§ 39 ods. 5 písm. b) zákona o dani z príjmov

Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný za obdobie, za ktoré zamestnancovi vyplácal zdaniteľný príjem, **vystaviť potvrdenie o zdaniteľných príjmoch** fyzickej osoby zo závislej činnosti ... a doručiť ho zamestnancovi najneskôr do

b) **do 10. februára po skončení zdaňovacieho obdobia**, v ktorom alebo za ktoré zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vyplatil príjem zo závislej činnosti zamestnancovi, ktorý žiada o vykonanie ročného zúčtovania iného zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, ak o vystavenie dokladu **požiada najneskôr do 5. februára** po skončení zdaňovacieho obdobia.

Ak zamestnanec **požiada** zamestnávateľa do **6. 2. 2023 o vystavenie potvrdenia** pre účely vykonania RZD u iného zamestnávateľa, povinnosť zamestnávateľa vystaviť potvrdenie o zdaniteľných príjmoch za rok 2022 je **do 10. 2. 2023**.

Žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania dane

§ 38 ods. 1 a 5 zákona o dani z príjmov

1) **Zamestnanec**, ktorý poberal zdaniteľné príjmy len zo závislej činnosti uvedené v § 5 a nepoberal príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou ....., môže najneskôr **do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia požiadať o vykonanie ročného zúčtovania** z úhrnnej sumy zdaniteľnej mzdy od všetkých zamestnávateľov, ktorí sú platiteľmi dane, **ktoréhokoľvek z týchto zamestnávateľov**. Žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania doručí zamestnanec zamestnávateľovi v listinnej podobe, ak sa nedohodnú na jej doručení elektronickými prostriedkami.

5) **...** Zamestnanec je povinný **doklady za uplynulé zdaňovacie obdobie predložiť** zamestnávateľovi, ktorý je platiteľom dane, najneskôr **do 15. februára roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia**. Ak zamestnanec požiada zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, o vykonanie ročného zúčtovania a nepredloží požadované doklady v ustanovenom termíne, je povinný podať daňové priznanie (§ 32).

Do 15. februára 2023 môže zamestnanec **požiadať** (v listinnej podobe alebo elektronicky, ak sa na tom dohodnú) zamestnávateľa o vykonanie RZD za rok 2022 prostredníctvom tlačiva **Žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania** (vzor ŽIA38v22_1). K tomuto dátumu je zamestnanec povinný **predložiť** zamestnávateľovi **doklady** potrebné pre vykonanie RZD. Ide najmä o potvrdenie o zdaniteľných príjmoch vystavené od iných zamestnávateľov, sobášny list, rodný list, doklad o výške dôchodku, atď...

Zamestnanec môže požiadať o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov dane za rok 2022 **len jedného zamestnávateľa**. Ak mal v roku 2022 viacerých zamestnávateľov, môže o vykonanie požiadať **ktoréhokoľvek zamestnávateľa,** od ktorého v roku 2022 poberal zdaniteľné príjmy podľa § 5 zákona o dani z príjmov. Urobí tak prostredníctvom tlačiva **Žiadosť o vykonanie RZD za rok 2022.**

Žiadosť o vykonanie zúčtovania dane zobrazíme V OLYMPE cez Tlač – Tlač – Ročné vyúčtovanie – Žiadosť o vykonanie zúčt. dane. Žiadosť je **editovateľná** vo formáte PDF, čo využijeme najmä ak máme so zamestnancami dohodnutú **elektronickú komunikáciu**. Žiadosť mu odošleme prostredníctvom aplikácie MyJob alebo mailom a zamestnanec nám ju vyplnenú len elektronicky prepošle späť.

V žiadosti o vykonanie RZD zamestnanec vyhlasuje/vypĺňa nasledovné údaje:

Vyhlasujem, že som daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou podľa § 2 písm. e) bodu 1 a 2 zákona a príslušného článku zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia a úhrn mojich zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR (§ 16 zákona) v zdaňovacom období, za ktoré podávam žiadosť, tvorí 90 % a viac zo všetkých príjmov, ktoré mi plynuli zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí.	☐ (vyznačí sa x)

Toto políčko vypĺňa len daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou podľa § 2 písm. e) bodu 1 a 2 zákona o dani z príjmov (nerezident SR). Označí ho len v prípade, ak mu aspoň 90 % zo všetkých jeho príjmov plynulo zo zdrojov na území Slovenskej republiky. V takom prípade má nárok aj na uplatnenie nezdaniteľných časti základu dane podľa § 11 ods. 3 a 8, daňový bonus na vyživované dieťa a daňový bonus na zaplatené úroky.

Som poberateľom starobného dôchodku, vyrovnávacieho príplatku alebo predčasného starobného dôchodku zo sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia alebo dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu, alebo výsluhového dôchodku alebo obdobného dôchodku zo zahraničia (ďalej len „dôchodok") na začiatku zdaňovacieho obdobia, za ktoré podávam žiadosť, resp. mi bol dôchodok priznaný spätne k začiatku zdaňovacieho obdobia.	☐ (vyznačí sa x)

Som poberateľom starobného dôchodku, ... **označí** zamestnanec len ak je **poberateľom** uvedeného **druhu dôchodku**, alebo mu bol **dôchodok** spätne **priznaný najneskôr k 1. januára 2022**.

II. UPLATNENIE NEZDANITEĽNÝCH ČASTÍ ZÁKLADU DANE (ďalej len „NČZD")

1. **Uplatňujem** si NČZD na **manželku (manžela)**, ktorá v zdaňovacom období, za ktoré žiadosť podávam, žila so mnou v domácnosti (§ 11 ods. 3 zákona) a splnila zákonom stanovené podmienky. Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady, ak zákon neustanovuje inak. ☒ (vyznačí sa x)

Údaje o manželke (manželovi)		
Priezvisko: MAZDOVÁ	Meno: MARTA	Rodné číslo (ak manželka/manžel nemá rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia): 675126/6525
Ulica: BEŇADOVO	Súpisné/orientačné číslo: 1752	PSČ: 512 03
Obec: BREZA	Štát: SR	
Počet mesiacov, na začiatku ktorých boli splnené podmienky na uplatnenie tejto NČZD		12

Vyhlasujem, že výška vlastného príjmu manželky (manžela) dosiahnutého v zdaňovacom období, za ktoré žiadosť podávam je: 0 , 0 0 €

Ak si zamestnanec chce **uplatniť NČZD na manželku/manžela** označí túto skutočnosť v žiadosti. Vyplní údaje o manželke/manželovi a uvedie výšku jej/jeho vlastného príjmu a počet mesiacov, na začiatku ktorých spĺňa podmienky na jej uplatnenie a priloží potrebné doklady (napr. sobášny list).

Údaje o manželke/manželovi v žiadosti program vyplní, ak ich má zamestnanec evidované v **Personalistike** na karte **Rodinné údaje** v časti **Manžel/Manželka**. Stačí ak pred tlačou v tlačovom formulári na záložke Nastavenia dokumentu **označíme** voľbu **Zobraziť údaje o manželke**.

2. **Uplatňujem** si NČZD **na daňovníka** z dôvodu, že na začiatku zdaňovacieho obdobia som bol poberateľom dôchodku a jeho výška nepresiahla v zdaňovacom období sumu, o ktorú sa znižuje základ dane podľa § 11 ods. 2 zákona.	☐ (vyznačí sa x)
Úhrnná suma dôchodku (dôchodkov) za zdaňovacie obdobie: , €	
Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady, ak zákon neustanovuje inak.	

Túto časť označí len zamestnanec, ktorý je na začiatku zdaňovacieho obdobia (najneskôr k 1. januáru 2022) **poberateľom dôchodku** uvedeného v časti I. a zároveň si chce uplatniť NČZD na daňovníka z dôvodu, že suma jeho dôchodku v úhrne nepresiahla sumu NČZD na daňovníka, o ktorú sa znižuje základ dane. Zamestnanec k Žiadosti o vykonanie RZD **doloží doklad o ročnej sume vyplateného dôchodku** zo Sociálnej poisťovne.

3. **Uplatňujem** si NČZD, ktorou sú príspevky na **doplnkové dôchodkové sporenie** (ďalej len „DDS") preukázateľne zaplatené v zdaňovacom období, za ktoré žiadosť podávam, nakoľko spĺňam podmienky ustanovené v § 11 ods. 10 zákona. ☐ (vyznačí sa x)

Úhrn preukázateľne zaplatených príspevkov na DDS ____ , __ €

Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady, ak zákon neustanovuje inak.

Údaje v bode 3. označí zamestnanec, ak si prispieva na **DDS** a chce si tieto **príspevky uplatniť v RZD ako NČZD**. Ak príspevky nezráža priamo zamestnávateľ zo mzdy zamestnanca, doloží zamestnanec príslušné potvrdenie z doplnkovej dôchodkovej spoločnosti.

Viac o podmienkach na uplatnenie NČZD na manželku, na daňovníka dôchodcu či na DDS sa dočítate v časti **Daňové veličiny súvisiace s RZD**.

III. UPLATNENIE DAŇOVÉHO BONUSU NA VYŽIVOVANÉ DIEŤA (DETI)

Uplatňujem si nárok na **daňový bonus na** vyživované **dieťa** (deti) podľa § 33 a 52zzn zákona, nakoľko spĺňam ustanovené podmienky. Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady, ak zákon neustanovuje inak. ☐ (vyznačí sa x)

Údaje o vyživovaných deťoch

Meno a priezvisko	Rodné číslo	Kal. mesiace	Meno a priezvisko	Rodné číslo	Kal. mesiace

Uplatnenie **daňového bonus** označí zamestnanec, ak si DB neuplatňoval mesačne v priebehu zdaňovacieho obdobia a chce si ho uplatniť v rámci ročného zúčtovania, alebo si napr. DB uplatňoval u iného zamestnávateľa, ale tento mu v niektorých kalendárnych mesiacoch daňový bonus nevyplatil (napr. zamestnanec bol práceneschopný). Údaje o deťoch a mesiacoch uplatnenia DB vyplní v tabuľke. Pri uplatnení DB na dieťa doloží k žiadosti rodný list dieťaťa, prípadne iný príslušný doklad, napr. potvrdenie o návšteve školy, poberaní rodinných prídavkov na dieťa.

Viac o podmienkach na uplatnenie daňového bonusu sa dočítate v časti **Daňové veličiny súvisiace s RZD.**

Dátum začatia vykonávania závislej činnosti pre účely daňového bonusu podľa § 52zzn zákona **2022**
(vyplní len ten zamestnanec, ktorý v roku 2022 začal vykonávať závislú činnosť, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 5 zákona, počnúc 1.7.2022).

Dátum začatia vykonávania závislej činnosti zamestnanec **vyplní** s ohľadom na nový spôsob výpočtu daňového bonusu za mesiace júl až december 2022, ak **začal závislú činnosť** vykonávať počnúc **1. júlom 2022** a z tejto činnosti dosahoval (dosahuje) zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti. Dátum začatia vykonávania závislej činnosti zamestnanec **nevyplní**, ak pracovný pomer uzatvoril **pred 1. júlom 2022**, a to ani vtedy, ak by v mesiacoch január až jún 2022 nepoberal zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti.

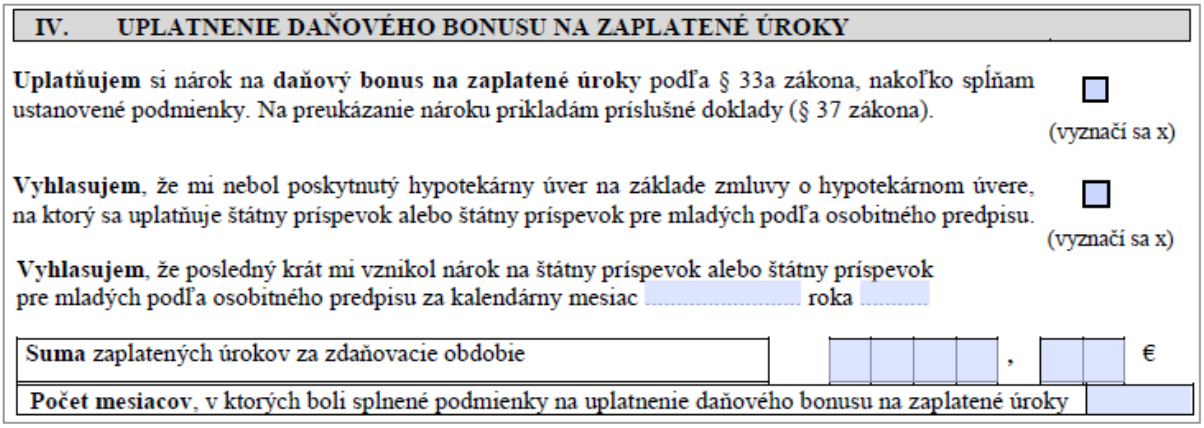

IV. UPLATNENIE DAŇOVÉHO BONUSU NA ZAPLATENÉ ÚROKY

Uplatňujem si nárok na **daňový bonus na zaplatené úroky** podľa § 33a zákona, nakoľko spĺňam ustanovené podmienky. Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady (§ 37 zákona). ☐ (vyznačí sa x)

Vyhlasujem, že mi nebol poskytnutý hypotekárny úver na základe zmluvy o hypotekárnom úvere, na ktorý sa uplatňuje štátny príspevok alebo štátny príspevok pre mladých podľa osobitného predpisu. ☐ (vyznačí sa x)

Vyhlasujem, že posledný krát mi vznikol nárok na štátny príspevok alebo štátny príspevok pre mladých podľa osobitného predpisu za kalendárny mesiac ..... roka .....

Suma zaplatených úrokov za zdaňovacie obdobie	,	€
Počet mesiacov, v ktorých boli splnené podmienky na uplatnenie daňového bonusu na zaplatené úroky		

IV. časť zamestnanec označí, ak si chce uplatniť **daňový bonus na zaplatené úroky**. Ďalej označí jednu z možnosti. Buď že mu **nebol** poskytnutý **hypotekárny úver so štátnym príspevkom** alebo **štátnym príspevkom pre mladých**, alebo ak mu **bol** poskytnutý takýto hypotekárny úver, tak uvedie, mesiac a rok, za ktorý mu bol posledný krát poskytnutý štátny príspevok alebo štátny príspevok pre mladých. Tiež uvedie celkovú výšku zaplatených úrokov a počet mesiacov, v ktorých bola splnená podmienka na uplatnenie daňového bonusu na zaplatené úroky na základe vystaveného potvrdenia z banky. Potvrdenie z banky tvorí prílohu tejto žiadosti.

Viac o podmienkach na uplatnenie daňového bonusu zo zaplatených úrokov sa dočítate v časti **Daňové veličiny súvisiace s RZD.**

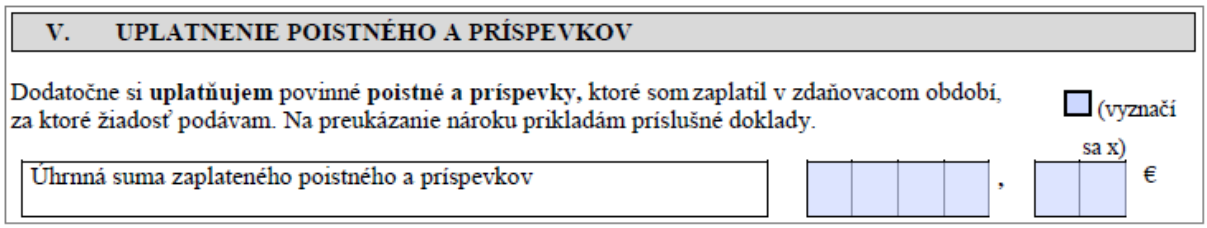

V. UPLATNENIE POISTNÉHO A PRÍSPEVKOV

Dodatočne si **uplatňujem** povinné **poistné a príspevky**, ktoré som zaplatil v zdaňovacom období, za ktoré žiadosť podávam. Na preukázanie nároku prikladám príslušné doklady. ☐ (vyznačí sa x)

Úhrnná suma zaplateného poistného a príspevkov	,	€

Ak zamestnanec počas roka 2022 **uhradil poistné vzťahujúce sa na obdobie, v ktorom bol zamestnancom a poberal prijmi zo závislej činnosti** (napr. nedoplatok z RZZP uhradený mimo miezd), uvedie túto skutočnosť v V. časti. O zaplatení poistného predloží zamestnávateľovi doklad o zaplatení poistného a príspevkov. O zaplatené poistné sa zamestnancovi zníži základ dane v ročnom zúčtovaní.

Do poistného a príspevkov sa **nezahŕňa** poistné zaplatené za obdobie, kedy bol zamestnanec **samoplatiteľom** zdravotného poistenia, napr. dobrovoľne nezamestnaná osoba.

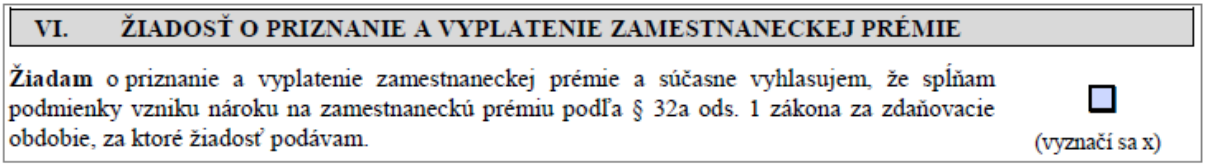

VI. ŽIADOSŤ O PRIZNANIE A VYPLATENIE ZAMESTNANECKEJ PRÉMIE

Žiadam o priznanie a vyplatenie zamestnaneckej prémie a súčasne vyhlasujem, že spĺňam podmienky vzniku nároku na zamestnaneckú prémiu podľa § 32a ods. 1 zákona za zdaňovacie obdobie, za ktoré žiadosť podávam. ☐ (vyznačí sa x)

VI. časť označí zamestnanec, ak si chce v RZD uplatniť priznanie zamestnaneckej prémie. Vzhľadom na každoročne narastajúcu minimálnu mzdu už zamestnancom nárok na zamestnaneckú prémiu nevzniká.

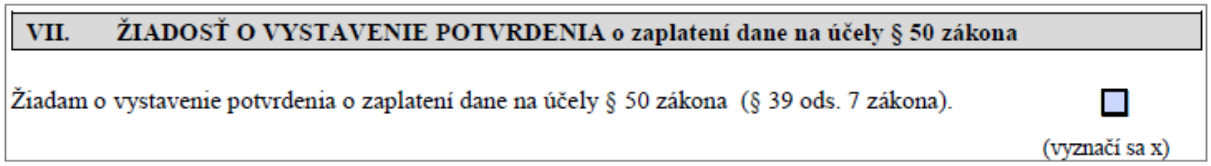
VII. ŽIADOSŤ O VYSTAVENIE POTVRDENIA o zaplatení dane na účely § 50 zákona

Žiadam o vystavenie potvrdenia o zaplatení dane na účely § 50 zákona (§ 39 ods. 7 zákona). ☐

(vyznači sa x)

Ak zamestnanec **žiada** o vystavenie **Potvrdenia o zaplatení dane** pre účely venovania 2 %, resp. 3% dane, **označí** toto pole. Bez vystaveného Potvrdenia o zaplatení dane zamestnanec nebude môcť darovať daň. Pre zamestnávateľa je údaj dôležitý z dôvodu, aby vedel, či **je/nie je povinný vysporiadať** so zamestnancom **nedoplatok nižší ako 5 EUR**.

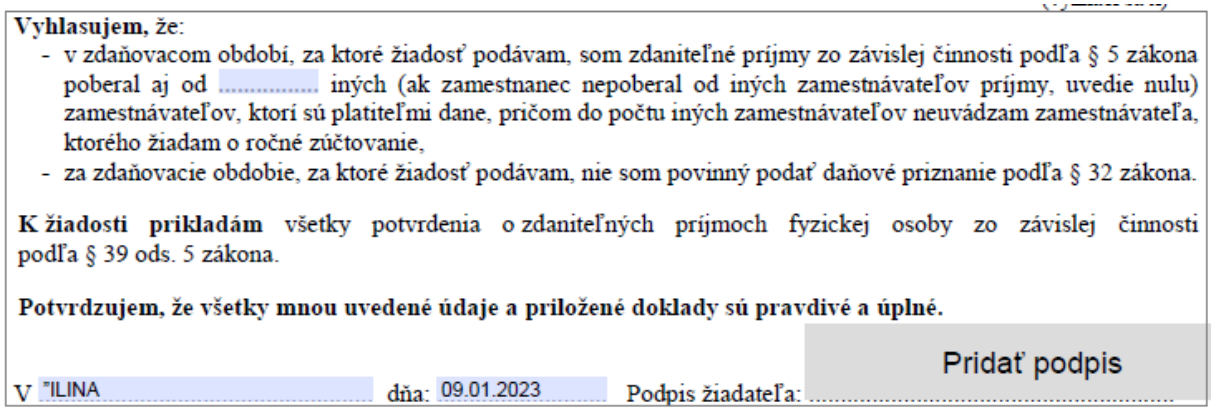
Vyhlasujem, že:

- v zdaňovacom období, za ktoré žiadosť podávam, som zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti podľa § 5 zákona poberal aj od ..... iných (ak zamestnanec nepoberal od iných zamestnávateľov príjmy, uvedie nulu) zamestnávateľov, ktorí sú platiteľmi dane, pričom do počtu iných zamestnávateľov neuvádzam zamestnávateľa, ktorého žiadam o ročné zúčtovanie,
- za zdaňovacie obdobie, za ktoré žiadosť podávam, nie som povinný podať daňové priznanie podľa § 32 zákona.

K žiadosti prikladám všetky potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti podľa § 39 ods. 5 zákona.

Potvrdzujem, že všetky mnou uvedené údaje a priložené doklady sú pravdivé a úplné.

Pridať podpis

V ŽILINA dňa: 09.01.2023 Podpis žiadateľa: .....

V Žiadosti o vykonanie RZD zamestnanec vyplní **od koľkých ďalších zamestnávateľov mal vyplatené zdaniteľné príjmy** počas roka 2022. Ak počas roka nepoberal zdaniteľné príjmy od iného zamestnávateľa, uvedie 0 (súčasného zamestnávateľa do počtu neuvádza).

Ak **zamestnávateľ zanikol**, žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania doručí zamestnanec jeho **právnemu nástupcovi**. Ak by takýto neexistoval, je potrebné, aby si zamestnanec urobil **daňové priznanie** sám.

Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane

§ 50 ods. 1 písm. a) zákona o dani z príjmov

Daňovník, ktorý je

a) fyzickou osobou, **je oprávnený vyhlásiť** v daňovom priznaní v lehote na podanie daňového priznania alebo na tlačive, ktorého vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejní ho na svojom webovom sídle predloženom správcovi dane **do 30. apríla po skončení zdaňovacieho obdobia**, ak ide o daňovníka, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie, že **podiel zaplatenej dane do výšky 2 %** sa má **poukázať ním určenej právnickej** osobe podľa odseku 4 (ďalej len „prijímateľ") alebo že sa má prijímateľovi poukázať **podiel zaplatenej dane do výšky 3 %**, ak ide o daňovníka, ktorý v zdaňovacom období, ktorého sa vyhlásenie týka, **vykonával dobrovoľnícku činnosť** podľa osobitného predpisu[136f]) počas **najmenej 40 hodín** v zdaňovacom období a predloží o tom písomné potvrdenie podľa osobitného predpisu....

Ak sa zamestnanec rozhodol **venovať 2 %**, resp. **3 % zo zaplatenej dane** (v roku 2022 vykonával dobrovoľnícku činnosť najmenej 40 hodín), doručí **Vyhlásenie o poukázaní dane** (vzor V2Pv21_1) spolu s **Potvrdením o zaplatení dane** (vzor V2Pv18_P), správcovi dane **najneskôr do 2. mája 2023.**

Podmienkou venovania sumy zo zaplatenej dane je, že venovaná suma 2 %, resp. 3 % je **minimálne vo výške 3 eur**.

Vzor **Vyhlásenia o poukázaní dane** sa od minulého roku nezmenil. V oddiele II. sa aj v roku 2023 uvádzajú už len údaje o prijímateľovi IČO a Obchodné meno.

Vyhlásenie o poukázaní dane vytlačíme cez Tlač – Tlač – Ročné vyúčtovanie – Preddavkov dane – Vyhlásenie o poukázaní dane. V tlačovom formulári na záložke Nastavenia dokumentu doplníme pred tlačou **Dátum zaplatenia dane**. Ten sa v prípade **nedoplatku** potiahne do Vyhlásenia o poukázaní dane **do riadku 14**. V prípade **preplatku** sa v riadku 14. vždy uvedie dátum **31. marec 2023**. U zamestnancov, ktorí vykonávali dobrovoľnícku činnosť najmenej 40 hodín, môžeme v Nastaveniach dokumentu pred tlačou označiť voľbu **Uviesť sumu do výšky 3 %**.

7. 3 Povinnosti mzdára/zamestnávateľa pri ročnom zúčtovaní dane

V súvislosti s ročným zúčtovaním dane (RZD) má aj mzdár/zamestnávateľ povinnosti určené legislatívnymi termínmi, ktoré je povinný dodržať. Ak dátum pripadne na víkend alebo sviatok, lehota sa posúva na najbližší pracovný deň.

Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch za rok 2022

§ 39 ods. 5 písm. b) zákona o dani z príjmov

Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, **je povinný** za obdobie, za ktoré zamestnancovi vyplácal zdaniteľný príjem, **vystaviť potvrdenie o zdaniteľných príjmoch** fyzickej osoby zo závislej činnosti ... a doručiť zamestnancovi najneskôr do

a) **10. marca** zdaňovacieho obdobia, v ktorom sa podáva daňové priznanie, alebo

b) **10. februára po skončení zdaňovacieho obdobia**, v ktorom alebo za ktoré zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vyplatil príjem zo závislej činnosti zamestnancovi, ktorý žiada o vykonanie ročného zúčtovania iného zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, ak o vystavenie dokladu **požiada najneskôr do 5. februára** po skončení zdaňovacieho obdobia.

Ak **zamestnanec nepožiada** zamestnávateľa do 6. februára 2023 o vystavenie **Potvrdenia o zdaniteľných príjmoch** (vzor POT39_5v22, POT39_5v22júl-december a POT39_5v22/daňový bonus) a súčasne mu zamestnávateľ **nebude** vykonávať ročné zúčtovanie dane za rok 2022, zamestnávateľ **vystaví** zamestnancovi Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch za rok 2022 do **10. marca 2023.**

Zamestnancom, ktorí zamestnávateľa **požiadajú** do **6. februára 2023** o vystavenie potvrdenia, ho zamestnávateľ vystaví do **10. februára 2023.**

Počas roka 2022 FRSR zverejnila viacero vzorov potvrdenia o zdaniteľných príjmoch (POT39_5v22, POT39_5v22júl-december, POT39_5v22/daňový bonus). Prvé dva vzory sú akceptované za zdaňovacie obdobie 2022, ak boli zamestnávateľom vystavené pre zamestnanca, ktorý si po 30. 6. 2022 neuplatnil daňový bonus podľa § 33 a 52zzn zákona o dani z príjmov za mesiace júl až december 2022. Ak si zamestnanec u zamestnávateľa uplatnil daňový bonus aspoň za jeden z mesiacov júl až december 2022, potom zamestnávateľ tomuto zamestnancovi za zdaňovacie obdobie 2022 vystaví potvrdenie na vzore POT39_5v22/daňový bonus.

Ak mal zamestnanec u zamestnávateľa počas roka **viac pracovných vzťahov**, zamestnancovi vystavuje zamestnávateľ **len jedno Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch**, a to v úhrne za všetky pracovné vzťahy spolu.

Zamestnávateľ **vystaví a doručí potvrdenie zamestnancovi** aj vtedy, ak zamestnancovi v zdaňovacom období **poskytol plnenie oslobodené od dane** podľa **§ 5 ods. 7 písm. b), k), l) a o)** zákona o dani z príjmov v znení účinnom do 31. 12. 2022, ktoré sa uvádzajú na r. 05 až 09 tohto potvrdenia. Ide o nepeňažné plnenie poskytnuté od zamestnávateľa, ktorého predmetom činnosti je poľnohospodárska výroba v úhrne najviac 200 eur od všetkých zamestnávateľov (zložka mzdy 612/613), sociálna výpomoc do výšky 2 000 eur (zložka mzdy 513) a príspevok na rekreáciu (zložka mzdy 970) alebo športovú činnosť dieťaťa (zložka mzdy 971). Na riadku 09 sa uvádza suma nepeňažného plnenia poskytnutá zamestnancovi za zdaňovacie obdobie, ktorá je podľa § 5 ods. 7 písm. o) zákona oslobodená od dane, max. 500 € - ZM 614

Náhrada príjmu od zamestnávateľa pri práceneschopnosti sa na potvrdení o zdaniteľnej mzde **neuvádza**. Tento príjem je od dane oslobodený a jeho výška sa samostatne neuvádza na potvrdení o zdaniteľnej mzde (ako je to určené pre príjmy oslobodené od dane podľa § 5 ods. 7 písm. b, k, l) a o).

Zmeny v Potvrdení o zdaniteľných príjmoch za rok 2022

Potvrdenie sa doplnilo o riadok 9, v ktorom sa uvádza úhrn príjmov oslobodených od dane podľa § 5 ods. 7 písm. o) zákona (max. 500 eura).

09	Úhrn príjmov oslobodených od dane podľa § 5 ods. 7 písm. o) zákona (max. 500 €)	**225,00**

Aktualizovala sa časť 13, kde sa vykazuje úhrnná suma priznaného a vyplateného daňového bonusu samostatne za 1. – 6. mesiac a 7. – 12. mesiac. Pribudol nový riadok Suma daňového bonusu za všetky vyživované deti v mesiacoch júl až december.

Údaje o priznanom a vyplatenom daňovom bonuse na vyživované dieťa (§ 33 a § 52zzn zákona)

13	Meno a priezvisko dieťaťa	Rodné číslo	Priznaný daňový bonus v mesiacoch
	Richard Kolenčin	060217/5263	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ☒☒☒☒☒☒☒☐☒☐☐☐
	Adam Kolenčin	130129/4126	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ☒☒☒☒☒☒☒☐☒☐☐☐
	Zuzana Kolenčinová	175722/1236	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 ☒☒☒☒☒☒☒☐☒☐☐☐

Úhrnná suma priznaného a vyplateného daňového bonusu 1.-6. mesiac **685,86** €; 7.-12. mesiac **294,31** €.

Suma daňového bonusu za všetky vyživované deti v mesiacoch:	júl	august	september	október	november	december
	180,00 €	..... €	**114,31** €	..... €	..... €	..... €

Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch vytlačíme zamestnancovi cez Tlač – Tlač – Potvrdenia zamestnávateľa – Potvrdenie o zdaniteľnej mzde. V tlačovom formulári pred tlačou nastavíme Obdobie **rok 2022**.

Ak zamestnávateľ alebo zamestnanec zistil, že Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch **obsahuje nesprávne údaje**, zamestnávateľ vystaví opravné potvrdenie **do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zistil** chybu alebo do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom zamestnávateľa na túto chybu upozornil zamestnanec. V potvrdení zamestnávateľ vyznačí, že ide o **opravné** potvrdenie.

Opravné Potvrdenie o zdaniteľnej mzde vytlačíme, ak v tlačovom formulári pred tlačou na záložke Nastavenia dokumentu označíme voľbu **Tlač opravného potvrdenia**.

Vykonanie ročného zúčtovania dane za rok 2022

§ 38 ods. 6 zákona o dani z príjmov

Ročné zúčtovanie a výpočet dane vykoná zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, **najneskôr do 31. marca** roka nasledujúceho po uplynutí zdaňovacieho obdobia.

Zamestnancom, ktorí požiadali zamestnávateľa o vykonanie ročného zúčtovania dane za rok 2022 do 15. februára 2023 a zároveň mu k tomuto dňu predložili všetky potrebné doklady, je **zamestnávateľ povinný ho vykonať** najneskôr **do 31. marca 2023**.

Ročné zúčtovanie preddavkov na daň

§ 39 ods. 6 zákona o dani z príjmov

Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný **doručiť zamestnancovi doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní** (§ 38 ods. 10) **najneskôr do konca apríla roku**, v ktorom zamestnancovi vykonal ročné zúčtovanie. Na žiadosť zamestnanca je zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, povinný **do desiatich dní od doručenia žiadosti** vystaviť doplnený doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní, a to o údaj o vysporiadaní daňového nedoplatku, preplatku, zamestnaneckej prémie, daňového bonusu (§ 33) alebo daňového bonusu na zaplatené úroky (§ 33a) vyplývajúceho z tohto ročného zúčtovania. ...

Zamestnávateľ, ktorý zamestnancom vykoná ročné zúčtovanie, im vystaví doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní **do 2. mája 2023**. Použije tlačivo **Ročné zúčtovanie preddavkov na daň**, s označením MF/017108/2022-721. Riadok 09 sa rozdelil na riadok 09a, v ktorom sa uvádza nárok na DB za 1-6/2022 a riadok 09b, v ktorom sa uvádza nárok na DB za 7-12/2022.

Po vygenerovaní ročného zúčtovania v evidencii **Domov - Zúčtovanie preddavkov** vytlačíme doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní. Nájdeme ho pod názvom **Zúčtovanie preddavkov na daň** (Tlač – Tlač – Ročné vyúčtovanie – Preddavkov dane – Zúčtovanie preddavkov na daň). V tlačovom formulári pred tlačou nastavíme Obdobie **rok 2022**.

Ak by sme zamestnancovi vykonali RZD a zamestnanec by dodatočne zistil, že má povinnosť podať daňové priznanie, vystaví mu zamestnávateľ **do 10 dní od doručenia žiadosti** doplnený doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní.

Doplnený doklad o vykonanom ročnom zúčtovaní pod názvom **Zúčtovanie preddavkov na daň – 2. strana** vytlačíme cez Tlač – Tlač - Ročné zúčtovanie – Preddavkov dane - Zúčtovanie preddavkov na daň. V tlačovom formulári pred tlačou nastavíme Obdobie **rok 2022**.

Potvrdenie o zaplatení dane

§ 39 ods. 7 zákona o dani z príjmov

Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný na žiadosť zamestnanca **vystaviť potvrdenie o zaplatení dane** na účely § 50 **najneskôr do 15. apríla** roku, v ktorom zamestnancovi vykonal ročné zúčtovanie, na tlačive, ktorého vzor určí a na svojom webovom sídle uverejní finančné riaditeľstvo.

Zamestnávateľ vystaví zamestnancom, ktorí v žiadosti o vykonanie RZD v časti VII. požiadali o vystavenie Potvrdenia o zaplatení dane, **Potvrdenie o zaplatení dane najneskôr do 17. apríla 2023.** V platnosti ostáva vzor platný v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach V2Pv18_P.
Potvrdenie o zaplatení dane zamestnanec priloží k Vyhláseniu o poukázaní dane.

Potvrdenie o zaplatení dane vytlačíme cez Tlač – Tlač - Ročné zúčtovanie – Preddavkov dane – Potvrdenie o zaplatení dane. V tlačovom formulári pred tlačou nastavíme Obdobie **rok 2022**. Ak v tlačovom formulári pred tlačou na záložke Nastavenia dokumentu vyplníme pole **Dátum zaplatenia dane**, program ho v prípade **nedoplatku** na dani uvedie **do riadku 26**. Ak má zamestnanec **preplatok** na dani, riadok 25 a 26 sa v zmysle poučenia nevyplní.

Vysporiadanie preplatkov/nedoplatkov z RZD za rok 2022 so zamestnancom

Výsledkom ročného zúčtovania dane môže byť u zamestnanca **preplatok** alebo **nedoplatok**. Tento je potrebné so zamestnancom vysporiadať.

§ 38 ods. 6 zákona o dani z príjmov

... Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi po vykonaní ročného zúčtovania, **najneskôr však pri zúčtovaní mzdy za apríl** v roku, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonáva, **vráti rozdiel medzi vypočítanou daňou a úhrnom zrazených preddavkov na daň v prospech zamestnanca** a **vyplatí zamestnaneckú prémiu** (§ 32a), **daňový bonus alebo jeho časť** (§ 33) a **daňový bonus na zaplatené úroky alebo jeho časť** (§ 33a) do výšky ustanovenej týmto zákonom. ...

Preplatok na dani z vykonaného ročného zúčtovania za rok 2022, resp. preplatok na daňovom bonuse, daňovom bonuse na zaplatené úroky, či zamestnaneckej prémii, vyplatí zamestnávateľ najneskôr **pri účtovaní mzdy za apríl 2023**.

§ 38 ods. 7 zákona o dani z príjmov

Daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania presahujúci sumu 5 eur **zráža zamestnávateľ**, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi zo zdaniteľnej mzdy **najneskôr do konca zdaňovacieho obdobia**, v ktorom sa vykonalo ročné zúčtovanie.... Ak zamestnanec uplatní postup podľa § 50, **zamestnávateľ**, ... **zrazí** aj **daňový nedoplatok** v sume **5 eur** alebo **nižšej ako 5 eur najneskôr do 30. apríla** po skončení zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa vykonalo ročné zúčtovanie.

Daňový nedoplatok z ročného zúčtovania dane vykonaného za rok 2022 **vyšší ako 5 eur** je zamestnávateľ povinný **zraziť** zamestnancom **najneskôr do konca roka 2023.**
Zamestnancom, ktorí v Žiadosti o vykonanie ročného zúčtovania v časti VII. požiadali o vystavenie Potvrdenia o zaplatení dane, **zrazí** zamestnávateľ aj daňový nedoplatok nižší ako 5 eur, a to najneskôr do **2. mája 2023**.

10. 2. 2023 zamestnávateľ vystaví a doručí **Potvrdenie o zdaniteľnej mzde** zamestnancom, ktorí o to požiadali do 6. 2. 2023

↓

15. 2. 2023 zamestnanec predloží zamestnávateľovi **Žiadosť o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň** z príjmov zo závislej činnosti

↓

10. 3. 2023 zamestnávateľ doručí **Potvrdenie o zdaniteľnej mzde** zamestnancom, ktorým nevykonáva ročné zúčtovanie dane a nepožiadali o jeho vystavenie do 6. 2. 2023

31. 3. 2023 zamestnávateľ **vykoná ročné zúčtovanie preddavkov na daň** za predchádzajúci rok zamestnancom, ktorí oň požiadali do 15. 2. 2023

17. 4. 2023 zamestnávateľ vystaví zamestnancom, ktorí ho o to požiadali **Potvrdenie o zaplatení dane**

2. 5. 2023 zamestnávateľ doručí príslušnému správcovi dane **Hlásenie o vyúčtovaní dane**

2. 5. 2023 zamestnávateľ **odvedie nedoplatok na dani** zamestnanca aj v sume nižšej ako 5 eur, ak chce zamestnanec poukázať 2 %, resp. 3 % dane

2. 5. 2023 zamestnávateľ doručí zamestnancovi **doklad** o vykonanom **ročnom zúčtovaní dane za rok 2022**

Najneskôr pri vyúčtovaní mzdy za apríl zamestnávateľ **vyplatí** zamestnancom **preplatok** na dani, daňový bonus a daňový bonus na zaplatené úroky

Najneskôr do konca zdaňovacieho obdobia 2023 zamestnávateľ **vysporiada** so zamestnancom **nedoplatok** na dani, DB

8 RZD v OLYMPE

Zamestnancom, ktorí nás do 15. februára 2023 požiadali o vykonanie ročného zúčtovania dane za rok 2022, spracujeme RZD v OLYMPE cez **Domov – Zúčtovanie preddavkov**.

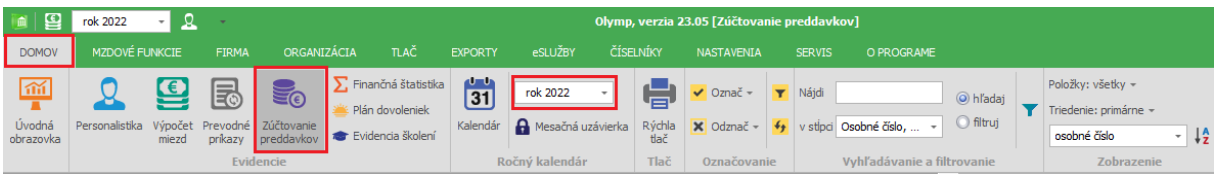

V Zúčtovaní preddavkov sa zobrazia všetci zamestnanci, ktorí vyhovujú zvoleným výberovým podmienkam. Podmienky je možné nastaviť cez **Označovanie**, **Vyhľadávanie a filtrovanie a Zobrazenie**.

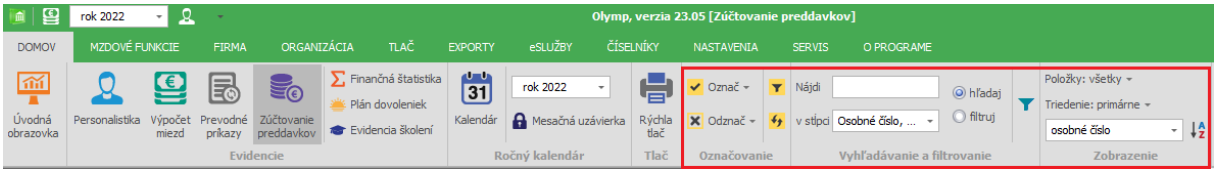

Podmienky **Označovania** a **Zobrazenia** zrušíme pomocou klávesy **F8**, podmienky **Vyhľadávania a filtrovania** prepínaním volieb **hľadaj, filtruj,** prípadne vymazaním vyplneného poľa **Nájdi.**

Ak sme mali v priebehu roka zamestnanca zamestnaného na viac pracovných vzťahov pod rôznymi osobnými číslami, je nevyhnutné, aby bol zamestnanec v evidencii Zúčtovanie preddavkov evidovaný len jedenkrát. Program to zabezpečí sám, ak sme u zamestnanca evidovali súbežný pracovný pomer (do evidencie Zúčtovanie preddavkov uvedie zamestnanca pod tým osobným číslom, ktorý mal označený ako Základný PP) alebo mal pracovné vzťahy evidované na karte Pracovné pomery len pod 1 osobným číslom.

Ak sme u zamestnanca neevidovali súbežný pracovný pomer, je nevyhnutné urobiť to dodatočne, pretože inak sa zamestnanec zobrazí **v Hlásení o vyúčtovaní dane v IV., aj v V. časti** a Hlásenie nám daňový úrad vráti späť na opravu.

Prepojenie osobných čísel cez súbežný pracovný pomer urobíme v **Personalistike** zamestnanca na karte **Pracovné pomery** označením voľby **Súbežný PP**. Zamestnanec sa následne zobrazí v evidencii Zúčtovanie preddavkov iba jedenkrát, a to pod osobným číslom, ktoré je označené ako **Základný pracovný pomer**. Pri vykonaní RZD program automaticky načíta príjmy zamestnanca za všetky prepojené osobné čísla.

Evidencia Zúčtovanie preddavkov

Prvý stĺpec v tabuľke slúži na **označovanie zamestnancov** žltým príznakom. Užívatelia zostavy Profesionál/Biznis/Profi majú dostupný aj druhý stĺpec, ktorý slúži na **uzamknutie zamestnanca.** Zamestnanca si môžeme uzamknúť, napríklad ak mu nebudeme vykonávať RZD, aby sme mu ho omylom nevygenerovali. Uzamknutie zrušíme dvojklikom na ikonu zámku alebo v dolnej časti programu cez tlačidlo **Odomkni**. Uzamknutie zamestnancov využijeme aj po vykonaní RZD, aby sa nestalo, že si ho omylom pregenerujeme alebo vymažeme.

	Z	Osobné číslo	Priezvisko	Daň	ZP	Poznámka	Meno	Rodné číslo	Pracovný pomer
		03	Kastová	✔			Anna	775502/6723	hlavný prac. pomer

V programe je aj stĺpec **Poznámka,** ktorý funguje rovnako ako vo Výpočte miezd. Je možné ho presunúť podľa potreby a dopĺňať doň ľubovoľný text kliknutím na pravé tlačidlo myši a zvolením voľby **Poznámka k zúčtovaniu.** Aj táto funkcia je dostupná len v zostave Profesionál/Biznis/Profi.
Zamestnancovi vypočítame ročné zúčtovanie dane cez tlačidlo **Generuj.** Po jeho vygenerovaní sa v stĺpci **Daň** zobrazí zelený príznak ✔. OLYMP si potiahne do vygenerovaného RZD všetky potrebné informácie z výplat. Na bočnej informatívnej karte sú zobrazené informácie o vygenerovanom ročnom zúčtovaní. Kartu môžeme cez šípku zatvoriť alebo otvoriť. Po vstupe do vygenerovaného ročného zúčtovania môžeme dopĺňať a upravovať prenesené informácie zo spracovaných miezd za január až december 2022 na dvoch záložkách **Zúčtovanie dane** a **Podklady pre zúčtovanie dane.**

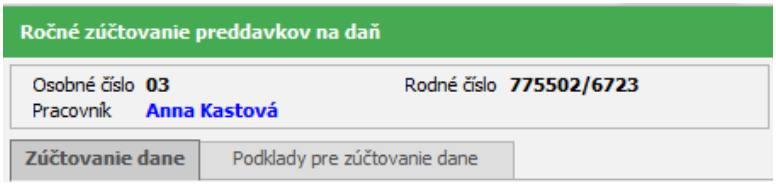

Záložka **Zúčtovanie dane** obsahuje vypočítané údaje ročného zúčtovania pre daného zamestnanca. V hornej časti sú vypísané základné informácie o zamestnancovi. Pri prvom zobrazení vygenerovaných údajov sú všetky tlačidlá s označením EUR sivé (nie je možné na tieto tlačidlá kliknúť). Ak zmeníme údaj v niektorom textovom poli, príslušné tlačidlo EUR sa aktivuje/vysvieti (že je tlačidlo aktivované, zistíme tak, že je možné naň kliknúť). Ak sa potom rozhodneme zmenenú hodnotu zrušiť, nie je potrebné nanovo generovať všetky údaje. Stačí len kliknúť na toto aktívne tlačidlo EUR a zmenený údaj sa nahradí preddefinovanou hodnotou vypočítanou OLYMPOM.

Karta **Zúčtovanie dane** obsahuje nasledovné riadky:

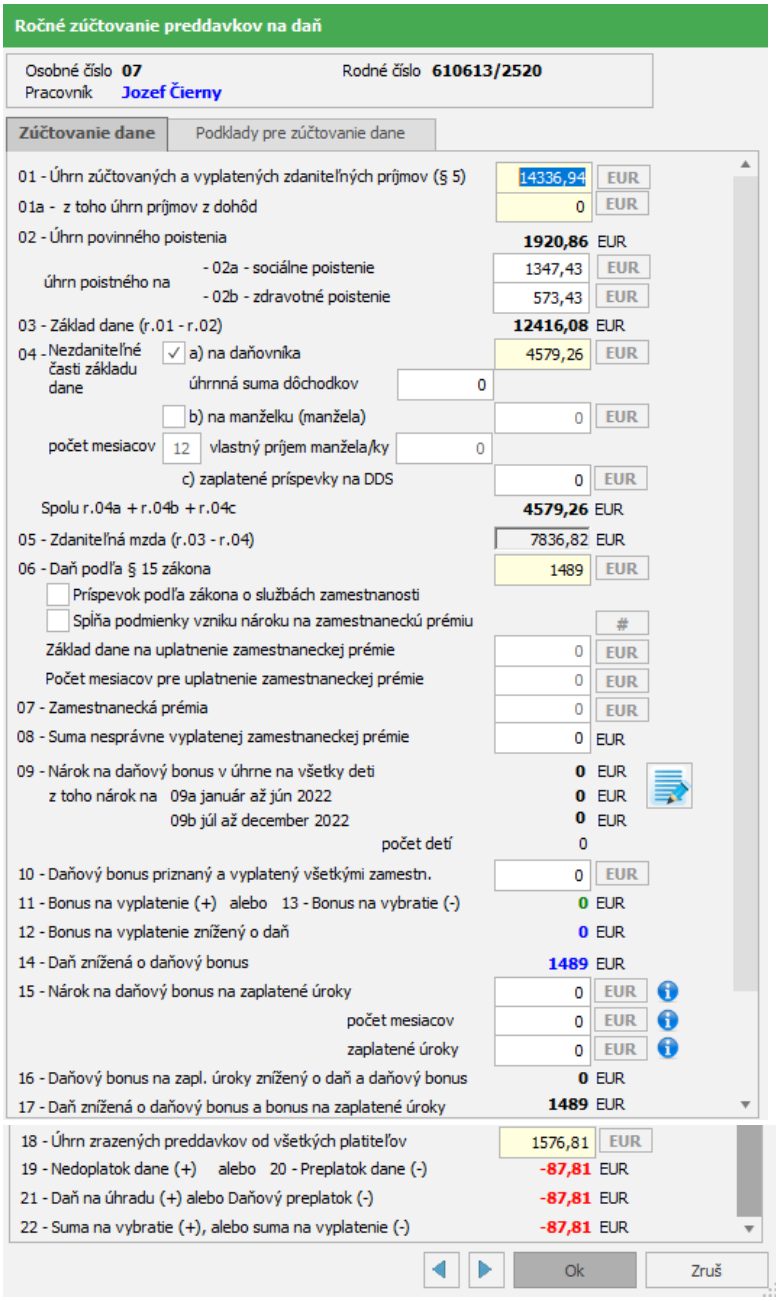

Riadok 01 zahŕňa úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov (§ 5 zákona o dani z príjmov), ktoré boli zamestnancovi vyplatené v zdaňovacom období (za rok 2022 najneskôr v januári 2023). Program načítal príjem z vygenerovaných výplat. Sú tu zahrnuté aj príjmy z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Riadok 01a obsahuje úhrn príjmov z dohôd vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Riadok 02 predstavuje sumu povinného poistného za zdravotné a sociálne poistenie spolu. Členenie poistného nájdete v riadkoch **02a** na sociálne poistenie a **02b** na zdravotné poistenie.

Na riadok 03 sa uvádza základ dane, vypočítaný ako rozdiel z riadku 01 a povinného poistného na riadku 02.

Riadok 04 informuje, aké nezdaniteľné časti si zamestnanec uplatňuje na **daňovníka, manželku a zaplatené príspevky na DDS.**

V riadku 05 sa uvedie zdaniteľná mzda, tzn. základ dane z riadku 03 znížený o súčet nezdaniteľných častí z riadku 04. Ak by nezdaniteľné časti boli vyššie ako základ dane, uvedie sa nula.

V **riadku 06** sa uvedie daň vypočítaná príslušnou sadzbou zo zdaniteľnej mzdy uvedenej v riadku 05. Sadzba dane je 19 % zo základu dane do výšky **38 553,01 eura** vrátane a 25 % z časti základu dane, ktorá presahuje sumu **38 553,01 eura**.

Označovacie pole „**Príspevok podľa zákona o službách zamestnanosti**" má vplyv na uplatnenie zamestnaneckej prémie. Ak ide o zamestnanca, na ktorého podporu udržania v zamestnaní sa v príslušnom zdaňovacom období poskytol príspevok podľa zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti (podľa § 50a zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 139/2008 Z. z.), v tom prípade zamestnanec nemá nárok na zamestnaneckú prémiu. Toto pole označíme len v prípade, že bol takýto príspevok zamestnancovi poskytnutý.

V prípade, ak zamestnancovi nevychádza nárok na zamestnaneckú prémiu a on aj napriek tomu v žiadosti o RZD označí, že spĺňa podmienky, aj keď nespĺňa, **neoznačíme** voľbu „**Spĺňa podmienky vzniku nároku na zam. prémiu"**, ale zamestnancovi uplatníme NČZD.

V **riadku 07** sa uvedie zamestnanecká prémia. Vzhľadom na mechanizmus výpočtu zamestnaneckej prémie, nárok na jej vyplatenie vznikne len výnimočne a vo veľmi v špecifických prípadoch.

V **riadku 08** sa uvedie suma nesprávne vyplatenej zamestnaneckej prémie.

V **riadku 09** sa uvádza výška nároku na daňový bonus v úhrne na všetky deti. Nárok na daňový bonus za mesiace január až jún 2022 nájdeme v riadku 09a a nárok na daňový bonus za mesiace júl až december 2022 nájdeme v riadku 09b.

V **riadku 10** sa uvádza priznaný a vyplatený daňový bonus v súčte za všetkých zamestnávateľov za všetky vyživované deti. Tento údaj program preberie z vypočítaných výplat v zdaňovacom období a z Podkladov pre zúčtovanie dane zo zadaných hodnôt v r. 13.

V **riadku 11** sa uvádza výsledný bonus na vyplatenie zamestnancovi (suma uvedená so znamienkom +), alebo riadok **13** výsledný bonus na vybratie od zamestnanca (suma uvedená so znamienkom -).

V **riadku 12** program automaticky dopočíta daňový bonus na vyplatenie znížený o daň (r.11 - r.06). Tento riadok sa vyplní iba v prípade, ak je hodnota kladné číslo. Ak vychádza záporné číslo, uvádza sa nula.

V **riadku 14** sa uvedie daň z r. 6 znížená o daňový bonus z r. 9 (r. 6 – r. 9).

V **riadku 15** sa uvádza nárok na daňový bonus na zaplatené úroky. Vyplníte len počet mesiacov, počas ktorých sa hypotekárny úver úročil a doplníte výšku úrokov, ktoré zamestnanec zaplatil. Do horného poľa

program sám prepočíta 50 % z poľa zaplatené úroky a zohľadní pri tom maximum 400 eur (pri 12 mesiacoch) resp. menej, ak sa úročil úver len časť roka.

V **riadku 16** sa uvádza daňový bonus na zaplatené úroky znížený o daň a daňový bonus (r. 15 - r. 14). Tento riadok sa vyplní iba v prípade, ak je hodnota kladné číslo. Ak vychádza záporné číslo, uvádza sa nula.

V **riadku 17** sa uvádza daň znížená o daňový bonus a o daňový bonus na zaplatené úroky (r. 14 – r. 15). Ak vychádza záporné číslo, uvádza sa nula.

Riadok 18 predstavuje úhrn všetkých zrazených preddavkov od všetkých zamestnávateľov, ktorí sú platiteľmi dane.

V **riadku 19** sa uvádza nedoplatok dane (kladným číslom) a v **riadku 20** preplatok dane (záporným číslom).

V riadku 21 je vyčíslená daň na úhradu (+) alebo daňový preplatok (-) podľa vzorca (r.06 - r.09 – r.15 + r.10 + r.12 + r.16 - r.18 + r.08)

Riadok 22 uvádza sumu, ktorú musí zamestnávateľ od zamestnanca vybrať (+) alebo sumu, ktorú mu musí zamestnávateľ vyplatiť (-).

Všetky daňové veličiny a prepočty podľa zákona o dani z príjmov (na každom stupni výpočtu) sa zaokrúhľujú **matematicky na 2 desatinné miesta**.

Ak zamestnanec **nebude poukazovať** 2 % (3 %) zo zaplatenej dane, zamestnávateľ daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania dane v sume do 5 eur zamestnancovi nemá povinnosť zraziť. Pole Preniesť do výplaty nedoplatok ≤ 5 Eur **neoznačíme**.

Ak zamestnanec **poukazuje** 2 % (3 %) zo zaplatenej dane, musí mať vyrovnanú daňovú povinnosť, t. j. zamestnávateľ zrazí aj daňový nedoplatok nižší ako 5 eur.

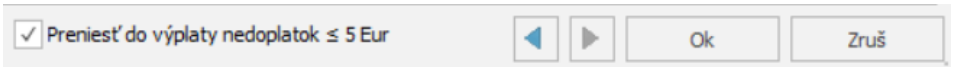

Na záložke **Podklady pre zúčtovanie dane** evidujeme cez Pridaj príjmy zamestnanca od iných zamestnávateľov.

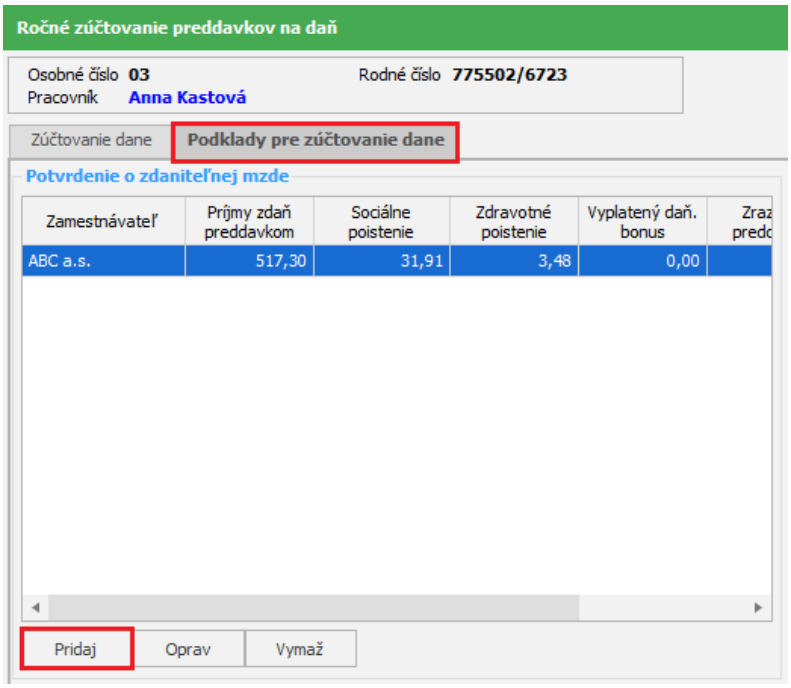

Jednotlivé riadky vyplníte podľa **Potvrdenia o zdaniteľnej mzde**, ktoré vám zamestnanec predloží.

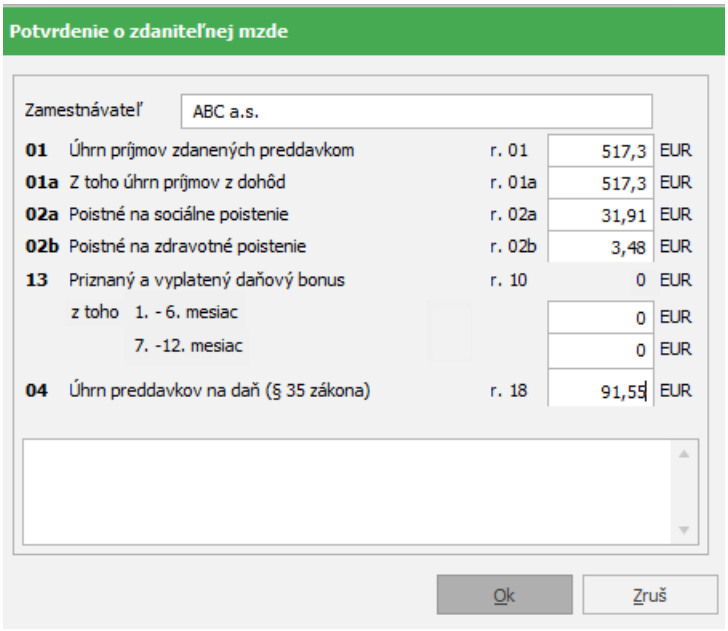

Na ľavej strane sa uvádzajú čísla riadkov z Potvrdenia o zdaniteľnej mzde a na pravej strane sú uvedené čísla riadkov z karty **Zúčtovanie dane**.

Ak chce zamestnanec darovať 2 %, resp. 3 % zaplatenej dane nejakej organizácii, môžeme vyplniť časť **Vyhlásenie o poukázaní dane – údaje o prijímateľovi.** Ak zamestnanec súhlasí so zaslaním údajov prijímateľovi podľa § 50 ods. 8, označíme aj túto voľbu.

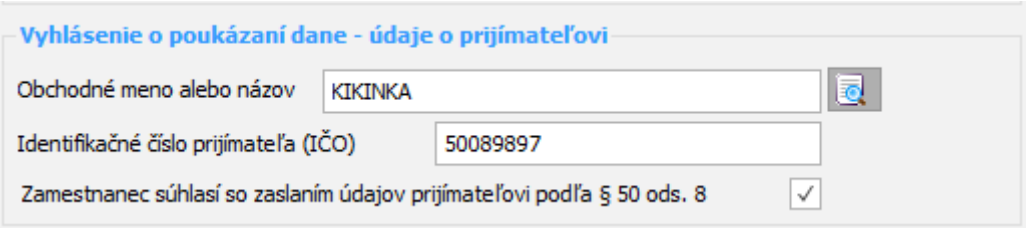

Uvedené údaje sa prenesú na **Vyhlásenie o poukázaní dane** (Tlač – Tlač - Ročné vyúčtovanie – Preddavkov dane – Vyhlásenie o poukázaní dane).

9 Daňové veličiny súvisiace s RZD

9. 1 Základ dane

§ 5 ods. 8 zákona o dani z príjmov

Základom dane (čiastkovým základom dane) sú zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti znížené o poistné a príspevky, ktoré je povinný platiť zamestnanec, alebo príspevky na zahraničné poistenie zamestnanca, na ktorého sa vzťahuje povinné zahraničné poistenie rovnakého druhu.

Základ dane je **zdaniteľný príjem** zamestnanca **znížený o odvody poistného, ktoré platí zamestnanec** (v RZD riadok 03 Základ dane).

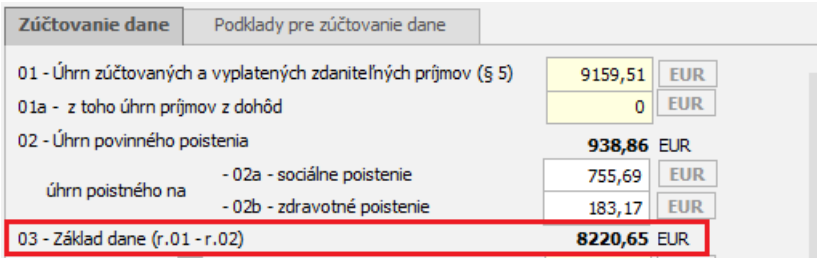

Základ dane za zdaňovacie obdobie 2022 je možné znížiť o **nezdaniteľnú časť na daňovníka, nezdaniteľnú časť na manželku/la a príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie** (§ 11 ods. 1 zákona o dani z príjmov).

Pri výpočte nezdaniteľných častí základu dane na daňovníka a manželku/la v ročnom zúčtovaní dane za rok 2022 sa zohľadňuje životné minimum platné k 1. januáru 2022 vo výške **218,06 eura**.

9. 2 NČZD na daňovníka

Každý daňovník, ktorý dosiahol základ dane z príjmov zo závislej činnosti, má nárok na uplatnenie NČZD na daňovníka bez ohľadu na počet odpracovaných mesiacov.

§ 11 ods. 2 zákona o dani z príjmov

Ak daňovník v príslušnom zdaňovacom období dosiahne základ dane, ktorý
a) sa **rovná alebo je nižší ako 92,8-násobok sumy životného minima**[39a)] platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia (ďalej len "platné životné minimum"), nezdaniteľná časť základu dane ročne na daňovníka je suma zodpovedajúca **21,0-násobku sumy**

životného minima [39a)] platného k 1. januáru príslušného zdaňovacieho obdobia (ďalej len "platné životné minimum"),

b) je **vyšší ako 92,8-násobok platného životného minima**, nezdaniteľná časť základu dane ročne na daňovníka je suma zodpovedajúca **rozdielu 44,2-násobku platného životného minima a jednej štvrtiny základu dane**; ak táto suma je nižšia ako nula, nezdaniteľná časť základu dane ročne na daňovníka sa rovná nule.

Daňovník si mohol v roku 2022 uplatňovať pri výpočte preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti **mesačnú NČZD** vo výške **381,61 eura** (4 579,26 eura / 12 mesiacov).

V **RZD za rok 2022** si daňovník môže uplatniť NČZD maximálne vo výške **4 579,26 eura**. Ak daňovník dosiahne základ dane vyšší ako 20 235,97 eura (92,8-násobok životného minima), NČZD na daňovníka sa postupne znižuje v závislosti od výšky základu dane. Pri základe dane **38 553,01 eura a viac** sa NČZD na daňovníka rovná 0.

Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka za rok 2022		
Základ dane daňovníka od	**Základ dane daňovníka do**	**NČZD**
0	20 235,97 eura	4 579,26 eura
20 235,97 eura	38 553,01 eura	(44,2 x 218,06 eura) - (1/4 x ZD)
38 553,01 eura	-	0

V RZD sa NČZD na daňovníka uvádza do časti **4a) na daňovníka**. Ak je označená voľba **a) na daňovníka** program automaticky doplní sumu NČZD. Ak si zamestnanec uplatňoval NČZD mesačne vo výplate, voľba bude označená automaticky. Ak si zamestnanec bude uplatňovať NČZD až v RZD, je potrebné voľbu označiť.

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 základ dane (príjmy - odvody zamestnanca) vo výške 4 378,38 eura. Počas roka pracoval 6 mesiacov.

Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Keďže základ dane daňovníka nepresiahol sumu 20 235,97 eura, daňovník si môže uplatniť NČZD v plnej výške, t. j. 4 579,26 eura.

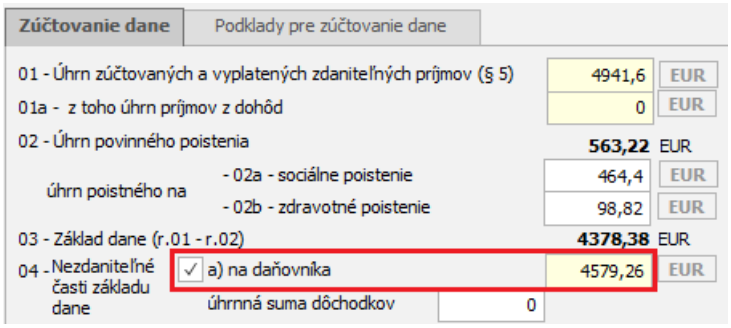

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 základ dane (príjmy - odvody zamestnanca) vo výške 22 619,92 eura. Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Výpočet NČZD na daňovníka:

(44,2 x 218,06 eura) - (1/4 x 22 619,92 eura) = 9 638,25 eura – 5 654,98 eura = 3 983,27 eura

Daňovník si môže uplatniť ročnú NČZD vo výške 3 983,27 eura.

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 základ dane (príjmy - odvody zamestnanca) vo výške 38 800 eur.

Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Výpočet NČZD na daňovníka:

(44,2 x 218,06 eura) - (1/4 x 38 800 eur) = 9 638,25 eura - 9 700 eur = - 61,75 eura < 0, preto výsledná NČZD na daňovníka = 0 eur

Z dôvodu vysokého základu dane daňovníka, je výsledná hodnota NČZD 0 eur.

9. 3 NČZD na daňovníka - dôchodcu

§ 11 ods. 6 zákona o dani z príjmov

Základ dane daňovníka sa nezníži o sumu vypočítanú podľa odseku 2, ak daňovník je **na začiatku zdaňovacieho obdobia poberateľom starobného dôchodku, vyrovnávacieho príplatku alebo predčasného starobného dôchodku** zo sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia alebo dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu, alebo **výsluhového dôchodku** alebo obdobného dôchodku zo zahraničia (ďalej len „dôchodok") alebo ak mu **dôchodok bol priznaný spätne k začiatku zdaňovacieho obdobia** alebo k začiatku predchádzajúcich zdaňovacích období a ak suma tohto dôchodku je v úhrne vyššia ako suma, o ktorú sa znižuje základ dane podľa odseku 2. Ak suma dôchodku v úhrne nepresahuje sumu, o ktorú sa znižuje základ dane podľa odseku 2, zníži sa základ dane podľa odseku 2 len vo výške **rozdielu medzi sumou, o ktorú sa znižuje základ dane podľa odseku 2 a vyplatenou sumou dôchodku**.

Ak je zamestnanec poberateľom **starobného dôchodku**, vyrovnávacieho príplatku alebo **predčasného starobného dôchodku** zo sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia alebo dôchodku zo zahraničného povinného poistenia rovnakého druhu, **výsluhového dôchodku** alebo obdobného dôchodku zo zahraničia už na začiatku zdaňovacieho obdobia, alebo ak mu dôchodok bol priznaný spätne tzn. **od 1. januára 2022 a skôr**, môže si uplatniť **NČZD len v RZD**.

Uplatnenie NČZD v RZD je možné len v tom prípade, ak úhrnná suma vyplateného dôchodku je nižšia ako výška NČZD na daňovníka.

Pri výpočte ročnej NČZD u poberateľov vyššie uvedených dôchodkov sledujeme vždy dva parametre: **výšku základu dane a výšku dôchodku**.

Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka (dôchodcu) za rok 2022		
Základ dane daňovníka od	**Základ dane daňovníka do**	**NČZD**
0	20 235,97 eura	4 579,26 eura - dôchodok
20 235,97 eura	-	(44,2 x 218,06 eura) - (1/4 x ZD) - dôchodok

Zamestnanec (dôchodca) si môže v RZD uplatniť NČZD (vypočítanú po zohľadnení výšky základu dane), **zníženú o úhrn vyplateného dôchodku.**

Ak zamestnanec (dôchodca) dosiahne základ dane nižší alebo rovný ako 20 235,97 eura, avšak úhrnná suma jeho dôchodku je **4 579,26 eura** a **vyššia**, **nemôže si uplatniť NČZD**, pretože úhrn dôchodku prevyšuje NČZD.

Ak dôchodca dosiahol v roku 2022 zdaniteľný príjem do výšky **½ ročnej NČZD** (do výšky **2 289,63 eura**), nevzniká mu povinnosť podať daňové priznanie, t. j. vysporiadať si svoju daňovú povinnosť (§ 32 ods. 1 zákona o dani z príjmov). Pokiaľ chce, aby mu boli vrátené zaplatené preddavky na daň, je pre neho výhodné podať daňové priznanie k dani z príjmov FO typu A. V podanom daňovom priznaní dôchodcovi vznikne daňový preplatok, ktorý mu daňový úrad vráti. V prípade, že si požiada o spracovanie RZD, preddavky mu prostredníctvom zamestnávateľa vrátené byť nemusia.

U zamestnanca, ktorý je poberateľom dôchodku k 1. januáru 2022 alebo skôr, je potrebné doplniť v RZD do časti **4 a) na daňovníka** pole **úhrnná suma dôchodkov**. Program potom automaticky upraví výšku nezdaniteľnej časti zamestnanca v závislosti od výšky dôchodku.

Ak sa zamestnanec stal poberateľom, napr. starobného dôchodku **v priebehu roka** 2022 (napr. 2. januára 2022 a neskôr), pri výpočte NČZD sa na výšku dosiahnutého dôchodku **neprihliada**. V roku 2022 si mohol uplatňovať NČZD aj mesačne.

Zamestnancovi bolo 15. januára 2022 vydané rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku k 20. decembru 2021. V roku 2022 poberal starobný dôchodok v celkovej výške 4 200 eur/rok. Za rok 2022 dosiahol základ dane vo výške 12 502,80 eura.

Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Keďže je zamestnanec poberateľom starobného dôchodku k **1. januáru** 2022, v RZD je potrebné prihliadnuť na základ dane (12 502,80 eura < 20 235,97 eura) a úhrnnú výšku jeho dôchodku.

NČZD na daňovníka = 4 579,26 eura – 4 200 eur = **379,26 eura**

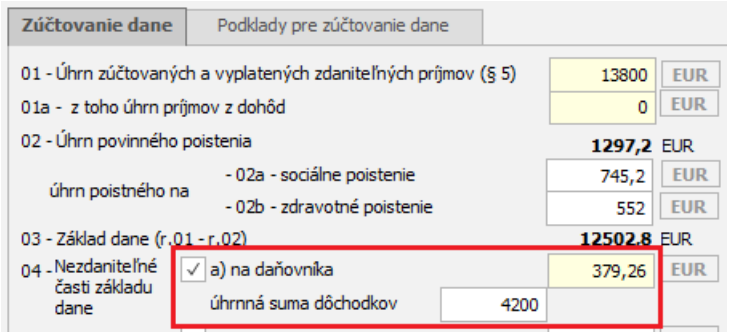

Daňovník si môže uplatniť ročnú NČZD vo výške 379,26 eura.

Zamestnancovi bol priznaný starobný dôchodok od 15. februára 2022 (poberal dôchodok v celkovej výške 3 678 eur/rok). Za rok 2022 dosiahol základ dane vo výške 6 971,68 eura. Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Keďže zamestnanec sa stal poberateľom starobného dôchodku až v **priebehu** roku 2022, pri výpočte ročnej NČZD na výšku dosiahnutého dôchodku neprihliadame. Zamestnancovi sa uplatní NČZD na daňovníka v plnej výške, keďže základ dane nepresiahol sumu 20 235,97 eura.

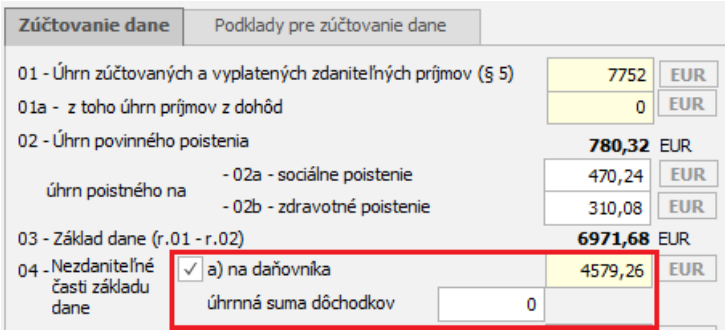

Zamestnankyňa je poberateľkou predčasného starobného dôchodku k 1. januáru 2022. V roku 2022 pracovala na dohodu, z ktorej dosiahla odmenu vo výške 2 100 eur. Z vyplatenej odmeny zaplatila preddavky na daň vo výške 383,04 eura. Okrem toho za rok 2022 poberala predčasný starobný dôchodok v celkovej výške 4 586 eur.

Zamestnankyňa mala v roku 2022 menší príjem ako je ½ z NČZD (2 289,63 eura), preto nie je povinná požiadať o vykonanie RZD svojho zamestnávateľa. Avšak v tomto prípade sa jej oplatí podať si daňové priznanie, prostredníctvom ktorého sa jej všetka zaplatená daň vo výške 383,04 eura vráti.

Ak by požiadala o vykonanie RZD svojho zamestnávateľa, NČZD sa jej v RZD neuplatní (úhrn dôchodku prevyšuje NČZD).

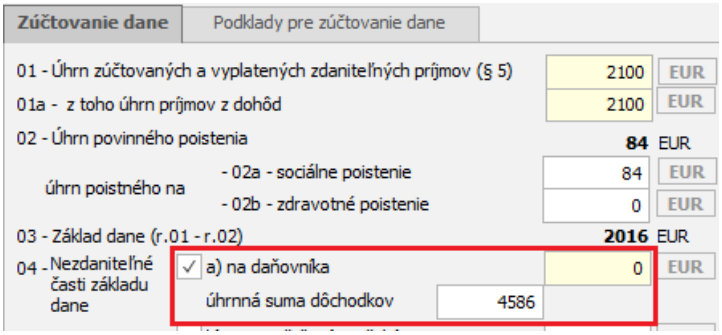

Zaplatená daň vo výške 383,04 eura jej prostredníctvom RZD vrátená nebude.

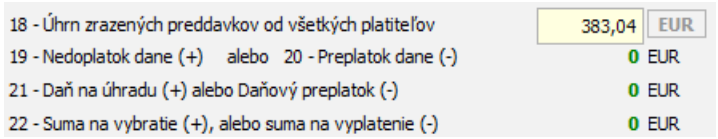

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 základ dane (príjmy - odvody zamestnanca) vo výške 7 250,06 eura. K 01. 01. 2022 bol poberateľom invalidného dôchodku, za rok 2022 mu bol vyplatený invalidný dôchodok v celkovej výške 3 600 eur.

Akú NČZD si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Invalidný dôchodok nemá vplyv na uplatnenie NČZD na daňovníka. Keďže základ dane daňovníka nepresiahol sumu 20 235,97 eura, daňovník si môže uplatniť NČZD v plnej výške, t. j. 4 579,26 eura.

9. 4 NČZD na manželku/manžela

Daňovník si môže uplatniť NČZD na manželku (manžela) iba pri **RZD alebo v daňovom priznaní**, nie mesačne. Podmienkou na uplatnenie tejto NČZD je, že manželka (manžel) **žije s daňovníkom**

v domácnosti a zároveň manželka (manžel) splní **jednu z ďalších podmienok** v príslušnom zdaňovacom období:

- starala sa o vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti do dovŕšenia 3, resp. 6 rokov veku dieťaťa (§ 3 ods. 2 zákona č. 571/2009 Z. z.),
- poberala peňažný príspevok na opatrovanie podľa § 40 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP,
- bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie,
- je považovaná za občana so zdravotným postihnutím,
- je považovaná za občana s ťažkým zdravotným postihnutím.

Ak sú splnené podmienky na uplatnenie NČZD na manželku (manžela) a zamestnanec si chce túto NČZD v RZD uplatniť, je povinný vyznačiť túto skutočnosť v Žiadosti o vykonanie RZD a priložiť potrebné doklady.

Zamestnanec zamestnávateľovi predloží sobášny list a doklady o tom, že manželka splnila ďalšie podmienky (napr. potvrdenie, že je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, posudok o ZŤP,...). Informáciu o vlastnom príjme manželky (manžela) v žiadosti o vykonanie RZD zamestnanec uvedie formou čestného vyhlásenia. Výšku vlastného príjmu manželky (manžela) zamestnanec nedokladuje.

§ 11 ods. 5 zákona o dani z príjmov

Daňovník, ktorý si môže uplatniť nezdaniteľnú časť základu dane podľa odseku 3 len jeden alebo niekoľko kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období, môže znížiť základ dane o nezdaniteľnú časť základu dane zodpovedajúcu **jednej dvanástine nezdaniteľnej časti základu dane** podľa odseku 3 **za každý kalendárny mesiac, na začiatku ktorého boli splnené podmienky** na uplatnenie tejto nezdaniteľnej časti základu dane.

NČZD na manželku (manžela) si môže daňovník uplatniť vo výške **1/12 NČZD** za každý kalendárny mesiac, **na začiatku ktorého boli splnené podmienky** na uplatnenie tejto nezdaniteľnej časti.

§ 11 ods. 3 zákona o dani z príjmov

(3) Ak daňovník v príslušnom zdaňovacom období dosiahne základ dane

a) **rovnajúci sa alebo nižší ako 176,8-násobok platného životného minima** a jeho manželka (manžel) žijúca s daňovníkom v domácnosti v tomto zdaňovacom období

1. **nemá** vlastný príjem, nezdaniteľná časť základu dane ročne na manželku (manžela) je suma zodpovedajúca **19,2-násobku platného životného minima**,

2. **má** vlastný príjem nepresahujúci sumu zodpovedajúcu **19,2-násobku platného životného minima**, nezdaniteľná časť základu dane ročne na manželku (manžela) je **rozdiel** medzi sumou zodpovedajúcou **19,2-násobku platného životného minima** a **vlastným príjmom manželky (manžela)**,

3. **má** vlastný príjem **presahujúci** sumu zodpovedajúcu **19,2-násobku platného životného minima**, nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela) sa rovná **nule**,

b) **vyšší ako 176,8-násobok platného životného minima** a jeho manželka (manžel) žijúca s daňovníkom v domácnosti v tomto zdaňovacom období

1. **nemá vlastný príjem**, nezdaniteľná časť základu dane ročne na manželku (manžela) je suma zodpovedajúca rozdielu 63,4-násobku platného životného minima a jednej štvrtiny základu dane

tohto daňovníka; ak táto suma je nižšia ako nula, nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela) sa rovná nule,

2. **má vlastný príjem**, nezdaniteľná časť základu dane ročne na manželku (manžela) je suma vypočítaná podľa prvého bodu, znížená o vlastný príjem manželky (manžela); ak táto suma je nižšia ako nula, nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela) sa rovná nule

Pri RZD za rok 2022 sledujeme pri výpočte nezdaniteľnej časti základu dane na manželku (manžela) okrem **dosiahnutého základu dane daňovníka** aj **vlastný príjem manželky (manžela).**

Nezdaniteľná časť základu dane na manželku (manžela)				
ZD daňovníka od	**ZD daňovníka do**	**Vlastný príjem manželky (manžela) od**	**Vlastný príjem manželky (manžela) do**	**NČZD**
0	38 553,01 eura	0	0	4 186,75 eura
		0,01 eura	4 186,75 eura	4 186,75 eura – vlastný príjem
		4 186,75 eura	-	0
38 553,01 eura	-	0	0	(63,4 x 218,06 eura) - (1/4 x ZD)
		0,01 eura	-	(63,4 x 218,06 eura) - (1/4 x ZD) – vlastný príjem

Vlastný príjem manželky (manžela) je skutočný príjem bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom dane, alebo je od dane oslobodený, znížený o zaplatené poistné a príspevky, ktoré manželka (manžel) v príslušnom zdaňovacom období bola povinná z tohto príjmu zaplatiť. Je to aj:

- príjem zo zamestnania, z podnikania, z prenájmu,
- podpora v nezamestnanosti,
- materské, tehotenské,
- náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti,
- nemocenské, ošetrovné,
- všetky druhy dôchodku, napr. starobný dôchodok, invalidný dôchodok, výsluhový dôchodok,
- peňažný príspevok za opatrovanie,
- príspevok na bývanie,
- výhra v lotérii,
- cena z verejnej súťaže,
- úroky na vkladných knižkách, atď.

Za vlastný príjem manželky zo zamestnania sa považuje príjem vyčíslený v riadku 03 - čiastkový základ dane z potvrdenia o zdaniteľnej mzde manželky (manžela), ku ktorému pripočítame aj **príjmy oslobodené od dane**, v potvrdení uvedené na riadku 5 až 8, prípadne vyčíslené na mzdovom liste.

Údaje z potvrdenia o zdaniteľnej mzde manželky (manžela):

II.	ÚDAJE O ZDANITEĽNÝCH PRÍJMOCH A ĎALŠIE ÚDAJE		
01	**Úhrn vyplatených zdaniteľných príjmov** zo závislej činnosti (§ 5 zákona), okrem príjmov, z ktorých sa daň vyberá zrážkou podľa § 43 zákona		8 412,00
01a	z toho	úhrn príjmov plynúcich na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	
01b		úhrn príjmov plynúcich zo zdrojov v zahraničí, pri ktorých sa postupuje podľa § 45 zákona	
01c		zdaniteľné príjmy poskytnuté formou produktov vlastnej výroby	
02	**Poistné a príspevky** celkom (r. 02a + r. 02b + r. 02c)		1 127,20
02a	z toho úhrn poistného	na sociálne poistenie (zabezpečenie)	790,72
02b		na zdravotné poistenie	336,48
02c		na sociálne, zdravotné poistenie, ktoré sa viaže k príjmom uvedeným na r. 01b	
03	**Čiastkový základ dane** (r. 01 – r. 02)		7 284,80
04	**Úhrn preddavkov na daň** zrazených podľa § 35 zákona (bez uplatnenia daňového bonusu)		514,02
05	Úhrn príjmov oslobodených od dane podľa § 5 ods. 7 písm. k) zákona (max. 200 €)		
06	Úhrn príjmov oslobodených od dane podľa § 5 ods. 7 písm. l) zákona (max. 2 000 €)		
07	Úhrn príspevkov na rekreáciu oslobodených od dane podľa § 5 ods. 7 písm. b) zákona		275,00
07a	- z toho príspevok na rekreáciu za predchádzajúci kalendárny rok		
08	Úhrn príspevkov na športovú činnosť dieťaťa oslobodených od dane podľa § 5 ods. 7 písm. b) zákona		

Do vlastného príjmu manželky (manžela) sa započítava napr. aj:

- dávky sociálnej pomoci v hmotnej núdzi,
- príspevok na osobnú asistenciu,
- príspevok za opatrovanie (napr. opatrovanie nevládnej osoby),
- príspevok na diétne stravovanie,
- príspevok na zvýšené výdavky súvisiace s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia,
- príspevok na prevádzku motorového vozidla,
- príspevok na zvýšené výdavky súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom,
- príspevok na úpravu bytu, rod. domu a garáže,
- príspevok na kúpu motorového vozidla,
- príspevok na zaobstaranie pomôcky,
- príspevok na opravu pomôcky,
- príspevok na prepravu,
- príspevok na zabezpečenie prostriedkov osobnej hygieny a bytovej hygieny.

Do vlastného príjmu manželky (manžela) sa nezahŕňa:

- zamestnanecká prémia podľa § 32a zákona č. 595/2003 Z. z.,
- daňový bonus podľa § 33 zákona č. 595/2003 Z. z.,
- zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- štátne sociálne dávky (príspevok pri narodení dieťaťa, príspevok na viac súčasne narodených detí, príspevky na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa, príspevok na starostlivosť o dieťa, príspevok na pohreb, rodičovský príspevok, prídavok na dieťa, príplatok k prídavku na dieťa, 13. a 14. dôchodok, kompenzačný príspevok baníkom, príplatok k dôchodku politickým väzňom, príspevok športovému reprezentantovi (zákon č. 112/2015 Z. z. o príspevku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov),
- štipendium poskytované študujúcim sústavne sa pripravujúcim na budúce povolanie.

V prípade, že si daňovník uplatňuje nezdaniteľnú časť aj na manželku (manžela), je potrebné v RZD zakliknúť označovacie pole **b) na manželku (manžela)**. Po označení tohto poľa sa sprístupní textové pole **počet mesiacov** a **vlastný príjem manžela/ky**. Do počtu mesiacov je potrebné vpísať počet mesiacov, za ktoré si daňovník uplatňuje NČZD na manželku (manžela), teda počet mesiacov, v ktorých boli manželmi, žili v domácnosti a manželka (manžel) splnil jednu z ďalších podmienok. Uvádza sa počet mesiacov, na začiatku ktorých boli splnené podmienky. V prípade, ak manželka (manžel) mala v zdaňovacom období vlastný príjem podľa § 11 ods. 4 písm. b), je potrebné ho uviesť do poľa **vlastný príjem manžela/ky**. Podľa výšky základu dane daňovníka, počtu mesiacov, za ktoré je splnená podmienka pre priznanie NČZD na manželku (manžela) a podľa vlastného príjmu manželky (manžela) program vypočíta sumu NČZD na manželku (manžela), ktorú si daňovník môže uplatniť.

Zamestnanec dosiahol v roku 2022 základ dane 10 286,35 eura. Jeho syn dovŕšil 3 roky veku 19. augusta 2022. Manželka sa od 1. septembra 2022 zamestnala. V roku 2022 manželka poberala rodičovský príspevok vo výške 2 240 eur a dosiahla príjem zo zamestnania po odpočítaní zaplatených odvodov (riadok 03 z jej potvrdenia o zdaniteľnej mzde) vo výške 2 954,80 eura.

Akú NČZD na manželku si môže zamestnanec uplatniť?

Manželka žije so zamestnancom v domácnosti a zároveň splnila aj ďalšiu podmienku a to, že sa starala o dieťa do 3 rokov (o vyživované dieťa sa stará do 19. augusta 2022).

Zamestnanec si môže na manželku uplatniť NČZD za mesiace, na začiatku ktorých splnila podmienky (január 2022 – august 2022), t. j. za **8 mesiacov**.

Manželka dosiahla vlastný príjem vo výške **2 954,80 eura**. Rodičovský príspevok sa do vlastného príjmu manželky nezapočítava.

Keďže základ dane zamestnanca je **nižší ako 38 553,01 eura** a zamestnankyňa dosiahla v roku 2022 **vlastný príjem** vo výške **2 954,80 eura,** NČZD na manželku vypočítame nasledovne:

4 186,75 eura – 2 954,80 eura = 1 231,95 eura : 12 mesiacov = 102,66 eura x 8 mesiacov = **821,28 eura**.

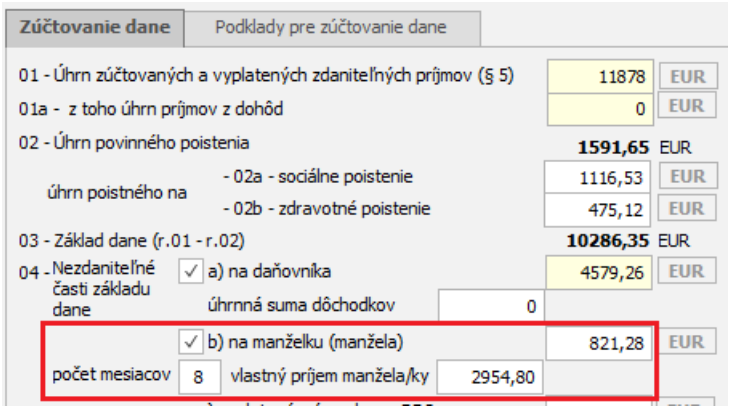

Zamestnanec si môže uplatniť NČZD na manželku iba v pomernej výške 821,28 eura, ktorá zodpovedá 8 mesiacom, na začiatku ktorých boli splnené podmienky na jej uplatnenie.

Zamestnanec dosiahol v roku 2022 základ dane 20 156 eur. Zamestnancovi sa 15. marca 2022 narodilo dieťa. Jeho manželka dosiahla v roku 2022 príjem zo zamestnania znížený o povinné príspevky na poistné a materské spolu vo výške 3 900 eur.

Akú NČZD na manželku si môže zamestnanec uplatniť?

Zamestnanec si môže na manželku uplatniť NČZD za mesiace, na začiatku ktorých splnila podmienku starostlivosti o dieťa do 3 rokov (apríl 2022 – december 2022), t. j. za **9 mesiacov**.

Keďže základ dane zamestnanca je nižší ako 38 553,01 eura a zamestnankyňa dosiahla vlastný príjem (3 900 eur) nižší ako ročná NČZD na manželku 4 186,75 eura, NČZD na manželku vypočítame:

4 186,75 eura – 3 900 eur = 286,75 eura : 12 mesiacov = 23,90 eura x 9 mesiacov = **215,10 eura**.

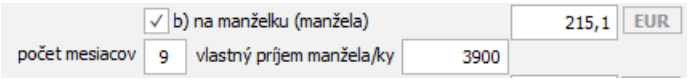

Zamestnanec si môže za rok 2022 uplatniť NČZD na manželku iba v pomernej výške 215,10 eura, ktorá zodpovedá 9 mesiacom, počas ktorých sa manželka starala o vyživované dieťa.

Zamestnanec dosiahol v roku 2022 základ dane 38 986,54 eura. Jeho manželka dosiahla príjem zo zamestnania znížený o povinné príspevky na poistné vo výške 278 eur. Od 1. januára 2022 do 19. decembra 2022 bola nezamestnaná, pričom jej nevznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.

Akú NČZD na manželku si môže zamestnanec uplatniť v RZD za rok 2022?

Manželka žije so zamestnancom v domácnosti a súčasne splnila ďalšiu podmienku, a to od 1. januára 2022 do 19. decembra 2022 bola evidovaná na ÚPSVaR-e v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Zamestnanec si môže na manželku uplatniť NČZD za mesiace, na **začiatku** ktorých splnila podmienky (celý rok 2022).

Keďže základ dane zamestnanca je vyšší ako 38 553,01 eura a manželka mala vlastný príjem, NČZD na manželku vypočítame ako:

[(63,4 x 218,06 eura) – (1/4 x ZD) – vlastný príjem manželky] =

13 825,00 eur – (1/4 x 38 986,54 eura) – 278 eur =

13 825,00 eur – 9 746,64 eura – 278 eur = **3 800,36 eura**

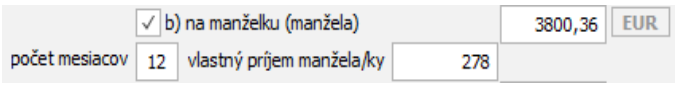

NČZD na manželku si môže zamestnanec uplatniť vo výške 3 800,36 eura.

Zamestnanec dosiahol v roku 2022 základ dane 10 125 eur. Jeho syn dovŕšil 3 roky veku 10. februára 2022, o ktorého sa manželka starala do konca roka 2022. Syn nemá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav. V roku 2022 manželka poberala iba rodičovský príspevok vo výške 560 eur.

Akú NČZD na manželku si môže zamestnanec uplatniť?

Manželka žije so zamestnancom v domácnosti a podmienku starostlivosti o dieťa do 3 rokov splnila iba za mesiace január a február. Keďže základ dane zamestnanca je nižší ako 38 553,01 eura

a zamestnankyňa dosiahla v roku 2022 vlastný príjem vo výške 0 eur (rodičovský príspevok sa do vlastného príjmu manželky nezahŕňa), NČZD na manželku vypočítame nasledovne:

4 186,75 eura : 12 mesiacov = 348,90 eura x 2 mesiace = **697,80 eura**

Zamestnanec dosiahol v roku 2022 základ dane 20 589 eur. Jeho manželka poberala počas celého roka peňažný príspevok za opatrovanie vo výške 4256,32 eura.

Akú NČZD na manželku si môže zamestnanec uplatniť?

Peňažný príspevok na opatrovanie sa považuje za vlastný príjem manželky pre účely uplatnenia NČZD na manželku. Keďže tento príspevok presiahol sumu 4 186,75 eura, manželovi nevznikne nárok na uplatnenie NČZD na manželku.

Zamestnankyňa žije v spoločnej domácnosti so svojim druhom. Ten je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a neplynú mu žiadne príjmy.

Môže si zamestnankyňa uplatniť na druha NČZD?

Keďže druh nie je manžel zamestnankyne, nemôže si na neho uplatniť NČZD. A to aj napriek tomu, že je splnená podmienka spolužitia v domácnosti, aj evidovanie druha ako uchádzača o zamestnanie.

9. 5 NČZD – Doplnkové dôchodkové sporenie (DDS)

§ 11 ods. 8 zákona o dani z príjmov

Nezdaniteľnou časťou základu dane sú aj príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu a na doplnkové dôchodkové sporenie v zahraničí rovnakého alebo porovnateľného druhu.

Daňovník si v RZD aj za rok 2022 môže znížiť základ dane o príspevky zaplatené na doplnkové dôchodkové sporenie (ďalej DDS). NČZD je možné uplatniť najviac vo výške **180 eur.**

Na uplatnenie musia byť súčasne splnené dve podmienky:

a) príspevky na DDS zaplatil daňovník na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej po 31. decembri 2013 alebo na základe zmeny účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu,

b) daňovník nemá uzatvorenú inú účastnícku zmluvu podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorá nespĺňa podmienky uvedené v písmene a).

Ak zamestnanec uzatvoril zmluvu pred **1. januárom 2014** a zároveň nepodpísal dodatok k zmluve o DDS, ktorého súčasťou je zrušenie dávkového plánu, nemá nárok na uplatnenie tejto NČZD.

§ 4 ods. 3 zákona o dani z príjmov

Príjmy zo závislej činnosti (§ 5) plynúce daňovníkovi najdlhšie do 31. januára po skončení zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa dosiahli, sú súčasťou základu dane za toto zdaňovacie obdobie.

Ak **príspevky na DDS uhrádza za zamestnanca zamestnávateľ**, rozhodujúci je príspevok odvedený v mzdách za obdobie **január – december 2022** (splatné do 31. januára 2022).
Ak za zamestnanca príspevok na DDS odvádza zamestnávateľ a zamestnanec v žiadosti o vykonanie ročného zúčtovania vyhlási, že spĺňa podmienky ustanovené v § 11 ods. 10 ZDP, potom zamestnanec

nemá povinnosť zamestnávateľovi každoročne preukazovať nárok na túto NČZD. V takomto prípade taktiež zamestnanec nemá povinnosť zamestnávateľovi každoročne preukazovať výšku zaplatených príspevkov (príspevky za január - december 2022).

Suma zamestnávateľom zrazených príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie sa uvádza na **Potvrdení o zdaniteľných príjmoch** za rok 2022 **v riadku 11**.

Ak **príspevky platí zamestnanec osobne**, je povinný zamestnávateľovi pri žiadosti o vykonanie RZD preukázať oprávnenosť nároku predložením príslušného dokladu. Takýmto dokladom je napr. výpis z osobného účtu sporiteľa vystavený doplnkovou dôchodkovou spoločnosťou. V tomto prípade sa neuplatní § 4 ods. 3 zákona o dani z príjmov. Ako NČZD sa uplatnia príspevky vo výške, v akej boli v zdaňovacom období (t. j. od 1. januára - 31. decembra 2022) preukázateľne zaplatené.

Preukázateľne zaplatené príspevky najviac vo výške **180 eur** za rok sa uvádzajú v RZD v riadku **c) zaplatené príspevky na DDS**. Ak má zamestnanec v **Personalistike** na zrážkach Doplnkové dôchodkové sporenie označené pole **Uplatniť ako NČZD**, v ročnom zúčtovaní dane sa automaticky tieto príspevky uplatnia.

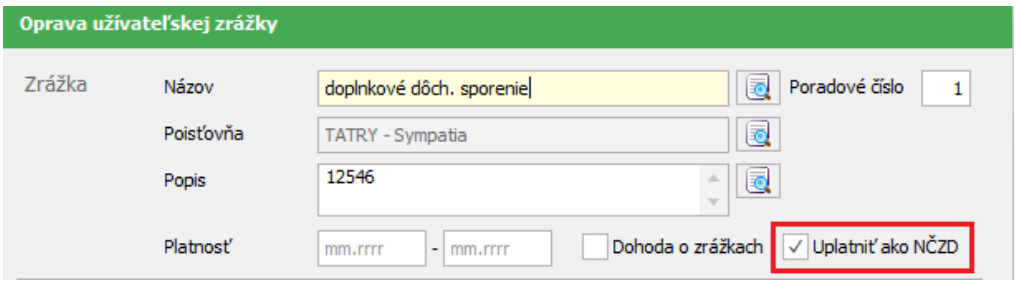

Zamestnancovi sa zrážali zo mzdy príspevky na DDS mesačne vo výške 30 eur, na základe účastníckej zmluvy uzatvorenej v roku 2015. Za rok 2022 zamestnávateľ odviedol za zamestnanca príspevky na DDS vo výške 360 eur.

Môže si zamestnanec uplatniť v roku 2022 NČZD za zaplatené príspevky na DDS?

Keďže zamestnanec má uzatvorenú účastnícku zmluvu po 31. decembri 2013, môže si uplatniť NČZD z DDS v RZD. Uhradené príspevky na DDS sú vyššie ako zákonom stanovená maximálna suma, preto si zamestnanec môže uplatniť NČZD na DDS vo výške 180 eur.

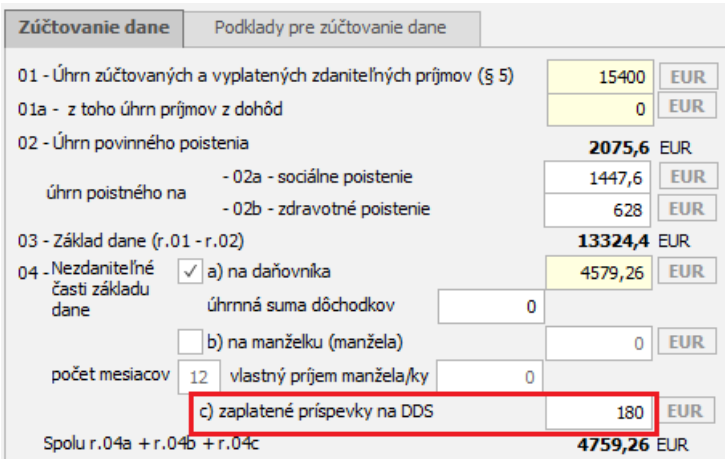

Zamestnanec má uzatvorenú účastnícku zmluvu z roku 2012, pričom má podpísanú aj zmenu účastníckej zmluvy, ktorej súčasťou je zrušenie dávkového plánu. Za rok 2022 zaplatil príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie vo výške 150 eur. Zamestnávateľovi poskytol výpis z osobného účtu sporiteľa.

Môže si zamestnanec uplatniť v roku 2022 NČZD za zaplatené príspevky na DDS ?

Zamestnanec si môže uplatniť NČZD na DDS vo výške 150 eur, nakoľko boli zmenené zmluvné podmienky uzatvorené v roku 2012 zrušením dávkového plánu a zamestnávateľovi pri žiadosti o vykonanie RZD preukázal ich výšku formou výpisu z osobného účtu sporiteľa.

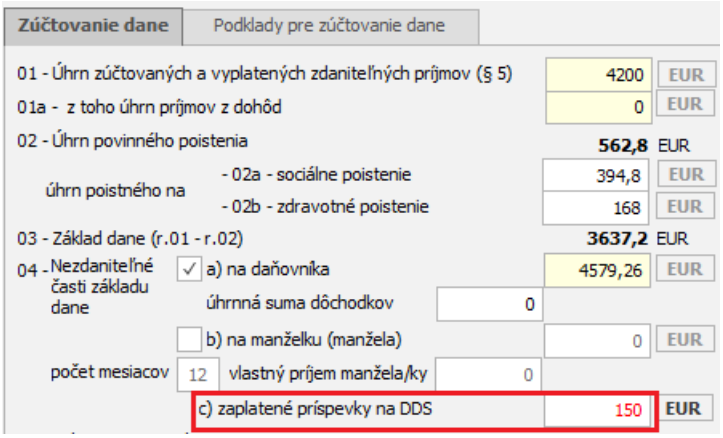

Ak bol daňovníkovi vyplatený **predčasný výber** a v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach si uplatnil zníženie základu dane o zaplatené príspevky na DDS, je povinný si podať daňové priznanie a zvýšiť základ dane o sumu zaplatených príspevkov na DDS, o ktorú si v prechádzajúcich obdobiach znížil základ dane, a to do troch zdaňovacích období od skončenia zdaňovacieho obdobia, v ktorom bola táto suma **vyplatená**.

9. 6 Sadzba dane

Pri výpočte preddavkov na daň, ako aj daňovej povinnosti v RZD, sa v závislosti od dosiahnutého základu dane zamestnanca uplatňuje 19 % alebo 25 % sadzba dane.

§ 15 zákona o dani z príjmov

Sadzba dane je, okrem § 15a, § 43 a § 44, pre fyzickú osobu zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. a)

1a. **19 %** z tej časti základu dane, ktorá **nepresiahne 176,8-násobok** sumy platného životného minima vrátane,

1b. **25 %** z tej časti základu dane, ktorá **presiahne 176,8-násobok** platného životného minima, ...

Základ dane	Životné minimum	Základ dane v eur		Sadzba dane	Daň	
		ročný	mesačný		ročná	preddavok
do výšky 176,8-násobku ŽM, vrátane	218,06	≤ 38 553,01	≤ 3 212,75	19%	ZD × 19 %	ZD × 19 %
väčší ako 176,8-násobok ŽM		> 38 553,01	> 3 212,75	19 % + 25 %	(38 553,01 × 19 %) + [(ZD - 38 553,01) × 25 %]	(3 212,75 × 19 %) + [(ZD - 3 212,75) × 25 %]

U zamestnanca, ktorého základ dane v RZD za rok 2022 nepresiahne sumu **38 553,01 eura vrátane,** je sadzba dane **19 %**.

U zamestnanca, ktorého základ dane v RZD za rok 2021 presiahne sumu **38 553,01 eura**, je sadzba dane **19 %** a **25 %.** U takýchto zamestnancov sa príjem daní dvojakou sadzbou dane. Do **38 553,01 eura** sa príjem zdaní 19 % sadzbou a základ dane prevyšujúci sumu 38 553,01 eura sa zdaní 25 % sadzbou dane.

V RZD sa daň vypočítaná príslušnou sadzbou zo zdaniteľnej mzdy (uvedenej v riadku 05), uvedie do **riadku 06 – Daň podľa § 15 zákona**.

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 zdaniteľný príjem vo výške 10 636,37 eura, zaplatil poistné vo výške 1 425,25 eura. Má nárok na NČZD vo výške 4 579,26 eura.
Aká je daňová povinnosť zamestnanca?

základ dane = zdaniteľný príjem – odvody – NČZD = 10 636,37 eura – 1 425,25 eura – 4 579,26 eura = 4 631,86 eura

→ základ dane vo výške 4 631,86 eura zdaníme 19 % sadzbou dane
4 631,86 eura × 19 % = 880,0534 = **880,05 eura**

Daňová povinnosť za rok 2022 je **880,05 eura.**

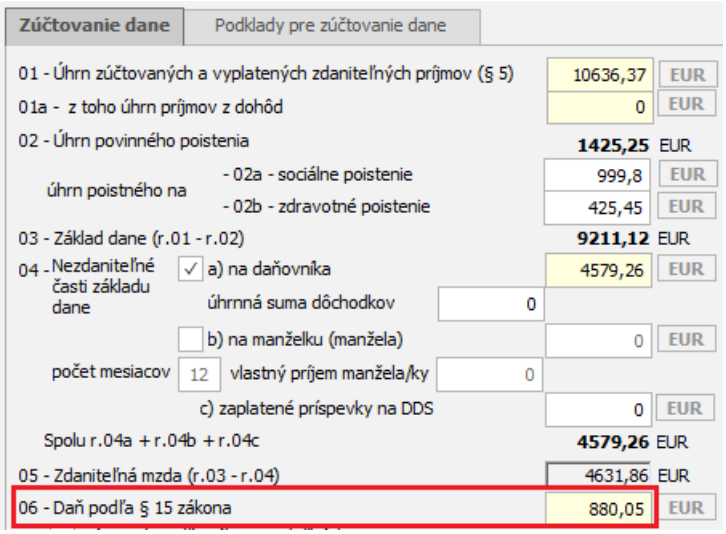

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 zdaniteľný príjem vo výške 54 034,57 eura, zaplatil poistné vo výške 7 240,63 eura.
Aká je daňová povinnosť zamestnanca?

základ dane = zdaniteľný príjem – odvody = 54 034,57 eura – 7 240,63 eura = 46 793,94 eura

→ základ dane vo výške 38 553,01 eura zdaníme 19 % sadzbou dane
38 553,01 eura × 19 % = 7 325,0719 = **7 325,07 eura**

→ zvyšok základu dane zdaníme 25 % sadzbou dane
(46 793,94 eura – 38 553,01 eura) × 25 % = 8 240,93 eura × 25 % = 2 060,2325 = **2 060,23 eura**

Daňová povinnosť = 7 325,07 eura + 2 060,23 eura = **9 385,30 eura**

Zamestnanec dosiahol za rok 2022 zdaniteľný príjem vo výške 14 336,94 eura, zaplatil poistné vo výške 1 920,86 eura. Má nárok na NČZD vo výške 4 579,26 eura. Zamestnanec počas roka 2022 zaplatil preddavky na daň vo výške 1 576,81 eura.

Položky	Mesiace	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Spolu
Čiastkový základ dane		763,82	604,49	634,5	643,93	683,37	604,49	733,36	683,37	639,36	723,14	643,93	5058,32	12416,08
Nezd. čiastka na zam.		381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	381,61	4579,32
Preddavok na daň		72,62	42,35	48,05	49,84	57,33	42,35	66,83	57,33	48,97	64,89	49,84	976,41	1576,81

Aká je daňová povinnosť zamestnanca? Vznikne zamestnancovi preplatok resp. nedoplatok na dani v RZD?

základ dane = zdaniteľný príjem – odvody – NČZD = 14 336,94 eura – 1 920,86 eura – 4 579,26 eura = 7 836,82 eura
→ základ dane vo výške 7 836,82 eura zdaníme 19 % sadzbou dane
7 836,82 eura × 19 % = 1 488,9958 = **1 489 eur**

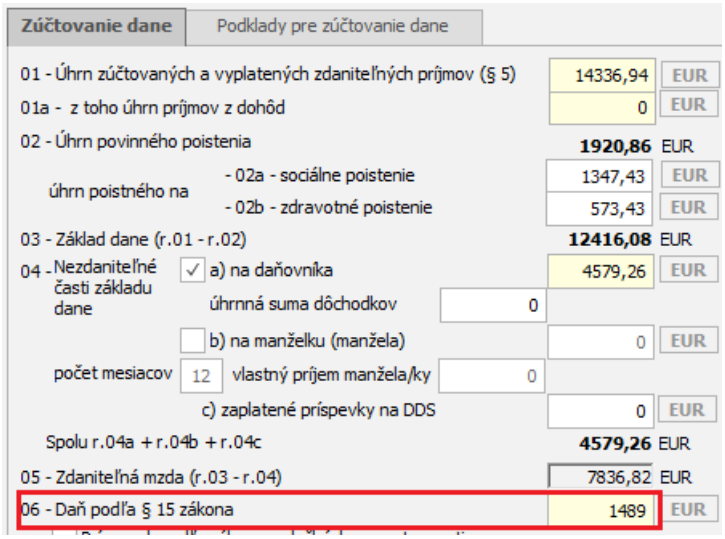

Daňová povinnosť za rok 2022 je **1 489 eur.**

Zamestnanec zaplatil v roku 2022 preddavky až vo výške **1 576,81 eura**, čím vznikol zamestnancovi **preplatok na dani** vo výške **87,81 eura** (1 489 eur – 1 576,81 eura).

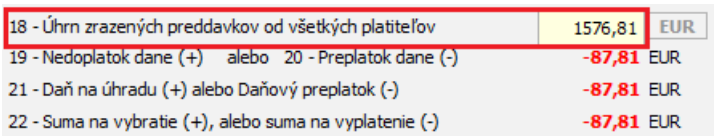

Vyšší preddavok na daň zaplatil z dôvodu, že v decembri 2022 dosiahol zamestnanec základ dane až vo výške 4 676,71 eura, ktorý sa v danom mesiaci zdanil 19 % aj 25 % sadzbou dane:

→ základ dane vo výške 3 212,75 eura sa zdanil 19 % = 3 212,75 eura x 19 % = 610,42 eura

→ zvyšok základu dane sa zdanil 25 % = (4 676,71 eura – 3 212,75 eura) x 25 % = 365,99 eura

preddavok na daň v 12/2022 = 610,42 eura + 365,99 eura = **976,41 eura**

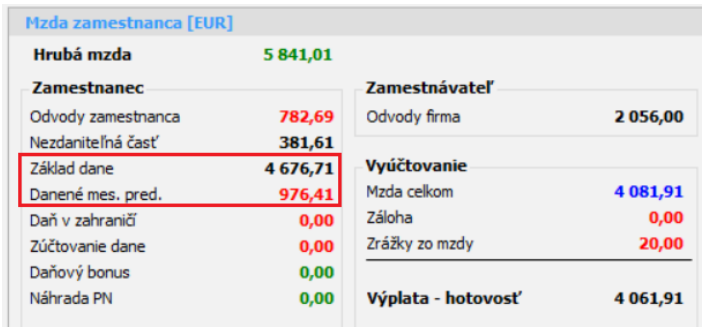

9. 7 Zamestnanecká prémia

Nárok na zamestnaneckú prémiu za rok 2022 môže vzniknúť len tomu zamestnancovi, ktorý dosiahol zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti posudzované na účely priznania zamestnaneckej prémie najmenej vo výške 12-násobku minimálnej mzdy (7 752 eur) a ktorý poistné a príspevky viažuce sa k zdaniteľným príjmom zo závislej činnosti zaplatil vo vyššej sume, napr. zaplatil nedoplatok z ročného zúčtovania poistného na verejné zdravotné poistenie.

9. 8 Daňový bonus na vyživované dieťa

Daňový bonus (DB) sa uplatňuje na každé vyživované dieťa žijúce s daňovníkom v domácnosti. DB si môže daňovník uplatniť už za mesiac, v ktorom sa dieťa narodilo.

Daňový bonus na vyživované dieťa si môže uplatniť daňovník **na každé vyživované dieťa najneskôr do dovŕšenia 25 rokov**, a to:

- vlastné,
- osvojené,
- dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu,
- dieťa druhého z manželov, žijúce s ním v domácnosti.

Prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu.

Ak sa o dieťa starajú viacerí daňovníci, daňový bonus si môže uplatniť **len jeden z nich**. Ak podmienky na uplatnenie daňového bonusu spĺňajú viacerí a nedohodnú sa inak, daňový bonus na všetky vyživované deti sa uplatňuje alebo sa prizná v poradí **matka, otec, iná oprávnená osoba.**

Daňový bonus za 1. polrok v RZD

§ 33 ods. 1 zákona o dani z príjmov

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období mal zdaniteľné príjmy podľa § 5 aspoň vo výške **6-násobku minimálnej mzdy** alebo ktorý mal zdaniteľné príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy a vykázal základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2, si môže uplatniť daňový bonus na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom; prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu. Suma daňového bonusu, o ktorú sa znižuje daň, je
a) 22,17 eur mesačne, ak vyživované dieťa dovŕšilo 15 rokov veku,
b) dvojnásobok sumy podľa písmena a) mesačne, ak vyživované dieťa nedovŕšilo šesť rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕši šesť rokov veku alebo

c) 1,85-násobok sumy podľa písmena a) mesačne, ak vyživované dieťa dovŕšilo šesť rokov veku a nedovŕšilo 15 rokov veku, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom vyživované dieťa dovŕši 15 rokov veku; to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa osobitného predpisu.

Daňový bonus na dieťa od 1. 1. 2022 do 30. 6. 2022	
0 – 6 rokov (vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši 6 rokov)	**47,14 eura** (2 násobok DB)
6 – 15 rokov (vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši 15 rokov)	**43,60 eura** (1,85 násobok DB)
15 – 25 rokov (ak sa považuje za nezaopatrené dieťa, vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši 25 rokov)	**23,57 eura**

Daňový bonus za 2. polrok

§ 52zzn ods. 3 zákona o dani z príjmov

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období dosiahol zdaniteľné príjmy podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2, si môže uplatniť daňový bonus na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom, pričom prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu. Suma daňového bonusu, o ktorú sa znižuje daň, je

a) 40 eur mesačne, ak vyživované dieťa **dovŕšilo 15 rokov veku**, alebo

b) 70 eur mesačne, ak vyživované dieťa **nedovŕšilo 15 rokov veku**, a to poslednýkrát za kalendárny mesiac, v ktorom dieťa dovŕši 15 rokov veku; to neplatí, ak sa na vyživované dieťa poskytuje dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa podľa osobitného predpisu.

Daňový bonus na dieťa od 1. 7. 2022 do 31. 12. 2022	
0 – 15 rokov (vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši 15 rokov)	**70 eur**
15 – 25 rokov (ak sa považuje za nezaopatrené dieťa, vrátane mesiaca, v ktorom dieťa dovŕši 25 rokov)	**40 eur**

§ 52zzn ods. 1 a ods. 2 zákona o dani z príjmov

(1) Pri uplatňovaní daňového bonusu od 1. júla 2022 do 31. decembra 2022 postupuje daňovník spôsobom podľa odsekov 2 až 14, ak nie je vyšší nárok na daňový bonus vypočítaný spôsobom podľa § 33 v znení účinnom do 30. júna 2022.

(2) Pri priznaní daňového bonusu za kalendárne mesiace júl 2022 až december 2022 zamestnávateľ postupuje spôsobom podľa odseku 1 a § 35 ods. 5 prvej vety v znení účinnom od 1. júla 2022, ak nie je vyšší nárok na daňový bonus vypočítaný spôsobom podľa § 33, § 35 ods. 5 a 7 a § 36 ods. 5 v znení účinnom do 30. júna 2022.

Od 1. júla 2022 do 31. decembra 2022 platilo prechodné ustanovenie, podľa ktorého sa zamestnancovi **uplatnil daňový bonus** na dieťa podľa **pravidiel** platných **do 30. júna 2022** v prípade, ak je to pre zamestnanca **výhodnejšie**.

Zamestnávateľ pri priznaní daňového bonusu **za mesiace júl** až **december 2022** v **RZD** postupuje tak, že zamestnancovi prepočíta nárok na DB za mesiace júl až december 2022 dvoma spôsobmi a uplatní zamestnancovi **daňový bonus**, ktorý je pre zamestnanca **výhodnejší v úhrne za celý 2. polrok**.

Výška daňového bonusu závisí nielen od veku dieťaťa/detí, ale aj **od percentuálneho limitu základu dane** v závislosti od počtu vyživovaných detí. Ten je v rozmedzí od **20 % do 55 %.**

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit základu dane (čiastkového základu dane)
1	20 %
2	27 %
3	34 %
4	41 %
5	48 %
6 a viac	55 %

Vypočítaná suma DB tak môže byť aj nižšia ako 70 eur, resp. 40 eur mesačne/dieťa.

Za vyživované deti sa pre účely určenia percentuálneho limitu základu dane pri výpočte daňového bonusu započítajú **len deti, na ktoré si zamestnanec uplatňuje daňový bonus**.

Ak si zamestnanec chce uplatniť **DB v RZD**, musí splniť všeobecné podmienky:

- vyznačiť túto skutočnosť v **Žiadosti o vykonanie RZD**,
- dosiahnuť **zdaniteľné príjmy** podľa § 5, pri uplatnení DB za 1. polrok musí dosiahnuť zdaniteľný príjem podľa § 5 aspoň vo výške **6-násobku minimálnej mzdy** (pre rok 2022 aspoň v sume 3 876 eur),
- **preukázať** zamestnávateľovi v zmysle § 37 ods. 2 **nárok na DB** rodným listom dieťaťa a v prípade skončenia povinnej školskej dochádzky potvrdením zo školy, že dieťa žijúce so zamestnancom v domácnosti sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, alebo potvrdením príslušného úradu o poberaní prídavku na vyživované dieťa.

Podmienka dosiahnutia zdaniteľných príjmov aspoň vo výške **6-násobku minimálnej mzdy** (pre rok 2022 aspoň v sume 3 876 eur) je pri uplatnení daňového bonusu podľa **§ 52zzn ods. 2 až 16** zákona o dani z príjmov **zrušená**.

Ak bol zamestnancovi počas roka priznaný zamestnávateľom vyšší nárok na DB, ako mu vznikne pri prepočítaní po skončení zdaňovacieho obdobia v RZD, zamestnanec nestráca nárok na už priznaný DB (§ 52zzn ods. 16 zákona o dani z príjmov).

Všetky **prepočty** podľa tohto zákona sa vykonajú s presnosťou **na dve desatinné miesta matematicky**.

Zamestnanec vykonával závislú činnosť pred 1. 7. 2022

§ 52zzn ods. 8 zákona o dani z príjmov
Nárok na daňový bonus podľa odseku 3 možno uplatniť najviac do výšky ustanoveného percenta z polovice základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5 alebo do výšky ustanoveného percenta polovice základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2, alebo ich úhrnu, takto:

Počet vyživovaných detí	Percentuálny limit polovice základu dane (čiastkového základu dane)
1	20 %
2	27 %
3	34 %
4	41 %
5	48 %
6 a viac	55 %

Nárok na daňový bonus podľa postupu platného od 1. júla 2022 možno uplatniť v RZD **najviac do výšky ustanoveného percenta z polovice základu dane** z príjmov zo závislej činnosti (podľa § 5 zákona o dani z príjmov), ak túto činnosť **vykonával** zamestnanec aj **pred 1. júlom 2022**.

Zamestnanec nevykonával závislú činnosť pred 1. 7. 2022

§ 52zzn ods. 9 zákona o dani z príjmov
Daňovník, ktorý začal vykonávať závislú činnosť, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 5, alebo ktorý začal vykonávať činnosť, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2, počnúc 1. júlom 2022 môže uplatniť daňový bonus najviac do výšky ustanoveného percenta základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5 alebo najviac do výšky ustanoveného percenta základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2, alebo ich úhrnu, za príslušné zdaňovacie obdobie podľa odseku 8.

Zamestnanec, ktorý **začal vykonávať závislú činnosť**, z ktorej dosahuje zdaniteľné príjmy podľa § 5 **od 1. 7. 2022 a neskôr**, si môže uplatniť daňový bonus v RZD **najviac do výšky ustanoveného percenta základu dane**.

Daňový bonus v programe OLYMP

Nárok na daňový bonus sa uvádza v RZD v riadku 09 – Nárok na daňový bonus v úhrne na všetky deti (§ 33 a 52zzn). V riadku 09a sa uvádza nárok na DB za mesiace január až jún 2022. V riadku 09b sa uvádza nárok na DB za mesiace júl až december 2022. OLYMP doplní počet detí, na ktoré si zamestnanec počas roka uplatňoval daňový bonus z Personalistiky. Zohľadňuje aj priznaný a vyplatený daňový bonus za jednotlivé mesiace, pričom zohľadní aj vek dieťaťa a zadané obdobie uplatňovania daňového bonusu v Personalistike na karte Rodinné údaje na záložke Deti. Ak má zamestnanec nárok na uplatnenie daňového bonusu za iný počet mesiacov, alebo iný počet detí, zmenu vykonáme ručne cez ikonu ceruzky .

Po jej stlačení sa otvorí formulár **Nárok na uplatnene daňového bonusu**, do ktorého OLYMP doplní počet detí, na ktoré si zamestnanec počas roka uplatňoval daňový bonus z Personalistiky. Pri každom dieťati je možné zadať, za ktoré mesiace má/nemá zamestnanec nárok na daňový bonus na dieťa. Okrem rodného čísla sa uvádza aj meno a priezvisko dieťaťa, na ktoré si zamestnanec uplatňuje daňový bonus. Samostatne sa uvádza nárok na daňový bonus za 1. polrok pre každé dieťa a súhrnne za všetky deti spolu sa uvádza nárok na daňový bonus za 2. polrok.

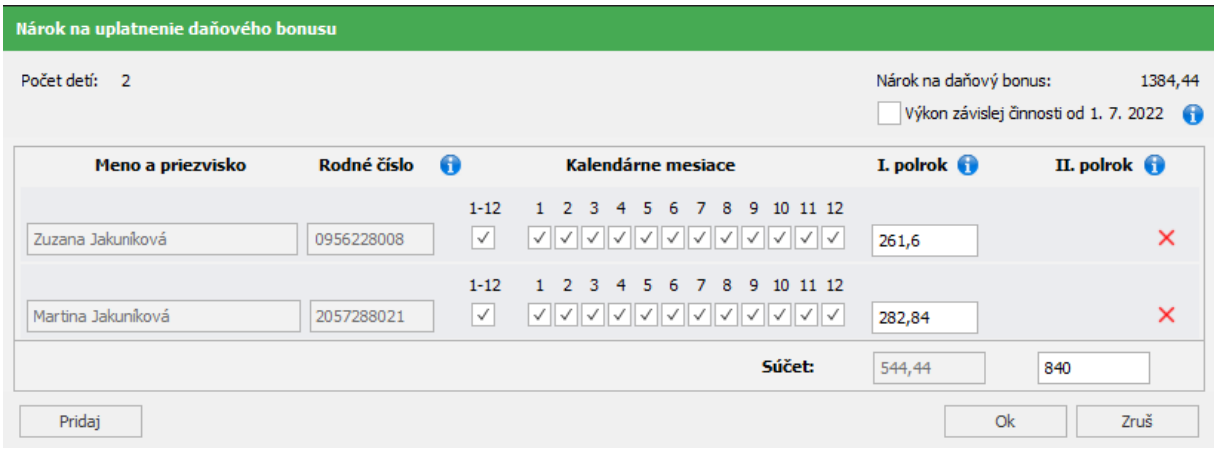

Ak si zamestnanec počas roka neuplatnil daňový bonus na dieťa, doplníme **meno** a **priezvisko**, **rodné číslo**, prípadne **dátum narodenia** dieťaťa v tvare **dd.mm.rrrr** a **označíme** mesiace uplatnenia DB podľa žiadosti. Dátum narodenia vyplníme iba v prípade, ak dieťa nemá rodné číslo. Program na základe veku dieťaťa a označených mesiacov vypočíta nárok na daňový bonus. Ak potrebujeme uplatniť daňový bonus na viac detí, ďalšie dieťa pridáme cez tlačidlo **Pridaj**. Cez krížik vymažeme dieťa z tabuľky. Doplnené údaje uložíme cez tlačidlo OK. Po uložení sa prepočítajú hodnoty vo formulári Zúčtovanie dane.

Pole

označíme, ak zamestnanec v žiadosti uviedol, že začal vykonávať prácu od 1. 7. 2022 a neskôr. Označenie/neoznačenie má vplyv na výpočet nároku na DB za 2. polrok.

Praktické príklady výpočtu DB v RZD

Zamestnanec dosiahol v roku 2022 zdaniteľný príjem vo výške 12 284,55 eura. Základ dane je vo výške 10 638,54 eura. Počas roka bol od 1. 1. 2022 do 31. 5. 2022 PN. Má 2 dcéry - 13 ročnú a 2 ročnú, na ktoré si uplatňoval počas roka DB.

A akej výške bude mať uplatnený DB v RZD?

Výpočet DB v mzde:

Mesiac	Zdaň. príjem	Základ dane	Počet detí	% zo základu dane	% limit zo ZD*	DB od 1. 7.	DB do 30. 6.	Uplatnený DB
1	0	0	2	-	-	-	90,74	0
2	0	0	2	-	-	-	90,74	0
3	0	0	2	-	-	-	90,74	0
4	0	0	2	-	-	-	90,74	0
5	0	0	2	-	-	-	90,74	0
6	1 750,00	1 515,50	2	-	-	-	90,74	90,74
7	1 750,00	1 515,50	2	27 %	409,19	140	90,74	140
8	1 784,60	1 545,49	2	27 %	417,28	140	90,74	140
9	1 750,00	1 515,50	2	27 %	409,19	140	90,74	140
10	1 746,84	1 512,79	2	27 %	408,45	140	90,74	140
11	1 750,63	1 516,08	2	27 %	409,34	140	90,74	140
12	1 752,48	1 517,68	2	27 %	409,77	140	90,74	140
Spolu	**12 284,55**	**10 638,54**						**930,74**

Zamestnanec mal v **1. polroku** vyplatený DB vo výške **90,74 eura**. V **2. polroku** mal vyplatený DB vo výške **840 eur**.
Spolu mu bol vyplatený DB vo výške **930,74 eura**.

Výpočet DB v RZD:

	§ 33 ZDP	§ 52zzn ZDP	Uplatnený DB počas roka	Prepočet nároku DB v RZD	DB na vyplatenie v RZD
DB 1. polrok	1. dieťa (6 x 47,14 eura) = 282,84 eura 2. dieťa (6 x 43,60 eura) = 261,60 eura **Spolu 544,44 eura**		**90,74 eura**	**544,44 eura**	**453,70 eura**
DB 2. polrok	1. dieťa (6 x 47,14 eura) = 282,84 eura 2. dieťa (6 x 43,60 eura) = 261,60 eura **Spolu 544,44 eura**	2 deti (70 eur x 2 deti) x 6 mesiacov = **840 eur**, **max. 27 % z ½ ZD** = 27 % x 5 319,27 = **1 436,20 eura** **Spolu 840 eura**	**840 eur**	**840 eur**	**0 eur**

Celkový **daňový bonus**, na ktorý má zamestnanec nárok za rok 2022 na všetky deti (r. 09) je vo výške **1 384,44 eura** (544,44 eura + 840 eur).

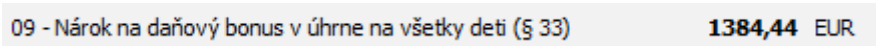

Zamestnanec si v mzde spolu uplatnil DB na dieťa (r. 10) vo výške **930,74 eura** (v 1. polroku vo výške 90,74 eura (47,14 eura + 43,60 eura) a v 2. polroku si uplatnil DB vo výške 840 eur [(2 deti x 70 eur) x 6 mesiacov].

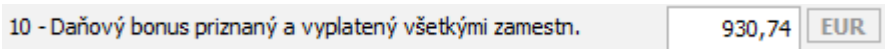

Zamestnancovi vznikol v RZD daňový bonus na vyplatenie (r. 11 = r. 09 – r. 10) vo výške **453,70 eura** (1 384,44 eura – 930,74 eura).

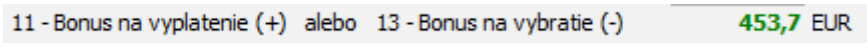

Zamestnancovi sa v RZD douplatní DB za mesiace **január až máj 2022**, počas ktorých mu nebol DB vyplatený z dôvodu PN vo výške **453,70 eura**.

Zamestnanec pracuje u zamestnávateľa od 2. 5. 2022 do konca roka. Do vtedy bol evidovaný na ÚPSVaR. Má dohodnutú mzdu 980 eur. Má 24 ročnú dcéru, na ktorú si od nástupu do práce uplatnil DB. Do apríla si DB na dcéru uplatňovala jeho manželka. Dcéra v júni ukončila vysokoškolské štúdium. Zamestnanec oznámil ukončenie uplatnenia DB zamestnávateľovi až v auguste, čím mu bol neoprávnene vyplatený DB za mesiac júl a august 2022.

Výpočet DB v mzde:

Mesiac	Zdaň. príjem	Základ dane	Počet detí	% zo základu dane	% limit zo ZD*	DB od 1. 7.	DB do 30. 6.	Uplatnený DB
1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-
5	980,00	848,68	1	-	-	-	23,57	23,57
6	980,00	848,68	1	-	-	-	23,57	23,57
7	922,73	799,12	1	20 %	159,82	40	23,57	40
8	937,40	811,81	1	20 %	162,36	40	23,57	40
9	890,92	771,57	-	-	-	-	-	-
10	980,00	848,68	-	-	-	-	-	-
11	890,72	771,39	-	-	-	-	-	-
12	934,68	809,46	-	-	-	-	-	-
Spolu	**7 516,45**	**6 509,39**						**127,14**

Zamestnanec mal **v 1. polroku** vyplatený DB vo výške **47,14 eura** (2 x 23,57 eura). **V 2. polroku** mal vyplatený DB vo výške **80 eur** (2 x 40 eur).
Spolu mu bol vyplatený DB vo výške **127,14 eura**.

Výpočet DB v RZD:

	§ 33 ZDP	§ 52zzn ZDP	Uplatnený DB počas roka	Prepočet nároku DB v RZD	DB na vybratie v RZD
DB 1. polrok	1. dieťa (2 x 23,57 eura) = **47,14 eura**		**47,14 eura**	**47,14 eura**	**0 eur**
DB 2. polrok	**0 eur**	**0 eur**	**80 eur**	**0 eur**	**- 80 eur**

Spolu bola vyplatená suma daňového bonusu (r. 10) vo výške **127,14 eura** (v 1. polroku vo výške 47,14 eura (2 x 23,57 eura) a v 2. polroku si uplatnil DB vo výške 80 eur (2 x 40 eur)).

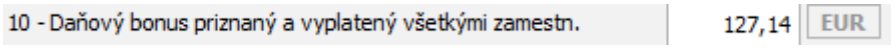

a) Ak zamestnancovi ukončíme uplatnenie DB na 24 ročné dieťa v **Personalistike** na karte **Rodinné údaje** na záložke **Deti** doplnením obdobia do **6/2022** program vo vygenerovanom RZD automaticky uplatní nárok DB na dieťa len za obdobie máj až jún 2022 a prepočíta nárok vo výške **47,14 eura** (2 x 23,57 eura).

b) Ak by sme neukončili uplatnenie DB v **Personalistike** na karte **Rodinné údaje** na záložke **Deti** doplnením obdobia do **6/2022**, ale až do **8/2022**, neoprávnene vyplatený daňový bonus za júl až august 2022 upravíme ručne cez ikonu . Mesiace, kedy zamestnanec nemal zákonný nárok na uplatnenie daňového bonusu **odznačíme**. Program prepočíta nárok vo výške **47,14 eura** (2 x 23,57 eura).

Celkový **daňový bonus**, na ktorý má zamestnanec nárok za rok 2022 (r.09) je vo výške **47,14 eura**.

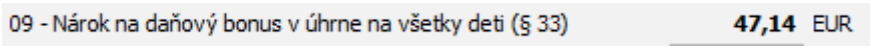

V RZD sa so zamestnancom vysporiada neoprávnene vyplatený daňový bonus v r. 11 – Bonus na vybratie (-) v sume **- 80 eur** (47,14 eura – 127,14 eura).

11 - Bonus na vyplatenie (+) alebo 13 - Bonus na vybratie (-) -80 EUR

Zmena počtu vyživovaných detí v 2. polroku

§ 52zzn ods. 15 zákona o dani z príjmov
Ak dôjde v priebehu zdaňovacieho obdobia k zmene počtu vyživovaných detí, na ktoré sa uplatňuje daňový bonus, výška nároku na daňový bonus sa uplatní ako úhrn nárokov na daňový bonus vypočítaných podľa § 52zzn ods. 8 ZDP stanovených v pomernej výške zodpovedajúcej počtu mesiacov, v ktorých daňovník vyživoval príslušný počet detí, na ktoré si uplatňuje daňový bonus.

Ak počas roka dôjde **k zmene počtu detí**, na ktoré si zamestnanec uplatňuje DB, je potrebné pri prepočte nároku na DB v RZD uplatniť výšku nároku ako **úhrn nárokov na daňový bonus vypočítaný** podľa pravidiel platných od 1. 7. 2022 **v pomernej výške zodpovedajúcej počtu mesiacov**, **kedy zamestnanec vyživoval príslušný počet detí**.

Zamestnanec vykonával závislú činnosť pred 1. 7. 2022

V prípade, že zamestnanec **mal pred 1. 7. 2022 uzatvorený pracovný vzťah**, použijeme pre výpočet DB v RZD nasledovný vzorec, v ktorom **zohľadníme ½ základu dane**.

[(počet detí do 15 rokov x 70 eur) + (počet detí nad 15 rokov x 40eur)] x počet mesiacov, kedy zamestnanec vyživoval príslušný počet detí, max. však % limit podľa počtu detí z polovice základu dane : 6 mesiacov x počet mesiacov, kedy zamestnanec vyživoval príslušný počet detí

Zamestnanec pracoval u zamestnávateľa celý rok 2022. Má tri deti. Prvé dieťa má 5 rokov, druhé dieťa má 4 roky a tretie sa narodilo 29. novembra 2022. Počas roka si neuplatňoval na deti daňový bonus. Dosiahol zdaniteľný príjem vo výške 12 021,94 eura a základ dane vo výške 10 411,11 eura.

Výpočet DB v RZD:

	§ 33 ZDP	§ 52zzn ZDP	Uplatnený DB počas roka	Prepočet nároku DB v RZD	Doplatok DB v RZD
DB 1. polrok	1. dieťa (6 x 47,14 eura) = 282,84 eura 2. dieťa (6 x 47,14 eura) = 282,84 eura **Spolu 565,68 eura**		**0 eura**	**565,68 eura**	**565,68 eura**
DB 2. polrok júl – október	1. dieťa (4 x 47,14 eura) = 188,56 eura 2. dieťa (4 x 47,14 eura) = 188,56 eura	2 deti (70 eur x 2 deti) x 4 mesiace = **560 eur**, **max. [(27 % z ½ ZD) : 6 x 4 mesiace]** = [(27 % x 5 205,56 eura) : 6] x 4 =	**0 eur**	**560 eur**	**560 eur**

	Spolu 377,12 eura	1 405,50 eura : 6 mesiacov x 4 mesiace = **937 eur** **Spolu 560 eura**			
DB 2. polrok november – december	1. dieťa (2 x 47,14 eura) = 94,28 eura 2. dieťa (2 x 47,14 eura) = 94,28 eura 3. dieťa (2 x 47,14 eura) = 94,28 eura **Spolu 282,84 eura**	3 deti (70 eur x 3 deti) x 2 mesiace = **420 eur**, **max. [(34 % z ½ ZD) : 6] x 2 mesiace** = [(34 % x 5 205,56 eura) : 6] x 2 = 1 769,89 eura : 6 mesiacov x 2 mesiace = **589,96 eura** **Spolu 420 eura**	**0 eur**	**420 eur**	**420 eur**
Spolu DB 2. polrok	**659,96 eura**	**980 eur**	**0 eur**	**980 eur**	**980 eur**

Celkový **daňový bonus**, na ktorý má zamestnanec nárok za rok 2022 na všetky deti (r.09) je vo výške **1 545,68 eura** (565,68 eura + 980 eur).

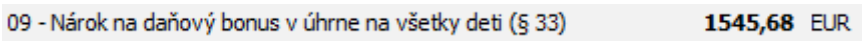

Zamestnanec si v mzde neuplatňoval DB (r. 10), preto je výška priznaného a vyplateného DB nulová.

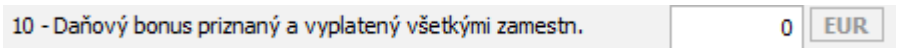

Zamestnancovi vznikol v RZD daňový bonus na vyplatenie (r. 11 = r. 09 – r. 10) vo výške **1 545,68 eura** (1 545,68 – 0).

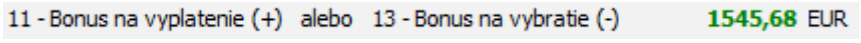

Zamestnanec nevykonával závislú činnosť pred 1. 7. 2022

V prípade, že zamestnanec **nemal pred 1. 7. 2022 uzatvorený pracovný vzťah**, použijeme pre výpočet DB v RZD nasledovný vzorec, v ktorom zohľadníme celkový základ dane.

[(počet detí do 15 rokov x 70 eur) + (počet detí nad 15 rokov x 40 eur)] x počet mesiacov, kedy zamestnanec vyživoval príslušný počet detí, max. však % limit podľa (počtu detí zo základu dane : 6 mesiacov) x počet mesiacov, kedy zamestnanec vyživoval príslušný počet detí

Zamestnanec pracoval u zamestnávateľa od 8/2022. Od 1/2022 do 7/2022 bol evidovaný na ÚPSVaR. U zamestnávateľa si uplatnil daňový bonus na 17 ročné dieťa. 29. septembra 2022 sa mu narodilo druhé dieťa, na ktoré si uplatnil daňový bonus od októbra 2022. Od 1. novembra do 14. novembra čerpal otcovskú dovolenku. V žiadosti požiadal o doplatenie DB na druhé dieťa za mesiac september 2022 a na 17 ročné dieťa za mesiace 1-7/2022. Dosiahol zdaniteľný príjem vo výške 4 312,44 eura a základ dane 3 734,62 eura.

Výpočet DB v mzde:

Mesiac	Zdaň. príjem	Základ dane	Počet detí	% zo základu dane	% limit zo ZD*	DB od 1. 7.	DB do 30. 6.	Uplatnený DB
1	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-
3	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-	-	-
6	-	-	-	-	-	-	-	-
7	-	-	-	-	-	-	-	-
8	950	822,70	1	20 %	164,54	40	23,57	40
9	950	822,70	1	20 %	164,54	40	23,57	40
10	950	822,70	2	27 %	222,13	110	70,71	110
11	518,19	448,78	2	27 %	121,17	110	70,71	110
12	944,25	817,74	2	27 %	220,79	110	70,71	110
Spolu	**4 312,44**	**3 734,62**						**410**

Zamestnanec si uplatnil **DB** na prvé dieťa, ktoré má 17 rokov, **za 5 mesiacov** vo výške **200 eur** (5 x 40 eur).

Na druhé dieťa si uplatnil **DB** za **3 mesiace** (10-12/2022) vo výške **210 eur** (3 x 70 eur).

Spolu mu bola vyplatená suma daňového bonusu vo výške **410 eur.**

Výpočet DB v RZD:

	§ 33 ZDP	§ 52zzn ZDP	Uplatnený DB počas roka	Prepočet nároku DB v RZD	Doplatok DB v RZD
DB 1. polrok	1. dieťa (6 x 23,57 eura) = 141,42 eura **Spolu 141,42 eura**		**0 eura**	**141,42 eura**	**141,42 eura**
DB 2. polrok júl – august	1. dieťa (2 x 23,57 eura) = 47,14 eura **Spolu 47,14 eura**	1 dieťa 40 eur x 2 mesiace = **80 eur**, **max. [(20 % zo ZD) : 6] x 2 mesiace** = [(20 % x 3 734,62 eura) : 6] x 2 = 746,92 eura : 6 mesiacov x 2 mesiace = **248,98 eura** **Spolu 80 eur**	**40 eur**	**80 eur**	**40 eur**
DB 2. polrok	1. dieťa (4 x 23,57 eura) = 94,28 eura 2. dieťa	2 deti [(40 eur x 1 dieťa) + (70 eur x 1 dieťa)] x 4 mesiace = **440 eur**,	**370 eur**	**440 eura**	**70 eur**

september – december	(4 x 47,14 eura) = 188,56 eura **Spolu 282,84 eura**	**max. [(27 % zo ZD) : 6] x 4 mesiace** = [(27 % x 3 734,62 eura) : 6] x 4 = 1 769,89 eura : 6 mesiacov x 4 mesiace = **672,24 eura** **Spolu 440 eur**			
Spolu DB 2. polrok	**329,98 eura**	**520 eur**	**410 eur**	**520 eur**	**110 eur**

Celkový **daňový bonus**, na ktorý má zamestnanec nárok za rok 2022 na všetky deti (r.09) je vo výške **661,42 eura** (141,42 eura + 520 eur).

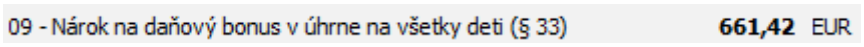

Počas roka mu bol uplatnený DB vo výške **410 eur** (r. 10).

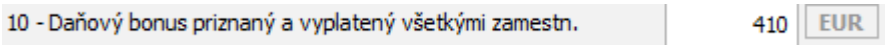

Zamestnancovi vznikol v RZD daňový bonus na vyplatenie (r. 11 = r. 09 – r. 10) vo výške **251,42 eura** (661,42 eura - 410 eur).

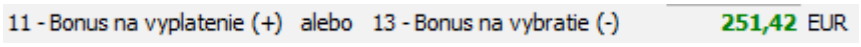

9. 9 Daňový bonus na zaplatené úroky

Daňovník si môže v RZD za rok 2022 uplatniť aj daňový bonus na zaplatené úroky z hypotéky.

§ 33a ods. 1 a 3 zákon o dani z príjmov

1) Daňovníkovi vzniká nárok na daňový bonus na zaplatené úroky v príslušnom zdaňovacom období vypočítané z výšky poskytnutého úveru na bývanie, na základe jednej zmluvy o úvere na bývanie, najviac zo sumy **50 000 €** na jednu tuzemskú nehnuteľnosť určenú na bývanie, ktorou je byt alebo rodinný dom, ...

3) Daňovým bonusom na zaplatené úroky je suma vo výške **50 % zo zaplatených úrokov** v príslušnom zdaňovacom období podľa odseku 1, **najviac však do výšky 400 eur za rok**.

Suma daňového bonusu na zaplatené úroky z hypotéky je daná ako **50 % zo zaplatených úrokov** v príslušnom roku, maximálne **do sumy 400 eur ročne**. Výška úrokov musí byť vypočítaná z poskytnutého úveru, najviac však zo **sumy 50 000 eur** na jednu nehnuteľnosť určenú na bývanie.

§ 33a ods. 1 písm. a) a b) zákon o dani z príjmov

a) najmenej 18 rokov a najviac 35 rokov ku dňu podania žiadosti o tento úver,

b) **priemerný mesačný príjem** vypočítaný z jeho zdaniteľných príjmov, ktoré sú súčasťou základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5, 6 a 8 a osobitného základu dane z príjmov podľa § 7 a 51e za kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o úvere na bývanie,[57a)] **najviac vo výške 1,3 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o úvere na bývanie**;[57a)] priemerný mesačný príjem sa vypočíta ako jedna

dvanástina zo súčtu zdaniteľných príjmov, ktoré sú súčasťou základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5, 6 a 8 a osobitného základu dane z príjmov podľa § 7 a 51e.

Zamestnanec si môže uplatniť daňový bonus na zaplatené úroky v RZD, ak splní nasledovné podmienky:

- vek **18 – 35 rokov** ku dňu podania žiadosti o úver,
- **priemerný mesačný príjem** vypočítaný z jeho zdaniteľných príjmov maximálne vo výške 1,3 - násobku priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci rok, v ktorom bola zmluva o úvere na bývanie uzavretá (za rok 2021 bola priemerná mesačná mzda 1 211 eur). Ak zamestnanec uzavrel zmluvu o úvere v roku 2022, **maximálny priemerný mesačný zárobok** zamestnanca za rok 2021 musel byť do **1 574,30 eura** (1,3 x 1 211 eur). Skutočnosť, či zamestnanec alebo jeho spoludlžníci prekročili priemerný mesačný príjem, si zamestnanec zisťuje sám napr. z dokladu o vykonanom ročnom zúčtovaní. Táto podmienka sa preveruje len raz, a to k dátumu uzatvorenia zmluvy o úvere na bývanie a považuje sa za splnenú počas piatich rokov uplatňovania daňového bonusu na zaplatené úroky.

§ 33a ods. 7 zákon o dani z príjmov

Nárok **na daňový bonus na zaplatené úroky** vzniká **počas piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich rokoch**, počnúc mesiacom, v ktorom sa začalo úročenie úveru na bývanie poskytnutého na základe jednej a tej istej zmluvy o úvere na bývanie.[57a)] V roku začatia úročenia úveru na bývanie má daňovník nárok na pomernú časť daňového bonusu na zaplatené úroky z maximálnej sumy uvedenej v odseku 3 pripadajúcu na počet kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období, a to od mesiaca, v ktorom začalo úročenie úveru na bývanie. Rovnako postupuje daňovník aj v roku, keď uplynie päťročná lehota na uplatnenie nároku na daňový bonus na zaplatené úroky, pričom uplatní len pomernú časť tohto daňového bonusu pripadajúcu na počet kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období, a to končiac mesiacom, v ktorom päťročná lehota skončila.

Uplatňovať si tento daňový bonus môže zamestnanec **maximálne 5 rokov**, ktoré bezprostredne plynú za sebou, počnúc mesiacom, kedy sa začal úver úročiť.
Ak sa úver začal **úročiť počas roka,** daňovník má nárok maximálne na **pomernú časť** daňového bonusu na úroky zo sumy **400 eur**. Do počtu mesiacov sa zaráta aj mesiac, v ktorom úročenie začalo.
V roku, keď **uplynie päťročná lehota** na uplatnenie nároku na daňový bonus na zaplatené úroky, si daňovník uplatní **len pomernú časť daňového bonusu** pripadajúcu na počet kalendárnych mesiacov v zdaňovacom období, a to končiac mesiacom, v ktorom päťročná lehota skončila.

Ak zamestnancovi počas 5 rokov bude rásť príjem, alebo dovŕši 35 rokov, neovplyvní to poberanie daňového bonusu na zaplatené úroky.

Ak daňovník má hypotéku ešte aj **s ďalšími spoludlžníkmi** (napr. manžel, manželka, ...), tak podmienku **veku 18-35 rokov** ku dňu podania žiadosti o úver musia splniť **všetci**. Priemerný mesačný príjem dlžníka spolu so spoludlžníkom za predchádzajúci rok, v ktorom bola zmluva uzatvorená, nesmie presiahnuť súčin počtu osôb a 1,3 násobku priemernej mesačnej mzdy. Nárok na daňový bonus na zaplatené úroky nevzniká dlžníkovi, ak je súčasne spoludlžníkom z inej zmluvy o úvere na bývanie, na ktorú sa uplatňuje nárok na daňový bonus na zaplatené úroky.

Ak si chce daňovník uplatniť nárok na daňový bonus na zaplatené úroky, je povinný túto skutočnosť vyznačiť v **Žiadosti vykonanie o RZD** (v časti IV.). K žiadosti je povinný doložiť **potvrdenie o zaplatených úrokoch z banky**, o ktoré požiada priamo svoju banku. Banka má 30 dňovú lehotu na spracovanie a vystavenie tohto potvrdenia. **Potvrdenie** od banky zamestnanec dokladá k RZD **každý rok**, počas ktorého si **DB na úroky uplatňuje**.

V RZD sa daňový bonus na zaplatené úroky uvádza v riadku **15 – Nárok na daňový bonus na zaplatené úroky**. Vyplníme **počet mesiacov**, počas ktorých sa hypotekárny úver na bývanie úročil počas roka a doplníme výšku úrokov, ktoré zamestnanec zaplatil podľa potvrdenia vystaveného príslušnou bankou. Do horného poľa program sám prepočíta 50 % z poľa „zaplatené úroky" a zohľadní pri tom maximum 400 eur (pri 12 mesiacoch) resp. menej, ak sa úročil úver len časť roka.

Zamestnanec požiadal zamestnávateľa o vykonanie RZD. Doložil potvrdenie o zaplatených úrokoch na hypotekárny úver vo výške 374 eur. Úver sa začal úročiť od 12. augusta 2022.

Sumu daňového bonusu na zaplatené úroky je vypočítaná nasledovne:

50 % z 374 eur= **187 eur**

Maximálna suma na uplatnenie DB zo zaplatených úrokov na 5 mesiacov:

(400 eur : 12 mesiacov) x 5 mesiacov = 33,33 x 5 mesiacov = **166,65 eura**

187 eur > 166,65 eura

Maximálna suma daňového bonusu **na 5 mesiacov** úročenia bola **prekročená**. Zamestnancovi sa uplatní v RZD za rok 2022 nárok na **daňový bonus na zaplatené úroky** (r. 15) v sume **166,65 eura**.

15 - Nárok na daňový bonus na zaplatené úroky	166,65	EUR
počet mesiacov	5	EUR
zaplatené úroky	374	EUR

Zamestnanec požiadal zamestnávateľa o vykonanie RZD. Doložil potvrdenie o zaplatených úrokoch na hypotekárny úver vo výške 495 eur. Úver sa začal úročiť od 15. mája 2022.

Sumu daňového bonusu na zaplatené úroky je vypočítaná nasledovne:

50 % z 495 eur= **247,50 eura**

Maximálna suma na uplatnenie DB zo zaplatených úrokov na 8 mesiacov:

(400 eur : 12 mesiacov) x 8 mesiacov = 33,33 x 8 mesiacov = **266,64 eura**

247,50 eura < 266,64 eura

Maximálna suma daňového bonusu na 8 mesiacov úročenia **nebola prekročená**. Zamestnancovi sa v RZD za rok 2022 uplatní nárok na **daňový bonus na zaplatené úroky** (r. 15) **v sume 247,50.**

15 - Nárok na daňový bonus na zaplatené úroky	247,5	EUR
počet mesiacov	8	EUR
zaplatené úroky	495	EUR

Zamestnankyňa požiadala zamestnávateľa o vykonanie RZD. Od 6. 1. 2022 je na materskej a rodičovskej dovolenke. Doložila potvrdenie o zaplatených úrokoch na hypotekárny úver vo výške 1 138 eur. Úver sa úročil počas celého roka.

Sumu daňového bonusu na zaplatené úroky je vypočítaná nasledovne:

50 % z 1 138 eur = **569 eur**

Maximálna suma na uplatnenie DB zo zaplatených úrokov za 12 mesiacov je **400 eur**.

569 eur > 400 eur

Zamestnankyni sa uplatní v RZD za rok 2022 nárok na **daňový bonus na zaplatené úroky** (r. 15) v sume **400 eur**, čo je čo je maximálna možná suma pri 12 mesačnom úročení.

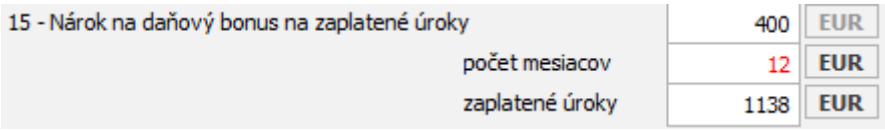

9. 10 Príjmy od iného zamestnávateľa

V prípade, že zamestnanec počas roka poberal príjmy podľa § 5 zákona o dani z príjmov **od viacerých zamestnávateľov** a požiada o vykonanie ročného zúčtovania jedného z nich, je povinný k žiadosti o ročné zúčtovanie doložiť **Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti** od iných zamestnávateľov.

Zamestnanec požiadal zamestnávateľa, u ktorého pracuje od júna 2022 na HPP o vykonanie RZD. K žiadosti o vykonanie RZD doložil potvrdenie o zdaniteľnej mzde od iného zamestnávateľa, u ktorého mal príjem z HPP od januára do apríla 2022. U obidvoch zamestnávateľov si uplatňoval DB na 3 ročné a 13 ročné dieťa. V mesiac máj 2022 bol evidovaný na úrade práce.

	Úhrn príjmov zdanených preddavkom	Poistné na sociálne poistenie	Poistné na zdravotné poistenie	NČZD	Priznaný a vyplatený daňový bonus	Úhrn preddavkov na daň (§ 35 ZDP)
HPP 6-12/2022	5 260,24	494,38	210,39	2 671,27	930,74	358
HPP 1 – 4/2022	2 529,77	237,78	101,19	1 526,44	362,96	137,03
Spolu	7 790,01	732,16	311,58	4 197,71	1 293,70	495,03

Základ dane (r. 03) zamestnanca je vo výške **6 746,27 eura**.

NČZD (r. 04) je vo výške **4 579,26 eura**.

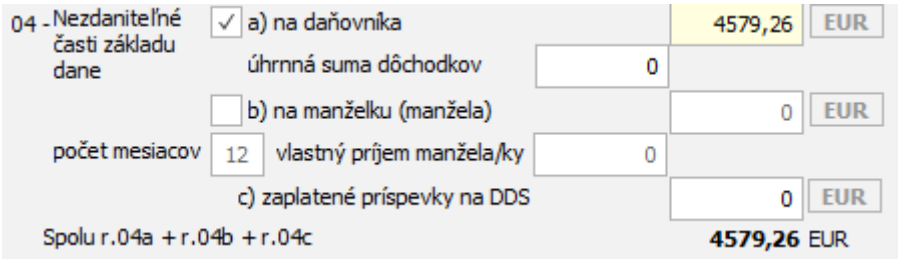

Zdaniteľná mzda (r. 05) je vo výške **2 167,01 eura**.

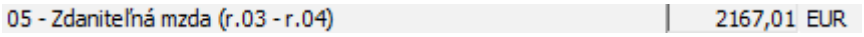

Daň v RZD (r. 06) po zohľadnení všetkých príjmov je vo výške **411,73 eura**.

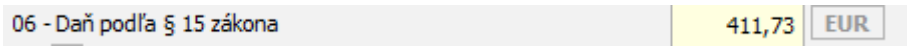

Zrazené preddavky na daň (r. 18) sú vo výške **495,03 eura**.

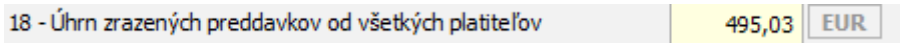

495,03 eura > 411,73 eura

Keďže zamestnanec nemal počas mesiaca máj 2022 príjem zo zamestnania (bol evidovaný na ÚPSVaR), uplatnila sa mu NČZD za tento mesiac v RZD. Po zohľadnení príjmu od iného zamestnávateľa je výsledkom ročného zúčtovania dane **preplatok dane** (r. 20) vo výške **– 83,30 eura** (411,73 eura – 495,03 eura).

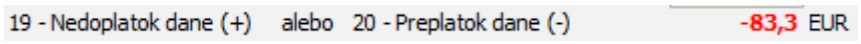

Keďže zamestnanec si uplatnil daňový bonus počas roka u iného zamestnávateľa, je potrebné v riadku 09 – Nárok na daňový bonus vstúpiť cez lupu a označiť mesiace uplatnenia nároku daňového bonusu u iného zamestnávateľa.

Celkový **daňový bonus**, na ktorý má zamestnanec nárok za rok 2022 na všetky deti (r. 09) je vo výške **1 384,44 eura** (544,44 eura + 840 eur).

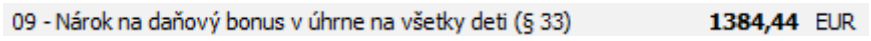

Zamestnanec si počas roka uplatnil DB na dieťa (r. 10) vo výške **1 293,70 eura** (v 1. polroku vo výške 453,70 eura a v 2. polroku si uplatnil DB vo výške 840 eur).

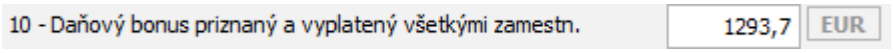

Zamestnancovi vznikol v RZD daňový bonus na vyplatenie (r. 11 = r. 09 – r. 10) vo výške **90,74 eura** (1 384,44 eura – 1 293,70 eura).

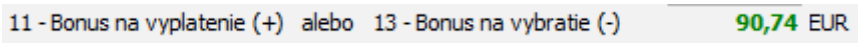

Zamestnancovi sa v RZD douplatní DB za mesiac **máj 2022**, počas ktorého bol evidovaný na ÚPSVaR vo výške **90,74 eura**.

Zamestnanec, starobný dôchodca s vydaným rozhodnutím o priznaní dôchodku s dátumom 15. 9. 2021, požiadal zamestnávateľa, u ktorého pracoval počas celého roka 2022 na HPP o vykonanie RZD. K žiadosti o vykonanie RZD doložil potvrdenie o zdaniteľnej mzde od iného zamestnávateľa, u ktorého mal príjem z dohody za mesiace september až december 2022. Na dohode si uplatňoval neoprávnene NČZD.

	Úhrn príjmov zdanených preddavkom	Z toho úhrn príjmov z dohôd	Poistné na sociálne poistenie	Poistné na zdravotné poistenie	NČZD	Priznaný a vyplatený daňový bonus	Úhrn preddavkov na daň (§ 35 ZDP)
HPP 2022	10 825,55	0	584,55	433,01	0	0	1 863,55
Dohoda 9-12/2022	679,10	679,10	27,15	0	1 526,44	0	0
Spolu	11 504,65	679,10	611,70	433,01	1 526,44	0	1 863,55

Základ dane (r. 03) zamestnanca je vo výške **10 459,94 eura**.

NČZD (r. 04) je vo výške **0 eur**.

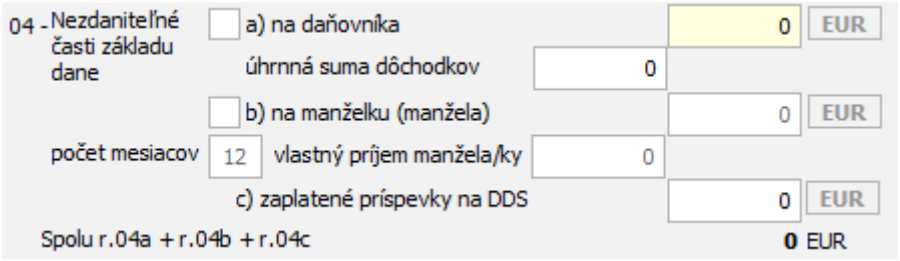

Zdaniteľná mzda (r. 05) je vo výške **10 459,94 eura**.

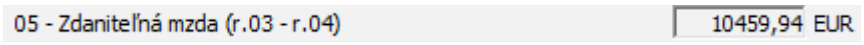

Daň z RZD (r. 06) je vo výške **1 987,39 eura**.

Zrazené preddavky na daň (r. 18) sú vo výške **1 863,55 eura**.

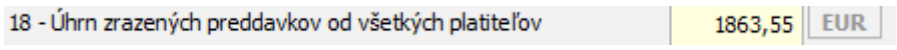

1 987,39eura > 1 863,55 eura

Keďže zamestnanec si počas roka uplatnil neoprávnene NČZD z dohody v roku 2022, kedy bol už počas celého roka starobným dôchodcom, po doplnení príjmu z dohody od iného zamestnávateľa sa táto skutočnosť zohľadnila a výsledkom ročného zúčtovania dane je **nedoplatok dane** (r. 19) vo výške **123,84 eura** (1 987,39 eura – 1 863,55 eura).

10 Vysporiadanie výsledkov z RZD

10. 1 Vysporiadanie výsledkov z RZD so zamestnancom

Výsledkom z RZD môže byť u zamestnanca nedoplatok alebo preplatok.

Preplatky vyplývajúce z RZD

§ 38 ods. 6 zákona o dani z príjmov

... Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi po vykonaní ročného zúčtovania, najneskôr však pri zúčtovaní mzdy za apríl v roku, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonáva, vráti rozdiel medzi vypočítanou daňou a úhrnom zrazených preddavkov na daň v prospech zamestnanca a vyplatí zamestnaneckú prémiu (§ 32a), daňový bonus alebo jeho časť (§ 33) a daňový bonus na zaplatené úroky alebo jeho časť (§ 33a) do výšky ustanovenej týmto zákonom. ...

Zamestnávateľ je povinný vrátiť zamestnancovi **preplatok dane,** prípadne vyplatiť **zamestnaneckú prémiu, daňový bonus, daňový bonus na zaplatené úroky** alebo ich časť, po vykonaní RZD, najneskôr však pri zúčtovaní mzdy **za apríl 2023** (najneskôr v aprílovej výplate, vyplatenej v máji 2023, ak máme výplatný termín nasledujúceho mesiaca).

Nedoplatky vyplývajúce z RZD

§ 38 ods. 7 zákona o dani z príjmov

Daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania **presahujúci sumu 5 eur** zráža zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi zo zdaniteľnej mzdy najneskôr **do konca zdaňovacieho obdobia**, v ktorom sa vykonalo ročné zúčtovanie.

Daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania zamestnávateľ zníži o sumu daňového bonusu a daňového bonusu na zaplatené úroky a zohľadní daňový nedoplatok aj v **sume 5 eur alebo nižšej ako 5 eur**. Ak zamestnanec uplatní postup podľa § 50, zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, zamestnancovi, v prípade, ak nebol daňový nedoplatok zaplatený v správnej výške znížením sumy daňového bonusu a daňového bonusu na zaplatené úroky, zrazí aj daňový nedoplatok v sume 5 eur alebo nižšej ako 5 eur najneskôr do **30. apríla** po skončení zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa vykonalo ročné zúčtovanie.

Daňový nedoplatok vyplývajúci z RZD **presahujúci sumu 5 eur** je potrebné zamestnancovi zraziť **najneskôr do konca roka 2023.** To znamená, že v prípade vysokých nedoplatkov môže zamestnávateľ postupne zrážať nedoplatok a vysporiadať ho po častiach.

Ak daňový nedoplatok vyplývajúci z ročného zúčtovania zamestnávateľ zníži o sumu daňového bonusu a daňového bonusu na zaplatené úroky, tak zohľadní daňový nedoplatok aj vo výške **5 eur a menej.**

Ak zamestnanec poukazuje **2% resp. 3% zaplatenej dane**, celý nedoplatok (a to aj vo výške **5 eur a menej**) je potrebné zraziť zamestnancovi do **2. mája 2023**.

§ 40 ods. 5 zákona o dani z príjmov

Ak **nemôže zamestnávateľ**, ktorý je platiteľom dane, **zraziť** zo zdaniteľnej mzdy zamestnanca **nedoplatok dane** z dôvodu podľa odseku 4 písm. a) a nedoplatok dane, ktorý vyplýva z ročného zúčtovania, alebo ak nemôže vybrať od zamestnanca daňový bonus podľa odseku 4 písm. b) a vyššiu sumu daňového bonusu, ako je ustanovená týmto zákonom, ktorá vyplýva z ročného zúčtovania, **z dôvodu, že mu už nevypláca mzdu**, alebo z dôvodu, že nemožno zamestnancovi podľa osobitných predpisov zrážku vykonať, **vyberie nedoplatok dane** alebo sumu rozdielu daňového bonusu **správca dane** príslušný podľa trvalého pobytu zamestnanca. Na tento účel **zamestnávateľ**, ktorý je platiteľom dane, **zašle** všetky potrebné **doklady do 30 dní odo dňa**, keď táto **skutočnosť nastala** alebo keď ju tento zamestnávateľ zistil. ...

Ak zamestnávateľ **nemôže zraziť zamestnancovi** z jeho zdaniteľnej mzdy **nedoplatok dane** z dôvodu, že mu už nevypláca mzdu, **oznámi túto skutočnosť do 30 dní** od jej vzniku **príslušnému správcovi dane** (podľa trvalého pobytu zamestnanca). Zamestnávateľ pošle správcovi dane všetky potrebné doklady.

Vysporiadanie výsledkov z RZD

Výsledky z RZD vysporiadame v OLYMPE cez evidenciu **Výpočet miezd**. Výsledok z RZD, tzn. preplatok alebo nedoplatok, sa vo výplate zamestnanca eviduje nasledujúcimi zložkami mzdy:

- **Z10 – zúčtovanie dane za predchádzajúci rok,**

- **Z15 – zúčtovanie daňového bonusu za predchádzajúci rok,**
- **Z16 – zamestnanecká prémia,**
- **Z17 – zúčtovanie bonusu na zaplatené úroky.**

Zložky mzdy prenesiem do výplaty 3 spôsobmi:

1. **automaticky** – cez menu **Nastavenia – Nastavenia** v poli „**Mesiac pre automatické zúčtovanie preddavku dane**" nastavíme **mesiac**, v ktorom má program preniesť všetky výsledky vygenerovaných RZD do výplat zamestnancom,

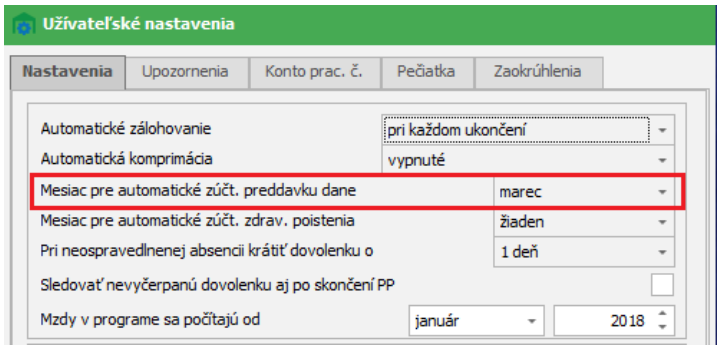

2. **poloautomaticky** - ak počas generovania výplat označíme voľbu **Pridať zúčtovanie preddavku na daň, zúčtovanie daňového bonusu a zamestnaneckú prémiu** (ak existuje),

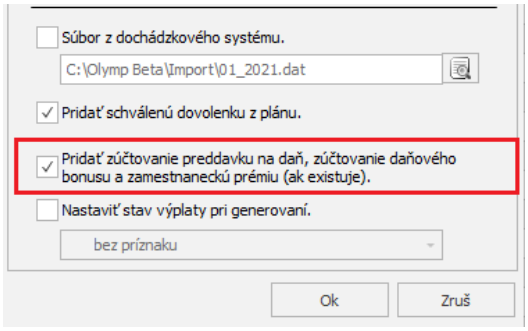

3. **manuálne** – po vygenerovaní výplaty vstúpime do výplaty cez **Oprav** a doplníme ručne zložky mzdy Z10, Z15, Z16, Z17.

Nedoplatky sa uvádzajú záporným číslom.

Zamestnankyňa pracovala u zamestnávateľa celý rok 2022. Mesačne si uplatňovala NČZD a DB na 11 ročné dieťa. Od 13. 3. 2022 do 4. 9. 2022 bola na PN. Za rok 2022 dosiahla zdaniteľný príjem 5 646,89 eura a základ dane 4 890,32 eura.

Údaje RZD:

Zdaniteľný príjem	Zaplatené poistné	Základ dane	NČZD	Daň	Zaplatené preddavky	Nárok na DB	Vyplatený DB
5 646,89	756,57	4 890,32	4 579,26	59,10	436,17	681,60	410,80

Preplatok dane (r.20) = **- 377,07 eura** (59,10 eura r. 06 – 436,17 eura r. 18)

Zamestnankyni vznikol v RZD **preplatok dane**, pretože mala dlhodobú PN, počas ktorej nepoberala zdaniteľný príjem a tak sa jej mesačne neuplatňovala NČZD. V RZD sa jej uplatnila NČZD za celý rok. Vyčíslený je v riadku 20 ako rozdiel riadku 6 a 18.

Bonus na vyplatenie (r. 11) = **270,80 eura** (681,60 eura r.09 – 410,80 eura r.10)

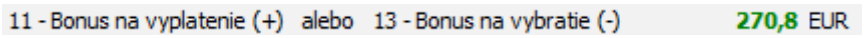

Zamestnankyni vznikol **bonus na vyplatenie**, pretože od apríla do augusta 2022 jej z dôvodu PN nebol DB vyplácaný mesačne.

Zamestnávateľ vysporiada so zamestnankyňou **preplatok** z ročného zúčtovania dane po vykonaní RZD najneskôr pri zúčtovaní mzdy za **apríl 2023**.

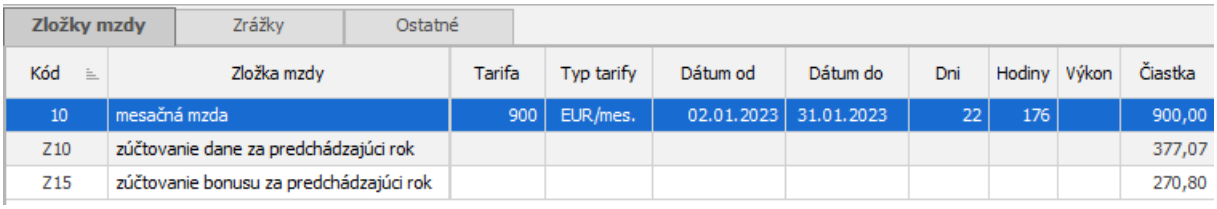

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
10	mesačná mzda	900	EUR/mes.	02.01.2023	31.01.2023	22	176		900,00
Z10	zúčtovanie dane za predchádzajúci rok								377,07
Z15	zúčtovanie bonusu za predchádzajúci rok								270,80

Zamestnanec pracoval u zamestnávateľa celý rok 2022 na hlavný pracovný pomer a po celý rok si uplatňoval NČZD. V žiadosti k RZD si uplatnil daňový bonus na zaplatené úroky vo výške 189 eur za 2 mesiace (január – február 2022).

Údaje RZD:

Zdaniteľný príjem	Zaplatené poistné	NČZD	Daň	Zaplatené preddavky	DB na zaplatené úroky
17 992,17	2 410,81	4 579,26	2 090,40	2 090,36	166,65

Nedoplatok dane (r. 19) = **0,04 eura** (2 090,40 eura – 2 090,36 eura)

Zamestnancovi vznikol v RZD nedoplatok dane z dôvodu centového zaokrúhlenia pri prepočte ročnej NČZD na mesačnú NČZD.

Nárok na daňový bonus na zaplatené úroky (r. 15) = **166,65 eura** (50 % zo 374 eur = 187 eur, max. 166,65 eura za 5 mesiacov [5 mesiacov x (400 : 12)] = 5 x 33,33 = 166,65 eura)

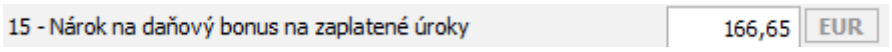

Nedoplatok dane vo výške **0,04 eura** sa skompenzuje s daňovým bonusom na zaplatené úroky **166,65 eura** a zamestnancovi sa vyplatí suma **166,61 eura**.

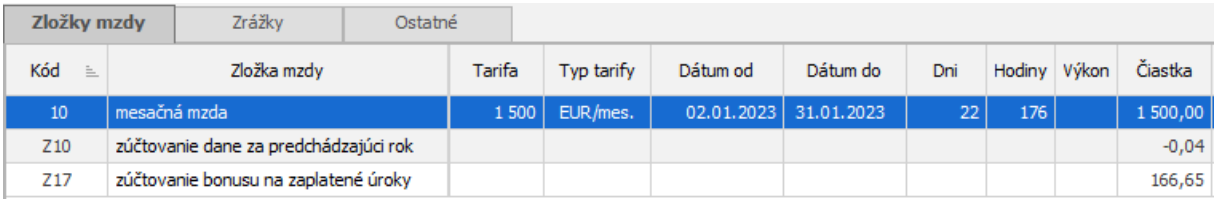

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
10	mesačná mzda	1 500	EUR/mes.	02.01.2023	31.01.2023	22	176		1 500,00
Z10	zúčtovanie dane za predchádzajúci rok								-0,04
Z17	zúčtovanie bonusu na zaplatené úroky								166,65

Zamestnanec požiadal zamestnávateľa o vykonanie RZD. Mesačne si uplatňoval NČZD. V rámci RZD mu vyšiel vysoký nedoplatok dane. Chce darovať 2 % zaplatenej dane.

Údaje RZD:

Zdaniteľný príjem	Zaplatené poistné	Základ dane	NČZD	Daň	Zaplatené preddavky
50 383,93	6 751,26	43 632,67	0	8 594,99	7 520,77

Nedoplatok dane (r. 19) = **1 074,22 eura** (8 594,99 eura – 7 520,77 eura)

19 - Nedoplatok dane (+) alebo 20 - Preplatok dane (-) **1074,22** EUR

Základ dane zamestnanca je vyšší ako 38 553,01 eura. V RZD nemá nárok na uplatnenie NČZD (je nulová). Keďže si zamestnanec počas roka u zamestnávateľa uplatňoval NČZD, v RZD mu vznikol **nedoplatok dane** vo výške **1 074,22 eura.**

Zamestnanec chce darovať 2% zaplatenej dane, zamestnávateľ **vysporiada** so zamestnancom **nedoplatok** z ročného zúčtovania dane vo výške 1 074,22 eura, najneskôr **do 2. mája 2023**.

Zamestnávateľ sa dohodol so zamestnancom, že **nedoplatok** s ním vysporiada **v dvoch častiach**. Prvú časť nedoplatku mu zrazí v mzde **za február 2023** vo výške **500 eur** a zvyšok nedoplatku vo výške **574,22 eura** mu zrazí v mzde **za marec 2023**.

Výplata zamestnanca v 2/2023:

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
10	mesačná mzda	2 000	EUR/mes.	01.02.2023	28.02.2023	20	160		2 000,00
Z10	zúčtovanie dane za predchádzajúci rok								-500,00

Výplata zamestnanca v 3/2023:

Zložky mzdy | Zrážky | Ostatné

Kód	Zložka mzdy	Tarifa	Typ tarify	Dátum od	Dátum do	Dni	Hodiny	Výkon	Čiastka
10	mesačná mzda	2 000	EUR/mes.	01.03.2023	31.03.2023	23	184		2 000,00
Z10	zúčtovanie dane za predchádzajúci rok								-574,22

10. 2 Vysporiadanie výsledkov z RZD so správcom dane

Celkovým výsledkom z RZD (z pohľadu zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane) môže byť:

- nedoplatok z RZD,
- preplatok z RZD.

§ 38 ods. 7 zákona o dani z príjmov

... Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvedie zrazený daňový nedoplatok alebo zrazenú časť daňového nedoplatku správcovi dane v najbližšom termíne na odvod preddavkov na daň. ...

V prípade **nedoplatku z RZD** je zamestnávateľ povinný zrazený nedoplatok odviesť správcovi dane v **najbližšom termíne** na odvod preddavkov. Prípadne časť nedoplatku, ak sa zamestnancovi nedoplatok zráža postupne. To znamená, že zamestnávateľ odvedie na daňový úrad sumu preddavkov na daň za daný mesiac a aj sumu zrazených nedoplatkov z RZD.

§ 38 ods. 6 zákona o dani z príjmov

... O vrátený rozdiel z ročného zúčtovania zníži zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvod preddavkov na daň (dane) najneskôr do **konca kalendárneho roka**, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo, alebo sa uplatní postup podľa § 40 ods. 8. O vyplatený daňový bonus alebo jeho časť a daňový bonus na zaplatené úroky alebo jeho časť zníži zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, odvod preddavkov na daň (dane) najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo, alebo sa uplatní postup podľa § 35 ods. 7. Zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane a ktorý postupoval podľa § 32a ods. 5, zníži odvod preddavkov na daň (dane) aj o sumu zamestnaneckej prémie najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom sa ročné zúčtovanie vykonalo, alebo uplatní postup podľa § 35 ods. 7.

V prípade **preplatku z RZD** si zamestnávateľ zníži o tento preplatok alebo jeho časť sumu preddavkov na daň najneskôr do konca kalendárneho roka, v ktorom sa RZD vykonalo. Rovnako postupuje v prípade daňového bonusu, daňového bonusu na zaplatené úroky a zamestnaneckej prémie.

O vrátenie daňového bonusu, daňového bonusu na zaplatené úroky a zamestnaneckú prémiu zamestnávateľ môže požiadať prostredníctvom **Prehľadu o zrazených a odvedených preddavkoch,** ale len na konci štvrťroka, teda v 3., 6., 9. alebo 12. mesiaci.

O vrátenie preplatku dane z RZD môže zamestnávateľ požiadať správcu dane **samostatnou žiadosťou**. Tlačivo nie je zákonne predpísané. Správca dane na základe žiadosti vráti požadovanú sumu zamestnávateľovi.

Ak chceme správcu dane požiadať o **vrátenie preplatku z RZD**, je potrebné v evidencii Prevodných príkazov vygenerovať prevodný príkaz na **Vrátenie preplatku z RZD**.

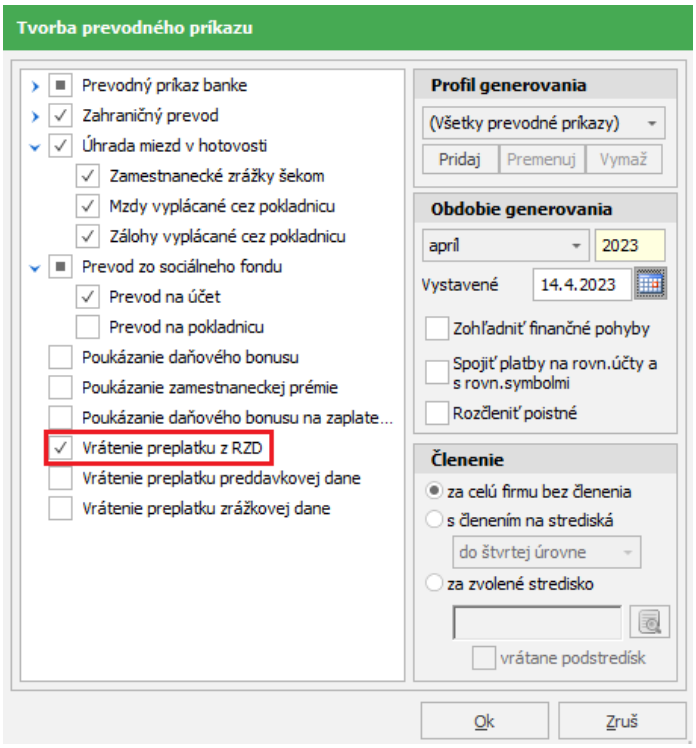

Suma, ktorú program uvedie v prevodnom príkaze, je vypočítaná ako rozdiel preddavkov na daň a preplatku z RZD. To znamená, že iba v prípade, ak v mesiaci, kedy budeme generovať prevodný príkaz na vrátenie preplatku z RZD, nebudeme mať povinnosť odviesť preddavkovú daň, vygeneruje sa prevodný príkaz na vrátenie preddavkovej dane v plnej výške.

Zamestnávateľ znižuje o preplatok z RZD preddavky na daň. V prípade, ak je úhrnná suma preddavkov na daň nižšia ako úhrnná suma preplatku dane z RZD, zamestnávateľ požiada správcu dane o vrátenie takto vyplateného preplatku podaním žiadosti správcovi dane.

Keď je vytvorený prevodný príkaz môžeme v OLYMPE vytlačiť **Žiadosť o vrátenie preplatku dane z ročného zúčtovania** cez Tlač – Tlač – Odvod dane – Žiadosti – Žiadosť o vrátenie roč. zúčtovania.

K žiadosti o vrátenie preplatku z RZD odporúčame doložiť správcovi dane aj **Ročný prehľad zúčtovania dane a daňového bonusu podľa pracovníkov**, ktorý nájdeme cez Tlač – Tlač – Ročné vyúčtovanie – Preddavkov dane – Sumárny prehľad podľa pracovníkov.

Ak chceme správcu dane požiadať na konci príslušného štvrťroka (marec, jún, september, december) o vrátenie daňového bonusu, daňového bonusu na zaplatené úroky a zamestnaneckej prémie je potrebné v evidencii **Prevodných príkazov** vygenerovať fiktívny prevodný príkaz **Poukázanie daňového bonusu, Poukázanie zamestnaneckej prémie a Poukázanie daňového bonusu na zaplatené úroky.**

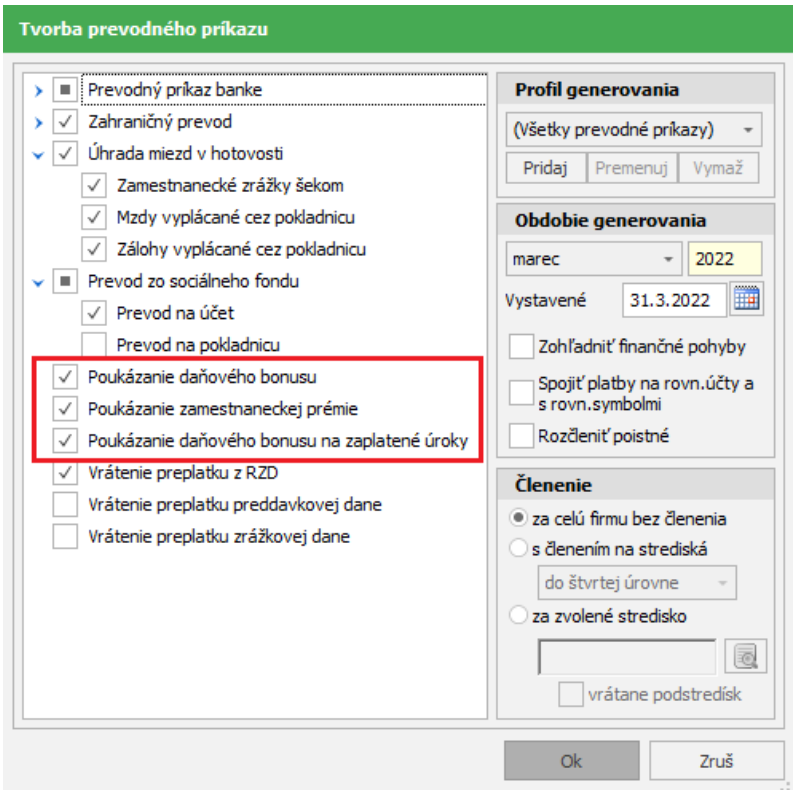

Na základe vygenerovaného prevodného príkazu program OLYMP prenesie čiastky z prevodného príkazu na **Prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň** do **časti III** - Žiadosť o poukázanie sumy rozdielu daňového bonusu podľa § 33 zákona alebo § 33a zákona.

Celkový prehľad o pohybe skutočne odvedenej dane, vysporiadaných čiastkach z RZD a sumách vyplatených na daňových bonusoch získame prostredníctvom **Rekapitulácie uhradenej dane**, ktorú nájdeme cez menu **Tlač – Tlač – Odvod dane – Rekapitulácia dane a daňového bonusu – Rekapitulácia uhradenej dane.**

Mzdová veličina		rok 2023	rok 2022
Minimálna mzda	*mesačná*	**700 €**	**646 €**
	hodinová	**4,023 €**	**3,713 €**
Priemerná mesačná mzda v hospodárstve SR z pred dvoch rokov		**1 211 €**	**1 133 €**
Všeobecný vymeriavací základ		**14 532 €**	**13 596 €**
Minimálny preddavok na ZP		**32,81 €**	**-**
Maximálny vymeriavací základ ZP z dividend		60 * 1 211 = **72 660 €**	60 * 1 133 = **67 980 €**
Maximálny vymeriavací základ SP		7 * 1 211 = **8 477 €**	7 * 1 133 = **7 931 €**
Životné minimum (2. polrok / 1. polrok)		**234,42 €**	**234,42 € / 218,06 €**
Daňový bonus mesačne	*podľa legislatívy do 30. 6. 2022:*	**-**	**47,14 €** [1] **/ 43,60 €** [2] **/ 23,57 €** *dieťa do 6 rokov / 6 - 15 rokov / nad 15 rokov*
	podľa legislatívy od 1. 7. 2022:	**140 € / 50 €** *dieťa do 18 rokov / nad 18 rokov* max. do výšky % limitu základu dane	**70 € / 40 €** *dieťa do 15 rokov / nad 15 rokov* max. do výšky % limitu základu dane
Nárok na daňový bonus hranica príjmu (pre výpočet DB podľa legislatívy do 30. 6. 2022)	*mesačná*	**zrušená**	**323 €**
	ročná	**zrušená**	**3 876 €**
Percentuálny limit základu dane pre výpočet max. sumy daňového bonusu od 1. 7. 2022	*1 vyživované dieťa*	20%	20%
	2 vyživované deti	27%	27%
	3 vyživované deti	34%	34%
	4 vyživované deti	41%	41%
	5 vyživovaných detí	48%	48%
	6 a viac vyživovaných detí	55%	55%
NČZD na daňovníka	*mesačná*	**410,24 €**	**381,61 €**
	ročná	**4 922,82 €**	**4 579,26 €**
Sadzba dane	***19 %** z tej časti základu dane, ktorá nepresiahne 176,8 – násobok sumy platného životného minima **(vrátane)***	**mesačne:** 41 445,46 / 12 = **3 453,79 €**	**mesačne:** 38 553,01 / 12 = **3 212,75 €**
		ročne: 234,42 € * 176,8 = **41 445,46 €**	**ročne:** 218,06 € * 176,8 = **38 553,01 €**
	***25%** z tej časti základu dane, ktorá presiahne 176, 8 – násobok sumy platného životného minima*	((3 453,79 x 19%) + (ZD – 3 453,79) x 25 %)	((3 212,75 x 19%) + (ZD – 3 212,75) x 25 %)
	***19 %** - zrážková daň*	bez obmedzenia	bez obmedzenia
Hrania prímu pre uplatenie výnimky z DP[3]/OOP[4] študent / dôchodca		**200 €**	**200 €**
Maximálny DVZ pre výpočet náhrady príjmu pri PN		2 x 1 211 = 2 422 x 12 / 365 = **79,6273 €** (zaokrúhlené na 4 desatinné miesta nadol)	2 x 1 133 = 2 266 x 12 / 365 = **74,4986 €** (zaokrúhlené na 4 desatinné miesta nadol)
Maximálny DVZ pre výpočet nemocenskej dávky		2 x 1 211 = 2 422 x 12 / 365 = **79,6274 €** (zaokrúhlené na 4 desatinné miesta nahor)	2 x 1 133 = 2 266 x 12 / 365 = **74,4987 €** (zaokrúhlené na 4 desatinné miesta nahor)

[1] na dieťa do dovŕšenia 6 rokov veku sa uplatňuje 2-násobná suma DB

[2] na dieťa od 6 do 15 rokov veku sa od 1. 1. 2022 uplatňuje 1,85-násobná suma DB

[3] výnimka z DP platí do 31. 12. 2022, OOP od 1. 1. 2023

[4] OOP = odvodová odpočítateľná položka platí od 1. 1. 2023

Produkty a služby

So softvérom od KROSU nič nie je nemožné. Vďaka šikovným funkciám, ktoré urobia mnohé za vás, viac nemusíte sedieť do noci v práci. Ostane vám čas na to dôl ežité – rodinu, podnikanie i na koníčky.

Ekonomický softvér

- **alfa+** – Jednoduché účtovníctvo
- **omega** – Podvojné účtovníctvo
- **taxa** – Daňové priznania
- **olymp** – Mzdy a personalistika
- **fakturácia** – Faktúry online
- **sklad** – Riadenie skladu online

Stavebný softvér

- **cenkros4** – Oceňovanie a riadenie stavieb
- **priebeh výstavby** – Súpisy prác online
- **stavebné projekty** – Online stavebníctvo
- **cenníková databáza** – Stavebný cenník online

Znalecký softvér

- **hypo** – Ohodnocovanie nehnuteľností
- **memo** – Znalecký denník a vyúčtovanie

Podnikový softvér

- **onix** – Podnikový systém
- **fushky** – Projektová appka

olymp

www.kros.sk/olymp

olympáci raďme si

www.kros.sk | firma.kros | kros.programy | kros.sk